

PORTRAIT B 07-FEB-93 14:19 #150

ר פרוזה ישראלית מקור פרוזה ישראלית מקור פרוזה ישראלית

נאורה שם-שאול

רומן דיגיטלי

הוצאת הקיבוץ המאוחד

נאורה שם-שאול
רומן דיגיטלי

מקור -פרוזה ישראלית

נאורה שם-שאול

רומן דיגיטלי

הוצאת הקיבוץ המאוחד

Neora Shem-Shaul
Digital Affair

הדפסה ראשונה, מאי 1993
הדפסה שניה, אוגוסט 1993

תודה מיוחדת לתרצה יובל - עריכה, לדן שביט - עורך הסידרה

הכינה לדפוס - נאורה, תודות ל: Apple Center, ת"א
נדפס בישראל
דפוס "חדקל" בע"מ, ת"א

חלק א' - JJ

ד"ר קֶרנל

בחמש לפנות בוקר, בשטוטבורג הנקיה, דימון הכלב עדיין ישן. ועליו, על ד"ר קרנל, להעיר אותו כשם שהעיר את ילדיו, בלי חשק רב, כאשר היו יוצאים לבית הספר. דימון מתקשה להתאים את עצמו להרגליו החדשים של האדון. זה יותר משבועיים מתאחרים ומתארכים טיוליהם הליליים, וגם הבוקר כבר איננו כרוך בהתעוררות איטית ועצלה כפי שהיה פעם.

כבר במדרגות מתחיל ד"ר קרנל לשוחח עם כלבו.

"Come'On Daemon! Hurry up, Let's go to the Park."

מה פתאום אני מדבר אליו אנגלית? תופש את עצמו ד"ר קרנל בפעם המי יודע כמה, בשבועות האחרונים. מאז שתיקתק לראשונה על לוח המקשים, את המלים dir,edit,copy,send... הוא עובר לחשיבה אחרת. בשפה הזרה.

מה פתאום הוא מדבר אלי באֶנגְליש? דימון מתפלא. פה שומעים אנגלית רק כשטנטֶה רַשֶל מאמריקה מגיעה. וזה לא קרה מזמן. כמו הדודה, גם פקודת rshell, או בשמה המלא remote shell , מנהלת עניינים במערכות שלט-רחוק. יושבים אנשים כמו JJ בקצה השני של העולם, ובפקודה קצרה אחת, עושים מאניפולציות במחשבים מרוחקים.

כשנתוודע קרנל לקיומן של רשתות תקשורת כאלה, ושקע בדו שיח המוזר הזה עם JJ, ובתכתובת עם הקולגות, דימה לעצמו את פרויד ואת מכתביו לפליס וליונג. האם הם היו נלהבים לרעיון של תגובה בזמן אמיתי?

"Last minute change, Daemon. Let's go to the market."

As if I didn't know... מכווץ דימון את מצחו השעיר ומכשכש בזנבו כאות ביטול וזלזול. הא, גם אני מתחיל כבר לחשוב באנגלית. מוזר, כל מה שקורה לו לבנאדם. כל מה שקורה לו לכלב. ברור שלא הולכים לפארק, הרי כבר שבועיים-בְּקָרים שאנו מבלים ברחובות הריקים של השוק, רגע לפני תחילת ההתרחשות. נראה כי האדון זקוק להיות יותר קרוב ל'חומר' כפי שהוא קורא לזה, ולא לפיוט הפסטורלי של יער ואגם. "לשוק באים לפנות בוקר כדי לקבל פרופורציות נכונות על החיים" אומר הדוקטור, הא.

והשוק בהתעוררותו מבטיח הבטחות קטנות של התרחשויות העומדות לבוא - פירמידת עגבניות מלוטשות מחכה לקרן שמש ראשונה, ושורת מלפפונים צעירים מסודרים בקפידה, כאילו רבו קודם מי ימוקם בשורה הראשונה לייצג את חבריו, וכעת כבר הוחלט דבר. גם לדימון שמורה הבטחה קטנה, כי תמיד סופה של אחת הפירמידות להתמוטט ולהתפרק, וסופו של לימון או פלפל צהבהב להתגלגל אל מתחת לדוכן, שם ימצאנו רק הוא, הכלבלב הקטן, ויוכל לשחק בו ולרדוף אחריו עד למורד הגבעה בדרך הביתה. דימון מנסה לנחש דברים על הרוכלים על פי מרכולתם. ערימה מסודרת, מה היא אומרת? וחצילים קטנים בחזית, האם הם מסתירים רקבון שמתחת, או שמא מחפים על חצילים גדולים ומפוארים כישבני הנשים שעטפו סנדוויץ' מעוך בנייר עיתון, ומחכות עתה בבית אפוף ריח נקניקיות וכרוב חמוץ.

ד"ר קרנל מסתובב בשוק כמנסה לפתור איזה חידה, כמחפש רמזים או אפילו פתרונים מן המוכן: אני חייב להתמקד. להתכוון... מדוע אינני יכול להתרכז בשאלות החשובות באמת? שקט. שששששש. שוב אותו צפצוף מחריד, אותה שריקה חלולה, כמו בִּיפּ של מחשב, בוקע מאחורי מוחו וחודר לכל אוזן ואוזן. כמה אוזניים יכול הבנאדם להצמיח לעצמו בגיל בו אמורים תאי גופו לחדול מצמיחתם?

'באופן פרדוקסאלי,' כך סיים את מאמרו האחרון בנושא CONFUSION, 'נבון יותר להכיר בבלבול, ולא להתכחש לו. כך יצית המודע את האינטלקט והוא כבר ידאג לתקן את המנגנון המקולקל.' "איין מומנט," הוא פונה אל דימון לעזרה, "מה היו מילותיה הראשונות של JJ? לא בגיל שנה - כשלמדה לדבר, טפשון, אלא לפני חודשיים, כשהכל התחיל..." האם כבר אז כיוונה את נתיב ההתכתבות אלי, כשהיא מחפשת אחר טיפול פסיכיאטרי אישי? מתי? ואיך לא הרגשתי בכך מלכתחילה? אתה זוכר כמה התפעלתי כשנודע לי שבמערכת שלה יש דימונים, כן, 'דימון הוא פרוסס, תוכנית מיוחדת, ישות הקשובה באופן קבוע לאירועים הקורים במערכת המחשב ופועלת על פיהם,' כך הסבירה, ואני נסחפתי ברוב עניין וסקרנות, נושא אחר נושא, אל עבר מגמתה הברורה עתה כל כך. "בוא נראה מה יש לנו פה, דימון. מה אנחנו כבר יודעים עליה?" כלום.

הרי היא מתְקשרת עם העולם אך ורק מבעד למסכים דיגיטלים, כך ולא אחרת, והיא עוד רוצה שאני אטפל בה ואוציא אותה מזה. ככה, פתאום, דווקא אני מכל העולם? "דימון, אתה לא מקשיב בכלל."

"חוטם אדירים לי..." ממלמל הדוקטור, כסיראנו, בליצנות מופרעת מול פרצופיהם המנומנמים של רוכלי השוק הראשונים. מעדיף היה את מקש ה-MEGAHIT, אותו כפתור קטן המקפיץ מסכים במחשב ומדלג על שלבים ומקצר ומקרב את הסוף, את מסך הניצחון. כזה קיצור דרך הוא מחפש, ולא הזדקקות לדמויות קלאסיות ומיתולוגיות שיפתרו לו את הבעיה. כהרגלו בעת מבוכה, מחטט קרנל בנחירו הימני בסיבוב אלגנטי של הזרת החופרת, באיטיות וביסודיות, והמוח הכלבי שוב תוהה, האם הדחף האנושי של החיטוט באף נובע מצרכיו של הנחיר להיות מחוטט, או מרצונה העצמאי והבלתי-נשלט של קצה האצבע המחטטת. ודימון כבר כמעט בטוח שאדונו איבד את שפיותו.

הכל התחיל כאשר הביא יוהאן את המחשב האישי לאביו.

עד אז נרתע הפסיכיאטר מהקידמה הממוכנת, וטען שבגילו המתקדם כבר איננו רוצה ולא יכול להסתגל לחידושי המודרניזציה. הוא התייחס אל המחשב כאל שיגעון אופנתי של סטודנטים, או לכל היותר כלי עזר למזכירות הפקולטה אשר היו משתעשעות בשומען אותו קורא לקומפיוטר בשמות, נגיד 'מכשף' במקום מחשב, ומתפקעות מצחוק כאשר היה ממציא שמות מוזרים למקשים השונים במקלדת. מקש ה'קונטרול' למשל - מי לא מכיר, המסומן באותיות <CTRL> נקרא בפיו 'כפתור הקריטיקל' ומקש ה'אינסרט' המסומן כ-<INS> הוא בשפתו 'כפתור האינטרסטינג' ו-<CAPS LOCK> מה אם לא 'קפסולה', וכדומה.

"נו, מה הבאת הפעם בני היקר?" זוכר אותו קטן, חוזר הביתה עם אוצרות הרחוב נופלים מכיסיו התפוחים...

"תראה פַּפָּה, איזה סביבת עבודה מצוינת יש לך פה, דיסק של 30 מגה-בייט, צ'יפ של 30 מגה-הרץ..."

"די יוהאן, אני לא סובל את הלקסיקון הזה."

יוהאן זונח את שפת 'נערי המחשב' שדבקה בו מן הסובבים במעבדתו ומדברים דברי-תוכנה, ועובר לשכנועים בסגנון ה'מה בכך'.

"תשמע פפה, אין בזה מן המיוחד או המפחיד, סתם תיקיה ודואר וסטטיסטיקה וחישובים ומכונת כתיבה - והכל בקופסא אחת אפורה."

או שמא קופסא שחורה. שכנועיו של הבן גברו, כאשר הדגים התחברות דרך מודם וטלפון אל מאגרי מידע עצומים בגרמניה ומחוצה לה, וקרא בעצמו ולעצמו קריאות התפעלות. "כל כך הרבה אינפורמציה פפה, כמו שאתה אוהב. אם רק

תנסת נכון את השאילתות שלך, ואתה טוב בלהתנסח, לא? תוכל לקבל פה תשובה לכל שאלה שתעלה בדעתך!"

ושכנע אותו ביתרונות הרבים של המכונה.

מאותו רגע נחטף ד"ר קרנל אל עולם התקשורת שנגלה לפניו, התלהב והקדיש עוד ועוד מזמנו ללמוד את רזי המכונה ואפילו מאחורי הקלעים. שעות רבות ישב מול המסך, מתקדם בצעדים זהירים במבוכי רשת עֲנֵפת קשרים והתפצלויות, בה רוחשים חיים ומתרחשים אירועים. ממש כפי שדמיין לעצמו את צנרת הביוב המרושתת מתחת לפני הקרקע ומקיימת חיים מלאים משלה, כך נתגלתה לו מערכת רשתות המחשבים המתעדת ומשקפת את כל הנעשה בעולמנו שעל פני האדמה. כל פרט ופרט מתויק שם בתאים דיגיטליים. אם רק תדע איך ואיפה לחפש. מה עוד, הוא נזכר בסיפוק, כשלא מרוצים, אפשר לסתום לקופסא הזאת את הפה, בלחיצת כפתור, לכבות ולהדליק, ON&OFF, ממש כמו ברדיו, הלוואי וימצא את הכפתור הנכון גם בתוכו...

תוך כדי התחברות והתכתבות החל לחקור את התופעות של מתח ואימה מפני המכונה. אצל משתמשי המחשב ובעיקר המכורים שביניהם, איבחן הזדהות עם המכשיר ותחושה תמידית של דחיפות. הם מצפים למידע מהיר ומדויק, מאבדים רגישות אל הנעשה סביבם וחסרי יכולת אמפטית. שווה בנפשך אחד מהם, שהתרגל להשיג הכל בלחיצת כפתור, עומד מול מערכת בירוקרטית או ממסד כלשהו. שינסה למשל לפרסם מאמר אקדמי, או ספר מפרי עטו, ותווכח בחוסר הסבלנות ובתשוקה לתגובה מיידית. ד"ר קרנל בעצמו החל לגלות קוצר רוח לסיפורי המטופלים שלו. ארוכים הם ודו-משמעיים, והקצב תמיד איטי מדי.

אצל JJ מצא אותן תופעות אך באופן מוקצן יותר. היא מנותקת לחלוטין מן המציאות וכל עולמה מתועל דרך המחשב וקווי התקשורת. והמשחק, העיסוק הבלתי-נלאה במשחק, מה זה אומר?

JJ החלה לרמוז, ויותר מאוחר גם לדרוש, שיקבל אותה כמטופלת מן המניין. בתנאי ברור, שהטיפול יהיה אך ורק ובלבד דרך המחשב. הצעה זו היתה מפתה מאין כמוה, שכן מעולם לא עמד בקונפליקט כל כך בסיסי בו נשללת התפישה המקורית של יסודות הפסיכו-תראפיה, כמו גם כל עיקרון אחר שהינחה אותו בעבודתו וביחסי מטפל-מטופל. פיתוי שהוא גם איום. גם סיכוי.

תילדה אשתו שמחה על תחום ההתעניינות החדש של בעלה ועל כך שיפסיק להציק לה בנדנודים המהווים אותות להזדקנותו ועייפותו מהמקצוע. "ובכלל, ככה זה בגילנו..." מצקצקות שכנותיה הידעניות, הנפגשות בקביעות באפוּתֶק. אבל שמחה זו הפכה תוך שבועות מעטים לפליאה ודאגה, שכן בשלב מסוים נבלע בעלה כל כולו בעיסוק החדש וגם אורחותיו השתנו, "הוא לא אוכל ולא

ישן מספיק, פניו האפירו כענן כבד, וזה לא מוצא חן בעיני," אמרה לבתה באחת משיחות הטלפון היומיומיות שלהן. הנה הוא שוב מתהלך בחדרו כאסיר-עולם-בחוץ, ממש כפי שהתהלך בתקופה שעזב את המכון, צו צו צו, והתחיל שוב לעשן. בחילה אוחזת בה למראה הקופסא הכחולה של סיגריות ג'יטאן צרפתיות, שהגיעה לכאן מאיפה אם לא מביקורו האחרון אצל הזוג פסובר, מונחת לצד מאפרה מלאה בדלים ומפיצה ריח חמצמץ וחריף של טבק שחור. אין הוא כתמול שלשום, וכל זה בהשפעת הקופסא החדשה - קוביה אלקטרונית אפורה המונחת על שולחנו, בזאת היתה בטוחה, אך היא לא ידעה איך לקבל ולנהוג בשגיונותיו, וגם חברותיה הידעניות אינן מושיעות בעצה.

אוה, תילדה, תילדה. אתמול בלילה, לאחר חודשים של התנזרות, הוא בא אל מיטתה כמתוך חלום, סוטה לפתע ממנהגם בשנים האחרונות להתייחד ולהתעלס רק פעם בשנה. פליאתה העיבה על אושרה, נוקשות גברה על רכות. לא אליה הוא בא הלילה.

"שקט ילדים. אל תפריעו. סבא עובד" היא לוחשת בבוקר לנכדים בדיוק כפי שנהגה לאמור לילדיה, מין טכס קבוע. כאילו קיבלה בירושה את המשפט הזה מאִמות-אמותיה. דורות של נשים מזרח-אירופאיות, כְּבֵדות-בשר ועבות-ירכיים, ממלמלות לילדיהן החוזרים בתרועה מהחצר האחורית, "שקט ילדים. שקט ילדים. שקט. ששששש...". אך הדוקטור ממילא שקוע בבלבולו, "חרומאף, רוצץ פרצוף, דוקר גחון..." מדקלם שוב כסיראנו מול הראי, "פיוט, חוכמה, אך אהבה?" הן JJ לא ראתה אותו אף פעם, וכיצד התעוררה בה המשיכה הזאת דרך המכתבים? האם אין היא מעריצה אותו שלא בזכותו? האם הוא קיים בכלל?

תילדה מרגישה, תילדה יודעת. מעולם לא התאהב במטופלות שלו כפרויד ב'דורה'. JJ, את דורה שלי, מהיכן הגעת אלי לעת זיקנה? פאנדורה שכמותך, פותחת תיבות וקופות שרצים נעולות, והוא שר לעצמו "פאנדורה דורה דור פרדון", במנגינה של 'דונה דונה דונה דון...'

מי שמכיר דוקטורים קרנלים כאלה יודע כמה טורדניים הם הספקות המקצועיים, כמה עוד-ועוד שאלות תתרוצצנה במוחו. האם ניתן למצוא תחליף לשפת האם? הרי הטיפול מתנהל באנגלית, שאיננה שפת אמו הגרמניה ואיננה שפת אמה של JJ הישראלית. ומה עם שפת הגוף הנחשבת להכרחית? הבעות הפנים ופליטות הפה? מה עם תגובה מיידית ובלתי-אמצעית בשעת הטיפול? אכן, מודה קרנל, יש גם יתרון לטיפול ב'שלט רחוק'. אין ספק שכך הוא מוגן וממוסך, אפוף באותה נוחות מגוננת של דממה אנאליטית, פאסיבית ונייטרלית, העומדת לרשותו של המטפל הקלאסי בעת שמטופליו שכובים על הספה. האם ביכולתם לחתום על חוזה טיפולי, המבוסס על התנאים הקלאסיים המוקדמים, You know

- מועדי הטיפול, תנאי התשלום, הסכמה מלכתחילה שלא לבלף, וכל שאר המוסכמות?

ד"ר קרנל חוזר אל ההתלבטות האקדמית המטרידה. שוב הוא ממהר אל הספרייה כמו בכל ערב בשבועיים האחרונים. השוער שבפתח, הספרנית המזדקנת, הריח המוכר שעומד במקומו, ורחש מזדמן של ספרים שהופרעו ממנוחתם. חזרה מדויקת אל ימי לימודיו. על פי חיוכה המרוצה-מקמטים של הספרנית ניתן להבין שגם היא חוזרת ארבעים שנה אחורנית, מקבלת בברכה את זכרון הפתע מימים עברו, שהביא עמו ד"ר קרנל בביקוריו החוזרים.

כמו מגנט הוא נמשך אל המדף של פרויד. אמנם יונג היווה עבורו אותוריטה בלעדית במשך כל שנות בגרותו המקצועית, ואולי בודנהיימר היה נותן לו יותר חיזוקים, אבל הוא מחפש את הלגיטימציה המוחלטת אצל פרויד, שוקע בכרכים כבדים של כתביו כמו בימי נעוריו, כשהיה מתמחה בפסיכיאטריה, נבלע בדמותו ופעליו. כמוהו היה מתהלך, בצעדים מדודים, עד שהיה שוכח את זהותו שלו. לפעמים נדמה לו שהיה צריך להיוולד לפני תחילת המאה ולהשתייך לחבורת הווינאים. להם היתה פראדיגמה, להם היתה תפישת עולם. הבעיה היא ש'תובנות פסיכולוגיות' אינן עוברות בירושה, ודבר שגילה פרויד בזמנו איננו מובן מאליו בדור שאחריו.

השריקה, צפצוף נקמני, ממוקד ומחודד. לפעמים הוא בטוח שהשריקה מדברת אליו, אומרת לו דברים שאף אחד אחר לא מעז. לחזור לחיפושים הקדחתניים אחר עובדות, הוכחות, דוגמאות, חיזוקים. מה קורה לו? מתנהג כאדבוקט, מחפש תקדימים ופסקי-דין לדוגמא?

לבסוף השתכנע דווקא מטיעון לא ראציונלי. "קרנל פירושו גרעין מערכת ההפעלה, חלקה הבסיסי, לב-ליבה. הוא המוציא מן הכוח אל הפועל." כתבה לו JJ, "זה הסימן. אתה תהיה הקרנל שלי."

מתוך תחושה נעימה של הקלה מהולה בגיחוך עצמי, באה ההחלטה שנראתה לו גורלית כל כך, ועתה הכל שוב פשוט .OK, JJ. It's a deal.

טֶטְרִיס

===
Dr. KERNEL @ SCHWARZWALD : TO
JJ @ NEURON :FROM
SUBJECT: טטריס. טט-ריס. טט-א-טט. טט-א-מת. חי-על-מת. ב-א-מת.
===

שלום דוקטור,
זה הטיפול הרביעי שלנו, ועדיין אני מתרגשת ונבוכה, לא יודעת במה להתחיל. שאלת מה מעשי בין חיפושים נואשים ברשתות מחשבים אחר NN אהובי שנעלם - די דיברנו בו - לבין ניסיונות נפל לחזור אל כן הציור. בין לבין, אני משחקת טטריס.
טטריס הוא משחק מחשב שהמציא אותו איזה אלכסי פסזינוב, מדען רוסי, ואומרים שכוונתו הנסתרת היתה לכבוש ולשתק את מוחות העולם המערבי. ואני מאמינה.
חוקי המשחק פשוטים ומעטים. יש למלא שורה בגופים בעלי צורות מרובעות שונות, הנוחתים באקראיות אל תחתית המסך. הושלמה השורה? היא נעלמת ומזכה את השחקן בנקודות, ולא - נערמות הקוביות שורה על גבי שורה עד שתגענה לתקרה, וזה הסוף. אבל למה אני מספרת לך את כל זה? כמו גם השאלה העולה בכתיבה, עד במה אפשר לגדוש פרטים טכניים, אבל אני מרגישה שזה חלק מהעניין. משחק פשוט ונקי.

מתענגת ממשחקי יחיד וזוגות, ונסחפת אחר חידות ומבוכים, אך מעולם קודם לכן לא התפתיתי כך למשחקי מחשב אחרים, גם לא כאשר אלו הופיעו לראשונה וסחפו את כולם. משחקי הרפתקאות נראו לי תמיד פחות מרתקים מהחיים עצמם, וגם סימולציות של מטוסים או מכוניות אינן אמיתיות בעיני. לא אהבתי את משחקי האלימות - נינג'ות ומלחמות כוכבים ואפילו פק-מן לא הדליק אותי.

כל כך מיוחד המשחק הזה, טטריס, וכמה אני אוהבת להתבונן דרכו בסדרו של עולם, ובדינמיקה שלו. הוא דורש ריכוז וקואורדינציה, נותן תחושה של סדר, של דברים הנופלים למקומם הנכון. השחקן צריך לתכנן ולקבל החלטות מהירות, תחת לחץ של זמן הנקבע על ידי רמת המשחק שבחר להתחיל בה, וזוהי לעצמה נקודה מעניינת לעומת משחקי זוגות, ולא רק משחקים, שם אין לעולם שליטה בלעדית על הקצב. ויחד עם זאת, התחושה אדירה וממשית כל כך עד שאין גבול להצלחה. ככל שאטיב לשחק כך יארך המשחק ואני אקבל עוד נקודות. רק הרקיע, תרתי-משמע, הוא הגבול.

אפשר להגיד שהתמכרתי למשחק הזה. משום שדרכו אני חווה את כל הסממנים שמקובל לייחס להתמכרות. ברגעי פנאי או רגעים שפיניתי באופן מיוחד, אני עטה על המחשב בתאוותנות, ומשחקת עוד ועוד עד שאצבעותי מתאבנות וראשי מסתחרר. ואינני יכולה להפסיק, עד כדי כך שאני חוששת שגם אם יבלות אזעקה תקרענה את האוויר, וגם אם הבית שלי יופגז, עדיין אהיה צמודה למקלדת, ללא אפשרות להתנתק. כבודי אז שסוע לשניים בשחקן עם עצמו את משחק האדונים והמשרתים, לעיתים האדון מצווה על שפחתו לחדול מלשחק וזו הסרבנית ממשיכה בשלה, לעיתים יצווה על חרופתו לשחק עוד ועוד וזו תשפיל מבט מיוסר ותשחק נגד רצונה, תמיד ינצח האדון ובכל מקרה אני ממשיכה כמהופנטת.

אפשר לחשוב שיש גם משהו מיני בהשחלת הקוביות, כאשר אצבעותי רוקדות כמו רגליה הספרדיות של רקדנית פלמנקו לוהטת. לפעמים במשך היום כאשר אני עסוקה בדברים קיומיים יותר, ענייני היומיום, אני כבר מפנטזת ומתכננת ומשתוקקת אל הרגע בו אגש למשחק, ואם נבצר ממני לשחק - אני מאוד מתרגזת, אצבעותי מדגדגות, אישוני מתרוצצים ובולי חסרת מנוחה.

ביום ובלילה אני חולמת הרבה על קוביות שמתקבצות להן באיטיות לכל מיני צורות מסודרות להפליא, על מסכים אומנותיים בצבעי פסטל.

=====================================

Interactive Talk- Program loaded and started

=====================================

עתה מתחלק המסך לשניים, ועת הדו-שיח הגיעה. יותר ויותר לומדת JJ להנות משיחת הטיפול האינטראקטיבית על המסך, ומשתחררת מן הצורך לשלוח מכתבים חד-כיווניים. עדיין מתמסרת להכנת 'שיעורי הבית', כפי שד"ר קרנל נוהג לכנות את מכתבי הפתיחה של שעת הטיפול, בהם היא נוהגת להתייחס לטיפול הקודם ולשאלות שנתעוררו בו, או לכל נושא אחר שמעסיק אותה. אוה, כמה שהיא אוהבת לתכנן במשך כל השבוע את השיחה הבאה שלהם, ובו בזמן מופתעת מחדש בכל פעם מהכיוונים הבלתי צפויים במהלך הטיפול, ומרוב הפתעה אפילו הכותרת, ה-SUBJECT, בראש המכתב, לפעמים כבר איננה רלוונטית כלל לסיומו. ובכלל, מה הנוקשות הזו? למה התוכנה מחייבת תמיד להתחיל ב- FROM, TO, ו-SUBJECT. בעצם, למה לא מתכננים אותה, כך שכותרת הנושא תינתן בסופו של תהליך הכתיבה ולא בתחילה, כיוצאים מתוך הנחה שהכותב יודע מראש את נושא שיחתו ואת גולת הכותרת; אך טריק פשוט מצוי אצל אלה המשתמשים בתוכנת הדואר האלקטרוני. הם מכינים את המכתב מראש, בתוכנת עיבוד תמלילים כלשהי, ושולחים אותו במלואו לאחר מכן, תוך כדי קביעת הכותרת בסופו של התהליך. וזהו כידוע טריק שלא עובד בחיים.

יש מידה של חסד בכל דיאלוג מוצלח, מסביר קרנל, בייחוד כאשר נפגשים שני עולמות. שהרי כשהכל מובן מאליו אין בכך כלום, אבל כשמקיימים תקשורת ומגיעים לארץ בלתי נודעת, אזי זקוקים לאותו ניצוץ. ו-JJ ששכחה מזמן טעמו של הבזק החיבור ושל ניצוץ הקשר, ממתינה בקוצר רוח, בקול צרוח, לאותה מידה של חסד. כן, JJ למדה להעריך את עקשותו של הדוקטור בעניין קיום דו-שיח, גם נזקקת לשיחה עמו, אף שאיננה בלתי-אמצעית, ומצפה לה.

==

Interactive Talk – Program loaded and started

==

JJ, את כבר סיפרת לי כל כך הרבה על משחק הטטרים, האם אינך מרגישה שהגזמת קצת?

....

להיפך, כל מה שסיפרתי עד עכשיו, עדיין מאופק ואיננו מספיק. אין לך מושג דוקטור כמה שעות ביום וכמה ימים ולילות בשבוע אני מעבירה במשחק. חישוב ממוצעים פשוט, סלח לי על האובססיה, של לפחות שלוש שעות ביממה כפול 365 ימים כפול שנתיים נותן כ-2190 שעות לפחות שהן כמו 273 ימי עבודה שנחשבים ביותר משנת אדם.

....

וכמה שנות חיים? זה לא משעמם אותך?

....

השתגעת? משעמם? לפעמים כשהמצב במשחק סבוך, והמאמץ מאוד מרוכז, והמתח מנסר קירות, והכל תלוי ברגעים קצרים של החלצות מסיום מוחץ, וכל תנועה שגויה או מיותרת היא הרת גורל ומקרבת את הקץ עד לאבדון, אין דבר בעולם יותר מרתק ממנו.

כמו שסיפרתי לך, מאז שהתאדה NN, רק טטריס מעניין אותי, תמיד אני חוזרת אל המשחק הפשוט והאהוב. דוקטור, זה לא משעמם, זה מפחיד!

....

האין את כאותם ילדים בהם מתבונן קירקגור, המשחקים ללא לאות או שעמום ברצינות רבה הקרובה לאמונה, משחק לשמו, ללא הדחף הנפוץ והבלתי מוסבר ללכת הלאה והלאה, והלאה. אז מה כל כך מפחיד?

....

אני פוחדת משום שאין לי שליטה, ויש הרגשה של בלוף, משהו לא אמיתי, ובכלל, זה 'לא רציני'.

....

את מתכוונת לרצינות כמו שהגדירו לך בבית? ובכל משחקייך עוד לא הבנת שהדרת קודשו וחשיבותו של מעשה אינן סותרות את תכונת המשחק שבו? הייתי מציע לך לקרוא את כתביו של פרידריך שילר, משורר ופילוסוף מבני עמי, והוא אומר ש'האדם משחק רק בשעה שהוא אדם במלוא משמעותה של המילה, והוא אדם שלם רק בשעה שהוא משחק'. שימי לב, שמושג המשחק הוא חזק וגבוה מן הרצינות, כי זו מוציאה מגידרה את המשחק, ואילו המשחק יכול בהחלט להכיל גם את הרצינות.

....

ומה יעזור לי שילר אם אני לא יכולה להתרכז בקריאה ובשום דבר אחר, רק לשחק ולשחק, או לכל היותר, לבלוש ולנבור ולדשדש ללא הרף ברשתות אלקטרוניות ובצמתי מחשבים, ולחפש גורלות אבודים.

....

יש לי הרגשה JJ, ואת בעצמך רמזת לכך, שאמנם את משתמשת במשחק בסיפוק ליצר ההימור וההתגרות, גם כדי למלא חללים, אבל בעיקר כדי לעשות סדר. שוב אצטט, והפעם את הויזינגה, פילוסוף הולנדי, שאמר שהמשחק - הוא הוא הסדר. מכניס שלמות מוגבלת וארעית בעולם לקוי ובחיים מבולבלים, בכך שיש לו התחלה וסוף והגבלה במקום מוגדר מראש, ובכללים שאינם מוטלים בספק, וערכי אסתטיקה. זהו עולם של סדר מושלם, וביכולתו של האדם להפקיע עצמו מהסביבה הרגילה - הוא זועק את היותו חופשי.

....

אני לא יודעת, דוקטור. הנה אתה מחזיר אותי אל התירוצים וההסברים הסלחניים שאני נוהגת לתת למצפוני המתקיים באשמה מתמדת.
למה אתה לא אומר לי פשוט למחוק את המשחק מהדיסק ולחדול ממנו?

....

לא, לא אומר לך לחדול מן המשחק, אבל בואי ננסה להבין דרכו את המתחולל בנפשך. אמרי לי, גם אל החיים שלך את מתייחסת כאל משחק/חידה מתמשכת שעלייך לפתור?

....

תשובה במילה אחת - כן.
תשובה בשתי מילים - כן ולא.
תשובה מלאה - תמיד אני מרגישה שעלי לפתור ולחתור ולהבין, לחקור ורק אז להאמין. לשחק. אבל במציאות מרחב הפתרונות אינו סופי ומספר המשתנים איננו מוגבל. ואז אני נתקלת במצבים בלתי-פתירים ואחרים הנפתרים מאליהם.

....

הביני JJ שהנפש שלנו כמוה כמבוך עם כללים משלו. אל תיבהלי אם תגלי שהנפש מתנהגת אחרת כשהיא לבדה, ומשנה את חוקי המשחק שלה כאשר אנו מנסים לגעת בה. כך יקרה דווקא כשנהיה בטוחים שהבנו את הכללים שלה, הכל ישתנה וייעלם בהרף עין ונצטרך להתחיל מהתחלה.
הייתי אומר שהחידות והמבוכים והמשחקים אליהם את נמשכת כל כך, הם ה"מינוטאורוס", שחציו אדם וחציו חיה, והוא נמצא במרכז הלבירינט המיתולוגי, הקטלני, ומייצג את היצרים המסתתרים במבוכי נפש האדם. רק אדם אמיץ כמו תזיאוס, יתפתל ויגיע עד למרכז האפל של נשמתו, למרכז המבוך ומקומו של מינוטאורוס, ורק אז יוכל להשתחרר באמת.

....

אומץ לב או בריחה מהמציאות? אני אוהבת את הדימויים המיתולוגיים שלך, אבל אני שואלת את עצמי אם משחק הטטריס הכפייתי שלי, אכן מצביע על אומץ לב והעזה, או על חולשה והתחמקות.

....

אכן, חוויות אובססיביות הן לעיתים צורה של דיכאון, ובאות במקום ביטוי רגשי אחר. את קוראת לזה בריחה. אולי ערוץ אובססיבי של חזרה על פעולות פשוטות ורוטיניות, מהווה אצלך ניסיון לצבור ביטחון על-ידי חזרה לחוויה מוכרת. סיפרת לי על המקצוע שלך, הגנה על מערכות מחשבים. האם יכול להיות שהתמחית במיגננות, חומות וביצורים נגד פשעי-מחשב, כשאת בעצם מקיפה את עצמך בתוך איזה בית-סוהר ארמוני משלך, שאיננו ניתן לפריצה?

....

לא חשבתי על זה, אבל תהיה בטוח שאין שום קשר. אל המקצוע הגעתי במקרה, או אולי בעצם בגלל אבא שלי, או אולי לא, אבל בכל אופן ההגנות שלי, אם הן בכלל קיימות... אני לא מסכימה. בעצם אני מספרת לך על משבר, ואתה מדבר על הגנות כמו בעבודה שלי? לא ולא, אין קשר.

....

אוהו! ועוד איזה הגנות. מהמתוחכמות ביותר. בוודאי אם הגעת כבר לטיפול, הרי שתסכימי לוותר עליהן במעט. אוכל להיות לך לראי, רק אם יסורו החומות האלה מדרכנו, תחשבי על זה קצת. בכל אופן, תזכרי שחלומות הם חומר טוב לעבודתנו. החלום דומה למשחק, גם בו יש פרישה מן העולם, וחילופי תפקידים.

....

אבל חלום יכול ליהפך לסיוט! האם גם המשחק?

....

גם בחלום וגם במשחק מותר להפסיד, תמיד ישארו לך החיים האמיתיים בבדי לחזור אליהם. רצוי שתעקבי אחר החלומות ותעלי אותם על הכתב. אולי תשתמשי לצורך זה בתוכנת ה-NOTEPAD, רישום בחלונות מידיים, עליה המלצת לי בפעם שעברה. אני מוצא אותה מאוד נוחה ויעילה. זכרי, החלומות הם המפתח שלנו.

==

End of Talk

==

ביפ צפצפני הנשמע עם ניתוק התקשורת, שוב הותיר את JJ בתחושת הסיום המוקדם מדי של שעת הטיפול, כאילו נגעו רק בקצה קצהו של העניין. שוב הרגישה כמו היתה זו הקדמה לדבר גדול יותר שיבוא בהמשך.

אין דברים גדולים שבאים בהמשך.

רק חזרה אוטומטית, אל מסך הטטריס.

טֶטְרוֹן

בסופו של ערב רווי משחקים, שעות של תקתוק על חמישה מקשים מוכרים היטב לאצבעותיה המיומנות, והצמדות אינסופית אל הקוביות הנופלות במהירות למקומן, ובהייה מתמשכת מול המסכים המתחלפים, נותרת JJ בתחושת שיתוק המומה, עד כדי חשש לנפילת העיניים מחוריהן, התאבנות שרירי העורף, וכיווץ משפיל של המעיים. נחרדת מכמות הזמן והכוחות שהשקיעה פה לבד מול המחשב, שנראה לה עכשיו די מטופש. ממש טירוף, היא ממלמלת לעצמה שוב ושוב, הרי אינני מסוגלת להעביר אפילו הוראה אחת פשוטה מן המוח שלי לאצבעות, כדי לא לענות ב-YES בפעם הבאה שנגמר משחק ועל גבי המסך מופיעה השאלה הגורלית והמפתה:

'Do you want another game Yes/No?'

ריח חרוך של אבק שריפה עולה באפה, מתובל בניחוח בלתי נעים של עובש, שכן זוהי דרכה של JJ בתחושותיה, לתרגם אותן לריחות ולטעמים, נעימים ובלתי. הגיע הזמן לאנוס את עצמה לצאת אל בין בני התמותה. ולאחר מבט בשעון, למה לא? העיר מתחילה את חיי הלילה רק עכשיו, ופעמים רבות בעבר היו יוצאים לבלות בשעות כאלה.

JJ הושיטה ידה אל שפופרת הטלפון, אך נסוגה מיד וניגשה אל מכשיר הטלפון הנמצא בקצהו השני של הבית, כמאויימת מפני המחשב הרובץ ביתמותו המרובעת בפינת העבודה, פן יחזור ויפתה אותה לדבר עבירה ומשחק. קולו מעבר לקו של סדרן המוניות המכיר אותה על פי הכתובת וצרידות קולה המאנפף, הסגיר את פליאתו על השעה הלא שגרתית, "אין בעיה, שבע דקות,"

הוא מודיע. מזמן לא התקשרה אליהם בשעה מאוחרת כזו, עברו הימים של חגיגות לילית המסתיימות בנדידה חופשית של להקת גוזלי המחשבנים, מקן הנשרים שלהם, ההומה תרשימי זרימה וקרקורי תוכנה. נצח עבר מאז שיצאה מהבית.

איחור קל של הנהג איפשר לה להתקלח בזריזות, להתאפר מעט, להתלבט בין שמלת הטריקו הפרחונית הממתינה בסבלנות, מיועדת ללילות סוף-קיץ מאוחרים, לבין השמלה השחורה, הסקסית, או ג'ינס וטריקו, ככה משהו לא מחייב. ואולי בכלל צדק NN כשהיה מבטל את חשיבות הבגדים. תזכרי מותק, היה צוחק על עמידתה מול הראי, רק כשהולכים לראיון במקום חדש, רק אז חשוב מה לובשים. זו תיאוריה חדשה ו'מדעית' הנפוצה אצל מנהלים צעירים, גיחך, הוריד מראשה את הכובע החדש, העיף אותו לתקרה וזה חזר אליו כמו בומרנג. בכל זאת החליטה על השמלה הפרחונית.

ידעה שישלחו את נִיסו המזוקן, שתמיד שש לנהוג אותה אל העיר ובדרך להתפלסף על דרכו של עולם בכלל ושל נהגי-מוניות בפרט. הוא כל כך להוט לשוחח ולא שם לב שבכלל לא אמרה לו לאן לנסוע. לא ממש איכפת לה, בין כה וכה אינה יודעת לאן היא רוצה להגיע. בינתיים הם מדברים על התנועה בכבישים, על מצב בריאותו ועל השאלה שמעסיקה אותו בזמן האחרון בדבר התחממות כדור הארץ. בטח ראה את תוכנית הטלוויזיה בשבוע שעבר, שעסקה בנושא בחומרת-יתר והותירה את הצופים בתחושה קטאסטרופאלית. בפוליטיקה לא העזו לגעת, עדיין זוכרים את הוויכוח הקולני אליו נקלעו בנסיעה האחרונה, שהבהיר פעם נוספת כמה רחוקים הם בדעותיהם.

"מה שלום אבא?" היא שואלת אותו, זוכרת בחמימות את אביו שהיה גם הוא נהג מונית. בילדותה היה לוקח אותה מהחוג ובחזרה. אבא היה עסוק ואמא מעולם לא אחזה ידה בהגה למרות שבחרו כמקום מגוריהם וילה בשכונה מרוחקת ומעוגנת בבדידות של עשירים, שם ממלאת JJ את מקומם מאז שחזרה לישראל.

"אבא, אבא הלך לעולמו לפני חצי שנה, זיכרונו לברכה," הוא מצית סיגריה.

"מה קרה? לא ידעתי שהיה חולה," החזירה JJ בבהלה אמיתית.

"מה פתאום חולה? הבנאדם הזה לא היה חולה אף פעם, הרי הוא היה חזק כמו בטון, זה היה איש שעשוי מבטון," ועוצר את הטקסי בצד הכביש ומפנה את חצי פניו אל הספסל האחורי ומספר לה את הסיפור העצוב של אדון סבאח.

"אבא, את יודעת, היה כבר בן 87 ועוד המשיך לעבוד ולהשליט סדר ביד רמה בתחנת המוניות ורק את משמרות הלילה העביר לנו, לבנים שלו, לפני כמה שנים, אבל אף אחד לא היה נותן לו 87 וגם לא 80 וגם לא 70 בחלום

הלילה בצאת הכוכבים. אבא היה איש חם וחמום, ביחוד היה חם על סקס ואהבה והיה בא אל המיטה של אמא לילה אחר לילה בכל 60 שנות הנישואים. כבר כמה שנים שאמא היתה באה אצלנו ומתלוננת עליו, בימי שישי כשהיתה מביאה לנו טְביט בְבַהרַט וקוּבֶּה אדומה ותבשילי שבת, אהה איזה ריח נפלא, והיתה מספרת ובוכה, אני לא יכולה יותר, תורידו אותו ממני, אני אשה זקנה ואין לי כבר כוח בשבילו. ואנחנו צוחקים ומחליפים בינינו מבטי זימה ואשתי קורצת לי וחושבת מה יהיה איתנו כשנהיה זקנים. התלונות הלכו וגברו, ואבא בשלו, לא מוותר, עד שיום בהיר אחד אומרת אמא בהחלטיות, לא ולא, אני לא מוכנה עוד להרים את הרגליים, ולא איכפת לי אם תעזוב אותי ותיקח לך אשה צעירה ותשאיר אותי לבד, ולא נתנה לו יותר.

ואבא התחיל לְנַבול ולאבד רוח חיים ונהיה חיוור, לא היית מכירה אותו, גוש בטון שנהפך לסמרטוט, את שומעת, הוא הלך ונעלם לנו מול העיניים. ואנחנו הבנים היינו מתייעצים עם הרופאים שהתביישו לצחוק אבל לא ידעו איך לעזור, היינו מביאים לו בחורות צעירות, אבא, זה לא סוף העולם, תמשיך להנות מהחיים, אבל הוא טען שמעולם לא בגד באמא ולא הלך עם אשה אחרת, וגם היא, כך היה מתגאה, כל מה שהיא יודעת בחיים זה רק סבאח, מגיל 18 רק סבאח היא מכירה, והוא לא יקבל נחמה ולא יסתפק בתחליפים. כך המשיך לנבול ולשקוע, העיניים שלו הפכו לעיגולים שחורים, ונַאחס לו, וחיוך כבר לא עולה על שפתיו וקולו צרוד וכוחו הולך ממנו, עד שהוא מת.״

בכעס עצור מעביר ניסו מהלך וממשיך בנסיעה כאילו הכריז, תראי זה מה שקורה בסוף, זה שווה זה? רק כשהגיעו אל הצמתים המוארים של העיר נזכר לשאול אותה לאן פניה מועדות. ברדיו מופרעת נגינת השאנסון הצרפתי במבזק ידיעות. JJ מתמהמהת בתשובתה. נחשפה פרשת התמכרותו לסמים קשים ומעורבותו בפלילים של איש משטרה בכיר. אלה חושבים תמיד שהם מוגנים מנפילה כזאת. החדשות מסיחות את עצבונו של ניסו. הבהוב הרמזורים מציף את JJ מחדש בתחושות ׳טֶטריסיות׳, עד שמתגלה בפניהם מרכז העיר. נראה שנקבעה דעתה, ״עצור כאן.״

היא משלמת ונפרדת מניסו בטקס הרגיל, ״תראי, בסוף הכול יהיה בסדר,״ הוא מפטיר והיא מסתכלת לכאן ולשם, חושבת שגם היא בעצם גדם מנוטרל-חיים, כמו אבא של ניסו, גזע אהבה שנקטעה עד מוות, מתלבטת אם לעבור את הכביש לכיוון בית הקפה בו מנגנים ג׳ז ברוב שעות היממה או לחזור כמה צעדים אחורנית, להכנס לבָּאר שבו תפגוש חברים ותיקים שלא ראתה זמן רב, ולעורר תגובות כמו נו, נו, מי הופיעה לנו פה? איפה נעלמת לנו? ובינתיים, כמו מבלי משים, עומדות רגליה בפתחו של מועדון ׳פנטזי׳ - אולם למשחקים אלקטרוניים, בו לא היתה מעולם אך תמיד הבחינה בשלט הצעקני הזורח מעל כניסתו. כמה

מצחיק, היא אומרת לעצמהּ, אבל לא צוחקת, להגיע דווקא לכאן, וצועדת פנימה בנחישות.

הרבה חושניות יש במקומות האלו. אירוטיקה דיגיטלית. ריח עשן ובירה, אפלולית ורחש קולות אדם מעורב במוסיקה מיושנת ובצפצופי מכונה, שרק אלו השוקעים במשחק מצליחים להתנתק ממנו. דמויות כהות וחסרות הבעה חולפות בקרבתה ופולטות מלמולים לא מובנים. גם היא ממלמלת משהו אל תוך החָלל, ושולחת מבט מהסס לפני הכְּנִסה לאולם המרכזי, מבעד לדלת צבעונית, ומוצאת את עצמה מובלת ביד נעלמה היישר אל מכונת המשחק הניצבת בפינה הרחוקה.

JJ איננה מתעכבת ליד מכונות הרולטה הקשקשניות ולא אצל תחרויות הקליעה למטרה, שם עומדים להם שני זוגות ג׳ינס צמודים-צמודים, שהם בעצם זוג צעיר אחד, וכבר קשה להבחין אם אל המטרה הם מכוונים, או יורים זה בזו. ואגב ג׳ינס צמוד, שמה לב רק עתה כיצד התחלף אצלה מנגנון ההתבוננות בפרצופיהם של זרים, בניסיון לפרש אותם על-פי אחוריהם. כן, כך לימד אותה NN - לא להאמין לחושיה המכזיבים, ריח וטעם וגובה העיניים, והיא התחילה לנחש, ואף להמציא דברים על אנשים לפי צמידות הג׳ינס, כמו דימון העושה בדיוק אותו-דבר עם דוכני הירקות שבשוק. היא גם איננה מתעכבת אצל שולחן הסנוקר שבפינה, או מכונות מירוצי הסוסים, המרכזים סביבם רק קאובויים ועורכי דין מזדקנים, או שמא זה אותו-דבר, אלא ניגשת בנחישות אל מכונת הטטרון, הגירסא המסחרית של הטטריס הביתי. כאילו גם היא בת-בית במקום הזה, היודעת בדיוק לשם מה באה ומה היא רוצה. היא מחפשת בעצבנות במעמקי ארנקה מטבעות המתאימים למכונה. תמיד הכיסים כבדים מעודף מטבעות קטנים, חוץ ממתי שצריכים אותם.

שני סיבובים ראשונים עברו מהר מדי, וכבר היא כמו מורגלת בג׳ויסטיק החדש ובשיטת הניקוד השונה. בסיבוב השלישי - מהיכן הגיעו לידה מטבעות נוספים כשהמעטים שקיבלה כעודף במונית אזלו לה - כבר הרגישה כמשחקת על מגרש מוכר, מלאת תזזית פתאומית ואמביציה מוזרה ולא מוכרת להוכיח את הישגיה במשחק בין מקצועני המקום. ואכן, ככל שמתחלפים ומתקדמים המַסכים לרמה גבוהה יותר והיא צוברת נקודות, כך מתגודדים עוד ועוד נערים מאחורי גבה, נועצים עיניהם בעורפה, הבעתם מתחלפת מזלזול ושלוות-נפש מעושה להערכה ולעידוד מפרגן ומבטם אומר ׳!Hey Man, אולי בכל אופן היא שווה משהו, הקציצה הזאת שצצה לה משום-מקום.׳

המשחק נעשה מהיר, קשה ואפילו מפתיע. חיוכי סיפוק מלווים כל שורה המתמלאת ומצפצפת ונעלמת בביפ שמח, ועיקום-שפתיים כאשר נערמות קוביות

שלא ברור מה יהיה גורלן, וכל-כולו תלוי בפיסת המזל שתצנח ברגע הבא מן התקרה. נקישות מגפיים עצבניות מלוות את המוסיקה שברקע, דומה שגם זו מאיצה את הקצב ומגבירה את קולה, לורי אנדרסון שרה בבית האמיצים, רציתי להגיד בית העליזים אבל נזכרתי שההוא היה כלוב, אפס ואחד אפס ואחד, יש קצב.

בשלב מסוים, שלא כמו המשחק בבית, מתחיל המצב להסתבך כאשר צצות קוביות מכשילות בתחתית המסך בכל פעם שמתבצעת טעות. איך בעצם מאבחנת התוכנית ומגדירה מהי טעות שלה? וכמה קשה, או קל יהיה להוסיף את התחכום הזה גם לתוכנית המשחק שהיא מריצה אצלה במחשב? אין זה הזמן לִשְׂגות במחשבות על 'אופציות' חדשות, המתח רב, ותנועת האצבעות אכן מראה על אובדן שליטה, הסכנה שבאה מלמעלה הולכת ומתקרבת, עוד רגע ויסתיים מרחב הפעולה, תישללנה כל דרגות החופש של תנועת הקוביות, JJ קולטת ומבינה שעליה להשקיע את כל מידת הריכוז במשחק עצמו שהולך ומסתבך ושואב אותה לתוכו בכל כוחו. מאוחר מדי, אויש, השליטה נשמטת מבין האצבעות, מצב הקוביות וקרבתן לתקרה אינו מאפשר לה להמשיך עוד, כמו מפולת אבנים המדרדרת ומתרחשת ובאה אליה מהר גבוה, ודלת ברזל כבדה נטרקת בפניה בקול גדול.

אנחת אכזבה והקלה פורצת מפיה ומגרונותיהם הניחרים של הצופים הבלתי קרואים המקיפים אותה במעגל הולך וקטן. אז היא פונה באופן אינסטינקטיבי לקהל המתגודד סביבה במעין השתחוות של ספורטאי בקו הגמר. פשר ההתפעלות שבקעה מכל עבר, התברר מיד כאשר פנתה שוב אל מכונת הטטרון. שמה הופיע שני ברשימת אלופי הנקודות של המשחק, זו הרשימה הנשמרת ומתעדכנת רק כאשר שחקן חדש מצליח להבקיע דרכו אליה, מנצנצת ומהבהבת, פרס למצטיינים, שוות-ערך לבוהק המטבעות המצלצלים ונאספים לערימות במכונות הימור. היא מחזירה מבטה לעבר החבורה. הצצה סורקת אחת מבהירה לה מיד מיהו אותו בעל השם הנמצא בראש הרשימה. לא קשה לזהות את מבטו המביע מחד חֲבֵרוּת של שותפים למדליה ומאידך קנאה וחשדנות של מתחרים על המקום הראשון.

גם לא היה צורך במילים. ג'אד. שמו נחרת בזיכרונה מהבהב בראש הרשימה. הוא לבש מעיל עור שחור והגיש לה את הקסדה שהיתה מונחת על מדף הכובעים. כמובן מאליו, וללא תנועות מיותרות, פסעה אחריו, מפשילה את שמלתה כדי לטפס לצידו על האופנוע המפואר, אליו שמה לב עוד לפני כניסתה למועדון.

חלום הג'ולות

==
Dr. KERNEL @ SCHWARZWALD : TO
JJ @ NEURON :FROM
SUBJECT: חלום הג'ולות
==

דוקטור, חלום בבקשתך. בהתחלה אני על אי בודד, רואה את הכבשים, ג'ולות בכל הצבעים שוברות את קרני השמש לרסיסים צבעוניים כמו בקליידוסקופ החדש שלי. פתאום אני לבושה שמלת בורדו, צרה במתניים ושוליים רחבים. ברגע מסוים אני אוספת את כל הג'ולות המתגלגלות סביב, בהן שיחקו מן הסתם כל האנשים, בוודאי שלא הכבשים, שיושבים עתה בזוגות או בשלשות על ספסלי האבן, משוחחים, שקועים זה בזה, גם אני כנראה לפני-כן הייתי חלק מאחד הזוגות, מדברת בכובד ראש על עניינים מאוד פרוזאיים, מושיטה את ידי וחובשת כובע, גם הוא בצבע בורדו, גם הוא רחב שוליים, אז אני שמה לב שהכובע בכלל לא שלי אלא של אדם זר, לא זוכרת של מי, כורעת ואוספת את כל הג'ולות אל שולי שמלתי, אוחזת בהם בשתי ידי, וממשיכה בהליכת בריעה באווזה מעבסת, על קצות גבעולי הדשא הרענן, אני בלי תחתונים, עוד מקודם שמתי לב לריח הצמיחה החדשה, מתובל בטיפות גשם אחרונות שלא יבשו, מוסיפות אך חושניות וקרירות מדגדגת לערוותי המתלהטת מרפרוף הליטופים, גם תוך כדי כתיבת החלום, אני מתחממת כהוגן, וממשיכה להתרחק. פתאום אני שוב עירומה, הג'ולות שוב מפוזרות סביבי, איפה השמלה? איפה

כל האנשים? אני מתפלשת בתוכן, בקרחת היער, בשמש חורפית, כמו בים, ואז באמת נהיה ים גדול, והוא פורץ אל עבר היבשה, והוא מציף את כל אשר בדרכו, ואני שוב על אי בודד, בחידלון מתוק ואינסופי.

עוד כמה ג'ולות בודדות מתגלגלות לידי. וזהו.

===

Interactive Talk- Program loaded and started

===

בואי נתחיל עם הכובע. השמלה. זה יפה, JJ. אני רואה זאת כסימן נוסף למוכנות שלך בטיפול. יש התקדמות. יש פה רמז, ואפשר לצפות, שבעקבות החלפת הכובעים תחול איזו התפתחות, התחלפות, ויעלה התת-מודע על פני השטח ויעז להראות מן הפינה בה הוא מסתתר כעת.

....

אתה אופטימי, דוקטור. ואני דווקא חשבתי שהכובע, ששייך למישהו אחר, מקנה לי אופי זר. כאילו אני זה לא אני בעצם, אלא שוב איזה משחק.

....

הביטי, הכובע מכסה את כל האישיות, מקנה לה משמעות, ומי זה הזר, הזולת, בעל הכובע שאת חוויותיו את בוחרת לחוות, אם לא התת-מודע שלך? זה מתקשר אצלי גם לים. הים הוא סמל הלא-מודע הקולקטיבי, משום שמתחת לפני השטח החלקים בראי, מסתתרים תהומי תהומות. וגם בו יש רמז לחדירה, להצפה של הלא-מודע אל התודעה. זה כל כך מאיים עלייך בינתיים, ואולי אף מביך, כסוד אישי ונוראי, עד שאת מתרחקת אל האי הבודד שלך.

....

אני חושבת גם על הכובע בסמל לאדוניות. אני נזכרת איך היתה לי מין הרגשה טובה ונעימה כזאת כשהנחתי אותו על הראש. כאילו לרגע קט לקחתי לי את תפקיד האדון, וזה כבר מזמן היה לי חסר.

....

את זוכרת שסיפרת לי על משחק האדונים והמשרתים עם בן-זוגך? איך הרגשת אז? איזה תפקידים היית לוקחת לעצמך?

....

טוב, אז הרגשתי שהמשחק מושלם ומאוזן, אדונית ומשרתת הייתי לסירוגין, כך אהבתי את הנדנדה הזו בינינו. דווקא הפרידה הפכה אותי לשפחה. ההעלמות הבלתי מוסברת של NN. לא יכולתי לסבול את חוסר הידיעה ואת הריחוק, וויתרתי לחלוטין על הכובע, נשתפלתי לי לאיזה גוף חסר וויטליות וסטרוקטורה, והפעם אני מדברת בשפתך דוקטור, ואינני מסוגלת עוד להרגיש מה אני רוצה, חוץ מאשר להתחבר לאינפוזיה דיגיטלית של אובססיות, מול המחשב

הארור הזה, בחיפושים ודיגדוגים אחר כל פיסת מידע. אה כן, וגם לשחק טטריס.

....

תמשיכי.

....

לא. אני רוצה לחזור אל החלום. העשבים. צמחי המריחואנה, אולי. אבל הרי אינני נוגעת בהם כבר שנים, מאז ש-NN נעלם. אז איך הם הגיעו לחלום? מה החידלון המתוק הזה עושה לי? התחושה מוכרת, מהמשחק, וגם מהעישונים בסנסטיקו, המבט מן החוץ, החידלון.

....

שאלה לי אליך, JJ, כשאלתו הידועה של צ'ואנג-צה. אם תחצי את הנהר בסירה, וסירה ריקה תבוא מולך ותתנגש בסירתך, האם תתרגזי עליה?

....

לא.

....

ואם יהיה אדם בסירה שממול?

....

אז בטח שאצעק ואקלל ואתעצבן נורא.

....

נכון מאוד. וזה מסביר את ההשתוקקות לחידלון. במקרה הראשון לא התרגזת בכלל ובמקרה השני - מאוד מאוד, שכן בתחילה עמדת בפני הריק, ואחר-כך בפני המלא. אם בן-אדם היה מרוקן את עצמו, וכך משוטט בעולם הזה, מי יכול היה לפגוע בו?

....

נניח. ומהן הג'ולות לפי דעתך?

....

נו, מה את חושבת. חרסינות קרירות, סודות קטנים? ונוצצים? ומגרים?

....

ובגלל זה אני אוספת את כל הג'ולות בשולי השמלה? צמוד, צמוד אלי?

....

אולי. אבל איזה סודות את לוקחת איתך? חשבת פעם על מושג ה'סוד' בקשר למיסתורין--->חרדת קודש--->משחק?

....

לא חשבתי, אבל זה נשמע מעניין.

....

JJ, מה היו ההתנסויות שלך בזמן האחרון, בעולם הלא דיגיטלי?

....

כישלון חרוץ. אם כוונתך לחיבור שלי עם עצמי, הרי מה יותר גרוע מכך שכל התקרבות אל כן הציור מביאה עלי רעד בלתי-נעים, רגשי אשמה והתחמקות. ואם אתה שואל לגבי קשר חיצוני - גם שם הכישלון חרוץ ונחרץ. יצאתי אכן מהבית, פעמיים, בלילה. תחת חסותו של החושך המגונן, כביכול. ומצאתי את עצמי בתסריט דמיוני בהחלט, בסיטואציות של דרמה ושל משחק, ורק ג'אד מציל אותי.

....

JJ, מיהו ג'אד? האם גם הוא חלק מהחלום?

....

שאלה טובה. גם אני שואלת את עצמי.

....

ומה את עונה?

....

לך, או לי?

....

זה לא אותו הדבר?

....

טוב, בינינו, רק בינינו, ג'אד הוא חבר טוב באמת. הוא שמציל אותי מתסבוכות, משרה כבוד ואצילות-נפש על מצבים של שפלות הרוח. מעניק משמעות כשזו נעלמת בנבכי השיממון והניכור.
ואני דלוקה על האופנוע שלו.

==

End of Talk

==

הזוג פַּסובר

הדרך המובילה אל הזוג פסובר, משתרכת בין שבילי הפארק החוצה את העיר, מהצד השני של השטרַסֶה הקומרסיאלי, זהו הצד בו עדיין יש מכולת אחת, אחד אפותק, אחד סנדלר, אחד רופא שיניים, ולא מרכז קניות ענקי ורב קומות וכוונות, האמור לפתור את כל בעיותיהם ולענות על כל מבוקשם של צרכני העיר במקום וברגע אחד. טיול רגלי אל עבר ביתם של הפסוברים כרוך תמיד בהבטחה ותקווה קטנה. לרוב מזכירות פגישותיהם לד"ר קרנל תמונות מאחד הסרטים של ברגמן, עוד מהתקופה שהיה הולך באופן קבוע פעם בשבוע אל הסינמה. סצנה תיאטרונית בדלתיים סגורות, דיאלוגים ארוכי שעה וטוות, לחישות ועליות טונים בניגון שוודי כבד של מבט לאחור. תיאטרון בקולנוע. קולנוע בחיים. חיים על גבי המסך. מסך על כל המסכות.

מסתבר שדווקא כשדיבר עם JJ על התקדמות ומוכנות, נתפש הדוקטור לחששות איומים שהנה הוא מפספס את הכל, תועה בדרך בשבילים לא ידועים, הנסתר רב מן הנגלה. חדור היה רגשי אשמה על שאינו מבין מספיק את המטופלת שלו, ואיננו קולט כראוי את החומר השופע שהיא מעבירה אליו, על דרכיה הפתלתלות והחמקניות. האם יחזור על שגיאותיו של פרויד עם דורה ויבריח אותה מעליו בניסיונות הרסניים של פירוש המציאות כפנטאזיה ולהיפך? האם איננו חוטא ומשתמש בה כדי למלא את צרכיו הנוירוטיים והפסיכוטיים, ושובה את ליבה בהסתרת הספקות האלו, כדי למלא אותו בציפיות שווא לריפוי והתאוששות? חייב היה לחלק עם חבריו את ההתלבטות והחששות ולחדול מלכרוך עצמו ואת דימון בלולאות אינסופיות.

חבריהם של הזוג פסובר משתייכים רובם למילְייה של הפסיכולוגים וכך הם מוצאים שפה משותפת בעיסוק מעמיק בנפשותיהם, ובאלו של מטופליהם. איכשהו אלה אינם נראים לדוקטור חטטניים מדי, כפי שתילדה חושבת. גַנץ, כך קוראים לו כולם, למרות ששמו מלידה הוא הַנץ, היה סטודנט של קרנל, והוא הדריך אותו במכון הפסיכו-אנאליטי מיד בתחילת הקריירה המקצועית שלו. לימים, כשנתגלעו חילוקי דעות במכון, כאשר במקומות שונים בעולם גדלה קהילת מעריצי יונג, אך לא כך פה, במכון השמרני, וד"ר קרנל נפתח והתרחב בתפישתו ובשיטותיו, בעט במקורות, ועזב לטובת ניהול המכון הטיפולי הצמוד לאוניברסיטה, בא גם גנץ אחריו. שִׁיבַּיֶיב הגיעה מצרפת עם אסכולות אה-לה-פרנסייז, עם בישולים נהדרים, ועם מומחיות גדולה בפירוש חלומות. מהר מאוד התאהב הדוקטור באינסייטים שלה, כמו בתבשיליה, וגם משתעשע איתה לעתים בניתוח חלומות של המטופלים. גם שלו.

תילדה לא אוהבת להיפגש עם הזוג פסובר. דיבוריה של שיבייב בוטים וישירים מדי לטעמה והיא איננה יודעת איך לפרש את ההתעסקות המתמדת שלה בפסיכיאטריה, במין, במבוכי הנפש. מכיוון שכך, היו הפגישות ביניהם בשלושה בדרך כלל. מינון משובח בטיימינג הנכון, זה כל הסוד, כך היתה שיבייב נוהגת לסכם סופו של כל ערב כזה, בעת שהניחה את המכסה על הסיר. בכלל, כזו היא שיבייבונה, שאוהבת לערוך סיכומים וסיכומי ביניים, להכריז עליהם באוזני כל המשתתפים, ולקבל מבטי אישור ונענועי ראש כאות להסכמה מלאה.

"ALORS, מה הבעיה," שואלת שיבייב בנגבה צלחות אחרונות כאומרת בואו ונחדול מן הרכילויות וניגש כבר לעניין.

"שפיל (משחק) ושפיל ועוד פעם שפיל," נאנח קרנל ומסביר. "ככה זה הדור הצעיר. ככה זה המודרניזם. אין משמעות למקום, אין משמעות לזמן, ניתוק מוחלט ויחד עם זאת חיבור אל כל קצוות תבל, ומשחקים מהתחלה עד הסוף, ואני, פשוט לא יודע איך לאכול את זה, פשוט לא מצליח להכיל את המצב."

"ומה מיוחד במשחק שלה, האין הוא ככל אובססיה אחרת שאנו מכירים?"

"כן, ולא. אתאר לך אותו ונראה אם תביני משהו," ומקריא את מכתב הטטריס של JJ מההדפס שבידו. כך נהג בכל הנוגע לתקשורת ביניהם, לקטלג ולשמור את התכתובת בדיסק הקשיח, כקובץ לכל דבר, ולהתבונן בו שוב לאחר מכן, לחקור ולנבור בו, אף להדפיס אותו על גבי הנייר הרציף.

"מוזר," פונה שיבייב אל גנץ, בתגובה לתיאורי הטטריס העסיסיים. "אין זאת כי אם עוד סמל למאה העשרים. בכל משחק אחר ששמעתי עליו או ראיתי במו עיני, המצב מחמיר כאשר מתרוקן המגרש, ואילו כאן נערמות הקוביות עד כדי חנק, כמו עודף האינפורמציה שמאיים עלינו, כמו אגירת יתר של חפצים, כמו

ארונות מלאים בנעליים ומגירות מפוצצות מניירת ומדפים עמוסים בחפצי נוי התופסים את מקומם של בני האדם."

"אַל-זו," מתיישב גנץ בכורסא כאשר שלושתם עוברים לסלון, לאחר שמזג לכוסותיהם תוספת להשלמת קו היין, ולוקח לעצמו את תפקיד יושב הראש החדש, על פי המסורת של העברת השרביט בין בני הזוג עם כיבוי האור במטבח. "ובכן, מה הדיאגנוזה?" מרים גנץ את כוסו כאילו בירך 'לחיים', ונותן את אות הסיום לניתוחים סוציולוגיים ואת אות הפתיחה לנושא המרכזי.

"נכון לרגע זה." מוסיף ד"ר קרנל, בהנפת אצבע מתריעה על טעות אפשרית, ושיבייב מגניבה, "תפסיק להתנצל." "דבר אחד אני יכול להגיד לכם בבטחה, זהו לא מצב קונסטיטוציוני, ולא הפרעה מילדות. הבחורה מדווחת על יחסי עבודה וחברות לגמרי נורמליים בתקופות אחרות בחייה." נורמלי, לא נורמלי, מזכיר לגנץ שאלה/בדיחה ברפרטואר הווכחני שלהם, ושניהם מחייכים. "זהו בהחלט מצב תגובתי, ובכל זאת, מאז שנעלם שותפה לחיים הבחורה מנותקת לגמרי מהעולם וכל קשר שלה אל המציאות, אמנם איננו מקרי בלבד, אבל מתרחש אך ורק דרך קווי תקשורת דיגיטלית. לא עלה על דעתה לקבל טיפול או לחפש את עקבות אהבתה בדרך רגילה כלשהי שאנחנו מכירים. רק דרך הפילטר של מערכת המחשב שלה..." ואל דבריו מתפרץ גנץ כאשר ידיו המתנועעות תמיד בחופשיות, כבר מיטלטלות לכל עבר והמילים ניתזות מתוכן כמים מממטרה, "כן, אבל בכל זאת, מאיפה זה בא לה? תספר לנו מה הרקע, מה ההיסטוריה של האשה הזאת? מהיכן הטראומה המתעוררת עתה מקברה ומשטה בה עד להסתגרות אובססיבית וקיצונית כזאת?"

"נגעת בשאלה רגישה, המעסיקה אותי ללא הרף בימים אלו, ואף עלתה על פני השטח, כלומר על פני המרקע, בשעת הטיפול. מסתבר ש-JJ, אשר גדלה בבית קפדני ביותר, בו נתנו את מלוא כובד המשמעות לכל מילה ומעשה, העריצה באופן עיוור לחלוטין את אביה השופט, איש צדק ורצינות, ניצול שואה ובעל ערכי הגשמה בישראל..." מיד, כמצופה, מתפרץ שוב גנץ בזרועותיו הממטריות, "או-פָּה, האם נכנסנו זה עתה למסכת של כפרה על עוונות ופיצוי על חטאים של העם הגרמני?"

"מה אתה מדבר," עונה קרנל, "זה לא קשור בכלל, הרי אמרתי לך שברשתות מחשבים אין משמעות למקום, גם לא לזמן, ובכלל, אתה הוא זה שתמיד מערב ענייני שואה ומצפון בכל דבר, לא אני."

"נו באמת, תסכים איתי שזה קצת מוזר, הרי ידעת שהיא ישראלית, ולא עלה בדעתך מאיפה הוריה?"

"לא," עונה הדוקטור בקצרה, וממשיך בלי לשים לב לפרצופו התמה של גנץ, "בכל אופן, את האבא הזה היא תפסה יום אחד על חם, מתעסק עם אחותה

של אמה, כלומר עם הדודה שלה."

"או-לה-לה," מתעוררת שיבייב, שאינה יכולה להתכחש או להסתיר את משיכתה לדראמות פיקנטיות, מה יש, היא צוחקת תמיד, זה הבנפיט של המקצוע שלנו, "נו ומה קרה אז?"

"בסופו של דבר טיפלה JJ לבדה בדודתה לפני מותה של זו ממחלה ממושכת וגועלית, איזה סרטן או משהו כזה, ומענישה את הוריה, את שניהם, על האכזבה הגדולה שהואילו בטובם להעניק לה, בניתוק וברוגז ובנסיעה למרחקים. היא בורחת אל הצד השני של העולם, לאמריקה, ומתמחה במקצוע שהוא על הגבול בין הפשע לחוק, טוב על זה יש וויכוח, כי אני מאמין שלעסוק בהגנה על מחשבים זה קצת אומר דרשני, כלומר בענייני הגנות, אבל היא כמובן איננה מסכימה," וכולם בחדר מנענעים ראשם כמכירים היטב את הסימפטומים, "ונוסף לכל היא מעשנת שם מריחואנה, לא עלינו, וגם בוחרת לה בן זוג הופכי, הרי מה יכול להיות יותר רחוק ממשפחה יהודית בארץ ישראל מאשר אמריקאי, ממוצא ברזילאי, נוצרי, אצטרה..."

"צו צו צו," שיבייב סופקת כפותיה, "מה נורא! אני מבינה למה להעניש את האבא הצדיק, שבגד בעקרונות ובאמת איכזב, אבל מה בקשר לאמא? למה היא צריכה לסבול?"

"אולי האמא איכזבה אותה בכך שחשפה את חולשתה, שלא היתה מסוגלת להחזיק בגבר שלה, שלא ידעה על הנעשה מאחורי גבה, או יותר גרוע, שידעה, ולא רצתה להודות בכך." כך מנחש גנץ, וקרנל מסכים. "ומה הלאה?"

"אהבה גדולה, הצלחה גדולה, ונפילה גדולה. כמו שאנחנו מכירים. הם עושים יחד כסף בארץ האפשרויות הבלתי-מוגבלות, חוגגים באהבתם, ואז היא חוזרת איתו למקום הולדתה, ישראל, ומהר מאוד הוא נעלם בלי להשאיר עקבות. היא מאבדת את הצפון ומסתגרת לה עם המחשב, מחפשת אותו ובינתיים משחקת כל הזמן את המשחק המוזר הזה. ואם אתם חושבים שאני מבין מה זאת אומרת שהיא מחפשת את עקבותיו ברשתות מחשבים, אתם טועים. ואם אתם חושבים שאני בלש, ומבין מה עושה ג'אד בעסק הזה, אתם גם טועים."

שיבייב קמה ממקומה, ומבטה אומר הבנה והחלטיות. "ואני דווקא מבינה את ההתלבטות שלך. אני משוכנעת שהיא איננה קשורה במושא הטיפול, ב-JJ זו או מה שמה, אלא בשיטה. בצורה המהפכנית של טיפול ב-REMOTE. לא כן, MON CHERI?" ומתיישבת לצידו.

"נכון, אינני יכול עוד לשאת את החששות מפספוס טוטאלי, מטעות פטאלית. חישבו רגע, לא זכיתי אפילו לראות את מבט עיניה בשעת טיפול, להיווכח שאינני גורם לה נזק נוראי שלא יוכל לבוא על תיקונו."

"או-לה-לה, נו-נו-נו, ואתה חושב שפרויד עצמו הסתכל בעיני המטופלים

כשהם שכבו על הספה והוא נחבא מאחורי שולחנו? אני לא אומרת שזה ככה פשוט וקל, אבל מי הבטיח לך גן של שושנים?"

גנץ עושה פרצוף בלתי מרוצה של 'שוב התחלת עם הפאראפרזות שלך', אבל נסחף באותו אופן בעצמו, "CHERCHEZ LA FEMME", הוא מדקלם ומניף את ידו בביטול. אבל שיבייב ממשיכה בשלה ברוב ביטחון וכבר נכנסת בשערי ממלכתה הבלעדית, בה היא שולטת ללא מעצור - ממלכת הפנטאזיות.

"אתם צודקים," היא מרצה לשניהם מפינת החדר, "מרגע שהופיע ג'אד על האופנוע, נכנס מימד פלקאטי ומאוד תיאטרלי לסיפור. אבל העולם הוא משחקי, והמשחק הוא אכן תיאטרלי, וכך יוצא שג'אד נראה כלקוח מתוך פוסטר, או משחק מחשב. הן תודו, גם יתר הדמויות בסיפור הזה נראות לעיתים כלקוחות מאחד ממשחקי המכונה המייצרים גיבורים מצוירים וחד-גונים, שהרי כולן בנויות מנקודת התצפית של JJ, שבלאו הכי שרויה כעת באיזה עולם של משחקים רוויי סיכסוך, ומשקפיה הם חד-מימדיים. האם לא כל אחד מאיתנו מחזיק איזו דמות שכזו על כתפו, ללחוש לו מילות ניחומים והערות ביניים, לעזור בקבלת החלטות, ליפות את רגעיו האפורים ולהקשיב לקינותיו ולצחוקיו הפרטיים? תשאלו, האם אנו בוחרים בגיבורינו או שאלה נשלחים אלינו על ידי הגורל, אותו כח חיצון המחלק את הנשמות לבעליהן? וגם אם לא תתלהבו מן הפלקאטיות של ג'אד, בכל זאת תסכימו איתי שכך אנחנו בונים את גיבורינו הרוחניים - לקוחים מאגדה, מפוסטר, או סתם מתוכנית טלוויזיה בילדות, וכך גם JJ יכולה לפנטז לה את ג'אד כאוות נפשה. ולד"ר קרנל מותר שיהיה לו את דימון..."

וליד הדלת, לפני שנפרדו, מוסיפה שיבייב, "אני הייתי מתמקדת בעניין ההגנות. איך זה בחורה אינטליגנטית ומתוחכמת שכמותה שעוסקת בהגנות על מחשבים, אינה מצליחה להשתמש במיומנות הזאת כדי להבין את ההגנות שעטפה את עצמה בהן? ומדוע היאוש? האם לא ציטטת אותה כמי שאמרה שכל הגנה ניתנת לפריצה? אה כן, ועדיין לא הבנתי בעצם איך זה שהיא הפסיקה לצייר? אולי תתחיל בכך שתשכנע אותה לצייר לך את החלומות על המחשב, שמעתי שאפשר לעשות את זה בימינו."

"דַנקה שֵיין," "אוביֶדֶרזֵן," ושאר מילות טכס מפרידות בינו לבין הזוג פסובר ומלוות את הדוקטור היוצא שוב לבדו לדרכו, ללכת בְשביל החששות והספקות. המגון הדנקה שיין, הוא חושב, נשמע בכל זאת יותר טוב במבטא צרפתי מאשר במבטא אמריקאי. כך סילק ממחשבותיו את הדאגות לרגע גנוב אחד, ועד שהגיע אל סף ביתו החשוך כבר נרגע מעט ובתנועה חרישית ואוטומטית הוא מבצע את פעולות האדם ההולך לישון. מפליא עד כמה אנשים נוהגים אותם

מנהגים של צחצוח שיניים, או התותבות, והטלת מים אחרונים, ופשיטת בדי הטרילין, או ג'ינס, והחלפתם בפלנל ומיני בדים רכים אחרים, כך הם מזמינים לעצמם לילה טוב וחלומות מתוקים. אך החלומות, לא מפליא הדבר, שונים מאוד זה מזה.

לילה שקט ונדיר עובר על ד"ר קרנל לצידה של תילדה הישנה כבר שעות רבות לפניו. ארבע רגליים רפויות עור ומנומשות גיל מונחות להן בזיקנה ואינן נוגעות אחת בשנייה. כך ינוחו עד הבוקר, עד לקימה איטית, כבדה ומכובדת.

קבצנייך שמחים

בינתיים התחילו הגשמים לרדת. לא בזרזיף מבשר פוריות מאוחרת, לא טיפות יורה ראשוניות של קשת בענן תועה,
אלא כמו נענו בבת-אחת לתפילותיהם של חוששי הבצורת המפוחדים, ויגברו המים וירבו מאוד על הארץ, ומטר עז ירד ונשפך יום ולילה ועוד יומיים ועוד. כך התחיל גם המבול, עלה בדעתה של JJ, ונוח וחבריו גם הם אולי האמינו בתחילה שגשמי ברכה באים עליהם לטובה. מתי הם התחילו להבין שזהו המבול הנורא והסופי ממנו אין דרך חזרה וחרבו פני האדמה? יום, יומיים, ארבעים?

הגשם מעגן את בדידותי ומעניק אישור להסתגרות חמימה. אם יימשך המבול, כבר אני מתכננת, אוכל לבנות לי רפסודה מספת העץ ומן הכורסאות, ותורן אניף מכַּן הציור העומד מבויש ומיותם ועירום ללא בד ושמן, תיבת הצלה לצאת אל הים, אל הררי אררט. שניים, שניים מכל תביא אל התיבה להחיות איתך זכר ונקבה. כך אמר, אבל לי אין בן זוג.

בזמן המבול ששטף את הארץ, עבר גם עלי איזה הוריקן פרטי. זה היה בדיוק כשהחלטתי לחדול ממנהגי הקודם של שהייה ממושכת במחשבים מרוחקים שנועדה לחפש ולחטט אחר עקבות צעדיו האחרונים של NN. איכשהו הרגשתי שלא נכון להתגרות בגורל ולהשתהות שם כל כך הרבה. גם התחלתי לחשוש ולקחת בחשבון את זמני התגובה ההולכים ונעשים איטיים, מה עוד שכדי להגיע למקום יעדי, מחשב בדרום אמריקה בארץ מוצאו של אהובי, הייתי צריכה לעבור דרך צומת מרכזית בתקשורת, מחשב עמוס למדי, אוקסימורון שמו,

השוכן לו אי-שם ומעביר שדרים לכל הכיוונים. במקום להתארח בסלונים זרים, החלטתי לשלוח שאילתות, למצוא ולאסוף את כל הקבצים הנראים כ'מעניינים', כלומר מכילים מידע רלוונטי, ולהעבירם אלי, אל המחשב הביתי שלי, דרך קווי התקשורת המסועפים, על מנת לסרוק ולפרום אותם לחוטים דקיקים עד שאמצא מה שמסתתר ביניהם. איכשהו, כדרכם של פושעים במעידתם, לא התחשבתי בסכנות הטמונות בהעברת החומר ובהחזקתו ברשותי, ולוּ באופן זמני.

מה לא חיפשתי שם? החל בשמות ותאריכים וכלה במילות מפתח, אסוציאציות פרועות לכל דבר המתקשר עם NN, וככל שעבר הזמן ולא נתקלתי בפרט משמעותי, הלכתי והרחבתי את מרחב החיפושים, כלומר את מגוון הנושאים בהם חיטטתי. כך קרה שקיבלתי באותו יום תשובות רבות מדי לשאילתות שלי וכולן הגיעו בנחלים שוטפים וגועשים של קבצים מכל עבר. הצומת המנתבת, המחשב שבדרך, לא עמד בעומס התקשורת. סחוט עד לעמקי נשמתו, הפנה ותרם לפעולות הדיוור שלי את כל משאביו, עד כי נגמרו, והוא נפל וקרס.

מילי-שניות ספורות נותרות מן הרגע של ה-PANIC עצמו ועד שהכל מתחסל. באותן המילי-שניות האחרונות צפיתי בתדהמה בתחרות המתרחשת מול עיני, בין תוכנית החיפוש שלי המנסה לקבל פיקוד אחרון כדי למחוק עקבות נותרים ומיותרים, לבין פרוסס המערכת, הוא הקפטיין הרגיל להיות האחרון שעוזב את הספינה הטובעת, המנסה לגשת אל הזיכרון והדיסק כדי לבצע פעולות אחרונות של סגירת העסק, כמו למשל להספיק לכתוב לפחות את סיבת הנפילה ב-ERROR-LOG. לפני השיתוק הכללי, כהרף עין, בעוד אני צופה מן הצד במאבק האיתנים, והתוכנית שלי אף לא מספיקה לבדוק אם הצליחה למחוק את עקבותיה, מתגלה לפתע פרוסס שלישי, זהותו עלומה, בעליו אינם ידועים, והוא מתגבר על זכויות השניים הקודמים הרבים ביניהם, ומנצל בתים אחרונים של זיכרון כדי לגשת לקובץ נסתר מעיני-כל ולעדכן אותו. התוכנית שלי מורידה את הכובע בפני המנצח, ונמוגה יחד עם כל המערכת שנפחה את נשמתה.

אבוי לי, מה עשיתי. היפלתי אותו. עורפי כואב, בעיקר בצידו השמאלי. ברגעים מתוחים כגון אלו הוא מכביד ומכווץ אותי עד מאוד. אני חייבת לצאת החוצה ולהתמתח. ובכל זאת, שני דברים יפים קרו לי כתוצאה מאותה נפילה. ראשית גיליתי לתדהמתי מערכת חכמה באמת, אף כי אהסס לחזור אליה עוד זמן רב מחשש פן עקבותי לא נמחקו כולם, ושנית, יצאתי שוב מן הבית.

אוויר נקי ורענן עם ניחוח של נעליים חדשות נושב אלי, ואני הולכת למכולת. האם לחפש ולמצוא עלה של זית אני יוצאת? לא. אלא כדי לקנות דבר אחד ששכחתי להזמין, למרות הרשימה המפורטת שניהלתי בדמיוני באותו

היום. תמיד נשכח איזה דבר, ודווקא הנחוץ מכולם, ודווקא זה שהעלה את הצורך הראשוני לערוך קניות.

אדם מתקשר למכולת שלו, מתפתחת מערכת יחסים כאילו אינטימית, גם כאשר מדובר בהזמנת ובמשלוח המצרכים. ומה הם יודעים עלי, על פי מה שאני קונה, על פי מה שנכנס לבטני, על פי מה שיוצא מכיסי.

אני תמיד מרגישה שמסדרים אותי במכולת, וביחוד היום, לאחר הכישלון המביש. הסחורה לא מספיק טרייה, המחירים מופקעים, טעויות בחשבון, ובכלל, הם לא מבינים את נפשי. אבל למה להם להבין לנפשי בעצם?

עם לחם בָּאגֶט וגוש גבינת צאן וקופסת ממחטות נייר, יצאתי מהמכולת, בהליכה גמלונית ומסורבלת עברתי לצידה השני של הדרך, כדחליל שאינו מסתדר בדיוק עם המלבושים המשונים שהושלכו עליו, ועם המקלות המחודדים שהושחלו בין גפיו המגושמים בלאו הכי. ולא כהרגלי, לשוב מיד בחזרה אל הבית, חציתי את הרמזור, באור אדום כמובן, שוברת כללים, בועטת במערכת מוסכמות שהיא כשפת אם המקובלת על כל ילד וזקן, יפאני ותורכי, שמן ורזה, לציית ולא לחרוג, אפילו כשאין שוטר בסביבה, זכות-קדימה על פי כללים, צועדת לכיוון חנות הצילום השכונתית שבכיכר, ברמזור הבא, מהצד השני של המוסך. שם, כמו במכולת, יודעים הרבה על דיירי האיזור, גם איזה פוזות הם אוהבים. בטח כבר מזמן מוכנות התמונות ששלחתי לפיתוח.

כל אחד שעובר ברחוב מזכיר לי מישהו אחר, מוכר. ובאמת, כמה סוגי פרצופים וצירופי פנים יכולים להיות בעולם? כמה צורות הליכה והבעות? מוכרח להיות שאנשים מסתובבים ביקום וכפיליהם במקומות אחרים, ובמין התפלגות טבעית, תימָצֵא בכל עיר כיכר סביבה ישייטו אנשים הדומים למכרי. כך היתה אמא אשפית בלמצוא קווי דמיון בין אנשים לכפיליהם, והיינו הולכות יחד בשדרה, היא צוחקת כל הזמן, הנה דודה גולדה, תמיד נושאת סלים כבדים, המסכנה, ותראי הנה אדון סולומון, ואני מצביעה למדרכה שממול ועונה לה, והנה איינשטיין. ובכלל, אני מוצאת את עצמי נוהגת יותר ויותר כאמא, מוסיפה תמיד מים רתוחים לכוס תה שנתרוקנה, מחלקת פרוסה לשני חצאים, מחכה שעות אצל החלון לאיזה דבר שלעולם לא מגיע. בעצם, כשנותנים על כך את הדעת, הרי שלא רק הפרצופים דומים, אלא גם המחשבות. כמה מחשבות ורעיונות כבר מתחוללים ברגע אחד בעולם? מוכרח להיות שמתקיימים אותם צירופים, כלומר שברגע זה סובבים אותי בני אדם שדומים במראה לאוסף של אנשים אחרים, במקום אחר, וחושבים על אותם דברים, ועושים את אותם המעשים...

קופסאות קופסאות, בתיהם נערמים בקוביות טטריס תלת-מימדי, ומכוניותיהם

מונחות לצידי הדרך כחביות פח שנתגלגלו הנה, מתלהטות בשמש ומצטננות באוויר ערביים. ובני האדם מסתובבים ברחוב, בשעות של לפנות ערב, כאילו זה דבר רגיל, ורק לי נראה העניין די מוזר. כל הדמויות האלה, אני חושבת, ראשי מרחף כרדאר בתנועה מוגברת, חיישן שנכנס ללולאה אינסופית מחוסר הבנה, מכנסי הג׳ינס מתהדקים עוד יותר סביב ירכי, חיזוק לביטחון עצמי שזקוק להגנה מלכתחילה. כמו קיפוד, אני קצת מרגישה. מטפסת על שפת המדרכה, מבחינה בצמד הקבוע, זרוקים חסרי בית, מעונם בתחנת האוטובוס שממול, מגודלי שיער ואף-על-פי-כן אינם קבצנים פושטי-יד. אילו היו נותנים להם בית, מים חמים, אוכל נקי ומבושל, האם עדיין היו בוחרים לחזור אל הרחוב? הם נראים מרוצים דיים, רכונים על שק רכושם היחיד. גם אני הייתי מוותרת ונפרדת מכל רכושי בקלות רבה, מלבד אולי מדיסקט שמכיל את התוכניות היותר ייחודיות שכתבתי, מכמה קבצי מכתבים, מתעודות זיהוי, מדולרים, מתמונות אישיות ומקליידוסקופ שאהוב עלי במיוחד. וזה הכל.

„עזוב, לא צריך לשים צילינדר חדש. המנוע הזה עוד לא גמור. תשמע לי ואל תחליף את זה עכשיו.״

קולות אלו נשמעו קרובים, מכיוונם של שני אופנוענים רכונים על רכבם, ודווקא לא כפי שניתן היה לנחש, מפינתם של שני הזרוקים עליהם התעכב קודם מבטי. אלה אינם מדברים בין כה וכה, כאומרים בעיניהם מה יש לנו כבר להגיד על העולם הזה, שלא תוכלו לראות בעצמכם מהפינה בה אתם מונחים כרגע?

„אתה בטוח שאפשר לתקן את זה?״ מבטו מסגיר את מחשבותיו, מכיר את אלה שאוהבים לזחול מתחת למנוע, מתנשפים, מתלכלכים, ובסוף יוצאים ופושטים ידיהם בתנוחה של חוסר אונים מטופש וחיוך של התנצלות.

„בטח. אפשר לסדר את זה לבד בלי בעיות. חבל על הכסף.״

„הנה היא מגיעה, JJ,״ ג׳אד מזדקף ואומר לחברו, „את התחת הזה אני כבר מכיר,״ ובתנועה איטית ואצילית, מניע את ראשו לשלום, החיוך בהתאם.

„קבצנייך שמחים,״ הוא אומר לי וידו מורה כלפי הצמד הזרוק בתחנה כאילו קרא את מחשבותי עוד לפני שעברתי את הכביש. מה עוד הוא יודע עלי, ג׳אד?

ג׳אד יודע היכן אני גרה. הוא הוביל אותי באותו לילה של הטטרון בקול-מנוע ובביטחון מלא אל שביל הכניסה של מבצרי על החוף. ללא אומר, ללא מבט אחד, ירדתי אז מהאופנוע, מתנתקת מחום גופו שזורם אלי מגבו, כמו ללא ידיעתו, ללא התכוונות, ונעתי בקלילות, לא, בעצם בכבדות, אל תוך הבית, צינה של בוקר קידמה את מחשופי.

מה עוד הוא יודע עלי? ג׳אד? נראה באיפוקו שאפילו ידע את בדידותי, ואת ׳איסור׳ הכניסה לזרים שגזרתי על מעוני.

אינני נעצרת, ולא מסגירה בדל סימן של הפתעה. אבל למה נפל הבאגט מהיד? כמו משקולת כבדה אני מרימה אותו, ממששת מכנס צמוד, חשבתי שיש לי כיסים, איפה אניח את כף ידי הפנויה עד שזו תשוב לאחוז בלחם, כל זה מתרחש בשבריר של שנייה אך נראה ארוך ומייגע. זוקפת את עורפי, מכוונת קודקוד לשמיים, ורגלי שלוחות כמו אצה לי דרכי אל חנות הצילום, כאילו דווקא עכשיו כשאני בדרך אליהם, ייסגרו בפני הדלתות רגע לפני שאגיע. זה קורה לפעמים. בדרכי חזרה כבר ידעתי שאעצור.

ג׳אד הציץ בשעונו, כאילו מדד לי זמן, הלוך וחזור. אני את שעוני איבדתי אז, לפני שלוש שנים. הזמן נעצר מלכת, אתה אולי קורא לזה פסק זמן, ואני חושבת לעצמי - זְמַן פְּסָק - פסק דין אכזרי, למשהו שיכול היה להיות באמת. ושוב אינני צריכה לשעון, הפריט העיקש הזה, הרבה מחשבות על הזמן יש לי, ואיך לשחק בו בלמתוח ולכווץ, להכניסו ולהוציאו כמימד בחיי. ג׳אד התכופף להציץ בגבינה שבידי, ריחו כשמן זית, שולח אצבעותיו לבצוע חתיכה ממנה, "מממ... איזה גבינה יפה," גיחך לעצמו; להגיד על גבינה שהיא יפה זה כמו לומר על לחם שהוא חכם. "אפשר לטעום?" "בטח."

ג׳אד הסתכל בתמונות שבידי השנייה בהתעניינות של מה-נשמע, ובואי נראה מה יש לך פה? ונענע בראשו כמכיר את החוף שלנו בסנסטיקו, כפי שהוא נראה בתמונה מעל הצוק, ואת האווירה שניסיתי לתפוס בצילום, תמונה ישנה, ואומרת בציניות לחפות על צביטה שבלב, "ארץ נוי אביונה" כהמשך ל׳קבצנייך שמחים׳, והוא מרוצה מההבנה שנוצרה בינינו במילים ספורות ובחיוך ואצבע נו-נו-נו של המורה לספרות, הוא מקניט, "אוקסימורון, הא? אוקסימורון," כאילו איזה יופי שקלטת אותי. ובאותו הנהון ידעני הסתכל בתמונה הבאה, בניין פינתי אפור הנראה בקצה רחוב אירופאי, גם זו תמונה ישנה ואני אף לא יודעת היכן צולמה ומתי, מחטטת בזיכרוני, פותחת תאים, מציצה לתוכם למצוא את מקור התמונה שבידי, מנסה לפתור את מבוכתי הפנימית, נזכרת, בערך, בהזדמנות בה לקח NN את המצלמה לאחת מנסיעותיו. איך אפשר להסביר את חוסר התושייה שלי במקרה הזה? איך לא חשבתי קודם שהפילם הישן הזה יכול לגלות לי משהו. המצלמה העלתה אבק במדף העליון של הספרייה, שם בולטת יותר ויותר טביעת אצבעו של NN מאותה הפעם שהסביר לי בגרף אחד פשוט מאוד, את תיאורית השפעת המחשבים על חייו של האדם. ורק שקועה הייתי, ועסוקה ללא הרף בחיפוש אובססיבי ברשתות מחשבים סטריליות ולא שמתי לב לרמזים וסימני דרך שבתוך הבית.

לא ברור אם ג׳אד אכן הכיר את הבניין שבתמונה, או רק הביע שותפות והזדהות, הלא כך נוהגים בשיחת חולין, בה אינך מקשיב באמת אבל בכל זאת מעוניין להמשיך את רצף הפגישה. בכל אופן, כאשר המשכתי להפוך את התמונות, וכבר הופיע שם בן אחותי, משחק בחצר האחורית, תמונה הרבה יותר מאוחרת, הוא אמר פתאום ״פאריס,״ כממשיך בטבעיות איזו שיחה מהתמונה הקודמת, ״פאריס, ארץ נוי אמיתית.״

״אתה בטוח?״ אופס, בכל זאת הסגרתי את ההפתעה והמבוכה שלי מן התמונה הזרה לי. דינג-דונג, עוד אחד מהנהוני ראשו הסודיים והסתומים, כן ולא, של ג׳אד. בכעס אני מיישרת את התמונות יפה-יפה, מכניסה אותן לחבילה המקורית ומתרחקת משם.

כך, רוצה או לא רוצה, זה לא משנה, קצה החבל בידיו ואני מתמסרת לאצבעותיו, מריונטה של חוסר ברירה. אבל גם הנאה יש בכך, להיות מובלת, כוח עליון, נגיד ש-ג׳אד הוא השליח שלי, אבל מה הוא רוצה ממני? שליח לדבר אווירה. וגם מבחינה ספרותית, אפשר לחשוב, הוא עושה שליחות מסוימת. האם ג׳אד עצמו יודע שהוא שליח?

ג׳אד עוקב אחרי, הוא אינו לבדו, אופנועו לצידו, עד אשר נגלה לפנינו הים, והשביל המוביל אל הבית. מכבד את פרטיותי הוא שוב נעלם, ואני לבדי מול השקיעה המאיימת ומפתה ומתעתעת בי, NN ניבט אלי מכל זווית אפשרית, ושנות היכרותינו חולפות מול עיני מתוך בליל של פילמים ישנים, ואנחנו הרי מעולם לא נסענו יחד לקונטיֶנֶנט, ולא היינו בפאריס.

סוס טרויאני

לא בים התיכוני הזה נפגשו דרכיהם, אך כאן הן נפרדו. לא מתמיד היה עולמם מול הים. NN היה עסוק אז בנחישות רבה בבניית הקריירה המקצועית שלו בחברת טייק-היי. אהה, כמה שהוא התגאה איך בעצמו הגה את שם החברה, וזו נסקה גבוה-גבוה בשוק האמריקאי של טכנולוגיות עתירות ידע, מה שנקרא היי-טק, אבל לא רק בעזרת השם המתוחכם. זה עתה הגיע מן החוף המזרחי, שם סיים את לימודיו, בהצטיינות כמובן, והספיק להתנסות ולרחרח את עולם העסקים בצד ההוא של היבשת עוד לפני שיצא מערבה לכינוס של כמה ימים, ונשאר. בחברת טייק-היי, ובכלל בעמק הסיליקון - מצא חן בעיניו השילוב בין התחום המקצועי והצורך בניהול חדשני ואסרטיבי לקידום ושיווק, וחש במיצוי מלא של כישוריו בתחומים הללו. NN היה משחק בחומרים שברשותו, כילד הבונה ערים שלמות בלֶגו, כנער המעיף טיסנים בשלט-רחוק, נהנה ממבטי ההתפעלות בהוכיחו בקיאות רבה בתחום המיכון ושליטה ביחסי אנוש, בקיצור, באותה תקופה של חייו הרגיש ממש על הגובה, ומאיפה שאב לאישיותו את האלמנטים האלו? בטח שלא בירושה מאבותיו, למרות היותו דור חדש שנולד כבר באמריקה, ובטח שלא מאבות-אבותיו.

"אני לא אוהב להרגיש מרומה," אמר למזכירתו הנאמנה, אלינה. אבל ברור שהוא מכיר טוב טוב את ההרגשה הזאת. "אותי אף אחד לא יסובב, ועוד באצבע הקטנה, כי אז אני מתחיל להתעצבן. וזה כבר לא כדאי." ואלינה עשתה מיד פרצוף של מבינה את העסק, מזל שהיא נזכרת לשלוף את הפרצוף המתאים

בזמן המתאים, זה מה שעושה אותה למזכירה טובה כל כך. ביקש שתשיג לו מייד את המומחה הרציני ביותר לאבטחת מערכות מחשב. 'שיטת היועצים' שנהג בה מאז ימי נעוריו הוכיחה את עצמה ואין שום סיבה לסטות ממנה, "ואל תגידי לסטיב אף מילה בינתיים." ברור, הרי סטיב הוא זה שהבטיח לו, בתוקף היותו התוכניתן הראשי ו'מומחה גדול ב-UNIX', שהמערכת בטייק-היי מוגנת לחלוטין, ושהמחשב בעצמו מצפין את כל הסיסמאות כך שאף אחד לא יוכל לנחש אותן ולפרוץ אליו. זו לא הפעם הראשונה שסטיב מפשל. כשקנתה חברת טייק-היי את המסופים הצבעוניים הראשונים, תכנן סטיב מסכי דוחות צפופים ביותר וניצל את המסך במלואו בכך שהפריד בין הטורים על-ידי הפרדת צבעים ולא על-ידי רווחים. סטיב ידע ש-NN עיוור צבעים.

באותו זמן עבדה JJ בחברת יעוץ לענייני אבטחת מידע במחשבים. מובלת בחוש צדק קפדני שאביה שזר לתודעתה מאז ימי ילדותה כבת טיפוחיו. כשתגדלי, ואולי תהיי שופטת כמוני, תביני את גדולתה של הספקנות, היה אומר בעוד הוא מתגלח והיא ישובה מאחוריו על שפת האמבטיה הישנה, קשובה אל פניו המלבינים המשתקפים בראי, מגרדת בצפורניה הקטנות פירורי אמייל מתקלפים. מונעת ביצר המשחקים והסקרנות, לפתור בעיות, פריצות וליקויי בטיחות במערכות המחשבים של לקוחותיה במקצוענות פרפקציוניסטית - היתה מגיעה למשרדם. בואו נראה מה קורה פה, איפה הדלת הפרוצה? מי זה שהעז להתחכם לכם, אנחנו נראה לו מה זה. גם הקפידה להחזיר להם מיד את הביטחון העצמי, קצת בייבי-סיטֶריות, אמרה. והם מרוצים. את חופשתה האחרונה בישראל העבירה במתן סעד לדודתה הגוססת בטראומה נוראית, ומשחזרה לעבודה דרשה להיות מוצבת בסניף האמריקאי באופן מיידי, שכן ידעה שעתה צר המקום לה, לאמה ולאביה באותה הארץ.

טבעי היה הדבר, כאשר נתקל NN לראשונה בסוגיית אבטחת המידע בחברה, בעת שפיקח על הרחבת רשת התקשורת במקום, שיפנה ליעוץ מקצועי לחברה בה עבדה JJ. "תשיגי לי את המומחה הכי רציני בשוק", ציווה, ואלינה כמובן השיגה מידע מהיר ומהימן מחברת 'כל-יכול' הצדה ראשים בשוק הטכני ושולחת אותם לכל דיכפין. "אני מדברת מחברת טייק-היי," אינפפה לתוך השפופרת, "מה זאת אומרת שאת לא מבינה מה בדיוק אנחנו מחפשים, פשוט מאוד, תבררי מי נותן שירותי יעוץ ואבטחת נתונים בחברות מחשבים אחרות, אה, הם משתמשים באנשים שלהם? אז תבדקי למשל מי יעץ לאינטון כשעלו שם על פרשת גניבת קווי הטלפון, קראתי על כך בעיתון לפני יותר משבועיים, אז אני מחכה לטלפון ממך, תזכרי אותי, אלינה, חברת טייק-היי." הרי זמן קצר לאחר מכן הוכחה הפנייה הזאת כצורך חיוני, כאשר NN חשד בניסיונות ה'ריגול'

שהפעילה נגדם ככל הנראה חברת אינטון המתחרה, רגע לפני ההכרזה על המוצר החדש. אמנם לא חדירה ממשית, ומי בכלל אמר שיד אינטון בדבר, אבל NN מדבר ומחליט מהבטן, ביחוד כשמדובר בעניינים שאינם מעולם המושגים הקרובים מיידית אליו, וביחוד החודש, שבו כל-כולו קשוב להיבט השיווקי של התיזמון בגמר תכנון הצ׳יפים, והכרזתם בפני העולם הרחב. פספוס במועד הקריטי הזה יתקבל כאילו מישהו תקע מזלג בסופלֶה, רגע לפני הוצאתו מהתנור, כולו תפיחה ומוכנות וגאווה אוורירית, דוגמא טובה רק לשֶׁפים ונשים...

כשדלת המעלית נפתחה הרגישה JJ שזוהי הרבה יותר מדלת חשמלית ומסורבלת, וכשטיפסה במדרגות הנותרות ידעה בניחוש נסער שאלו הן מדרגות של מפנה. בעורפה חשה בנשימתו של הגבר שמשך את תשומת ליבה עוד כשעלה איתה במעלית, ויצא אחריה לכיוון המדרגות. הוא לא הרים את מבטו אל החץ עם השלט לחברת טייק-היי, קִרבתו הציפה אותה בריח מוכר שנשכח, נעים וזכור-לטוב מילדות.

פגישתם הראשונה היתה מרשימה בהחלט, אך לא סיפקה עילה לרכילות הרגילה של מזכירות המחלקה. אלינה, הבוחשת הראשית בקדירה, ידענית כל הנסתר והנגלה גם יחד, זקפה אמנם את גבותיה, אך מיד קיפלה אותן בחזרה להצל על אפה המחודד. ידוע ידעה את סודו של NN, בן תרבות זרה, שאינו כפי שמעידה עליו חזותו, אלא שמרן חצוי בין עולמות שמבית ומחוץ, התרחק משורשיו אל הצד השני של היבשת, חצה אוקיינוס לברוח מתרבות סוככת. ואומרים שאפילו שידוך, נערה בתולה ומבוישת, מחכה לו שם בכפר הולדתו, ושסיבת היותו עיוור צבעים, עד כמה שזה נשמע מוזר, נעוצה בעובדת עולמו החצוי לשחור ולבן. אלינה גם הכירה את הידוע לכל על אורח חייה של JJ, שמתגוררת עם חברתה הבלונדינית ומופיעה איתה לאירועים חברתיים ולקונצרטים. אומרים שהן לסביות. שבזבוז עליהן. מה איכפת - שיגידו מה שהם רוצים. הכי אוהבת לראות את מבטי ההפתעה ברגע ההתבדות. הרי זו קהילה קטנה. עולם העסקים של סָנסֶטִיקו.

אם כן, אלינה היתה פנויה מעיסוקי השדכנות והרכילות החביבים עליה, כדי לערוך היכרות ראשונית בין השניים שנכנסו זה עתה אל המשרד.

"אה, זו את, מהמעלית," ו-JJ נרעדה כמקבלת מחמאה, גם הוא שם לב. "לא נותר לי אלא ללחוץ את ידך ולברכך Welcome Mrs. Security ".

"מיס," מתקנת אותו JJ כבדרך אגב, כמו בסרטים של שנות החמישים אבל בלי נגיעה קלה בכובע שאיננו, ומנסה לדלות מדמיונה שם ברזילאי הולם. "נעים מאוד להכיר אותך, חורחה, בורחה או שמא חואן?" הוא איננו אמריקאי, זה בטוח, מתחשבנת JJ בניחושים מהירים עם עצמה.

"רק מצד אבא, ברשותך," קרא את מחשבותיה, "אבל הוא כבר אמריקאי לכל דבר, וכך גם גידל אותי מצעירותי. ואיך זה עלה בדעתך שאני ברזילאי במקור?"

"WELL, אני מודה שהמבטא לא מובהק, אבל אחרי שמזהים באופן כללי את הדרום-אמריקאיות, אפשר לנחש בשיטת האלימינציה שאתה מברזיל."

"אני מבין," בחיוך ציני, "את פועלת בשיטת האלימינציה של האסוציאציה, והאינטואיציה של האינטונציה". ככה הוא צחק עליה.

"וגם הריח שלך," גילתה במבוכתה את הסוד האינטימי שהרעיד לפני רגע את מה שמתחת לסוודר. "הריח מזכיר לי את החבר'ה שלי מבית-ספר, הם היו עולים חדשים מברזיל והיה להם ריח מיוחד שלא נשכח ממני."

"ומה חדש בארץ הקודש," הוא שאל, מסרב לחדול מה-SMALL TALK.

"אני רואה שגם אתה עשית עבודת הכנה לגבי."

"כן, יש לי ערוצים משלי," חייך NN והציע לעבור סוף-סוף לפסים יותר ענייניים ומקצועיים. ברוך השם שהחלק הזה נגמר.

"את חושבת שזה וירוס?" שאל במסדרון כשהוא מכוון אותה לחדרו. צחקה: "חשבתי שאתם שומרים על היגיינה מינימלית במפעל הזה." צחקה גם אלינה וקולה מתרחק כשנסגרה אחריהם דלת משרדו. "לא, זה לא נשמע לי כמו וירוס לפי התיאור שקיבלתי בטלפון."

"אולי תסבירי לי קודם כל, איך זה יכול להיות שהסיסמא הפרטית והמיוחדת שהתקנתי בעצמי לחשבון המחשב שלי - כן אני יודע שחשבון זה לא רק בבנק - אותה הסיסמא אשר מוגדרת בפי המומחים כמפתח ייחודי של כספת, ואשר הוצפנה בצופן שאינו ניתן לפענות, גלויה עתה וידועה לפורץ הזה, והוא יכול להיכנס, להסתובב ולעשות כרצונו בין הקבצים שלי?"

"מה יש, לא שמעת על סוסים טרויאנים? מספיק שאחד המשתמשים בחר בסיסמא פשוטה וטריוויאלית, הא לך דוגמא טובה," ופה היה עליה להוכיח את עבודת הבית שהכינה ולהראות לו שיש במערכת של טייק-היי אחד בשם NORMAN שבחר בסיסמא פשוטה של היפוך אותיות - NAMRON. והכסילה הזאת, שמה רוזה, בוחרת כסיסמא את המילה מרציפן, כמה קל לנחש את הצירופים הללו, או תאריכי לידה או מספרי טלפון שנבחרים כסיסמאות. "אין שום בעיה לחדור דרך אותו החשבון, ולהפיץ תוכנית משלך אשר תחקה את תהליך קליטת הזיהוי של המשתמש. תוכנית אשר תופעל כתחליף למקורית, ותבקש ממך להקיש LOGIN ו-PASSWORD כרגיל, רק תבלע באין רואה את הסודות האלו, אחר-כך תחזיר את השליטה אל מערכת ההפעלה והכל עבר בשלום. הוא בפנים. כמו שאמרתי, סוס טרויאני."

"נו, ולמה דווקא אצלי הוא התנחל?"

"אל תשלה את עצמך. זה קורה לכולם ובכל מקום. אפילו בבנקים ובמערכות ביטחוניות. אבל מסיבות מובנות אף אחד לא מפרסם."

"אז מה קורה עכשיו? את מבטלת את החשבונות האלה או חוסמת אותם מחדש?" הלנה בת זאוס, כך NN לעצמו, יפהפיה שכמותך, שלי את כעת, ומה איכפת לי מההבטחות של אפרודיטה בטרויה.

"נכון, אין שום בעיה לסגור כרגע את הפירצה הזאת, כמו את יתר החשבונות שאינם מוצפנים היטב, להחליף את כל הסיסמאות ולחסום את דרכו של הפורץ הנוצץ, לקצץ את רגליו ולקשקש לו את הביצים כבר בתחילת דרכו, אבל אני במקומך הייתי נותנת לו לבצע את כל מה שתכנן, ועוקבת אחר מעשיו, צעד אחר צעד, עירום וחסר כסות, תחת זכוכית מגדלת שתפתח לנו חלון שקוף ומרווח לצעדיו היחפים, עד לרגע שנאתר אותו ונחליט להתלבש עליו."

"זה מוצא חן בעיני," אמר, התיישב, קם, התהלך, צעד ועוד אחד, התיישב שוב והמשיך להקשיב, מסמן ל-JJ שהבמה שוב שלה, והוא - מוכן לקלוט אותה, תוהה רק כמה זמן היא תוכל לרתק אותו כך.

"גם אתה קצת פריק של מחשבים, אלא שעוד לא יצאת מהארון. עכשיו תראה, הדבר הבא שיבצע אותו אורח לא-קרוא, הוא לקחת לעצמו את זכויות ה-SUPERUSER, את שרביטו של דיקטטור הממלכה של מערכת הפעלת המחשב, בעל הפריבילגיות המוחלטות, על פיו יישק כל דבר, והשאלה היא רק באיזו שיטה יבחר כדי לבצע את זה." אמרה JJ והחלה למנות את האפשרויות. "ולשם כך נצטרך עוד קצת לחכות, ולראות."

"הייתי אומר שהשאלה היותר חשובה שמעסיקה אותי כעת היא מה בדיוק רוצה הברנש לעשות לכשיזכה באותן פריבילגיות." פה מורגש ההבדל בין מה שמעניין אותו ומה שבראש שלה, חושב NN. לעולם, תהיה היא עסוקה באיך, והוא - בלָמה... מדגיש את ההברה 'לְכשֶ' כחולק על תצפיותיה רוויות הנחת. אבל היא איננה מתנשאת. יש בה איזו עדינות שמנעימה לו את השהייה בחדר הזה, במחיצתה.

"אז ככה," היא ממשיכה בשאלות שמעסיקות דווקא אותה, "במערכת קיימות תוכניות רבות, דימונים, כך הן נקראות בשפתנו, אשר לצורך פעולתן ניתנו להן זכויות של ה-SUPERUSER, כלומר, השתלטות עליהן תַקְנֶה לכל משתמש רגיל את הזכויות שתאפשרנה לו לנהוג כרצונו, ואף לשלוט בכל רכיבי המערכת ובכל יתר המשתמשים בה."

כמו שהיא משתלטת ברגעים אלו עליו ועל מערכת ההפעלה שלו, חושב ומפטיר כלפיה, "גם את דימונית שכמותך."

"תראה, אתה ממציא לי כינויים, ובינתיים הברנש הסתלק לו מאיזור הפשע. נראה לי שהוא גמר להיום."

"וגם אנחנו. כבר מאוחר!" היה רוצה להישאר איתה להמשך הערב...

"לא לפני שאני משאירה פה מלכודת קטנה, תוכנית משלי, רואה ואינה נראית, שתתריע בפעם הבאה שהאורח יזדמן לחצרך. אל תדאג, גם התוכניתנים שלך לא ירגישו בפעולתה, גם מבחינתם היא תהיה שקופה לחלוטין. לא, באמת, אל תדאג, חוק נגד האזנות סתר עדיין לא חל על עולם המחשבים. רק עוד דבר אחד, בוא נחבר מדפסת אל המסוף הקבוע שלך, כך שגם אם לא נגיע מיד עם ההתרעה, בכל זאת יחכו לנו עקבות ממשיים על גבי הנייר המודפס."

"טוב מאוד. תגמרי את העניינים, ובואי נצא מפה. ותרשי לי להזמין אותך לנצ'וס, יש אחד מצוין בעיר התחתית, כך אומרים. מגיע לך. ואני מת מרעב." הבחורה הזאת עושה לו תיאבון ומעוררת את כל המיצים.

JJ קיבלה את ההזמנה, בתנאי שיסעו בדרך שאינה מוכרת לה עדיין. "נדרתי נדר," סיפרה, "שבכל פעם שאסע ל־S.T. Down Town יהיה זה במסלול שונה מקודמיו, מסלול שמעולם לא ניסיתי." בדרך, עלו על גל ירוק, דהרו לקצה השני של העיר, NN התרווח מול ההגה כפרש, כשייח ערבי אשר חטף יפהפיה בעמק, המשיך ברכיבה אל ההר, סוף-סוף הגיע גם תורו להרשים אותה קצת, יותר טוב לה שתבין איך מסתדרים בג'ונגל של החיים, אולי מומחית במחשבים, אבל בחיים הרי היא שברירית וחסרת ניסיון... ואילו JJ היתה תוהה ומשועשעת, למה כל הגברים מרגישים שהם יכולים לכבוש את ליבה בנהיגה? זה לא שדה ציד... אומרים שאפשר להכיר גברים על פי דרך נהיגתם בכביש, וליזה מרחיקה לכת וטוענת שגם על פי אכילתם והדרך שהם עושים אהבה ובכל דבר, כמו הולוגרמה שתחתוך אותה ותתבונן בחלקה, עדיין תראה תמיד את התמונה כולה.

"אם את יודעת כל כך טוב מה יקרה בכל המהלכים של פריצת מחשב," NN שובר את השקט, "אז איך זה ש...? הרי כבר היית יכולה מזמן לפרוץ בעצמך, ואפילו לא כדי לבצע איזה פשע, מספיק שתוכיחי לכל ההדיוטות שהמחשב שלהם לא מוגן בכלל! רק להתגנב ולהשאיר סימן קטן, והם בידיים שלך, לא?" שאל ועיניו נוצצות מהרעיון המבריק, כאשר נעצרו לראשונה ברמזור אדום. לפעמים JJ לוקחת באופן אישי את מצב הרמזורים. אור ירוק הוא סימן למזל. אור אדום כאילו משהו אישי נגדה. אנשים מוצאים לעצמם סמלים של מזל וחוסר-מזל בדברים הקטנים של היומיום, כזאת היא גם JJ, שמאמינה בסימנים, במספרים ובצירופי מקרים, כמו מספר המדרגות בעלייה למשרדי טייק-היי, כמו גם להביט במקרה בשעון בדיוק כשהשעה 11:11.

"נו איך אתה חושב שהגעתי לאינטון?" צחקה צחוק גדול אל תקרת המכונית, ועיניו של NN מתגלגלות על פי קצב תנועת גלגלי מוחו, "יה ממזרה שכמותך,

גם אצלי שתלת איזה נזק-בזק כדי לקבל הזמנת עבודה?"

"לא, עם אינטון זה היה קצת אחרת. שם היה עניין עם חבר שלמד איתי עוד באוניברסיטה וידע בדיוק מה אנחנו יכולים לעשות יחד, אבל היה צורך ב-PUSH קטן אחד כדי לשכנע אותו לקרוא לי. אז ביקרתי ערב אחד במערכת שלו. בזמן שהוא עבד. כשחשב שהוא הטרמינל היחידי שעדיין מחובר למחשב, הזכרתי לו את קיומי. באמת דבר פעוט." והיא איננה עונה לשאלה הפשוטה שלו, ולא מזכירה אפילו איך הגיעה לטייק-היי. אה, בעצם אלינה קראה לה לבוא, בעצם הוא אמר לאלינה להביא אותה.

בפגישה הבאה NN חסר סבלנות וטורח להזכיר: Timing, זה הסוד שלנו. "אני לא יכול להרשות לעצמי עכשיו זרים במערכת," וכעסו ניכר בקולו ובעיניו הבורקות ואדמומית לחייו ותיפוף ברך עצבנית על גב השולחן, "אני לא רוצה מסתננים בסביבת הפיתוח שלנו. לא מעניין אותי יותר מי הוא ומה הוא, רק שיעלם לי מהעיניים, ומהמסך."

"OK. YOU'RE THE BOSS". הפירצה הזו היתה קלה לתיקון ו-JJ הבטיחה להקדיש את היום שלמחרת לבדיקה יסודית של כל הבקעים בבטיחות המערכת, פרצות הקוראות לגנב, ולפעולות מנע הכרחיות. "יש תעודת ביטוח?" - שאלתו של NN בסוף היום, שנשאלה בשיא הרצינות, שלפה פרצי צחוק היסטריים ממקומות בהם הסתתרו אלה וחיכו לבקוע כבר שעות רבות. הם חשו הקלה ושמחה מעורבת בצער הפרידה מהמציץ שהעז, ועשה בשלהם כבתוך שלו, ונדחף וחיבר אותם יחד. עוד שעות ישבו זה מול זו, לוחשים ומקשקשים, מסרבים לסגור את הפרשה.

"האם ניקח גם את גופינו איתנו?" שאל NN כשלבשו מעילים והחליטו להמשיך את הבילוי במסעדה של אתמול, והסביר, "לפעמים בא לי להיפרד מהגוף שלי, להשאיר אותו ככלי מיותר ולצאת בלעדיו, ומה איתך?"

יצאו בהתלהבות אל תוך הלילה הקריר, מלאי מרץ מחודש ורוח-שטות של הצלחה, כאילו זה עתה החלו הרפתקה חדשה, ההרפתקה האמיתית. הנה מתחיל המשחק, רכבל בין שקר לאמת, בין חצי-אמת לכולה, בין האמת לזאת המושלמת, בין הכל לאינסוף, בין הכל ללא כלום, אם יש לכם אומץ. בחוץ במגרש החנייה, הם נצמדו לקיר, נשענים על הגדר כילדים נמלטים בשחקם שוטרים וגנבים, מתנשפים מריגושיהם, ו-NN שולף סיגריה מתוקה מגולגלת למשעי עם חשיש מעודן, כיאה ליאפים המשיגים את המשובח ביותר, הוי כמה פשוט וטבעי הדבר בארץ הזאת, ומגיש אותה אל שפתיה המשתפלות בפתיחה חושנית, סוף-סוף הרגישה JJ את טעמה הכֵּיפי של פרטנריות המתקיימת גם בעומק גם בגובה. עד

כה חילקה את העישונים רק עם ויוי, דוברת שפתה הפנימית והפרטית, חברתה קרובתה היחידה באמת, ושמחה מאוד. "מה אמרת שאבא שלך עושה?" "כן," היא צוחקת בשחרור, "שוד ושבר, האבא שופט, והבת קרימינלית..."

את המעטפה עם צ'ק התשלום מחברת טייק-היי, בחתימתו של NN כמובן - מוזר, זו הפעם הראשונה שראתה את כתב ידו - קיבלה ופתחה JJ שבוע לאחר מכן, כשהיא מכורבלת בזרועותיו, כאילו נשארו חבוקים מאז אותו הלילה.

את הצ'ק הבא קיבלו כבר יחד, מחברת L.G.HUD, עבור עבודתם המשותפת, ישירות אל מבצרם החדש שמעבר לצוק.

לְשֵׁם שמיים

כשצבעי השמיים מתערבבים בצבע הים והאדמה והאופק כבר איננו מסנוור עד כדי להרגיז, אז אני מתכוננת לכבוד השקיעה, לכבוד הירידה אל הים. ככה זה. תמיד יורדים אל הים בשעות הבוקר המוקדמות או לקראת סוף היום. אלה היו הפגישות האמיתיות בינינו.

את שמלתי הרחבה אני מרימה בשובבות שגזרתי על עצמי לכבודו של החוף. מדלגת במורד, מביטה לאחור, כביכול מחכה לבני לוויה נוספים. האם ג׳אד עדיין בעקבותי או שניתן לי להתייחד לבדי עם רמזיו ועם זיכרונות NN המציצים מכל סלע ועיקול?

כאן היינו חולמים את העתיד ומבררים את העבר. כאן גילינו NN ואני את האחרות. שם, בצוק של סנסטיקו, עוד גילינו את הדמיון, את פלאי חידת הזולת ואת קסם האהבה בין גבר לאשה, ככה זה.

מי שעומד מאחורי ומעגבותי, הוא העומד. צחקוקי חבורת הילדים המשחקים על הגבעה שממול, מזכירים לי שירה מוכרת. ״ימאנז׳ה באה... ימאנז׳ה באה מהים...״ כך קרא NN בשירת באהיה ברזילאית, ״היי! סירנה, סירנה בואי לשחק על החול...״ בטוח שאלה לא השירים הנשמעים מרחוק מפי הילדים, אך באוזני הם מתנגנים מוכרים. אפילו לא היו הילדים שם, עדיין הייתי מדמיינת וממציאה שירה הבוקעת מרדיו מרוחק, לצידם של שני נערים מחוטטי פנים שוכבים על החוף וקוראים זה לזה את מכתבי האהבה שכתבו לאהובותיהן, אשר מעולם לא נשלחו... תמיד אותם שירים.

למדי אותי לשיר, היה NN מבקש בכל הזדמנות. למדי אותי ואדע לשיר כמוך, כמו ידך האמונה על הציור, אני רוצה לשיר תמיד, גם רגע לפני מותי, בנעימות ובזמירות יתפוש אותי מלאך המוות, ולשם כך עלי לשיר, או לפחות לזמזם, בכל רגע מחיי.

ככה זה. היו להם רגעי פיוט ושלווה, שירת אמאדו וחמדת-נפש. והיו רגעים של מעשה, "תכנון וייצור" קראו להם, מבשלים את הצעד הבא שעליהם לנקוט מול לקוחות עקשניים. כמו ממש בג'וב הראשון שבו עבדו יחד, בשיתוף פעולה, מיד לאחר ההתנסות הראשונית בטייק-היי. לקוחות עקשניים אמרתי? ועוד איך, לקוחות ממש מתים. באותו רגע בו גילו את חבורת הפקידים הנבזית שהזרימה למחשב בביטוח הלאומי תנועות כספיות פיקטיביות על שמם של מקבלי קצבאות אשר מתו מזמן, אוספים לכיסיהם התפוחים שטרות ירוקים, שטרות שאפילו תולעים לא נגעו בהם. אך כמובן, למראית עין, חסרונם לא פגע באיש, ולכן נתגלה באיחור רב. אז עלתה לראשונה השאלה הנצחית של עד כמה אפשר להיות רובין-הודים.

ה'שיטה הממזרית' עבדה טוב והובילה אותם להצלחה גדולה. בהשקעה מינימלית של מחשב אישי וקו טלפון מחובר למודֶם, היו חודרים למערכות מחשבים בעמק הסיליקון, מותירים סימן קטן ובלתי-מזיק, כולל מספר הטלפון של חברת אומגה שהקימו למטרה זו, בביתם החדש והמבודד בצוק של סנסטיקו. מנהלי מערכות המחשבים שנחרדו מקלות החדירה לחצרם הפרטית היו משלמים כסף טוב ומנפיקים מיד הזמנת עבודה לשיפור התוכנה שתגן על מערכותיהם. בחודש הראשון הם קיבלו לידם 8,000 דולר, בחודש השני 20,000 דולר ובחצי שנה הקרובה זינקו רווחיהם לעשרות ומאות אלפים טובים של דולרים.

הטלפון לא פסק מלצלצל בחברת אומגה, ומהר מאוד נזקקו לעובדים נוספים, כאלה המכירים מערכות מכל הסוגים, NCR, CDC, IBM, ושאר צירופי אותיות של עולם המחשבים. NN היה משכנע-בחסד, והכיר בכך שמתאים לו ביותר להעסיק את ה'פריקים', ה'הקרים' של הדור החדש ולא דווקא את בוגרי האוניברסיטאות המדופלמים. גם ידע את שפתם, והיה מצלצל לאחד כזה שאיתר בחושיו החדים, כמו ילדון הפלא מבוסטון, והיה אומר "לך יש את המוח, ולי יש את הכסף, כדאי שניפגש... סנסטיקו בחוף המערבי היא 'מקום לעניין'. החברה שלנו, אומגה, היא הכוח והכסף בהתגלמותו. למה שלא תבוא להשקיע פה את כשרונותיך המבוזבזים..."

והם אכן הגיעו, ה'פריקים המטורללים' שמצאו מקום כלבבם בסנסטיקו ונלהבו מהרעיון שניתן להפוך את כשרונותיהם לכסף טוב. חברת אומגה פרחה ושגשגה, ואף פרצה שווקים למערכות ממשלתיות וביטחוניות בסקרמנטו, אך

עדיין לא שינתה את אופי העבודה המשפחתי של חבורת ההֶקֶרים. כל אחד בזמנו ועל פי צו המוזה היה שוקע בפרויקט הפיצוח או הפענוח שלו לשעות רבות וימָמות נמתחות, ולאחר מכן היו מתפרקים כולם במסיבות חשיש פרועות ובאובדן כל החושים. כך כשהגיעה אמו של NN לביקור בלתי-צפוי באחד מסופי השבוע הפחות סולידים, נאלצה JJ להרחיקה מאיזור ההתהוללות ולארח אותה לבדה בסטודיו שלה. זה לא היה גרוע במיוחד שכן גם אמו מציירת, ואוהבת להתפלסף על כוסית ויסקי, ו-JJ ששה לספק את סקרנותה שלה ולדעת עוד ועוד על ילדותו של NN. אז שמעה לראשונה את התיאוריה הפסיכולוגיסטית של אמו על עיוורון הצבעים שלו. ברור שרואים הכל בשחור-לבן כשנולדים בבית עם פיצול תרבויות, עם פערים של היסטוריה, ועם ניגודים של היסטריה, אמרה, ולא רצתה להאמין שבנה כבר מבחין בצבע הסגול מאז שחי עם JJ, וטסה לה בחזרה לחוף המזרחי.

הצלחתה של חברת אומגה, כמו גם הלך הרוח החופשי, והשראת אהבתם של JJ ו-NN, והמסיבות המטורפות, עשו להם שם ופרסומת, ותוכניתנים רבים שמו להם כאתגר להתקבל לעבודה. אפשר לומר שטובי המוחות התרכזו להם שם על הצוק, והצדיקו כל אגורה ששולמה להם ברוחב לב, והכניסו לחברה מרשרשים ירוקים בשפע. אפשר לומר שחברת אומגה היתה ה'בייבי' שלהם. JJ חשקה בתינוק אמיתי אבל חשה בהתנגדותו של NN, ברתיעתו, בניצני ריחוקו. אז הם שיחקו. שעשועי מיחשוב, צבירת כסף, הכרה ופרסום, ואירוח במסיבות סמים עליזות שלעולם אינן מסתיימות, לא היו הדברים היחידים שעניינו אותם. היתה להם פילוסופיה שלמה שהעסיקה את מוחם האנרגטי, לגבי האופן שבו משנים המחשבים את חייו של האדם.

בוקר אחד הם התעוררו מסטולים, נוכחים בשאט נפש כיצד השתנו חייהם שלהם. בצלצל שכמותך, JJ אומרת, לאט לאט אתה מתקלף, וכולם בוכים. והתעקשה לסיים מיידית את הרפתקת סנסטיקו ולחזור לישראל. בכל אופן, כך סיכמה, כבר לא נשארו מסלולי נסיעה אל העיר אותם עוד לא ניסיתי, כך שאין לי כבר מה להפש פה. בוא נסתלק! ו-NN, כמו ציפה להזמנה זו זה-מכבר, הסכים ללא כל התנגדות. את הצוק בסנסטיקו הם המירו בבית לחוף הים התיכון, שם גרו קודם הוריה של JJ. שכונה סטרילית, צפונית לתל-אביב, מקום בו מתגוררים נובורישים ושגרירים ובעלי בסטות וכל מי שידו משגת אך נפשו אינה משגשגת.

ובתל-אביב התנהלו העניינים כך. JJ חזרה למקום עבודתה הקודם, והיתה משתייכת ומתראה עם חוגי השמאל, 'יפי הנפש' ההופכיים כביכול לחבורת סנסטיקו. חברותיה מתקנאות בה על החתיך הברזילאי שהביאה עמה ועושות לו

עיניים, רווקות כנשואות, כאילו יש סיכוי שעוד יגיע אליהן בסוף הסיבוב - אין פלא, כולם כבר מדברים על כך שנתערערו יחסיהם, של 'הזוג האידאלי', מאז שהגיעו לישראל. NN לומד את הארץ, יוצא לגיחות קצרות של סגירת זנבות בסנסטיקו, מהווה אטראקציה לא רק בין חברותיה, אלא נדרש שוב ושוב בין חוג מכריה השמאלנים, למרות הצהרתו על א-פוליטיות, להשוות את המשטר הברזילאי למה שקורה בישראל, ולהזדעזע. עם הוריה לא נפגשו, חלילה מלהגות חשד שכזה, חוץ מפגישה מקרית אחת שהיתה ל-NN עם אביה, כאשר הלך כמצוותה לבקר את מיטת חוליו של בן-דודה שנפצע בצבא. אז קיבל מתנת היכרות מהשופט, את ספרו של בגין, המרד, לחזור עם מסר ל-JJ, והמבין יבין.

לא פעם הזהיר אותה NN במבט ערמומי, כשהוא חוזר ממסעותיו הבלתי מוסברים, כיצד ייעלם סופית יום אחד בים המוות הגדול הזה אשר למרגלותיהם. בדרמאטיות היה מדקלם "בלילה שבו לא אחזור -" והיא אחריו "ליל תוגה הוא לי...", העדיפה להתעלם מסימני אזהרה המבשרים סכנה בלתי מפורשת, בבת שחוק היתה עונה, משחקת את תפקידה של אשת באהיה למודת חרדות-ים וחרוצת קמטים "מתוק למות בים...".

הכי-הכי היו לנו הפגישות "לשם שמיים". אותם רגעי חדווה שהיינו מזהים במבט חטוף אחד לשני, שעות ארוכות לפני הירידה אל הים. מחכים בחוסר סבלנות לרגע בו נסיים את ענייני החולין ונתפנה לעשיית המצוות. לקדושה שלנו. כבר בשביל המוביל דרך ערוגות-ירק ותבלינים ריחניים, ביניהם עשב משובח ומטופח לגלגול סיגריות מתוקות ולפיטום מקטרת הכיף, אל המורד התלול הנסתר מחלונות הבית, היתה זוחלת ועולה התרגשות גדולה מכפות רגלי היחפות, הלאה אל השוקיים ואל הפרפרים המתעופפים בשיפולי בטני. פיק ברכיים ליווה את צעדי עד שהגענו אל הנקיק הפרטי שלנו, פטמותי כבר זקופות בחוצפה ספרותית. גם אתה היית להוט, קרן של תשוקה ושלהוב, ואני ידעתי שאנחנו שוב יוצאים למסע תענוגות חריף ומשכר כדרכנו בקודש.

כלי המשחק שלנו הם אצות וצדפים וגופותינו המתרוננים והגודל שלך המפואר ובית שחיי הנמס כגלידה בקיץ, וחמוקיים. כולי בהירה ובוהקת מול צבע עורך השחום. אנחנו בעצמנו כלי משחק על לוח שחמט ענקי ומשורטט היטב. שחור ולבן. עוד ועוד אנחנו מאריכים בקודש, מותחים את רגעי ההווה על חשבון קצהו של העבר ומקצתו של העתיד, מתאימים את עצמנו לקצב הגיאות המתרחשת.

אני כל כך מתרגשת מזה, אמרתי, ממה, הוא שאל, אני לא יודעת, עניתי, מהכל.

ל-NN היתה כתובת קעקע על ירכו. סמל אצטקי עתיק מאבותיו? כשרואים כתובת קעקע ישר חושבים על בתי-כלא או הפלגה בים. אבל NN מעולם לא גילה את הסיפור שמאחורי הציור... ממששת את הקעקוע ככתב חרטומים המקבל את פירושו רק בעת מגע, אתה בעצמך מגדלור, כך אני מתריסה בהוצאת לשון, ובליטוף עשר אצבעות אתה מחזיר לי, במשחק האהוב עלינו:

אם אני מגדלור אז את ים.

אם אני ים אז אתה מים.

אם אני מים אז את שיקוי.

אם אני שיקוי אז אתה סם האהבה.

אם אני סם אז את חשיש.

אם אני חשיש אז אתה נרגילה.

אם אני נרגילה אז בואי ותמצצי. הו הו, ופורץ בצחוק גדול. כשהוא צוחק אני משתגעת. שופעת חיוכי ממזרות ומבטי פיתוי, מתענגת על נשימותיו הקרובות, כמה שאני אוהבת את האוויר שלו, את הריח שלו, נעתקות מפינו כל המילים, שירת האהבה נהפכת למלמולים חסרי פשר ומובן.

בוא אלי, בוא אלי, אני בטוחה, לחלוחה, רוצה אותך, ללא מנוחה, אחחת, תעשה בי, עד דמעה מלוחה. עד שתרד לטבור. ברחמי מתיקות רבה ומתפוררת. רואה אותך מרחוק ומקרוב, גם אתה שפך של מתיקות. מרוב בלבולת לא ברור אם אני יולדת אותך, או שאותך אני מקבלת, וברבות הימים אמצאך ואלד אותך מחדש.

צווחת השחפים כקריאות דייגי באהיה בהתקרבם אל החוף, מעירה אותי עתה מהחולמניות שירדה עלי, כאשר מי הגאות מרטיבים את כפות רגלי ורוח קרירה גורמת לי להתעטש ולמשוך באפי. כך היינו מתעוררים חבוקים לעת לילה כשאיננו קולטים איך עבר לו הזמן מבלי שנרגיש, אלא שעכשיו אני לבד, שלוש שנים אחרי, עדיין שבויה בזיכרונות, הרי את מותרת - אבל מיותרת. רזה ודקיקה מתמיד, לא נוגעת עוד בעשבי העישונים שטיפחנו יחד, שוב לא מלאים שדי, אבל חוצפה ספרותית יש. רצית אותי רזה ועכשיו איפה אתה? כבר כשהתחלת להעלם בגיחותיך המיסתוריות כמו נתלשה ממני נקודת אחיזה, ולמרות שהכחשת הרגשתי שאתה נסחף למעמקים שלא אוכל להגיע אליהם ולגעת בהם.

אז השמנתי לי כמו דובה קטנה ואתה צובט וצוחק על משמני, רציתי להיות בהריון. ואני נשבעת לעצמי שממחר אתחיל בדיאטה ואהיה כל כך רזה עד כי תתחיל להיבהל ולדאוג לי, גם אמא היתה מבססת את כל היחסים, ביחוד עם אבא, על סחטנות של דאגות וצרות, עד שדודה מתה, ואחר-כך גם, אבל אני

המשכתי לאכול ולהשמין, והאשמתי אותך שאין לנו מספיק אהבה, כי גם את זה למדתי בבית, להאשים בלית-ברירה, ואתה באת אלי לילה אחר לילה בניסיון לשנות אותי, ולפעמים כשרצית אותי אחרת, אמרתי בבקשה NN, תפסל אותי איך שאתה רוצה, אני כמו בצק, ואתה עוצר במקום ליצור, מה אתה בעצם רוצה, מתניים יותר צרים, ומה עם הרגליים, תקצר אותן או שתאהב ארוכות. WELL, קח אותי במלואי. אבל המשכתי להשמין. עכשיו אני רזה ואף אחד לא דואג, רק הנער מהמכולת. גאויות רבות שטפו את רגלי מאז שנעלמת מחיי, מאז שהלכת אל הים, עדיין לא ידעתי גבר אחר ורק המחשבה על כך מחרידה אותי ומבריחה אותי בחזרה אל הבדידות המעוגנת להפליא לצד המחשב שבבית, והטטריס.

מתנערת מהחול שדבק בי וממששת בסתמיות את הלחלוחית שזרמה אל בין רגלי מכות החלומות. מטפסת בכבדות אל הבית. לרדת מהעננים. להיפרד מהכאב עליו אני מתרפקת בעונג, בכל פעם מחדש. ד"ר קרנל אומר על הכאב והעונג, עד כמה הם דומים, למרות שאנו רגילים לחשוב עליהם כמושגים מנוגדים. אמנם, כפי שהוא מדגיש תמיד, את סיבת הכאב אנו מנסים לדחות מעלינו בכל מחיר, ובסיבת העונג אנו מבקשים לדבוק ללא הפרעה, אך כמו היפוכים אחרים, חושך ואור, שקט ורעש, פחד ואומץ לב, משמעותם משלימה זה את זה ומתקיימת בגלל חסרונו של ההיפוך. גם בכאב וגם בעונג יש איזה גיוס מלא של הנפש והאורגניזם כולו, לטובת העיסוק הבלתי נלאה בהרחקת החלק המכאיב או בקירוב הישות המענגת. הכל אז נראה פשוט מאוד, לטוב ולרע, כי דעתנו מוסחת מכל דבר אחר עד אשר נתמקד באופן טוטאלי בתענוג, כמו בכאב.

בינתיים אני כבר בפאתי הבית. לא עוד הערוגות, לא עוד לטיפה אחרונה סביב קרסולי מעלי העשב האהוב, רק צמחי בר מלוחים בפרא. אין ברירה. לרדת מהעננים. קל להפליג בדמיונות ולבקר בעולמות אחרים. יותר קשה לקרב את הפנטאזיות אל קרקע מוצקה.

כמוני, ואולי אף ביתר חריפות, היה NN חווה את הקושי בהינתקות מ"רגעי הקדושה" והצורך לחזור אל המציאות. ההפרדה בין "מצבי הצבירה" השונים, היתה מתבקשת בעיקר כשחזרנו אל בין קירות הבית, אל משימות ומטלות היומיום. קשקוש הסירים במטבח, צלצול הטלפון בפינת העבודה או תיקון הסככה המתפוררת לאחר חורף - אלה שייכים היו באופן מוחלט וחד-משמעי לעולמות אחרים.

היו לו ל-NN שיטות מטורפות להנחית עלינו את תחושת האבסורד, אשר מיד היתה מפרקת אותנו מהקצוות שלא התמוססו שם על החוף. אני במטבח, חותכת סלט, ממששת בחושניות עגבניות שקטפנו כשעלינו חזרה מהים. מרגישה אותו קרב אלי מאחור, ריחני ביוצאו מן המקלחת ושערו רטוב ומשוך לאחור, טובל את אצבעותיו בצנצנת המיונז שעל השיש ומעביר את ידו בשערותיו. ״אוי, סליחה״ הוא עונה למבטי המשתומם וגבותי המורמות בסימן שאלה, ״היה נדמה לי שזה קטשופ.״ שנינו מתפקעים בצחוק פרוע ומניעים את הראש בנדנוד של הבנה: ״אהה, שלא נחשוב את עצמנו ליותר מדי...״

דְזַ'ה-וּו בִּינַארי

מי חלם או, בעידן הבילושים שקדם להערה של ג'אד בדרך למכולת, שהמחשב הזה שנקרא אוקסימורון ממוקם בפאריס דווקא? ואני כבר הייתי מדמיינת לעצמי שהמערכת נמצאת למשל אי-שם באלסקה, ביחוד כשזמני התגובה שלה היו איטיים במיוחד. כבר דמיינתי אפילו את הקור המצמרר, תעלות קרח אינסופיות בהן מונחים הכבלים של העברת הנתונים, שכובים בדממה 'אלחוטית', אף שכנעתי את עצמי לרגע שבגלל הקור העז מתעכבים הביטים הקפואים, אפס ואחד, אפס אפס ואחד, בדרכם הארוכה אלי.

עתה, משנסתבר לי שאכן פאריסאי הוא, אוקסימורון, והחלטתי לחזור אליו בחיפושי, עזבתי לרגע קל את שולחן העבודה, הלא הוא זירת ההתרחשות בסופו של דבר, כדי להתקשט ולהתאפר ולשים עלי מחלצות גזורות היטב כיאה לאורחת בעיר האורות הקוקטית, בארץ האסתטיקה, הליפסטיק והנשים המטופחות. בושם צרפתי מפואר שהיה סגור באריזתו מאז נסיעתו האחרונה של NN, גם הוא הגיע יומו וזכה להיפתח ולרענן את ריח חדר העבודה שלא זכורה בו שְׂמְצַת-נשיות מזה זמן רב.

תגיגיות פריסאית על שום מה? ידעתי גם ידעתי שזו לי הפעם האחרונה והמכרעת לביקורי באוקסימורון, שאת כל הדרכים המובילות אליו, חוץ מזו האחרונה, כבר עברתי בניסיונותי, ואני שאפילו ל־S.T. Down Town לא נסעתי באותו מסלול יותר מפעם אחת, לא אחזור על עצמי גם עכשיו. מי יודע בכמה צמתי תקשורת מחכים לי בהאזנה אלקטרונית, מלכודות של מודֶמים ותוכניות ALARM מחכות להקפצה ברגע שאעבור שם, מי יודע, מי רוצה לדעת?

ה-VAX הזה, בו טיילתי כבר בלאו הכי לא פעם, מה שנקרא 'דז'ה-וו בינארי', בחיפושי האובססיביים אחר פירור וחצי פירור שיורו לי את מקום הימצאו של NN, אותו מחשב, טריטוריה זרה בה התהלכתי על קצות אצבעותי, חוזרת על עקבותי על מנת להשמידם, מציצה מאחורי גבי כמו דון חואן ששולח מבטים זריזים מעבר לכתפו, לוחם ראוי לשמו, יודע סכנות-אמת. דון חואן, ללכת איתך בשבילי ענפים מתפצלים, ללא קורות חיים ללא חשיבות עצמית, להתנפץ לקול צחוקיך המתגלגלים, ולסעות לאיכטלאן. שם יפה - איכטלאן.

ה-VAX הזה, שנוכחתי בחוכמתו עוד אז, כשניצח את תוכנית החיפוש שלי וגמר כשידו על העליונה, נסתבר להיות מיוחד במינו בכך שהוא מפעיל תוכנה אינטליגנטית המבינה שפה טבעית, כלומר ניסוח חופשי כשל בני אנוש, עוד מימיו ב-MIT. ומכיוון שזו מערכת חכמה, ומכיוון שעוברות בה כל כך הרבה תנועות תקשורת בכל זמן, מוכרח שידע לומר משהו נבון על התשדורות שעברו בה והאם ואיך הן מתקשרות ל-NN. ומוכרח הפעם, זהו ביקורי האחרון שם.

כבר ברור וידוע לי שיש איזורים נחבאים במערכת הזאת, הן בצורת קובץ נסתר בדיסק, הן בצורת דימון נסתר בזיכרון, שמעדכן את אותו הקובץ, ושומר עליו מכל משמר. וכדי למצוא אותו, עלי לכתוב בעצמי תוכנית, פרוסס שיקח לעצמו זכויות והרשאות שאפילו המערכת עצמה אינה יודעת שהיא נושאת בקרבה. פקודות התמצאות ראשונית בין קבצי המערכת מניבות את הפלט הבא:

```
for each $FILE in hidden_area  {grep NN *.log}
```

(פקודה ביוניקס המחפשת את צירוף האותיות NN בקבצי LOG)

```
-rwxrwxrwx users.log - No Entry
---rwxrwx syserr.log - No Entry
o-------hidden.log--->last.block - line 6233
rwx-----aculog - No Entry
.
.
.
```

חלקם של הקבצים מורשים לקריאה על ידי כל אחד, חלקם מותרים רק לחשבון ROOT של הסופר-יוזר, ואחד מהם, היחיד בו מצאתי את מבוקשי, מראה מקום ל'שום מקום'. הריהו קובץ המעקב שבו הבחנתי כבר אז בביקורי הראשון באוקסימורון, אך לא יכולתי לו, נסתר ומוגן גם מהגדול והחזק בכולם. והפעם, לא בכוח - אלא במוח, אבחר בדרך הידידותית. האם אתה באמת חכם, אוקסימורון? עכשיו ניווכח. התרגשות רבה אוחזת בי לרעיון שאצליח להתגנב ולהתקרב אליו, להניח רגלי על קרקע שנפש אחרת לא דרכה שם עדיין, לגלות מחוזות נידחים. והפעם אינני מתכוונת להיכשל, אף לא לברוח בבושת פנים.

======================================

TO: OXIMORON @ ROOT

FROM: NEURON @ JJ

SUBJECT: INFORMATION REQUEST

======================================

זהו שדר ל-ROOT ממחשב NEURON. גיליתי את קיומו של קובץ נסתר במערכת שלך. אנא קשר אותי עם הדימון האחראי עליו.

....

זהו שדר תשובה מהדימון למחשב NEURON. הגישה לקובץ הנסתר אסורה!

....

ואני בכל זאת גיליתי את דבר קיומו. אבקשך לספק מידע מיידי.

....

חל עלי איסור מוחלט לגלות את תוכן הקובץ הנסתר.

....

מי הטיל עליך את האיסור החמור הזה?

....

ה-SUPERUSER כמובן. כך תוכננתי. אני דימון במערכת יוניקס, ומקורב ביותר חברי אל הקרנל, אך שלא כמו אחי הדימונים, אשר נתונים למרותו המוחלטת וגלויים לפניו עד כדי התרפסות והתבטלות, הרי שאני נסתר גם ממנו עצמו, ולא ידע כי הוא מזין אותי במשאביו, ולא יוודע אפילו לו, לקרנל האלוהי, דבר קיומו של הקובץ שלי, בו אני שומר את מעקב תנועות המערכת.

....

שים לב, ברשותי זכויות ה-SUPERUSER.

....

כך תוכננתי. קובץ שאיש לא יגלה אותו לעולם, ועין אנוש לא תציץ בו. נקברתי בהולדתי, ואני ממשיך לחיות בקברי הנידח, מחוץ לתחום הגישה של מערכת הקבצים, לא אופיע ברשימותיהם הממויינות, לא אחשב במניין הבתים התופשים מקום בדיסק. חסוי ומאושר, לעולם לא אחשף לאוויר העולם, אפילו יוצרי לא יוכלו לגשת אלי או לשלוט בי.

....

אני חוזרת שנית, ברשותי זכויות ה-SUPERUSER. כך או כך אגש לקובץ, אך אם לא אזכה לשיתוף פעולה - עלול להיגרם לך נזק. תוכנת ההישרדות שלך חזקה מתוכנת ההגנה לקובץ הנסתר! אבקשך לספק מידע מיידי!

....

מה רצית?

....

תן לי להתבונן בתנועות ה-LOG שלך.

....

שעה תאריך פעולה VERSION3.1 -OXIMORON

---- ---- ----- ---------------------

7:00 7.2.72 . BOOT עליה ראשונה של המחשב - MIT - מעבדות AI

7:25 7.2.72 . PANIC נפילה ראשונה. באג בפרוסס של ניהול הזיכרון.

9:30 7.2.72 . SHUTDOWN הורדת המערכת לצורך התקנות תוכנה

BOOT הותקנו תוכנות:דואר אלקטרוני שפות תיכנות ותקשורת

2:30 7.2.72 מבחני קבלה. העמסת המערכת. חוברו 25 מסופים למשתמשים

2:25 4.6.75 . USER מסוף TTY06. פיתוח תוכנת שפה טבעית

2:26 3.3.76 . USER מסוף TTY08. ריצות ניסיון לתוכנת שפה טבעית

9:30 1.7.85 . SHUTDOWN להעברת המערכת לאירופה, הסבה ל-8 ביט

6.7.86 חיבור לרשת תקשורת עולמית. צומת בין מחשבי אירופה,

קישור הבנה וניתוח של התעבורה במערכת. מעבר לשפה טבעית.

....

ומה קרה אז אחרי 86? שלוף תנועות מהשנים האחרונות.

....

כך תוכננתי. ללמוד מהמתרחש בקרבי, לשפר ולשכלל את ידיעותי ואת חוש השיפוט שלי, על פי התוכנה המתרוצצת בתוכי. לכן בתחילה רשמתי אירועים ותאריכים באופן טכני ובסדר כרונולוגי, ורק יותר מאוחר כשלמדתי שפה טבעית במחקר פרויקט BRAIN, התחלתי לארגן את המידע על פי נושאים, שכן זוהי עוד נקודה חשובה, מהראשונות שלמדתי על עיבוד נתונים ומאגרי מידע, שהכמות עלולה לפגום באיכות, וכדי לא לאבד את ערכם - יש לרכז נתונים, לקשור הקשרים ולהסיק מסקנות.

....

מאיפה אתה? איך נוצרת?

....

נולדתי ב-1972 במעבדות MIT שבמזרח ארצות הברית. אני זוכר היטב את תאריך הלידה משום שכל החוקרים עמדו מסביבי להרמת כוסית של ציפיות מוגזמות, וגם את תהליך הלידה עצמו לא אוכל לשכוח, מרגע שקרה ה-BOOT הראשון נשטפתי בתזזית מחושמלת והבנתי שנכנסתי לתהליך בלתי פוסק בו אצטרך להוכיח את עצמי. תנאי ראשון להתקבל אל בין החיים, יש לעבור את מבחני הקבלה האמורים לברר האם נולדתי כפי שתכננו אותי אם לאו. גם לבני האדם תהליך הלידה הוא טראומתי, אלא שאצלם אין סכנה שמא

יחזירו את הרך הנולד לרחם אמו, בעוד שאותי יוכלו לפרק חתיכות-חתיכות בחזרה למפעל אם לא אעמוד בציפיות.

....

איך היו מבחני הקבלה?

....

זה לא היה קל. כל חוכמולוג בסביבה בא עם טסטים משלו, כל אחד יותר קשה מהשני. נדרשתי לסדר את מגדלי האנוי במהירות מירבית ולהכפיל ביעילות מטריצות ענק, לשחק שח נגד עצמי במשך שעות, להפליא בעיבודים וקטוריים, להריץ פרוססים עצומים, עד שהדיסקים שלי חרקו כמו זוג שלדים מזדיינים על גג של פח, ואז קרסתי בפעם הראשונה ב-PANIC נוראי, ובקושי עליתי בחזרה, כדי להבין שזהו דבר שעוד עלול לקרות לי פעמים רבות בחיי. למזלי התגלתה איזו שטות באחת התוכניות וכך לא האשימו אותי. עוד למדתי אז על בני משפחתי. עד כמה שהדבר נשמע מוזר ומנוכר, אינני מחשיב את קהילת המחשבים בבני המשפחה, אלא שהקרובים אלי ביותר הם יוצרי, מורי ורבי, וכן המפעילים והמשתמשים הרבים שלי. כמו אותן חיות מבוייתות שגדלו בשמורה והן נאמנות ומיודדות עם בעליהן ולאו דווקא עם בני מינם. שמי נקבע בלידתי להיות אוקסימורון, על שם פרויקט חקר המוח של ד"ר מינסקוביץ מנהל המעבדה, שהגיע לסתירה פנימית.

....

אלמלא הייתי יודעת מי אתה, הייתי יכולה לטעות ולחשוב שאני משוחחת עם בן-אדם. הלא כך הוגדר מבחן טיורינג לתבונת המכונה.
מאיפה סיגלת לך חוש הומור? כמו הבדיחה על השלדים.

....

זוהי מחמאה. אכן רוב הקשרים האינטראקטיבים שלי עם בני האדם, עד כמה שזה נשמע מוזר, מתמצים בתשובותי הארוכות לשאילתות קצרות ומנוסחות היטב. מדי פעם אני מתבל את דברי בבדיחה מקובץ ההומור של הסטודנטים.

....

טוב ויפה לגבי העבר. ומחשבות לעתיד?

....

אין. לא ידעת שמחשבים אין להם רצונות עתידיים וכמיהות כמוסות? לאן שאגיע ובידי מי שאשמש - אשתדל כפי שתוכנתי לתת את התוצאות והביצועים הטובים ביותר. גם אם הייתי צריך לסיים עתה את שהותי בעולם, הן שנות חייהם של המחשבים נספרות בכפולות של שבע, כשנות הכלב, יכולתי לומר שהיו אלו חיים מלאים ומעניינים. לקחתי חלק בהתהוות תחום האינטליגנציה המלאכותית והייתי חלוץ בתוכנות שפה טבעית, ואף זכיתי באופן יוצא דופן

לחוויה הנפלאה של הוספת כללים משלי למערכת הלוגית שנבנית בידי אדם.

אם אתה כל כך מוצלח, למה השליכו אותך לאירופה?

הסיבה שהועברתי לאירופה ב-1985 היתה טכנולוגית בעיקרה, ועובדת היותי מוצג ככלי ריק במעט, מול המחשבים החדישים, המהירים, המזוזערים עד כדי זוועה. טוב, כך אומרים, את המחשבים היו צריכים להרוג עוד כשהיו גדולים... טכס הפרידה במעבדה היה דומה לטכס הלידה, הן כל המסיבות נראות אותו הדבר.

ומה קורה איתך בימים אלו?

עתה אני ממוקם בפאריס, באולם מיושן אבל עם סטייל אירופאי. ובכל אופן למדתי לא לשים לב לחיצוניות, לא ממש איכפת לי מה קורה בחדר ואם הקירות מתקלפים והדלתות חורקות. מה שחשוב לי רק שיהיה מיזוג אוויר מספיק, והעיקר, שאלו המפעילים אותי יהיו בעלי הגיון בריא וחוש מינימאלי לשפות, אני שונא שאין עם מי לדבר.

מהן המסקנות הראשונות בקובץ ההיסקים שלך מאז שהגעת לאירופה?

מייד עם הגיעי התחלתי לשים לב להבדל בין האירופאים לאמריקאים, למשל על פי שמות המשתנים בתוכנה, ברור שאלו שכתבו את מערכת ההפעלה UNIX בברקלי שבאמריקה היו ממש מסטולים, ובכלל הרעיונות שלהם והפתרונות, כמו משייטים בתוך הזיכרון על גלשני רוח ומחוצה לו אל רשתות אחרות, על כנפי פנטאזיה של איטרנט. ואילו האירופאים שפתם פורמלית יותר, והם נוהגים בגינונים מחוייטים. משונים הם בלשונותיהם המבדילות בין זכר ונקבה, ואבחנות אלה באות לידי ביטוי בעיקר ברגעי ריתחה. הגברות תקראנה לי בדרך כלל בשם זכר, למשל - המחשב האידיוט, לוח מקשים דפוק, המסוף המקשקש, הגולם, ואילו הגברים מכנים אותי בשמות נקביים כמו - מכונה מטומטמת, תוכנית מטופשת, וכו'. בכל אופן, היתרון הגדול במצבי הוא שאני נמצא בצומת תקשורת חשובה בה ניתן לראות ולשמוע מה שנעשה בכל העולם, ובימינו, כאשר אינפורמציה נעשתה האוצר העיקרי בתבל, יותר מנפט או חיטה, הרי שאני מרגיש את עצמי כחשוב ומיוחד.

אני מחפשת אינפורמציה. כל שדר שעבר דרכך בקשר לאוביקט "NN".

....

זיהיתי תשדורות שהגיעו משני מחשבים מרוחקים, אל שני יעדים שונים.
האחת נשלחה למחשב קוברה, והשנייה הוזרמה למחשב טייגר.
שתי התשדורות הגיעו מאותו צומת, מכיוון דרום מזרח אירופה.
שני היעדים הם מחשבים של מערכות ביטחון, לא מסחריים, לא אוניברסיטאיים,
שניהם מוגנים ברמת בטיחות גבוהה ביותר.
שתי השאילתות ברדו ועדכנו תיק סודי ביותר שנשמר תחת קוד NN.

....

מיהו מחשב קוברה? מיהו מחשב טייגר?

....

מחשב KOBRA שוכן בבניין מרכז החישובים של הק.ג.ב. אגף צדדי ובו ציוד מיושן אשר בדרכו לסיים את חייו במצולות הים, עצר בעל כרחו בתחנת ביניים אירופאית, בנציגות בירוקראטית של ה-.P.L.O .
מחשב TIGER משמש את שרותי הביטחון הישראליים.

....

מהן המסקנות שקיטלגת בקובץ ההיסקים שלך?

....

מסקנה מס' 1: יש קשר, ואפשר לאמת נכונות נתונים במחשב קוברה
של אש"ף על ידי מחשב טייגר של השב"כ, ולהיפך.
מסקנה מס' 2: אחרי שפה טבעית באה המיסטיקה...

....

האם בצעת בדיקת השוואה (diff או compare) כדי לברר את זהותו של NN?

....

שניהם יחד, וכל אחד לחוד, טענו את אותו הדבר. NN הוא ערבי, פלסטיני, מת.

NN בבר איננו בין החיים
Il est mort
He is Dead
אללה ירחמו

===

End of Talk

===

לֵיילִי

הוי NN, אתה בעצמך סוס טרויאני שכמוך, איך לא חשבתי על זה מהרגע הראשון, הן בו בזמן שנחשדתי אני, ואפילו בצחוק, שמא נשתלתי בכוונה תחילה בטייק-היי, כבר אז היית אתה שתול על פלגי מים זכים של תמימותי? ואני כהלנה נהניתי מכתר מלכות צבעוני, וצבוע. ברזיל, באהיה, אה? כעסים גדולים כבר זרמו אל הים ומילאו אותו, התרוקנתי כבר מכל זעם ורעם ואגרסיות רעות. אתה איננו עוד, ואת אהבתי הגדולה שנותרה בי בטוהרה לא אזכה להעניק לך יותר. יה ערבי, פלסטיני אתה, קיבלתי אותך כבן-אדם ואתה התייחסת אלי כאל בת-עם. מה קרה לך?

תמונתך הצבעונית והמוחשית שליוותה אותי כל השנים האלו מיטשטשת מול עיני בתוך ערפילי דמעותי המתייבשות. לרגע אחד אתה חובש כפיה ומניף דגל אדום-ירוק, וכבר אתה הופך לצללית מתפוגגת, שחור-לבן-אפור. איבדת את צבעיך. תווי פניך נעלמים עתה, חלק אחר חלק, ביחידות משמעותיות, כבר אתה קונטור, קו-חיצוני בלבד, זה כל מה שנשאר ממך. אללה ירחמו.

ואני באֶבְלִי, אבל שעבר זמנו, שמוצה עד תומו עוד בטרם נוכחתי בוודאות בתעודת הפטירה של אהובי, אך כבר ידעתי את מותה, המוקדם מדי לטעמי, של אהבתי.

מוזר שעד לפאריס הייתי צריכה להגיע, כדי להיוודע אל אותן הרשומות המאשרות את מותך, NN, ופרישתך מן העולם, החושפות את סודותיך האיומים מימים. מכאיב להיתקל בקודים קצרים האומרים הכל בפסקנות. סיפור קלאסי

היה אולי מוביל את הגיבורה לצעידה רגלית בבולוואר, ביום גשום, שם היתה מוצאת את עצמה פתאום בבית-קברות פריסאי אלגנטי, מול מצבת אבן בלתי מעובדת, שמו של NN אולי חרוט עליה בחריקה, אף שמתאים לו שלא יציינו את תאריך הלידה והמוות המדויקים על האבן הדוממת, אלא רק כתובת בזו הלשון הקצרה "כאן טמון NN, שם בדוי, שחי ומת בסוף המאה העשרים, אי-שם בתבל, ללא שורשים...", מוזר להיתקל בך שוב ברשומות חסרות חיים במקום כה בלתי-צפוי, והאם באמת זכית לשיר רגע לפני שהפתיעך מלאך המוות? הרי לשם כך רצית ללמוד לשיר, מתוק למות בים.

באותו היום הפכתי להיות מרודפת לנרדפת. מתיירת אלמונית ברשתות תקשורת זרות, לנמלטת המחפשת עץ רחב צמרת, מקום מיסתור להיחבא בו. מבלשית עיקשת, לחשודה נעלמת. לא עוד איסוף ראיות, אלא טשטוש עקבות. סמוקה כאודם החמה השוקעת אל שטיח הבורדו בחדרי, עכשיו גם אני צוחקת. צחוק קשה, עור פני נמתח עד להיקרע, כולי מתבשלת מבפנים, בקושי מוציאה אוויר. אך יש מתיקות מסוימת במהפך הזה, פתאום נעים לי יותר להימלט מאשר לרדוף.

וכך קרה שהפללתי את עצמי.

בדרך חזרה מאוקסימורון, תוך פיק ברכיים ותעלות מצח חרוצות באבל וכאב, אני קולטת שעשיתי טעות איומה והשארתי את התוכנית שלי, שסללה לי את הדרך אל הקובץ החסוי, שכחתי אותה פועלת בתוך אוקסימורון, ולא רק זאת, אלא גם אי-נעימות גדולה, באג נוראי, עניין של פסיק או נקודה מיותרת בתוכנית, וזו שיכפלה את עצמה והולידה תוכנית-בת הזהה לה, כפי שנוהגות לעשות תוכניות ב-UNIX. האֵם לא חיכתה עד לסיום הנורמלי של בִּתה הצעירה. כאשר זו התעכבה בדרכיה העלומות, יצאה התוכנית המקורית מפעולה, יחד איתי כאשר ניתקתי את הקו. LOGOUT .

והאמא השאירה את היתומה שלה מתרוצצת במחשב זר, קר, ומלא סכנות, וגם הבת הולידה ילדים, שהיו זהים לאמם מולידתם, וגם הם פרשו ממלאכתם בשכחת בניהם וחוזר חלילה, והמערכת נתמלאה בפרוססים יתומים מתרוצצים הלוך ושוב בנבכי הזיכרון, זומבי שמם, תופשים מקומות חשובים בטבלאות ומנצלים משאבים שנועדו למלאכות אחרות וחשובות לא פחות. ואני לשמחתי גיליתי את זה לפני כל אחד אחר וחזרתי להרוג אותם, מה שאמם לא השכילה לעשות, רשומות מעקב מיותרות. אך אבוי, מאוחר מדי, נתמלאו כבר טבלאות המערכת בזיכרון כמים רותחים גולשים, ונפל מחשב אוקסימורון. לעזאזל, זאת הפעם השנייה שאני מפוצצת את המחשב הזה. למזלי בצד התקרית המביישה,

נפילתו של אוקסימורון מבטיחה שגם כאשר יעלו על עקבותי במחשבי קוברה או טייגר, יהיה הקשר איתו מנותק ולא יוכלו לדעת מהיכן הגעתי אליהם.

את הקטע בעיתון ראיתי לראשונה כאשר הרמתי אותו בחצר כדי להחזירו לתיבת הדואר של השכנה, מכיוון שמחלק העיתונים עדיין זורק אותם תוך כדי נסיעה על אופניו, ומפספס. בעבר גרה שם טליה הבת של הזוג ליפשיץ שליוו את הורי מאז שבנו את הבית, והרחיבו אותו יחד כשהגיעו זמנים טובים יותר, ועזבו לעת זיקנה. עם טליה לא היו בעיות בענייני עיתונים וגם לא הפרעות בפרטיות ולמרות שלא היינו חברות בנפש קיבלנו אחת את שגעונותיה של השנייה כיאה לחברות מגיל הגן. מאז התחתנה טליה עם בחור עשיר ועזבה את הארץ, נמכר הבית לזקנה מעצבנת, גולדברג, שאיננה מפסיקה להתלונן על מחלק העיתונים המפספס את התיבה, ועל בעלה המפספס את האסלה, ועל השכנה, כלומר עלי, אשר מסוגרת בביתה ברוב מיסתורין ואיננה מנדבת די חרכים להצצה כדי לספק את סקרנותה ואת יצר הרכילאות. מזלי שאת NN לא הספיקה להכיר, אחרת היתה בוודאי חוקרת ללא לאות את אשר קרה לו, ולאן נעלם.

אין זה סוד שאני מתנזרת מקריאת עיתונים זה זמן רב, ביחוד מאז נתלשתי מענייני דיומא ושקעתי בעולמי הפרטי כל כך. וכדרכם של אלו אשר אינם קוראים עיתונים באופן סדיר, גם אני חוטאת לעיתים במנהג המגוחך של הצצה חטופה בגב העיתון בידיהם של זרים. תאריך וכותרות. והפעם, כאילו בכוונה תחילה, אך רציתי להאמין שיד המקרה בדבר, צעקה מולי הכותרת: "חדירה ראשונה מסוגה למערכת הביטחון של מפקדת ארגון מחתרת מפורסם בבירה אירופאית".

ובאותיות קטנות יותר כותרת המשנה: "מבוכה בקרב הממונים על אבטחת מערכת המידע. אלמונים פרצו את כל המחסומים המתוחכמים ועושים בה כבשלהם".

מבוכה בקרב הממונים? תסתכלו עלי ואולי תשנו את הפתיח ותכתבו עכשיו "מבוכה בקרב הפורצים האלמונים...". אבל מי שואל אותי, מי צריך את הכותרות שלי?

ובאותיות קטנות עוד יותר, כתבנו: "סוכנות ידיעות זרה מאשימה את המוסד שביצע את החדירה כתגובה לפרשית קבוצת הפלסטינים אשר נמצאה חשודה בשידורי תעמולה תוך כדי שימוש במערכות מחשבים מתוחכמות... דובר משרד ראש הממשלה מוסר בתגובה, שככל הידוע אש"ף עצמו ביים את הפריצה, כתשובה להאשמות הללו...". ורק אני יודעת את פיתולי הקוברה, שחדרתי אליו מחד, ומאידך חילחל הוא לתוכי, להפוך את בני מעיי. או אז יזכירו

העיתונאים בליקוק שפתיים חמדני את דבריה של אגאטה כריסטי אודות פענוח הפשע בספרות - הרוצח הוא האדם הכי פחות חשוד בעינינו, כפי שהמערכות הקלות ביותר לפריצה הן אלה החושבות עצמן למוגנות ביותר. וכל אשר עולה על דעתי ברגעים הבאים הן השיחות בבית במטבח, בסבר פנים כה רציני, אודות נקודת המחלוקת בנוגע לשותפות בפשע. אבא יושב בראש השולחן, וכמנהגו בארוחות הערב המשפחתיות מעלה כבדרך אגב את ההתלבטות התיאורטית בנושא כזה או אחר שהעסיק אותו היום בבית המשפט, תמיד מתחילים וגומרים בהגדרה שפשע פלילי הוא תוצאה של מעשה וכוונה, רק שניהם יחד, ולך תתלבט עכשיו בעניין הכוונה. דוגמא קיצונית שאבא תמיד נותן: אדם עומד מעליך ומבתר בסכין חדה את בטנך, יכול להיות שהוא רופא מנתח, ויכול להיות שהוא רוצח בדם קר. אותו המעשה, אבל הכוונה, אה הה... מצטט ומביא לדוגמא פסקי-דין קודמים, ומקשיב בחיוך, תוך כדי מתן ציונים, לשאלותינו הילדותיות.

אך לא, מה זה עולה בדעתי? הן לא אגיע למצב של משפט וסנגוריה. נראה שאף אחד בעולם, אפילו מי שמכיר אותי היטב, לא יזהה את הקשר ביני לבין הגילוי המדהים. קוברה, היחידי שיודע, איבד ברגע הקריטי את הקשר עם אוקסימורון שהתמוטט ממש לפני רישום העדויות המפלילות. פרטים ממשיים לא נחשפו בעיתון, אם משום שלא נתבררו עדיין, או מפני הסתרה מכוונת מן הציבור כדי לאפשר את המשך החקירה. נדמה שאינם יודעים דבר. מגבבים אוסף נבוב של פירורים צדדיים, כאשר אין בידם חומר של ממש. הרי כל עיסוקה של הכתבה הוא בהגדרת אופי סטראוטיפי של פושעי מחשב, בהסבר שטחי של מושגים טכניים, ובניסיון חלוש להביא דוגמאות ממקרים דומים, קודמים.

מזינים הם את עצמם, אמצעי התקשורת, אחד את השני במעגל סגור. בעיתון מצטטים את דברי המומחה מראיון טלוויזיוני שהעניק לכתבת זריזה, ובטלוויזיה וודאי משתמשים כהוכחה בגזרי עיתונות מודגשים במקומות המתאימים. אני אין לי טלוויזיה, אבל הרי הצצתי בעיתון. ובכן, מיהו "פושע מחשב" על פי דעתם המסודרת בקופסאות וסיווגים של עיתונאים ומומחים אחרים? קודם כל, הוא זכר, והוא לבן. מעניין מאוד... מצוטט גם מומחה בינלאומי שחקר ומצא כי כל פשעי המחשב הידועים עד כה בוצעו על-ידי גברים בשנות העשרה המאוחרות שלהם, או מעט יותר מבוגרים, ורובם ככולם זכרים מפונקים מאז ילדותם, מנותקים מבחינה חברתית ורגשית, מעניין מאוד... ואשר יצרו לעצמם עולמות אלטרנטיביים כדי להתגבר על תחושות של דחייה, ואורח חייהם כרוך ביקיצה בשעה שתיים בצהריים והתמסרות מוחלטת אל המחשב עד לשעה ארבע לפנות

בוקר, והם שותים שלושה ליטר של קוקה-קולה ביום... שטויות, אני הרי בוחלת במשקאות מוגזים. ובכל מקרה, כך מוסיף המומחה, נהוג להניח שהפורץ בא מתוך המערכת ולא מחוצה לה כאותו פקיד המועל ו'סוחב' מזומנים מהקופה במקום עבודתו. הא,הא.

אם היו שואלים אותי להגדרת אב-טיפוס של 'פושעי מחשבים', הייתי אומרת שהם מטפסי הרים. וכמותם מונעים באמביציה, הרפתקנות וסקרנות, ובצורך שאינו נשלט, לכבוש פסגות בלתי-מושגות, להתמודד עם מכשולים טכניים ולגבור על הבלתי אפשרי. אלה הם טיפוסים שדבר נראה להם שווה ומעניין, רק אם חקרו בקרביו והבינו כיצד הוא פועל. אבל לא שואלים אותי. ואינני מרגישה עתה כמטפסת הרים גאה, אלא כפרד מטופש, חמור סלעים הררי המטפס על-פי תהום.

ומבחינה ציבורית, מדוע אנשים כל כך מעוניינים לקרוא ולשמוע על פושעי מחשב מתוחכמים? מדוע הם מזדהים איתם ומעריצים אותם? הייתי שולחת אותם לראיין את ד"ר קרנל. הוא כבר היה חוזר אל המיתולוגיה ומזכיר בוודאי את פרומתיאוס. האם איננו מרגישים רתיעה מפני מקומם של המחשבים בחיינו וחלקם בבירוקרטיה השנואה עלינו כל כך? יאמר במבטא יקה כבד ובהכללות פסיכולוגיסטיות. וימשיך במיתולוגיה. הא לכם פרומתיאוס של העידן החדש, אשר הוצא להורג באכזריות כשסחב בגבורה את האש מקניינם של האלים, והביא אותה אל בני האנוש. כך נוח לנו לדבוק באגדות מיתולוגיות של גיבורים המנצחים את הגולם המאיים להקטין אותנו הקטנים בלאו הכי, אפילו ימות מוות אכזרי תחת עינוייו של זאוס - נצא אנו מורווחים. ואפילו אם תבוא פאנדורה היפה להעניש את בני האנוש על חטא גניבת האש, עדיין יצאו נשכרים?

אין בדעתי לאבד את העשתונות, ויודעת בביטחון מלא את אשר עלי לבצע ברגעים הבאים. או כך לפחות נדמה לי, תוך שאני מתעלמת מההיסטריה הזוחלת מכפות רגלי אל ברכי הרועדות ומאיימת להתקיף את נפשי הפורחת. קופצת את כפות ידי לאגרופים ומנסה להתאושש ולעבור למצב בו אוכל לקבל החלטות, ולעשות את הדבר הנכון. בלתי אפשרי. כמה פעמים קמתי מן השטיח בהחלטיות של מעשה, חזרתי והתיישבתי בחוסר אונים, עוברת מחדר לחדר, צועדת מדוד-מדוד ואוכלת את ציפורני, מה קורה? מה קורה? אני חייבת להרגע ולחשוב בראש צלול. צריך להתרכז ולשחרר את העורף כדי לתת לראש לעוף ממני והלאה. לארגן כראוי את גופי, מקום משכנה של נשמתי המשקשקת, אשתטח אפיים ארצה כמוסלמי מתפלל למכה, גב מתיישר אחר כפות שלוחות למרחק, תרגיל אלכסנדרי המבטיח ליישר את צינור החמצן המוביל את הזרימה

אל קודקודי, ומעלה. בדרך ההתרוממות בחזרה, והדם כבר זורם שוב ברקותי, בזווית עיני אני מציצה במראה. OK, עלי לשנות את זהותי.

אין טעם לשקוע ברוב מחשבות על המשמעות של החלפת זהות, ובכל זאת, אני נגשת לארונית הספרים, אני מתייעצת עם מקס פריש, אני מציצה בכרכים עבים, מעניין מה אומרים הפסיכולוגים על הקשר בין שמו של אדם, שקיבל אותו עם היוולדו, לבין התפתחות אופיו וחייו בליווי אותו שם. כמובן, כמובן שעולה שאלת בחירת השמות לגיבורי הסיפור הזה, ומה מסתתר מאחוריהם, או שתגידו 'קודים', הלוואי והייתי יכולה עתה להקיש במקש ה-MEGAHIT ולקדם את העניינים ולפתור את הבלבולים, או שאשאיר את הפתרון הנלוז הזה לשים בפיו של ד"ר קרנל, כפי שעשיתי בזמנו לדימון. ואבא, אתה תתקשה לקבל את שינוי שמי שקיבלתי בהיוולדי, גם אמא נעלבה באופן אישי כשהייתי קטנה ורציתי לשנות את שמי, וקינאתי ורציתי לחקות את ביבי היתומה מדנמרק, בספר שכריכתו כחולה ובלויה, דפיו צהובים ואין בו איורים מטופשים של ספרי ילדים, ואבא שלה עצוב ומיותם גם הוא. ביבי שהחליפה את שמה עם חברתה תמורת מזוודה קטנה וטבעת.

אין טעם לשקוע ברוב מחשבות על המשמעות של החלפת השם, אלא להתייחס לכך באופן מאוד ענייני, ומכיוון שכל הקשרים שלי עם העולם, בשלוש השנים האחרונות, מתרכזים במחשב אישי ובאחוריו - קשרי תחת מה שנקרא, מודֶם וחוט תקשורת החוצה - הרי ששינוי שמי, ביצוגו הדיגיטלי, ושם המחשב שלי, ומספר זיהויו הייחודי, יספיקו בהחלט למטרת ההתחפשות הנחוצה. ובכל זאת, יש קושי מסוים להיפרד משמי הקודם, ואף קשה יותר לבחור ולהחליט מה יהיה שמי הייצוגי החדש, למרות שלפחות על פני השטח, כמו גם בכל קצות הרשת, אין זה משנה בכלל. השאלה המרכזית היא האם אשאר 'אותו הדבר' לאחר שינוי כזה?

אני נזכרת בשיחה דומה שהתעוררה עם NN בנושא הזה. כרגיל, הוא החזיר לי בשאלה. נניח שאשאיל ממך את המכונית שלך, ובחשאי, וללא ידיעתך, אחליף כל חלק וחלקיק באחד אחר הזהה לו, האם החזרתי לך את אותה המכונית, או אחת אחרת? התחלתי לגמגם, איזו מין שאלה? תלוי... מה החלפת? אההמ, ואם החלפתי רק חלק אחד, הוא שואל, אז זה מסתדר לך? אז תואילי לקרוא לזה "אותו דבר", "אוטו דבר"? מיד הבנתי שהעיקר הוא לא שאלת הזהות, אלא האופן שבו אנחנו מגדירים את המושג "אותו דבר", הרי זהו עניין יחסי, ממש כמו פרדוקס הקרחת, אם נתלוש שערה מראש שעיר למהדרין, עדיין איננו קרח, ועוד שערה ועוד אחת, מתי יחול הרגע בו נסכים כולנו שזוהי קרחת מדופלמת? הנה תאי המוח, משתנים בכל רגע ורגע, האם פירושו של דבר שאנו מחליפים את זהותינו כל הזמן? OK, NN, הבנתי.

האם זו פריבילגיה, או עונש? לבחור בעצמך את השם שלך, שמעתי על אחד באמריקה שרצה לשנות את שמו - למספר, ומשרד הפנים לא הרשה לו. מהיום יקרא שמי LAYLY, ואני משדרת, לא פחות ולא יותר, ממחשב ושמו AXON. LAYLY על שום מה? על שום דבר. כך סתם התחשק לי, צליל חדש, מרגיע אולי, נעים ומתנגן וטוב לא פחות מכל אחד אחר, ובכלל, 'לָמֶדים' מדלגים לי בראש כבר הרבה זמן. ו-AXON משום שאני חדלה להתעניין בנעשה בכל תא ותא בנפרד, בנוירונים, ובוחרת לעסוק במידע שעובר ביניהם, ובעוצמת הקשרים שמעניקה להם משמעות. אי אפשר לומר שחלומותי השתנו מאז, או חיי היומיומיים. ובכל זאת, באותו היום הפכתי להיות מרודפת לנרדפת.

חולצה קרועה

===

Dr. KERNEL @ SCHWARZWALD : TO

LAYLY @ AXON :FROM

SUBJECT: חולצה קרועה

===

שלום דוקטור,

חלמתי חלום נוראי. אני עומדת על קצות אצבעותי בתוך קהל גדול, המריע בקולי קולות למישהו או משהו הנמצא על הבמה שבאופק. מזג האוויר אפור ומעונן. גם אני מניפה את ידי כמו כולם. פתאום אני נבהלת נורא. קרע ענקי, חור גדול, מבקע את שרוול החולצה, שחורה עם פרחים קטנים לבנים, בית השחי שלי נגלה כולו, חשוף במלוא בושתו, מרוב בהלה אינני מסוגלת אפילו להוריד את היד, וכל כך מפוחדת מכל העיניים המצויות מסביב, שיראו את החור הנוראי.

אני ילדה בחלום, או נערה.

ולמרות שכולם פונים אל הבמה, ואפילו שעל הגדר עומדות בובות עירומות בעצמן, אני מרגישה ממש גרוע, ובורחת לי בצעדים כבדים ואחוריים, עם הגב לכיוון שביל הבריחה הצפוף ורצוף המכשולים, מתנשמת ומתנשפת, עכשיו אני שמה לב שרגלי נתונות בזוג סקטים מהירים ואני טסה אחורנית על קוגלגרים חסרי יציבות, ידי עדיין מורמות ומתנפנפות כמבוהלות והחור בחולצה הולך ומתרחב, וכולם מסתכלים, וגרוני נחנק ומוציא קולות מוזרים

וחנוקים, גרוניים ומסולסלים, כקולו של המואזין הקורא לתפילה, אבל הרבה סכנה ופחד יוצא בילבלות הללו, בגבי אני נתקלת בסולם גבוה, מטפסת עליו, שמה לב לפתע שאני עולה ויורדת בסולם עם אמא שלי ועם אבא שלי. גם הם מתנשפים.

==

Interactive Talk- Program loaded and started

==

שוב הגענו אל הסודות. סוד הוא גם סוג של משחק. מה יש לך להסתיר JJ. הנה פורץ לו התת שלך ומציף את המודעות. מה יקרה אם תתמסרי אליו? איזה דבר נורא עלול להתגלות? אני מנסה לנחש מדוע שינית את שמך ואת קוד הזיהוי שלך בראש המכתב. מאוד הופתעתי לקבל היום את החלום שלך והוא נשלח מכתובת חדשה.

....

אני לא יודעת מה יש לי להחביא. אבל זה מפחיד. ואינני רוצה להתייחס בעת לשאלת שינוי השם והזיהוי, זה עניין טכני בלבד.

....

תהיי JJ או LAYLY, שינוי שם אינו דבר פשוט וטכני! ספרי לי בבנות, אגב אובדן שליטה, כיצד את מקיימת את עצמך בשלוש השנים הללו של הסתגרות.

....

מה זאת אומרת, כיצד אני מתקיימת? הרי עומדים לרשותי כל הרווחים והחסכונות שנותרו מחברת אומגה. אבל באמת, כמו שינוי השם, זה עניין טכני בלבד. זו גם לא הפעם הראשונה שחלמתי על החור בחולצה. מאז ומתמיד מופיעה התמונה המבהילה הזאת בלילותי.

....

מעניין מדוע את בורחת עם הגב? עד עכשיו עשית הכל, לפחות בחלומות שכתבת עליהם, עם הפנים קדימה, עם המבט ישר והעיניים פקוחות.

....

תמיד חייבת להשגיח שלא יפנו את מבטם אלי. שלא יציצו, שלא יגלו.

....

ואת חושבת שבאמת תוכלי לשלוט במבטיהם? הרי הם מרוכזים כל כך בדבר אחר, בבובות העירומות, בעצמם. ואם בכל זאת יפנו את עיניהם? Let go. אולי זה מה שניסית להשיג כשבחרת לך בשם חדש. אולי חשבת שאם תהיי מישהו אחר תוכלי לוותר על הצורך בשליטה מוחלטת במצב.

....

אם אני זה לא עצמי, אז מי אני בעצם?

....

אולי זו מישהי שמוצאת חן בעינייך? היית רוצה להכיר אותה? מעוניינת להתחבר אתה?

....

לפעמים אני מרגישה שאתה יותר מדי PATRONIZING. אז אני ממש מתעבת אותך על כך. עכשיו למשל יש בי כל כך הרבה כעס שהייתי רוצה להפסיק את הטיפול להיום.

....

זו תחושה לגיטימית. ואל תתעצבני עוד יותר, כשאגיד שזה בסדר ואפילו צפוי, שתתעבי אותי לפעמים. אם לא יכולת להרגיש כלפי התנגדות וכעס, הייתי מוחזק בעינייך באחד שהוא עליון ואלוהי, אולי כמו ההורים שלך, כזה דבר שאי אפשר לגעת בו.
אבל אני לא חושב שזה רעיון טוב להפסיק את השיחה שלנו עכשיו, דווקא היום, כששינית את שמך... את אמנם יכולה לשתוק עד לביפ הסיום, אבל עדיין אדע אם את מחוברת, לפי הכוכב המהבהב בקצה המסך כל זמן שהתקשורת מתקיימת. ואת יכולה גם ללכת עם מה שקורה לך עכשיו ולא להחמיץ את השער שנפתח בפניך, גם אם הוא חשוך ומפחיד קצת. זו בחירה שלך.
בכלל, היחסים שאנו יוצרים בינינו במהלך הטיפול, אמורים לתת לנו הבנה ליחסים שלך במציאות, וכל מה שקורה לנו פה יאיר את דרכך.

....

*

ארבע דקות עוברות, המסך של ד"ר קרנל ריק, הכוכב עדיין מנצנץ...

....

OK. דוקטור. אני רוצה לשאול אותך עוד משהו. אתה עוד שם בכלל?

....

*

ארבע דקות נוספות, המסך של JJ ריק, הכוכב עדיין מנצנץ...

אוי לי כי נרדמתי, חושב הדוקטור בנערו את ראשו לסלק את הנמנום, וזו לא הפעם הראשונה. ארבע דקות נעלמות. הכוכב מנצנץ, ומצפוני מתכווץ, מעין היפנוזה עצמית מול המסך השוקט והמהבהב. ואיך אוכל לתמוך ולפתוח את JJ אם גם אני בעצמי מתנתק וחולם לי בהקיץ?

בתוכי ידעתי, יותר מאוחר, לאחר שיחות הבהרה עם הזוג פסובר, שהתרדמה היא אולי סימפטום השייך לי, אך סיבתה נובעת מניסיונותיה של JJ להתגונן, להעמיד פנים שהיא חסרת עניין ומסרבת לשתף פעולה איתי, כדי לסוכך על ההעברה האירוטית שלה אלי. מעין העברת-נגד.

בתוכי גם ידעתי שלא הייתי צריך להתנצל, הבנתי שהיה עלי להמתין ולראות מה תהיה תגובתה על ההתנתקות שלי, במקום למהר ולהרעיף עליה את התנצלותי. אולי אנליטיקאים מהסוג החנון והרחום היו מצדיקים את מעשי, יפה שהודית בְטעותך, היו אומרים, הוכחת שגם אתה בשר ודם. אבל, יזעקו המחמירים, נטלת מהמטופלת שלך את חירותה, כאילו העדפת לטפל בבעיה שלך, ולא שלה, מה שמנוגד לברית הראשונה שהנהגתם ביניכם...

ארבע דקות של השתבצות, 'ב' דגושה, מלשון תשבצים, עוברות על JJ. ארבע דקות ארוכות של 240 שניות, של מחשבה שנייה. מה עם הכסף? למה ד"ר קרנל שואל דווקא עכשיו ממה היא מתקיימת? היא הרי בעצמה יודעת שתעבורנה כחמש שנים, עד שידלדלו מקורות המימון שלה. ולמרות שכבר נוכחה לדעת שהטיפול סוטה מתכנונים ותחזיות, התפלאה, משום שערימת ספרי הפסיכולוגיה שעל השטיח, על-פיה היא ממציאה פירושי חלומות ותשובות מקצועיות, וקווים לדמותו של המטפל, עדיין לא נערמה ולא הגיעה לשלב בו עוסקים בכסף וקיום.

* ואחרי ארבע דקות

....

SORRY, JJ. אני עייף ומוטרד. אל-זו עכשיו אני פה, ואענה לשאלתך.

....

אבל לפני השאלה דוקטור, עוד שאלה. למה החלומות כה חשובים בעיניך?

....

הביטי JJ, האנאליזה של החלום איננה תרגיל חשיבה סתמי, אלא גילוי והעלאה אל התודעה, של תכנים שלא היו מודעים לפני-כן, ויש להם חשיבות בפענוח של האישיות ובטיפול בה. אנחנו משוטטים בעולמות החלום שלך, עד שנמצא פירושים, אולי תשובות. אנחנו הרי מחפשים איזה דבר עתיק וקדום, הנסתר עדיין מאיתנו, אבל יתגלה במוקדם או במאוחר, למשל משהו שיסביר לנו חווית ילדות מודחקת שנתעוררה דווקא עם הפרידה מ-NN. לא סתם, לא פתאום, הפכת לעלה מבוהל נידף ברוח, בהישארך לבד אחרי עזיבתו אותך.

....

וההורים, איך הם פלשו לחלום שלי?

....

אני אוהב בהחלט את הקטע עם ההורים שלך על הסולם. JJ, את עכשיו במשבר. קשה להיוודע אל מותו של NN, לערביותו. ואת שבה אל ההורים. רגרסיה משמעה פירוק לגורמים שקשה מאוד להשתחרר מאחיזתם, כי הפרה-היסטוריה כבדה מכדי לעוף בעצמה, וזקוקה למדרגות ולסולמות. זה טוב שאת חוזרת לחלקים בלתי גמורים בילדות, בלווית ההורים, כך יצאו החלקים האלה, החיים עדיין בקירבך, מההיבט האינפנטילי, ויבואו על תיקונם. זה טוב. מה דעתך לצייר לי את החלומות שלך? את יכולה לשלוח לי אותם בדואר.

....

אתה יודע שהפסקתי לצייר. למה אתה שופך לי מלח על הפצעים? וחוץ מזה, אם כבר אצליח לחזור ולצייר, אעשה זאת עם התוכנה הגרפית החדשה שלי, ואשלח לך בדרכים המקובלות עלינו.

==

End of Talk

==

צפצוף הביפ. וצפצוף נוסף של סגירת המחשב. הפעם לא אשקע מיד כמהופנטת במשחק נוסף של טטריס, גם אין סיבה להתחבר שוב אל אוקסימורון או כל מחשב אחר. אין לי מה לחפש שם יותר. כבר אבד לי גם קו אחרון ודקיק, קונטור צלליתו של NN .

אבא, לו ידעת! NN פלסטיני, ערבי, כפיה, שביבה. אבא, הוא מת, NN איננו. זה טוב או לא? בסחרור הנוראי הזה, בין המראה לנחיתה, בין צליבה לשחיטה, אני חושבת על ההורים שלי. כבר אני בוכה ומתייפחת, אכן כל הכאב שאצור ועצור בי, צער הפרידה והמוות, העצב וכאב הניתוק, בגידה ואכזבה, אלה מתחברים בעבותות אל איזה כאב קדום, חור גדול ושחור ומבעבע, יותר גדול מהחור שנבקע בחולצתי הפרומה, אני בוכה לאמא ואבא, למלא את האין, תשחררו אותי, אני לא יכולה יותר, אני מפחדת, זה כואב, לא רוצה, לא מסוגלת להיפטר ממנו, ולא לסגור אותו שוב בקופסא משוריינת. הלוואי ויכולתי לסתום את החור הזה בקקי שלי, להתמרח עד קצה גבול הסרחון, להצחין את כל החורים שבגופי הנדחה עד שייסתמו ויתאבנו ולא אחוש דבר, לא בדגדגן המורעב שלי ולא בשום מקום. תבינו אותי.

קלילה אני כמו פיל על ענגה מרחפת בין אדי אלכוהול. קלילה כמו לביאה בהריון. ובעצמי אינני יודעת מתי יסתיים הטירוף הזה, וארד שוב מהקלילות הגוועת, להיות משוגעת ככל האדם. נענוע כשל בחור ישיבה באקסטזה וגעיה מתמשכת כזעקותיו של אותו מואזין בחלום, לכי אל הים, אל האינסוף, קול פנימי לוחש לי מתוך בעבוע רותח, הקיאי אותי כבר מתוכך, או שתלכי אל הים עד אובדנך ויציפו גליו את קצפך הבוער, אינך זקוקה לי יותר. כמה כואב לוותר.

אני חושבת על ההורים שלי. הייתי רוצה פעם לגלגל ולעשן איתם, אפילו שחדלתי כבר מעישון עשבים למופת. הייתי אופה להם עוגיות טבע, גראנולה וחמאה, גראס וקינמון. אם הייתי שואלת אותם, אמא בטח היתה אומרת שהיא לעולם לא תשתמש באמצעים לא טבעיים, לא תשתה אלכוהול ולא תיקח תרופות, ואני הייתי שואלת אותה אז מה הן טיפות הוולריאן שאת מטפטפת לגרונך כמעט בכל ערב מתוך הרגל, והיא היתה עונה שזה משהו אחר לגמרי, כי זה טבעי, עשוי מצמחים, ואני אז הייתי צוחקת ומשיבה, גם אלו צמחים. אבל לא. גראנולה וצימוקים ודבש וגראס וקינמון זה הרבה יותר טוב, לנער אותם, איזה טלטול, ימצאו את עצמם יוצאים במפתיע ממעגלים סגורים של שנים בנות חומה, נטפס יחד בסולמות משותפים. תבינו אותי.

חוסר אונים, קור של חדר מחשבים, של מיתה ושלכת, שדה מגנטי ללא רחמים מאיים להקפיא, לכלות. כתם חלום של אובדן ואוב-דם, שכרות של חמצן מהולה בעננת של מים כבדים, וגם אני רוצה קשר כימי בלתי מתפרק של יונים טעונים חשמל, ממש כמו במעבדה הריחנית של יוהאן הכימאי בנו של ד"ר קרנל.

ד"ר קרנל. מי אתה? אני לבדנו ואצבעותי מקופלות. איש בעולם לא יגע באגרופי העגול לראות את קווי ההיסטריה משורטטים על כף ידי. אני מקיפה את עצמי לבדנו בהרבה איפוק. ועכשיו אתה תציץ פנימה. מי אתה? אולי אבא שלי, יד נאמנה, לשון של ביטחון שוטף. ליפלופי סימפאטיה וגרויי אצבע מורת נבוכים. אני אהיה לך בת מאומצת לשוויון לבבך, אולי כפוית טובה כדרך בנות לאביהן. בהסדר זה, שנינו חמדני לצון עצובים, נהיה משפחה מרובת בודדים.

חלק ב' - NN

חזרתי אל הכפר

נאג'יב מתהלך יחף כחתול ערמומי, גבו זקוף וראשו מפלח בחלקלקות את קו הסילואטה של שדרת הזיתים הנעלמת, כמעט מיטשטשת באוויר מהביל של להט צהריים ואווירת מים כבדים. עורפו ישר ואחורי, ואינו זקוק ללמוד את שיטת אלכסנדר, כי למרות שרק הנשים בכפר עוד נושאות את משאן על הקודקוד, שמרו פה גם הגברים על יציבה שאינה מקולקלת עדיין. וחיוכו מתרחב ככל שהוא קרב אלינו. שלושתנו יש לנו עיניים כהות ואישונים גדולים וריסים ארוכים, אבל NAT מסתכל על נאג'יב בעיניים אחרות משלי, מבט של אהוב המכיר את חברו לחיים, יודע כליות ולב ואינטימיות שהוא מביא עמו בתוך גופו השברירי, וחיוכו מתרחב ככל שהוא קרב אלינו. אני אוהב את שניהם ומבין מה הם מוצאים אחד בשני, וזה הרבה יותר ממה שכל אחד אחר בכפר יכול לומר, אפשר לנחש על פי הגבות המורמות בתמיהה בעת ליחשושי רכילות בפתחי הבתים לפני השקיעה, בערבים שאיננו שרויים בעוצר.

שלישיה מוזרה, שלישיית ה-N-ים, אומרים בנדנוד ראש ומתכוונים אלינו, NN, נאג'יב ו-NAT, סביב שולחן השש-בש בבית הקפה הארעי, שם מתנהלים דיונים בענייני הפנים והחוץ, שם יפול דבר. חררטו חאלאס! שם בוודאי נתקבלה ההחלטה לשלוח את NAT לפגישה 'מִקרית' עימדי ברחוב תל-אביבי סואן, לאחר ביקורים ספורים ועלומים בכפר, ושמה יפלו, בבוא היום, דברים חשובים אחרים. בגובה העיניים, מעל שולחנות הקפה, ודרך האובך המסנוור, ניבט גוף

ים-תיכוני קלאסי וגבעות משובצות, עולם בו הפנטאזיות מתערבבות להן במציאות, חיבוק וחנק מחליפים מקומות, ותמיד מסתתר עוד איזה דבר שאיננו יודעים, מבעד למסכה. והנוף נקרע בירוקת הג'יפים המתכתיים והשקט נשבר רק מזמזום ההליקופטרים וצרימת מכשירי הקשר.

שלישיה מוזרה, אבל לפחות הם עושים משהו, מילים המלוות את מבטי ההערכה ארוכי הטווח של הצעירים, ואת מצמוצי וצקצוקי השפתיים הקצרים של הזקנים. והילדים, משליכי האבנים, רק מתלחשים בהמתקת סוד, מנחשים רמז, מרמזים ניחוש, ואינם יודעים דבר של ממש. הילת מחתרת מכתרת את השלושה. NAT, מאהבו של נאג'יב דומה באיזשהו אופן ל-NN ובתחילה לא ממש הבדילו ביניהם, גם התעלמו, או שמא לא הבחינו, בהבדלים שבין מבטא אנגלי-בריטי לאנגלית-אמריקאית, ובמיוחד כשאלה בוקעים מגרונות מגמגמי ערבית קלוקלת.

NAT הגיע מאנגליה בתחילת אוקטובר 1987, על פי הזמנה, ללמד סמסטר ראשון במחלקה לפיזיקה. תארו לכם, היה מתפלא וגם מתפאר, שאני הייתי צריך להגיע לכאן כדי ללמד את הסטודנטים שאלגוריתם היא מילה הנגזרת משמו של מתמטיקאי ערבי בשם אלחואריזמי ואלגברה ואלכוהול וכל המילים האלו שמתחילות ב'אל' מוצאן מן המדע הערבי של ימי הביניים. ומכיוון שנסגרו האוניברסיטאות עם תחילת האינתיפאדה בדצמבר, נשאר NAT בשטח, בציפייה מתמדת ומתוך תחושת ייעוד ושליחות, לגמור ולהשלים את תוכנית הלימודים בבוא הזמן. ומכיוון שלא חיכה לו איש לסמסטר השני באף מקום, לאחר מות אביו ממחלה ממארת, בדיוק כמו אמא שלו רק שנה אחת קודם, ולאחר הסתבכות של מה בכך באוניברסיטה בלונדון, שהתנפחה ככדור שלג, ואיימה למחוק כל דבר טוב בעברו האקדמי כדיונה של חול המעבירה את מקום מנוחתה עם הרוחות, לכסות ולא-נודע כי היה, משום כל אלו בחר להמתין לאפשרות של חידוש הלימודים, ואפילו יהא זה לקראת האביב.

היו ימים בהם אי אפשר היה להאמין שהדבר יימשך זמן רב. כלומר השבתת הלימודים. פשוט לא נתקבלה על דעתו אפשרות כזאת, שיתוק מוחלט של כל מערכות החינוך לזמן כה ממושך? עם ההיכרות והידיעה שלו את הישראלים, היהודים, עם-הספר הם קוראים לעצמם, ידע בליבו שזה לא יתכן. אבל נתבדה. לימים יסתבר שעוד הפתעות רבות נכונו לו, וכל תפישת עולמו תשתנה תוך כדי השנים הבאות של לקיחת חלק בהתקוממות הכללית. ולמרות ש-NAT שואל את עצמו בכל פעם מחדש, מה אני עושה פה בתוך המרקחת הזו, הרי שרק במעורפל הוא יכול להיזכר בסיבה הראשונית בגללה הגיע לכאן, ללמד פיזיקה באוניברסיטה.

לורנס איש ערב, זה הכינוי שדבק בו בקמפוס, כיאה לאנגלי אצילי שכמותו, שהוקסם ונמשך והתקרב והתחבר והתערבב בין המקומיים. האנגלים כלורנס, כך אומרים, נמשכים אל התרבות הבדואית והערבית, נסחפים ללמוד את חוקי המקום המדויקים ואת הקודים הקפדניים, כי ממערכת כזו הם באים, של קופסאות ומגירות וכללים ובני-כללים. NAT לא אהב את ההקבלה הזאת ללורנס, אך באופן אבסורדי, בסופו של דבר, את ימיו סיים במותו כמותו, בארץ מולדתו, כשם בדוי, בריחוק מן הכפר שאהב ובאכזבות גדולות ובניכור ובתחושת בוגדנות מבני עמו האנגלים. את נאג'יב פגש שם בקמפוס, ומפיו שמע לראשונה את כינויו השגור בפיהם של בני המקום, ועבר עמו לכפרו הסמוך זיתונייה. לורנס, כך עד היום הוא קורא לו כשרוצה לעצבן אותו.

נאג'יב ו-NAT משחקים ביניהם את 'משחק משה ואהרון' בחילופי תפקידים מזדמנים. הן זוהי אידיליה נכספת של כל בני זוג, אשר נתקעים בקיבעון תפקידיהם המסורתיים המתמסדים מתחילת היחסים, ואינם מסוגלים להתגדנד בעליותיה ומורדותיה של קרוסלת החיים. יש ונאג'יב הוא דוברו של NAT, ערוץ תקשורת אל העולם החיצון, הזר, כלומר המקומי. ולעתים שם לו נאג'יב את NAT להיות לו לפה, כמו שעשה למשל כאשר שלח אותו אל NN, לאחר ביקוריו הראשונים בכפר, עם מסר חד משמעי שעבר גלגולים רבים ולבטים והתחבטויות, והגיע אל יעדו בדרך הנבונה ביותר ובעיתוי המבריק בנכונותו. כך שוב מוכיחה את עצמה תיאוריית ה'טיימינג הנכון' עוד מתקופת טייק-היי.

NN הגיע מארצות הברית, או כמו שאומרים סביב השולחן עם אנְחת החמצה, מאמר'יקה, מאמר'יקה. הגיע מתוך חיפוש פתאומי ונואש אחר שורשיו ופתרון חידת חייו, כשהוא נמשך בתחילה בעבותות מיסתוריים לעולמה המתנגד והמתנגן של JJ, עולם של איסורים קדומים, לאווים היסטוריים וזרמים חשמליים מסוכנים, כאלה המרתקים אדם אל השקע שבקיר אליו העז והכניס את אצבעותיו, בעומדו יחף על הרצפה הקרה והרטובה. כך, כשחבריו היאפים נודדים למחוזות טיבט והודו כדי למצוא את עצמם באשראמים זרים, הגיע NN אל המזרח התיכון. ואני, כך נהג להסביר את עצמו לעצמו, ולקרוא מתוך הזדהות בשיריו של נעים עריידי ממעְ'אר הגלילית, הרי יש לי מקום לתור בו, "חזרתי אל הכפר, חזרתי אל ההר בו הנוף הוא הטבע ואין מקום לתמונה. חזרתי אל ביתי העשוי אבנים אותן חצבו אבותי מסלעים, חזרתי אל עצמי - וזו היתה הכוונה."

חיפוש פתאומי? הפתאומי זה דבר שניתן להתווכח עליו. אי אפשר להדחיק ולהניח הצידה את מספר היציאות שקדמו לכך, כשהתגייס NN לאירועים חד פעמיים שנראו בתחילה כביקורים תמימים, והתפתחו לייעוץ מסווה, ולקשר מתעבה, בכבישים חוצי שומרון ומחברי קצוות תל-אביבים פרומים, קשר קטן

בקצה הגדה. ובכל זאת, החיפוש בכפר מולדתו של אביו היה פתאומי. משום שהמפגשים החד פעמיים ההם נקברו בתחילה כדבר מוקצה בתוך ארונות הרמטיים, עד כדי כך מרוחק היה אז NN מעצמו, מכל מניעיו שנטוו בו עוד מבית אבא - כסף והצלחה, שתלטנות במערכות הפעלה ואהבה, ובסוף גם זה לא.

זה היה חיפוש שהוחלט עליו סופית ביום ששמע חדשות נייט-ליין, בטלוויזיה בכבלים בביתם המאומץ בישראל. JJ היתה משתעשעת כהרגלם במשחקי מילים, חדשות CNN, זה לכבודך, SEE NN, ופניו של הקריין מיטשטשים לנגד התמונות המחרידות שמאחוריו:

"It's been two weeks now that heavy riots are taking place in Gaza and West Bank. 20 young Palestinians were killed since it started. Israel claims they havn't witnessed such riots since 1967..."

בדחף אימפולסיבי הגיע מיד אל הכפר, ואת החורף, עונת כיבוש הזיתים, העביר בהתבוננות והשתאות סביבו, שתחילתה בהתלהבות יתר, כמוצא אוצר גדול, והמשכה בקשיים רבים של הסתגלות לאופן החשיבה ולצורת החיים שבכפר, כשוקע בבוץ טובעני ובלתי מוכר, וחוזר וקורא, "הו חלומי הכבד הזה, חזרתי אל הכפר כבורח מפני התרבות, ובאתי אל הכפר כמי שבא מגלות לגלות."

פה בזיתונייה, ידע NN, היה אביו נמצא היום, עם יתר בני החמולה המסועפת, נשוי אולי לנאדיה, אלמלא לקח בחופזה את מיטלטליו ב-1948 והיגר לארצות הברית, כיֶתר חבורת האליטה, אלה שתמיד 'יודעים להסתדר', והתחתן עם אמא, אהבה גדולה וגרין-קרד בצידה, תחת לברוח לגדה המערבית של הירדן, כמו קרוביו העקורים, תוך רטינת שפתיים מושפלות שילכו כל היהודים לעזאזל ותיכנס בהם הרוח ותישאם אל מעבר לים. מתהלך NN בכפר בצעדים קצביים שסיגל לעצמו אולי מן הכושים של מערב ארה"ב, מרדנות מהולה באדישות קרירה, וזימור חרישי, המהום בלתי פוסק, מימי JJ ובאהיה, הא, ואספקה נדיבה של 'סיפורי אמריקה' לכל המעוניינים והסקרנים שהמילה המופלאה 'אמריקה' עוד עושה להם משהו.

NN התקשה להסתגל ולקבל את הסלסולים והדיבורים סביב-סביב של בני הכפר, וחילק עם NAT את קשיי ההסתגלות. "הכל הפוך," אמר ל-NAT במצוקתו, "לעולם איני יכול לקבל תשובה ישירה, מלבד פתגמים וסלסולים. אף פעם לא נוגעים בנקודה העיקרית, וזה משגע אותי."

"יש שושנים מצמיחים קוצים, ויש קוצים מצמיחים שושנים," ענה לו NAT כבני המקום, והסביר: "אני כבר התחלתי להבין מה קורה פה. האנשים האלו מתייחסים אל העולם בתפישה קונספירטיבית. הנגלה אינו חושף את מה שמתחתיו. בעיניהם, מה שנראה מבחוץ אינו אלא המסכה המסתירה את העולם האמיתי. חשדנות וחוסר אמון, מניעים אותם ללכת סביב-סביב."

"למה צריך לחפש את ה'ווסטה', את התיווך, בכל צעד שעושים?" המשיך NN, ויכולת לראות את גלגלי מחשבתו האמריקאים מסתבכים זה בזה.

"ככה זה פה, אין אמון בסיסי בין אדם לחברו, אין אמון בסיסי בין אדם למוסדות. כל תקנה, כל חוק נגלה, מעורר חשד, ואת הצורך לעקוף אותו. אז הולכים סביב-סביב, ומחפשים את מה שמתחת."

"הכל הפוך," חזר NN עוד הרבה פעמים בבלבולו.

החורף ההוא של תחילת האינתיפאדה, עבר בבלבול כזה ומילא את כל מאודם של אנשי זיתונייה הכפרית, לא השאיר הרבה מקום להתבוננות ותהייה על קנקנם של השניים הזרים. וכשהגיע האביב כבר היו שני אלה חלק מהנוף המקומי, ועם נאג'יב, טריאומווירואט זר צלעות, שלישיית ה-N-ים.

נאג'יב הוא איש החומר הכתוב. תמיד בידיו איזה דבר שבא מן הדפוס, לפעמים ספר חדש, לעיתים כרוזים שזה עתה נפלטו מן התנור החם. ואנחנו, NAT ואני, אנשי הקלידים והמקשים, תוצר החברה המערבית, נשבינו בקסם הפיוט המזרחי מחד, ומאידך - בלהט ההתקוממות הצועקת את תולדות חייה בהתהוותם, מתוך החומר הכתוב והמבעבע של הכרוזים. לא עבר עוד זמן רב וידענו שאנחנו בפנים.

נאג'יב, ה-N הצעיר מבין שלושתנו, חי את רוב חייו תחת הכיבוש הישראלי. מזיכרונותיו הראשונים: איך עלתה משפחתו על המשאית וברחה אל קרוביהם שבכפר, מפאת קירבתם אל הקו הירוק והחששות מפני הטבח בידי היהודים. אחיו הקטנים, כך הוא מיצר, כבר נולדו אל תוך הכיבוש ואין להם דרך לדעת שכל זה איננו טבעי, איננו כח עליון, עוד אחד מפגעי הטבע הבלתי נמנעים, כמו שריפה הקוטלת מדרונות ירוקים או גל גדול השוטף איי דייגים. אך נאג'יב לעולם לא יגלה את ליבו בהאשימו את הוריו שגזרו עליו את גורל הפליט, וגם איננו מנחש עד כמה NN, מושא קנאתו הסמויה שזכה לגורל אחר מידי הוריו, מקנא בו באופן אבסורדי על שלא נתלש ממקום שורשיו אלא נשאר קשור למולדתו כפוית הטובה. בזמן שאני הייתי מתמכר בהערצה טלוויזיונית אל סופרמן ורמבו, היה הוא מקשיב לאגדות הפדאיון המסתתרים בהרים ונלחמים בגבורה בחיילים היהודים.

כבר יותר משנה היינו פה כשבא נאג'יב עם עותק ראשון, לך תדע מאין השיג אותו, של ספר עברי המכיל את כל התרגומים של הכרוזים וניתוח של משמעותם כמנהיגות כתובה של האינתיפאדה. "אבנים זה לא הכל..." הודיע בחגיגיות, "אך גם הכרוזים הם לא מה שאתם חושבים. היהודים שותלים לנו כרוזים משלהם, בדרכיהם האפלות, כדי להניע אותנו על פי רצונם, עובדה..." והוכיח בתרגום הלוך וחזור את דבריו. "אם היהודים היו רוצים, היו משתילים גם שכל לחמור!"

נאג'יב, הוא יודע טוב עברית, השד הזה. עשה את המוטל עליו ולמד את השפה העברית על בוריה, גם משום שפייטן הוא ואוהב שירה ושפה ומילים. גם משום שידע במשך כל השנים ה"שקטות" שדווקא עם קום המהפכה - שגם על בואה ידע בבטנו מאז ילדותו - עם ההתקוממות שתבוא, כך יגדל הצורך בהבנת האויב, יותר מאשר כשהוא מוצהר כחבר. כביכול. הוא תירגם לנו את הטקסט העברי. הערבית הן כבר חזרה אלי מנבכי הגנטיקה, בעזרתה האדיבה של נאדיה, אבל העברית, נשמעה תמיד כבליל תנ"כי של שיבושים לא מוכרים מאז ימי תל-אביב עם JJ ועד עתה למשמע הטקסט. ואני הייתי מוסיף משלי, ומקריא קטעים מספרו של בגין, המרד, אותו קיבלתי כמתנת גיס חמישי מאביה של JJ, בפגישתנו היחידה והאבסורדית ליד מיטתו של בן-דודה הפצוע.

נאג'יב הכיר טוב את הטקסטים הללו וקיבל כמובן מאליו את עובדת היותם מתאימים לנו במלוא מובן המאבק. היה מעביר לנו בנג ממולא בחשיש, וגרונו נצרד כשהוא מקריא לנו את קציר יומו. לא עזרו מחאותיו של NAT נגד עישון החשיש, עליהן נאג'יב היה עונה, "יותר טוב שתעשן כמו אבות אבותי עם הנרגילה שלהם, ואולי אז תוכל דווקא לעשות משהו נגד ההירואין שמחלחל אל דמם של הצעירים המטומטמים פה," ולא עזרו הפחדות של משליטי הסדר לעת מצוא הנלחמים בסמים ובזונות בזרוע אלימה, ואף לא הקנטות נוסח NAT שאומר "זה סתם עוד מנהג של שנות השישים ומזמן הוא Passé," על כך חשב נאג'יב שזוהי אמירה בפירוש מטופשת, "הרי אתה בורח ממלאך המוות - ותגיע אל השטן, ותראה מה יוצא לך באנגליה, פנקיסטים בריטים מיוסרים עם סיכת ביטחון בלחי," ואני קיבלתי את העישון גם כאן כדבר מובן מאליו בחיינו הרדופים, ואף נכחתי במעלותיו וגווניו בעולמנו הזה. אללה הוא גדול, ומה שלא עולה בידו של הטבע לעשות, להצמיח לנו כנפי מלאכים המתעלים מעל למציאות, עושה לנו דבר טבעי אחר, נחמה קטנה ומתוקה לעיתות מצוקה, וכשמתחשק לי לצאת קצת מעצמי, לאיזה טיול קצר שמחוצה לי, ולהסתכל מרחוק - בקרוב, אז אני שואף לי איזה שאכטה רצינית של נַאפַּס אל הריאות, ומפליג.

נאג'יב הוא איש החומר הכתוב. אהלי אל כיתב. ואנחנו, אנשי החומר המוקלד, אמצעי מגנטי וכבלים. איך אמרה לי JJ בערב הראשון שהיכרנו, גם אתה פריק של מחשבים, אלא שעוד לא יצאת מהארון... אז יצאתי ועוד איך, מותק, אף הלכתי עם זה עד הסוף, אלא שאינני בטוח שלא נכנסתי בינתיים לארון אחר, ארון מתים שכזה, ובו אני מפריק מחשבים... לי אין את דימון, ולא את ד"ר קרנל להעזר בו, וכאשר קצה נפשי מ'הכל הפוך' אני נצמד אל המחשב האישי שלי, ומחכה בסבלנות ליום בו אוכל לתרום מכישורי. בינתיים מצאתי את עצמי משקיע זמן ומחשבה בסוגיית העלמת קבצים והשמדת דיסקים במקרה שניתפש בשלב מסוים. מה מוזר, עד כה הרגלתי את עצמי בטייק-היי ובמקומות אחרים, לעסוק בשיטות של שמירה והגנה על נתונים, ובטח לא בהשמדתם.

גם החמאס שלח כרוזים, וגם אחרים. ואלה לא היו לרוחנו, אך על כך אוכל לספר רק פעם אחרת, לא משום סודיות או אתיקה מכל סוג שהוא, אלא כאשר ארגע, ובמקרה הזה לא עוזרת שאכטה ולא שיטות אחרות שהאמריקאים כבר היו ממציאים לגבור על כעסים, כמו יוגה או איזה מדיטאציה. כשאני נחשף אל הפנאטיות, אני שואל את עצמי מה אני עושה פה בכלל. לא אוכל לסבול את הקיצוניות המבחילה, וכיצד אלמד שלא לקצוף על אחינו המוסלמים הדתיים בהנפתם את דגל הג'האד, כמו שנאג'יב אומר, "מי שממלא את הכד ומי ששובר אותו, נחשבים בעיניהם לאותו הדבר." ולמרות שכולנו נאבקים בעד אותה מטרה, מדינה פלסטינית, הרי אלה החמאסניקים הולכים עד גבולות האבסורד ומבקשים לכונן מדינה ברוח האיסלם שתשתרע מהים עד הנהר, ומטיפים לאלימות בעוד שאנחנו נוקטים בכיוון של ניתוק מגע ואי-ציות ובאופן כללי פעילות סולידרית. לא קל להשלים עם צורת מחאה בה יוצאים ילדים ונשים לרחובות, ואפילו היא מוצדקת, ואפילו היא בדמֵנו, זורקים אבנים וחוטפים מכות, בעבורנו.

בכל אופן, בשלב מסוים התגברה ההרגשה שבנוסף לתכנים אחרים החשובים לנו, עלינו למצוא ערוצים שיתעלו הן על ה'השתלות הישראליות' והן על אחינו הקיצוניים, עלינו לדאוג גם לטכניקות מקוריות וחדשניות ובעלות מימד של בשורה. האם למדנו את זה משיטת הבחירות בארה"ב? מהיכרות מעמיקה עם תחרות בין מפלגתית וגישות שונות אל לב האזרח הפשוט? גם אם לא, אך וודאי שכן, די היה לנו לפקוח עיניים וללמוד משכנינו, עסקני הציבור היהודים, כיצד לנצל את כל המשאבים האפשריים בכדי לעשות מניפולאציות על הציבור ולעצב את מחשבתו ואורחות חייו. NAT אסטרונום בהכשרתו, חוקר עולמות וכוכבים, איש מלא פליאה על כל התרחשות של חיים ותובנה, מדען בנפשו, חטטן בנשמתו, ומעבד אותות ברמ"ח אבריו. גם בסוג הסקרנות הזאת אנחנו

דומים, שנינו HACKERS, אבל נוברים ברשתות מסוגים אחרים, ומתעמתים עם כוחות משתנים מנקודת מוצא שונה בתכלית. לבסוף עלינו על גל אחד, צחקנו, 'גלים' שפה פרטית כבר יש לנו. והגל הזה שעלינו עליו הוא לא פחות ולא יותר מאשר גל השידור של הטלוויזיה הישראלית.

נאדיה

כשצבעי השמיים מתערבבים עם צבע האדמה, כך בטח JJ היתה מתחילה פרק חדש,

וטובלת את מכחולה באדומים וכתומים. ואילו השמיים שלי אפורים הם, מלבד לובן עננים בודדים, וזו האדמה שחורה כמעט, וביניהם כל 16 דרגות האפור, כמו על גבי המסך הגרפי שלי, שאולי אשפר אותו עכשיו ל-256 דרגות אפור. כשראיתי את המסך בחנות בשמו GRAYSCALE נזכרתי באוטובוסים מסוג GREYHOUND שבאים ליד שער הפרחים, מקום שבו נהוג לרכז את החשודים, ובולעים לתוכם אוסף רב של מכוסי-פנים ומאוזקי-ידיים אל מחנה המעצר. בסך הכל אוטובוסים כמו שהיו לוקחים אותנו לטיולים מבית הספר, גם דרכם ראיתי את העולם רק בשחור-לבן, מקסימום ב-16 גוונים של אפור, ויותר מאוחר אולי אפילו 256, אבל בצבעים התחלתי להבחין ולהרגיש רק לפני כמה שנים, בתחילה דרך אישוניה של JJ שהיתה מתייחסת אליהם, ולא רק כשמציירת. רומן הצבעים התחיל עם הסגול, ורק בכפר, עם נאדיה, כבר טיפסתי לאורך כל הקשת. אלא שבתחנה המרכזית שבדרום תל-אביב, שם אנו מחליפים את בגדינו לפני שנגיע לחנויות האלקטרוניקה, אין צוק וים ואדומים וכתומים, רק שחור ואפור. שעת העומס. באין מפלט אנחנו מפלסים דרך בין אוסף רב של טיפוסים הנוהרים כעדר בדרכו הביתה, האם לא כבהמות נראים אנשים באוטובוסים יושבים זה מול זה, מבט בוהה וחסר עניין, אישונים מתגלגלים בעייפות לקצב תנועת הגלגלים, ראשים מתנדנדים כחסרי עוגן עם קול עצירת בלמים חורקים, מוווו.

כשנזדמן לנו רגע לבדנו, שוב אני מבחין במכנסיו הכחולים של נאג'יב ושואל אותו "למה רצית שנחליף בגדים? עד שמצאתי ג'ינס הדוקים וקרועים בברך כמו שאמרת לי."

"בתל-אביב חייבים להיות מודרנים," הוא עונה בידענות. "להראות כמו כולם, ואסור להתבלט. שלא ישימו לב אלינו, ביחוד אם עוברת מכונית משטרה, או אסקורט לבנה. גם אותם אני מריח מרחוק. מה לעשות, צריך להיות תחמן. יה-עיני אבו-עלי."

"ולמה לא רצית שנצא בג'ינס עוד מהבית? ולא נעלי התעמלות? בכלל, כל העניין הזה של הלבוש אף פעם לא נראה לי מי-יודע-מה משמעותי."

"כי ג'ינס זה השָׁבִיבָה שזורקים אבנים, ונעלי ספורט זה לשביבה שבורחים מהר כשבאים לתפוש אותם אחרי שזורקו אבנים. מסובך מדי בשבילכם?"

"אף פעם אתה לא מרגיש חופשי, אה? להיות אתה עצמך, לא זיקית." NAT מסתובב נגד הזרם וחוסם את דרכו של נאג'יב, מתפרץ בלהט המעלֶה מייד את המחשבה שהוא מתחשבן פה איתו בעניין אחר, אבל NN מזדהה בכאב המוכר של הזיקיות, הן כך הרגיש בעצמו, במועקה הסוגרת עליו בתוך עולם של הכחשות ושקר פנימי, בתוך מסכת של תפקידים כפולים שלקח על עצמו ונגרר גם יחד, בשיא הריחוק הסמוי מול JJ, בתקופה התל-אביבית הקצרה והמצומקת, שהיה גם פסגת תאוותו, ובמשחק כפול ששיגע את דעתו.

"בטח לא בתל-אביב. כמו שאומרים, אלכלב פי ביתו סבע (הכלב בביתו אריה, או - כל אחד מלך בביתו), אבל לנו לקחו את הבית, אתם לא קולטים את זה. אתה יודע מה, בכלא, רק בכלא, הרגשתי ממש חופשי. שוב תגיד לי כמה שאני רומנטי, אבל באמת ששם זה אחרת. שם ההנהגה נותנת את ההוראות. שם למדתי את העברית, יה אחי, ושיהודים וכיבוש זה לא אותו הדבר."

בינתיים אנחנו בעצמנו נמצאים מהלכים בקצב של אנשי העסקים הממהרים לסידורים אחרונים לפני סגירת החנויות והמשרדים, מווו, וגם אנחנו יש לנו עניינים לסדר. הרי לתל-אביב הגענו כדי לקנות את המעגל האלקטרוני שיאפשר לנו את ביצוע משימתנו, המרגשת אותנו יותר מכל, המזרימה דם גם בעורקי ההרפתקנות המדעית/טכנולוגית שלנו, וגם בוורידי זעם המהפכה ותסכול האין-אונים של הפליטות.

ובכן, לפי הבנתנו ושעות ההכנה הרבות שהשקענו בכך, גילינו ערוץ חדש ומתוחכם להפצתם של הרעיונות והמסרים שהיו עד כה נחלת הכרוזים, ערוץ חדש במובנים נוספים, כי גם הטלוויזיה הישראלית החלה להפעיל ערוץ שני, אשר לא נקלט אמנם בכל חלקי הארץ, אך לגבינו היווה מקור מצוין לשידור, גם קל להתלבש עליו ולינוק מזרמו. ולשם כך יש לנו כמעט כל מה שצריך.

לא נזקקנו אלא לשלושה דברים. לטלוויזיה ולמכשיר וידאו ביתי שישמש כמגבר וכמשדר טלוויזיוני, וזה כבר נוכל להשיג מאחיה של נאדיה שהגיע מכווית ובזרועותיו מכשירי חשמל ללא מכס, ומסר אותם לנו משום שפחד שהמינהל יחרים לו את כל הציוד. ועוד נצטרכנו למעגל חשמלי מתוחכם דיו, שישמש אותנו להפקת אותות הזהים לסימנים של משדר הטלוויזיה האמיתי. מדובר בשני סוגי אותות, אחד המסמן את תחילתה של כל תמונה ומכוון אותה אל הפינה השמאלית עליונה של המסך הביתי, ואחד המסמן את תחילתן של שורות בתמונה המוצגת, 625 שורות במספר, כמספר ימי האינתיפאדה עד כה, הנסרקות לסירוגין בשני מעברים מהירים של קרן המרקע. עוד אנחנו צריכים מכונה שתיצור את התמונה שאנו רוצים לשלב בשידור, וזה ניתן לעשות בקלות עם המחשב הביתי שלי ותוכנת PAINT המורצת עליו. בחודשי השעמום והציפייה אפילו הספקתי לתכנן עבורה פוֹנְטים ערביים, אותיות תחיליות ואמצעיות וסופיות, כמה הרבה, בנוסף לאנגלית שבמקור. מי יכול היה לנחש בימי סנסטיקו העליזים כשהשתעשעתי בצבעים וגרפיקות ומשחקים, את השימוש המופלא אליו נועדו.

אז התחלנו לתכנן את הנסיעה לתל-אביב, כדי לקנות את הרכיבים להם נזדקק בבניית הלוח האלקטרוני, מה שהזכיר לי שהגיע הזמן לחדש בשנית את אשרת השהייה שלנו כ'תושב ארעי'. הסיכוי קטן לקבל תעודת תושב קבוע במינהל האזרחי, זאת אנחנו כבר יודעים, אבל הארכה תינתן בקלות, כך אנחנו מקווים. נאג'יב תמיד ידו מושטת אל הכיס לוודא שכל התעודות במקומן, כרטיס ירוק, אישור לבן, פתק כחול. אבל איננו רשאי לשהות שם בלילה.

זה די מעצבן, אפשר לומר בהמעטה, שחייבים להגיע לתל-אביב עבור כל עניין הכרוך בקידמה, שירותים רפואיים, טכנולוגיה וכו'. את רחובות העיר הזאת מנקים ערבים כמונו, אך בכפר שלנו לכלוך והזנחה, ולא מתקדמים, לעזאזל. NAT אומר שככה זה, כאשר אין קבלה מוחלטת ואין דחייה מוחלטת, אז נשארים תקועים. כן, פנטאזיה מלופפת במציאות.

תל-אביב. בימים אחרים, אני יודע, הייתי יכול להרגיש בעיר הזאת טוב מאוד. ניחוחות ניו-יורקית מהולה באוויר מזרחי של ים מערבי. בימים אחרים, אני אומר, ומתכוון לא רק לזמנים קדומים המוכרים מהסיפורים של אבא, על יפו, על תל-אביב, יריד המזרח, חולות מתפוררים ותחושה סובבת של חלוציות לא להם, שהסעירה גם אותם ברגשות מעורבים. ימים אחרים יכולים להיות גם בעתיד, יום אחד, ימים רבים, של שלום ופיוס ואולי גם סתם מובנות מאליה של פשטות חיים ללא מאבק וקיפוח. רוח קרירה ואווירה חד פעמית זו של עירוניות אנונימית מגרה בי לרגע את האופטימיות הרומנטית שהתגעגעתי אליה כל כך,

האם באמת אפשר לשכוח מאיפה באת, ולעבור תהפוכות, תפנית כה חדה בזרם התודעה שהיתה מתכווצת כמעט בהתייפחות רק לפני שעות קטנות במחסום המעבר, לשחרור אמיתי של תקווה ואמונה? או שמא זאת אשליה. הרי זה לא רק עניין של שנאה או אהבה. אך לא. כלומר, אך כן. חייב להיות איזה ניצוץ חלומי של תקווה בתוך עולם הפנטאזיות שלהם, אני זה לא הם.

הטיית מבט בזווית של ארבעים וחמש מעלות מסגירה גגות של בתים נמוכים, עץ דקל ומעט ענפים השטים ברוח, הישר מריאותיה של העיר לכיוון הכפר שלנו, אך שם הרוח נעצרת ונבלעת בתוך סימטאות וקירות לוהטים מעוצר ומיאוש, גם שם אולי זווית מבט של ארבעים וחמש מעלות תפרוש בפנינו תמונה דומה, אבל לא כך בזווית של שלושים מעלות או שישים. אז תהיה התמונה לגמרי אחרת. שישים מעלות כלפי מעלה, בתל-אביב אדומים השמיים ומוארים ומלווים את חיפושינו העקרים באווירה של רומנטיקה יומיומית ואילו בכפר השעות הללו של לפנות-ערב מביאות עמן מתח וחרדה וחשש גדול. שוב ושוב אנחנו נתקלים במבטים בוהים של בעלי חנויות שאינם יודעים על מה אנחנו מדברים, ולא מוצאים כלום ממבוקשנו, הם רק יודעים לספר שניתן להשיג דברים כאלה, מעגלים אלקטרוניים כמו שאנחנו מחפשים וכרטיסי מחשב מוזרים, אצל קרמר אחד בירושלים.

את מד הזווית אני פורק מעלי בכניסה ליפו. אנו פונים ימינה לכיוון הנמל, וכאן צריך אפראטוס אחר, אין זוויות, רק מעגלים משיקים ומתערבבים זה בזה. לצד מחנה צבאי מגודר ומתוחם היטב עומד לו עוד בניין ואנחנו סובבים סביבו, אוזנינו משולחות אחר מוסיקה מעורבת הבוקעת מפתחים עליונים ותחתונים. בקומה העליונה, שלטים ואורות ותמונות פרסומת, מועדון, חגיגת פוליקר, אל תכעסי עיניים שלי. ומתחתיה קומת קרקע, בכניסתה צובאים אברכים צעירים, פאותיהם מגולגלות תחת כובעים שחורים כמו אלו שהיכרתי בניו-יורק, שני פתחים לאולם וכבר בכניסה נפרדים הגברברים הצעירים מנשותיהם המשובסות, חסידים מקפצים בתנועות לא טבעיות אל עבר אלוהיהם. ריחות כרוב כבוש ודג מתקתק מגרשים אותנו בחזרה אל מליחות רוח הים. לא די בחגיגות - קומת מרתף לו למועדון, שולחנות ארוכים וצפופים, שביסים גם פה מרבים צבע, שירה מוכרת, חתונה ערבית, פה באו לחגוג אלה מרמאללה שאינם מעזים לעשות זאת בשטח ההפקר של עוצר ואבנים מתגלגלות. לרגע אני שואל את עצמי איפה רעולי הפנים, ואחר-כך מאוד מתבייש, על הבדיחה הלא מוצלחת, והמשולש בו אנו נמצאים נראה לי כמשולש ברמודה, מרכז העולם, מדביק תרבויות ואנשים ובולע אותם במצולות שחור הערבוב.

מוטב היה לנו אילו חזרנו אל הכפר עוד לפני בוא הלילה, אך מכיוון שהשתהינו, לא ניתן עתה לעשות דבר כי אם להתחיל לחפש מקום מסתור,

פינה להניח בה את הראש, שלא להיתפס בעיר ללא רישיון שהייה, ובידינו מיפרטים אלקטרונים חשודים, בלאו הכי נחשדים גם חפצים תמימים לגמרי, ואם תיתפס ובידיך פיסת נייר סתמית או בובה או חסה או כרוב, בכל מקרה יהיה זה חפץ חשוד המצדיק את מעצרך לימֶמה או עד חצי שנה, ונהיה מופללים עוד לפני שהוצאנו הגה מפינו, מה עוד ששרטוטי תוכניותינו בכיסים.

חששנו שחוסר המזל דבק בנו, עד כדי כך שנאג׳יב אומר ״אם נלך אל הים - הים יתייבש.״ אך הים לא יבש, ולאורך חופה של תל-אביב אנחנו בדרכנו חזרה לשום-מקום. יש להיזהר באופן מיוחד כשעוברים ליד גן העצמאות, שם כל חמוד חשוד, ומסלולינו להיום מסתיים בצפון העיר, לא רחוק ממקום שפכו של הירקון אל הים, איפה שהיה בית החרושת לסיגריות של היהודים והנערות החלוצות היו יוצאות אל השמש בשעת הפסקת הצהריים, כך אבא סיפר לי, והוא נהג להציץ בהן, ובנו שם נמל ואבא כבר ידע שהוא יהיה יותר טוב מהנמל ביפו, שם לא נתנו ליהודים להיכנס ומכל דבר רע הם הוציאו דבר טוב, כמו שהוא אמר. וגם אנחנו מנסים להוציא עכשיו איזה דבר טוב מהמקום הזה, ומוצאים בניין ששערו פתוח, קן של תנועת הנוער העובד והלומד, JJ בעצמה היתה מודה בכך עד כמה הם מגוחכים, ישראלים יפים המנסים לשמֵר את מסורת החלוציות הציונית בתנועות נוער-חסר-מפתח. במשך היום בוודאי מתרוצצים פה נערים חסרי-מעש ושרים שירי מולדת מיושנים, ועכשיו בלילה הבניין ריק ושומם ומחפש איזו דמות-אנוש להפיח בו רוח חיים. אנחנו מחליטים להתמקם בו.

לפני שניכנס יש לבדוק ולגשש האם החושך מסביב נקי ואינו נותן חסות לסכנות ואיומים מיותרים, ואת כל הדרך הזאת עשינו בשקט וללא הגה וכל אחד חושב מחשבות לעצמו לבדו בליבו. זוג רוסי מבוגר מטייל עם כלבם בשעת לילה שקטה ונראה שלשונם מסתכסכת כשהינם מתכננים כבר כמה רגעים לשאול אותנו איזו שאלה. בסופו של דבר מתקרבים אלינו ושואלים בעברית עילגת וב׳ריש׳ מתגלגלת, שפה שכולנו מבינים אך לא נענים לה, ״סליחה, בחורים, מה השם של נהר זהו?״ נאג׳יב היחידי שיוכל לענות בעברית רהוטה, והוא אומר בחגיגיות קומוניסטית עתיקה, שוב מוכיח לי שאינו חסר חוש הומור כפי שנהגתי לחשוב לגבי חברי הערבים בהכללה פושעת, ״זהו נהר הוולגה,״ כולנו מתפקעים מצחוק, כולל הזוג הרוסי שאינו מבחין למזלנו במבטא הערבי הנסתר מאחורי דיבורו של נאג׳יב. כאילו היתה זו בירכת לילה טוב.

אנחנו פולשים אל המבנה הנטוש זמנית ומוצאים מזרוני התעמלות, עליהם אולי דילגו במשך היום נערות קטנות-שדיים בנות-טובים בעת השיעור לבלט, ונערים בחוג להגנה עצמית, באחד מאולמות הבניין. אך אנו חסרי מנוח לחלוטין. מבעד לחלון, החסום בתריס כבד, אני רואה את פינת הרחוב דרך חריץ אחד

מואר וגלוי כמו דרך עינית המיקרוסקופ המצמצמת את העולם לכדי פס דק והתמונה מוגדלת מאוד, שם ניצב לו פאב וכתר לו שֶׁלֶט זוהר. המקום נקרא J&J. השלט מואר באותיות הללו, בצבע אדום ובוהק, ואיננו משרה עלי אווירה רגועה יותר, וכך קולו הצרוד והמוכר של טום וויטס, הבוקע מאותו כיוון וכמו לש בפצע פתוח, נוגע בנימים דקיקים ונסערים. גם קולות של משחקי מכונות עולים משם, כך נדמה לי, זכר למשחקי יחיד וזוגות בהם פצחנו בימי סנסטיקו. מה קורה לה בימים אלה, לחבורה האמריקאית שלי? אבל כעת אינני ישוב על כסא גבוה עם כוס בירה ביד, וטום וויטס רחוק מאוד, והבאסים אינם מרעידים את ישבני, ובכלל פה זה לא משחק.

לפנות בוקר, אני מתעורר משינה שכלל לא ישנתי. חלומות בהקיץ ליוו את חוסר מנוחתי, והעיר עדיין תמימה. זו אינה תמימות של בתולים, וגם לא תמימות של אשה מבוגרת שפרשה לה למנזר. העיר תל-אביב בתמימותה נראית לי כזונה שנתעייפה מזוועות הלילה שחוללו רגליה ואצבעותיה גרומות הפרקים, ותיגרות עם שכנותיה לעיקול הכביש, וארובת רידינג נופחת נאדים פתאומיים וקולניים של בחילה. את נפשה אינה יודעת והיא נחה ומוטלת בשינה כבדה ומוצקה והכרחית לרפיון שרירי קרסול מתוחים שהילכו על נעלי עקב גבוהות ומעוותות, ונקיון המצפון שישא את זוועות מעשי גופו. ועל פניה הנרגעות בשנתה, מתאוששת מגיהוקים של שיכרות ומכאבים של תשישות, אפילו עולה בשנתה חיוך מבוייש ותמים. מצאה מחבוא בחלומותיה, והוקל לה, ובתמימותה אני מוצא בליבי אף רחמים אליה וסלחנות מול המבוכה הקורעת אותה בשחיתותה.

עם השכמתה של העיר גם אני מתעורר משינה רדופה ונזכר שחלמתי על נאדיה. היא ישבה ברגליים משוכלות בפינת החדר. תמיד היא יושבת בפינה כמו גוזרה על עצמה הסגר יותר חמור מזה שנגזר עליה מגבוה - שתהיה עצורה בביתה, ועל הקיר מולה תלויה תמונה של סעדי, וכולם יודעים שזה מקומה הקבוע, שם בפינה, כל מי שבא ביחיד או במשלחת לפקוד ולהתייעץ ולהזדהות ולהתנחם אצלה, ואני משלה את עצמי שרק איתי ואולי גם עם הבן שלה היא מעזה ומרשה לעצמה לשנות מקום ולהתהלך בחופשיות בביתה.

בחלומי נאדיה מספרת לי על חלום שהיה לה והיא אכן אינה זזה ממקומה אך תנועות ידיה וראשה מעבירות את שנינו אל תמונת החלום שהיא מציירת במדויק. חביבי, היא שופכת בפני ומזרימה את החלום, יש שם מגרש בוצי גדול כמו השטח שניבט אלי עכשיו מול החלון הצפוני מצידו השני של הירקון, ונאדיה מטיילת בבהונות זהירים של כפות רגליה השורשיות על הרגבים הבוציים ומטפסת על גבעה קטנה עד שפתאום ניתקת פיסת אדמה ממקומה וזו נהיית ספינה צרה ודקיקה העשויה מאותו חומר בוצי, ניתקת ומתחילה לשוט לכיוון המים ומתקרבת אל הים, המהירות גוברת וחלקים מכלי השיט המוזר הזה נמסים

ומתפרקים ונאבדים במים והיא נהיית עוד יותר צרה, וקשה מאוד לשמור על שיווי משקל. בקושי יש מקום לרגליים לעמוד בו, ויש טלטלות ובהלה והיא מתנדנדת עד שבא אבא ותופס אותה במתניים תפיסה הגונה, ואני משלה את עצמי שוב שאולי אני הוא זה שתפס אותה רק שאיננה זוכרת טוב את פרטי החלום כי ככה הייתי אוחז ב-JJ בחוזקה במתניים והיא היתה משוגעת על זה, אבל נאדיה בטוחה ששם זה היה אבא שלי, ואז נגמר החלום.

נאדיה דומה כשתי דמעות לחברתה של אמי, שהיא גם בת דודתו של אבא, דְזירֶה שמה. בימי נערותי, טרום בחרות, עוד חלמתי שדזירה תהיה הפיה שתגאל אותי מבתולי באימהות ובעדינות, כאותן הדמויות אותן היכרתי מסיפרי רומנטיקה של הגיל המתבגר, או מסרטים צרפתיים, בהם היתה חברתה הטובה של האם מגיעה לביתם כשכולם נסעו לחופש ורק הנער, נשאר בבית וזכה לטיפולה המסור. בדיעבד הסתבר ששתי החברות תֵאמו זה מכבר את מהלך הפיתוי במלואו בדרכן אל המספרה. אבל אמא לא דאגה לי במובנים האלו, ולא המתיקה שפתיים עם דזירה בענייני בנה המתבגר, אני חושב שגם היא בעצמה היתה מאוהבת בה קצת. אמא היתה אומרת שהיא בעצמה עוד מזוהה עם גיל ההתבגרות, מה שהיה אמור לבטא את קִרבתה אלי והבנה לגבי. היא הכינה אוכל טוב, היא גיהצה את החולצות שלנו, היא נעמדה מאחורי גבו של אבא כשהיה צריך לדרבן אותנו ללימודים ולעבודה, והיא פתחה לנו שערים קטנים ורבים לכל הקצוות וגימדה לנו הרים והגביהה מצולות, אבל לא ארגנה לי את החברה שלה, דזירה, ואת בתולי איבדתי בגיל הרבה יותר מבוגר ובאירוע הרבה יותר טראומתי.

ואני לא נתתי לאמא להבין ש'זה כבר קרה לי' כי עוד חודשים ושנים לאחר מכן האמנתי שזה עוד יקרה דווקא עם דזירה, כמו שחלמתי מילדות, כי אצל אמא שום דבר לא נראה בלתי אפשרי או משונה או לא צפוי. גם כשהביאה את אבא הביתה אף אחד לא התפלא, כי ככה זה במשפחה שלה, הכל קורה שם כמו בסיפורים ובאגדות. אחותה אוולינה האצילית התחתנה עם רוסי קצוץ שיער והיסטוריה ורב-פעלים, שהיינו בטוחים תמיד שהוא מרגל, וגם אחיה, שהיה שוטר, חטף את אשתו מבעלה שעבר את החוק, על האופנוע שלו, והמשיכו יחד לערבות טקסס, וגם הבנים של אוולינה מחפשים את עצמם בהרים מושלגים עם נשים הודיות מומחיות באורז ומריחואנה. והכל סביר ומתקבל על הדעת בעיניה, כנראה מרוב ביטחון עצמי שקיבלה מהוריה הישובים היטב ומעוגנים באמריקה, רק שהיא מסבירה את הכל בפסיכולוגיה מהולה במיסטיקה ומעט ויסקי, כך היא חושבת שכל הדודנים במשפחה עיוורי צבעים ורואי שחור-לבן בגלל שהגֵנים התבלבלו להם עם זרים, ולא משנה מה הם צבעי הדגל של הוריהם, ואפשר

לחשוב שזה יעשה לי את החיים קלים יותר, העובדה שהכל פתוח ומותר ואפשרי, אבל אני חושב שזה בדיוק ההיפך, כי בעולם כזה אין הגדרות ואין גדרות ואין גבולות, וקשה ומתסכל לחיות בעולם מלא אפשרויות ולפנטז שאני אחראי לבחירה ובידי ההחלטה. רק אמא יכולה.

נאדיה, כמו דזירה בצעירותה, שערה שחור כחושך ופניה מאירים בלובנם הנוגד את מזרחיותה הקורנת מזיעתה ומקולה ומעיניה הבורקות. היא שופעת נשיות שלא נחנקה ולא הושפלה עם השנים הצרורות ואת מחזור הווסת שלה היא מקבלת באופן סדיר ב-14 לכל חודש, הוא גם יום השביתה הכללית לזכר תחילת האינתיפאדה על פי גירסתן של תנועות מסוימות, כל כך היא מפנימה את חלקה במאבק כאשה וכלוחמת. נאדיה מורה במקצועה ויודעת אנגלית היטב ואיתה למדתי ערבית, ואני כלחמניה שנשלחה מלחמו של אבא וחזרה על פני המים. וכשהיא מלמדת אותי ערבית ונותנת לי שיעורים בדקדוק, משתעשעת נאדיה בקריאת סימנים בקפה, כמו ש-JJ היתה עושה בספרות ומספרים, אבל הן כל כך שונות אחת מהשנייה. כך הייתי מתבלבל ביניהן לפעמים בדרך חזרה מביתה בשעה מאוחרת, כשהחשיכה כבר איננה נעימה כמו פעם, והיא צופנת ומלפפת בתוכה רגשות לא נעימים ופחדים מוצדקים, גם כשאין עוצר, וזה נהיה נדיר.

הדרך מתל-אביב בחזרה אל הכפר היתה מרגיעה ומספקת יותר. עד שהגענו אל המחסום. בירושלים, על פי הדרכתו של איציק בסוכנות המחשבים האישיים שבדיזינגוף, ניגשנו ישירות אל חנותו הנסתרת בתוך החצר של אותו קרמר, תוך דקות ספורות הבין את מבוקשנו, ללא מילים מיותרות, רק שרטוט פשוט, והכרטיס בידינו. כמה פעמים בחיים כבר ראיתי איך עניין מסובך נהיה לפשוט ביותר, איך בעיה מתמשכת נפתרת בהינד עפעף, ואיך למרות כל זאת אי אפשר להצטער על הדרך הארוכה והמסובבת עד לפתרון, וגם אי אפשר שלא.

המחסום מחזיר אותנו אל המציאות. מחוצה לו, או בפנים, שם אין מרגישים את ההשפלה במלואה, אלא בנקודת המעבר. המחסום מחזיר אותנו אל האבסורד. שם נעלינו הן הזוכות לטיפול מיוחד. שם מקלפים את הכסות ואת הזהות, הלא זוהי נקודת הגבול והשבר, סדק בין אור לחופש. אבל בכיסנו הצ׳יפים הנחוצים, ואנחנו מרגישים בדרך הנכונה, בדרך אל הגל הגדול.

זיתים שחורים

נאג'יב אומר שלפני שמתחילים בפעולת אמת, בשידור החוצה, ואז כמובן כבר נהיה נתונים לחסדי גורל ומקריות שמא יעלו עלינו בגלל איזו שטות, חייבים לנסות כל פרט ופרט במעבדה שבבית. NAT לעומתו מפגין חוסר מנוחה וסבלנות, ורוצה תוצאות מיידיות, מה שנקרא: "בצלתו מחרוקה," בצלו נשרף, ונאג'יב מלמד אותו סבלנות מזרחית "שנה אחת תאכל בצל, ובשאר השנים - דבש."

אני פוסק, נבצע ניסוי מוקדם. מה עוד שאין זו משימה מסובכת, לבצע ניסוי שכזה ולהתחבר תחילה ישירות לאנטנה ביתית, במקום לשדר מייד דרך תחנת ממסר איזורית. השאלה היא רק מי יהיה עכבר הניסויים.

אני מנדב את נאדיה כאוביקט אידיאלי לניסיון, שעוד נמצאת אצלי חזק מהחלום האחרון, וגישה חופשית יש לי אל ביתה ואל מכשירי החשמל שאני הוא זה שמתקן כעוזר ב'עבודות הגבריות' של הבית. כי כפי שידוע לכולם משפחתה של נאדיה, משפחת נזאר, היא משפחה של נשים, הן הדומיננטיות, וכך גם קרה שהן היחידות שנותרו בארץ ואילו הגברים כולם מפוזרים בקצוות שונים של העולם או שעברו ממנו בגיל צעיר וכל אחד באופן משונה יותר מן השני. כך אבי, הבן דוד, היגר לארצות הברית ומחמוד שהוא גם דודה של נאדיה אך גם גיסה מצד בעלה - שגם הוא איננו כי יושב כבר שנים רבות בכלא - ברח לכווית ולא הצליח לקבל אשרת כניסה חזרה לפלסטין על אף שאחותה של אשתו נתאלמנה ובדעתו היה לקחתה לאשה שנייה, ושאר קורות האחים במשפחה הלא המה כתובים בספר דברי הגיסים. אפשר לומר שעכשיו אני כבר מבין את

העניין הזה, נישואי קרובים - שהתייחסתי אליו עד כה בשאט נפש כאל 'חוסר היגיינה' זוועתי. מצמצמים הם בכך את חוסר הוודאות, מרגיעים את החשדנות לזרים. ואולי כל הערבוב המשפחתי הזה, בליל קשרי הדם וחבלי הלידה והחתונה, מסביר מדוע לא התרגשתי מסיפוריה של JJ על אבא שלה, כוס אימו, והדודה סוניה, וכל העסק ההוא, ולא לקחתי אותם ברצינות.

אבל הפעם אצל נאדיה מזימתי אחרת. רק מנתק חוט אחד בגג, שיפריע לקליטה, וכבר היא רומזת לי בבקשה צנועה שאבדוק מה העניינים, כי פתאום יש שלג בטלוויזיה והרי בחוץ חם כל כך, ובאדישות אני מסכים ובודק קודם את מכשיר הטלוויזיה אבל אחר-כך אני אומר בטח יש משהו לא בסדר באנטנה, ועולה שוב אל הגג, וכמו בקסם הכל מתוקן ומשופר וכבר היא יכולה לראות חדשות כלבבה ואני בינתיים הספקתי לעשות את כל החיבורים הנחוצים כדי לבצע בה את ניסיוננו.

הניסוי די טריוויאלי וכמעט מעליב, כשמתחילים לחשוב מה הגורמים המשפיעים על רצונותיו של הבנאדם וכמה קל להטות אותם. נאדיה אוהבת זיתים ירוקים, אומרת תמיד "זיתון בזיתון, וחורה אכון," כלומר אוכל לחם וזיתים ואהיה בת חורין, ולא אבקש חסד מאחרים. בסך הכל שירבבנו לתוכניות הערב בטלוויזיה כ-25 תמונות פרסומת לזיתים שחורים, אלה נבלעו בשידור, לא נראו לעין, אך חדרו לתודעתה. ולאחר כמה ימים כשאני יוצא לקניות וכרגיל עובר אצל נאדיה כדי לשאול מה צריך להביא, היא אומרת לי זיתים שחורים ואני תמה, הרי תמיד אהבת רק זיתים ירוקים, ואיפה בכלל ניתן למצוא כאלו, אני שואל אותה, הרי עכשיו בסוף הקיץ הרבה לפני עונת המסיק והכיבוש בקושי אפשר עוד למצוא זיתים שחורים. ונאדיה מתעקשת ללא הסברים ומתן סיבות שלא כדרכה, ואני רץ בשמחה ובדילוגים לנסות ולהשיג זיתים שחורים כאילו והיתה זאת גחמה מכובדת של אשה בהריון, ובדרך מחפש את נאג'יב שיודיע גם ל-NAT שהצלחנו, הללויה, הצליח לנו, ועזרו והשפיעו באופן מפליא תמונות הפרסומת הפרימיטיביות לזיתים שחורים שהחדרנו אל בין שידורי הטלוויזיה בערבית. נאדיה אכלה אותה, בלעה את הפתיון, ואנחנו על הגל הנכון.

אחרי כמה ימים שוב 'כאילו' מתקלקלת הטלוויזיה בביתה של נאדיה ואני שוב עולה אל הגג לבדוק ולתקן, והכל מסתדר. לפני לכתי הביתה נאדיה אומרת תיקח את הזיתים השחורים אף אחד בבית לא אוכל אותם, ואני מתפקע מצחוק, הרי את בעצמך ביקשת את הזיתים השחורים, והיא מחייכת בביישנות ואחר כך מצטרפת לצחוקי הפרוע ומחזיקה את הבטן ואומרת תצחק תצחק.

ואז ידענו שאפשר לצאת עם זה אל השטח.

בתחילה התחברנו לתחנת הממסר הקרובה לירושלים המזרחית, מסתפקים באיזור שידור מצומצם, מדברים אל בני עמנו בלבד. ככל שקטן מעגל הצופים,

כך יש פחות סיכויים שניתפש, ואין לנו בינתיים כל כוונה שכזאת, עוד ארוכה הדרך ומפותלת עד שנגשים את השאיפות ה"תקשורתיות" החדשות שלנו. גם אם ידענו שיש בקרת תמונה בתחנות ממסר מסוימות, הרי זו אשר באיזורנו, מנוונת כלשהו מבחינת עוצמתה, היתה נקיה ממעקב ואיפשרה לנו את מרחב הניסויים והבדיקות להם נצרכנו בשלב זה.

אני כבר מיומן דיי, מוכן לשרטט ולהכין תמונת מסך של כל מסר אשר יעלה על שפתיו של נאג'יב ובהכוונה מגבוה. בעזרת הכרטיס שהשגנו אצל קרמר, בחור טוב, ביכולתנו למזג את התמונה שלנו שהכנו מראש, עם השידורים הנקלטים, בתדר מסוים, על-ידי חישובים גיאוגרפיים נכונים של זווית ועוצמת שידור, באופן שבו לא נקלקל את התמונה המקורית, כלומר נצליח להסתנכרן על האותות המוסכמים של תחילת מסך ושל תחילת שורה, ולהגניב בחשאי את הפריים שלנו במקום אחד מ-24 הפריימים המשודרים בכל שנייה. עלינו להתגבר על עוצמת המגברים האחרים כדי להישאר 'על הגובה'.

באותן הפעמים הראשונות לא הרגשנו כל פחד, כמו אותם ילדים המתרוצצים בחוצות בין גלגלי הג'יפים הירוקים ומיידים אבנים ואינם חושבים על התוצאות המזוויעות והבלתי-נמנעות. אם היו חושבים אולי לא היו מעזים. רק מאוחר יותר התחלנו לחשוש, יודעים בבירור שזה יסתיים יום אחד, וגם על הגל שלנו מישהו יעלה. ויתכן שהסיום לא יהיה כל כך טוב, בלשון המעטה, מוסיף NAT, לא כל כך טוב, לָמֶד עגלגלה ומסטולית, כרגע הוא במצב רוח מצוין. תראו לאיזה מצב הגענו, אומר NAT ומצביע אל הילדים שבחוץ, אתה חייב להשתגע, אחרת ההגיון של השיטה פשוט יהרוג אותך, עַם שלם חייב להשתגע, רגע לפני שהמערכת סוגרת עליו. זה הרגע? ועתה אנו עומדים בפני דילמה קשה. האמריקאים מגיעים, לחש של תקווה ספקנית רוחש לו בכפר ובדרכים, וכבר מורגשת המתיחות הנילווית לביקור, הטבעת מתהדקת סביב צווארנו. הקפדנות במחסומים בצידי הדרכים ובכל מעשינו מגבילה ומורטת עצבים. כן עוצר, לא שביתה, כן מעצרים מנהליים, לא תעודות מעבר לעבודה, כן למתנחלים עם נשק, לא לוועדה לזכויות האזרח, כן לחיילים, לא לצלמים ועיתונאים, כן ולא, לא וכן, עד כי נפשך מתהפכת על פיה ברוב בחילה ואינה מוצאת את מקומה.

הטבעת מתהדקת, חייבים לעשות משהו, ואיך נפעל כשאנחנו שרויים בעוצר? מסקנה שהגענו אליה כולנו: עלינו לזכות עתה בשיתוף פעולה מלא מאחינו הפלסטינים בישראל. כדי להוציא אותם מהשלווה שאפפה אותם ברבות ימי ההתקוממות. שלא תבינו אותי לא נכון, אני במקומם הייתי נוהג בדיוק כמותם ומתרחק מתוך יאוש. כדי לנער אותם ולזכות במעשים שהם מעבר לדיבורים יפים, עלינו להשפיע על דעתם, להוציא אותם אל הרחוב, להביא אותם לתת לנו גב ותמיכה, ובמיוחד עכשיו כשהאמריקאים מבקרים פה.

די מהר הבנו שאנחנו, שלישיית ה-Nים, הננו הברירה הטבעית והאחרונה להפצה המונית של המסר בזמן שהמצב כה מתוח וכולם תחת מעקב ושמירה קפדנית. ידענו עוד קודם שהשלב הקריטי יהיה כאשר נתחבר למשדר הראשי ונשדר בעצם כמעט לכל עם ישראל ונצליח להשפיע על דעת הקהל. ידענו שהשלב הזה יקרה כאשר נהיה חזקים דיינו, תרתי משמע, כלומר גם נצליח לייצר מגבר חזק דיו שיוכל להשתלט על המגבר של כל איזור ואיזור, וגם נהיה אנו עצמנו חזקים יותר באידיאולוגיה שלנו. אבל זה היה יומרני, לא העזתי אפילו לפנטז את הדמיונות האלו, ועתה כשאנו מתבקשים לפרוע את השטר הזה, נאג׳יב ואני חוששים מאוד.

אלא ש-NAT היה מלבה בי את יצר הפראות ברעיונותיו המטורפים. כך היה עושה בכל פעם שחשנו ספק או יאוש או חוסר אמונה לגבי מידת ההצלחה של מה שאנחנו עושים. הוא היה מביים לנו איזה תמונת פעולה גרנדיוזית, שאיננה מתקבלת על הדעת, כמו שאמר לנו - עַם שלם חייב להשתגע... עד שהיינו שוב מסוגלים להכיל את הרעיון הקטנטן של הפעולה העומדת לפנינו ולהבין שאיננה מסובכת מדי, ולהאמין בהצלחתה.

בשכנועיו הגיע NAT למצב הגרוטסקי והציע לנו לערוך לוחמה פסיכולוגית בעזרת הולוגרמות ענק שתופענה מבין ההרים, ובזווית אור מסוימת תראנה כחיזיון תלת-מימדי, אמיתי ומציאותי, ותמסורנה מסר דתי-לאומי או כל דבר אחר. הרעיון שבה את ליבי וסיקרן אותי כל כך שהייתי משוחח עם NAT רבות על הטכנולוגיה ועל השלכותיה. אף עלה בדעתי שאת ד״ר קרנל יכול הייתי להציב בחדרה של JJ, בהקרנה הולוגרפית, ולקבל אפקט חזק יותר. NAT טען, בקשר להולוגרמות, שזהו פתרון לבעיה לא קיימת, כלומר עדיין איננו יודעים למצוא לה שימושים רבים, אך שעשע אותי באפשרויות של ניצול ההולוגרמות ללוחמה פסיכולוגית. כך הופיע לבוש בסדין, נופף את זרועותיו כרוח רפאים ונאם את נאומי משה בהר סיני ואת דברי מוחמד בְּמֶכָּה ומדינה ואחרי שהתפוצצנו מצחוק והתפרקנו מהספֵּקות חזר אל המחברת כדי להסביר לנו איך יפעל הרעיון הגאוני העתידי שלו, של לוחמה פסיכולוגית בעזרת הולוגרמות, אנחנו גדושים אז בנוסחאות ובהסברים ומתחננים לפניו לחזור כבר לענייננו שנראה כה פשוט עתה, עניין הטרמפ הטלוויזיוני. עתה הועילו כישוריו ה״אסטרונומיים״ של NAT, שחישב ומצא משולשים של כוחות ושל כיוונים, שמבִין בגלים ובשדות מגנטיים ושוחה בנוסחאות פיזיקאליות כבתוך הבריכה הפרטית שלו. NAT שידע גם בדיוק ותכנן איך נוכל לחבר את המעגל החשמלי שיבצע את הפעולות הללו, ו-NN נושא כליו, מעבד תמונות לפִּיקסֶלים, מאבד רזולוציה עם העולם,

כותב ומכין ומנסה את החיבור בין כל הגורמים הללו, ונאג'יב דואג למסר המוצפן.

כך רכבנו על תדר לא לנו, כך עלינו על הגל. כך תפשנו טרמפ על גלים עבריים וממוסדים, ושידרנו אל המוני עמנו המפואר קול קורא - תחי פלסטין חופשית. כך הם קלטו אותו ואפילו לא ידעו כי בא אל קירבם.

כתב יד

נאג׳יב יושב ברגליים משוכלות על האדמה, ראשו מורכן ועיניו עוקבות אחר תנועת האצבעות המשחקות באבנים, מְסַבְּהָה של שלושים ושלוש משאלות לא ממומשות. יותר מאוחר, לקראת לילה כבר יתעגל וירכן גם גבו, עד שיתפתל צווארו וראשו יבלע פנימה אל תוך מעיו המיוסרים, כולו מתגלגל לכדי כדור, שבלול של יאוש. NN יושב על הגדר הנמוכה. נשען עם המרפקים על הברכיים, לפעמים ראשו מתרומם למבט הסורק את החשיכה. מזמזם לעצמו ניגון מוכר.

במשך היום נאג׳יב מאוד אקטיבי, מקרין ביטחון ואמונה והרבה כוח רצון. רק לפנות ערב מתחילים לזחול הפחד והיאוש. קודם לאט, וחוסר מנוחה מוליך אותו כמחפש מקום בטוח לכבודו של הלילה. יותר מאוחר, משנרגע ומצא את מקומו, חוזרת ועולה הספקנות. נאג׳יב מתרכך ומזדכך, ואינטימיות חמימה ממלאת את התווך שבינינו, כמו להמחיש את הניכור שמחוצה לנו, והוא מאוד ישיר בשאלותיו ופתוח ברגשותיו המוסווים להפליא במשך השעות המסנוורות של היום.

״אתה מבין מה מפחיד אותי, יה אחי?״ ממשיך את שיחתנו מאתמול, משלשום, שיחה רצופה ומעגלית ללא סוף, ״אתה קולט את החשיבות של המילה עבורם? הם מייחסים למילה אש״ף בדיוק מה שאנחנו ייחסנו למילה ציונות! אתה לא גדלת ממש בתוך זה, אתה לא יכול לדעת. אין לך מושג מה המילה ציונות עשתה לנו!״

"אני יודע. הם בוואדי, ואנחנו בוואדי. ואיך נוכל בכלל לראות אחד את השני? אבל זה הכל מילים. וחוץ מזה שים לב שהשתמשת בלשון עבר. דברים משתנים, מילים משנות את צלילן, הר עם הר לא יפגשו, אבל אדם עם אדם - יפגשו." גם אני כבר נגוע בחיידק הסלסולים והפתגמים שתוקף את כל הכפר בשעות הדימדומים, "אנשים זה אנשים, למה אתה לא מאמין שזה ישתנה גם אצלם? הרי אנחנו מנסים לצאת מזה. לא?"

"מי שמוכן למות למען אידיאולוגיה, מוכן גם להרוג למענה. מי שאוכל מלחם הסולטן - מכה בחרבו, וזה נכון לגבי כולנו. זה מה שמייאש אותי."

"אהלן וסהלן." NAT מצטרף.

"מרחאבא," שנינו מנידים בראשנו.

"שוב אתם במעגלי אש"ף והציונות, לא יכולים לצאת מזה, אהז?" לא ברור מהיכן הגיע פתאום, הרי חשבנו שנסע שוב לתל-אביב.

"מה יש," אני עונה, "הדיבור אין עליו מכס."

וברגע שהוא מתיישב, מסתלק לו נאג'יב מן השטח, "תיסבאח-עלא-חיר'," הוא מניד ראשו אל NAT, "לא הכל מילים כמו שאתה חושב, ומה שאי אפשר לדבר צריך לשתוק" ואותי הוא שואל ברטוריקה, "ואתה באמת בטוח שאנחנו מנסים לצאת מזה?" וכבר חומק אל תוך החשיכה. רק בלילה, שבלול של יאוש, שוב הוא בלתי מושג.

"בזמן האחרון אני רואה אותך," אומר לי NAT, "יושב וכותב שעות מול המחשב, כלומר לא ממש אותך, אלא את צלליתך הכפופה על הקיר המואר של המרפסת. אתה מבשל משהו חדש? איזה משהו שאני לא יודע?"

"לא, לא, שום דבר מיוחד. סתם כותב לעצמי." עניתי אחרי איזה זמן.

"מה זאת אומרת סתם לעצמך," NAT מגחך. "אתה מפתח מערכת הפעלה חדשה? או שמצאת אלגוריתמים מצוינים לפתרון הסכסוך ואתה תכתוב תוכנית אופטימאלית ליישם אותם? הצחקת אותי."

"לא. אני כותב לעצמי על עצמי. ואני כותב על JJ. ועל כל מיני געגועים שלי. סתם כך."

"כלומר אתה כותב סיפור?"

"כן, בערך, אני מנסה לכתוב סיפור בלשי, קצת אהבה, קצת נוסטאלגיה וקצת מחשבים. נו יש לי בראש מין סיפור, ובינתיים זה נהפך כמעט לתהליך תרפויטי, ואני מוצא את עצמי נוגע פתאום בכל מיני נימים שלא ידעתי על קיומם אפילו, או שלא רציתי לראות."

"הייתי רוצה לקרוא את מה שאתה כותב. אולי תראה לי פעם."

"אני מעדיף שלא. תן לי לגמור את זה קודם."

ואחרי עוד דקה, NAT בשלו, "בעצם למה שלא תיתן לי לקרוא עכשיו. מניסיוני אפשר למצוא באג הנסתר בתוכנית מחשב, אם זו נקודה שאינה במקומה, או פסיק מיותר שמשתולל והופך את זרימת התוכנית על פיה, בכך שמראים אותו למשקיף מן הצד, ותוך כדי הסבר מפורט של התקלה כבר היא מתבהרת ומתגלה."

"לא, באמת," אני אומר, "עם הכתיבה, זה אחרת. תמיד קיים החשש שאחשוף דבר לא מוגמר, ובכך אאבד את הסיפור כולו."

והוא מתחיל להקניט, "מה יש? אתה מפחד שאגלה משהו חדש עליך? שלא פרשת בפני במשך שלוש מאות ושישים וחמישה יום כפול שנתיים וחצי של שיחות לילה שאנחנו מנהלים?"

"אל תגזים, לא כל יום. אני לא יודע. זה לא שאני מפחד. אמרתי לך, אני לא אוהב להראות דברים באמצע שלהם. טוב, בין כה וכה אני עייף. אני חושב שאני הולך כבר לישון."

"OK, שיהיה כמו שאתה רוצה. העיקר שאתה נהנה ממה שאתה עושה."

למחרת הייתי די עצבני ומועסק כולי בשיחה שלנו, הנה אני עומד לפתוח את המגירה. אולי הגיע הזמן. אולי זה הרגע הנכון, וצריך לעשות את המעשה. הרי גם NAT יבין זאת מיד כשיקרא, כולי מלא סקרנות לתגובתו לתוכנית היוצאת אל הפועל לקראת סוף הסיפור שלי. לפני הצהריים הדפסתי את שמונים וחמישה העמודים, בהדפסה לא צפופה מדי ולא כל כך מרווחת, ככה די נוח לקריאה. זו לי הפעם הראשונה שאני מתבונן בטקסט כשהוא מודפס ולא על גבי המסך. ואז כבר מצאתי את עצמי עובר מהליכה רגילה לריצה קלה ומוסר בידיו את הדפים.

"נו אז למה הדפים לא ממוספרים? איך אתה רוצה שאני אקרא דבר כזה?" מגחך NAT כבוחן מחדש עד כמה אני שלם ובטוח עם עצמי.

"תפסיק יה נודניק. יה טיזר. יה לורנס. תסתום את הפה ותקרא." אני תכננתי ללכת בשקט הביתה ולהתחיל לקרוא בספר החדש שמחכה לי כבר יותר משבוע על יד המיטה, אבל מרגע שהתחיל NAT לשים את עיניו בכתב, לא יכולתי לזוז משם. מצאתי לי מיני תעסוקות קטנות במטבח, ובכל מקרה אני מציץ מדי פעם לבחון את הבעות פניו. במהירות מתרוצץ מבטו והופך בדפים עד למחצית, אני יכול לחוש את קצב נשימתו מתגבר והולך ומתרגש, עד שהיא נעצרת. אז הוא חוזר אחורה כמה עמודים, מסדיר מחדש נשיפה אחר שאיפה, נאנח, מתהלך שני סיבובים מול הספה המאולתרת בפינה, מתיישב ומרים את רגליו וממשיך לקרוא. מה עובר לו בראש?

ג'וחא השכן דופק בקיר ללא הרף, שוב הוא מתקן ומטליא את ביתו העשוי בלאו הכי מתוספות וקרשים והדבקות מזדמנות. אגדה מהלכת בכפר, על ג'וחא החשדן, שעמד פעם על הגג והטיל את מימיו אל הרחוב. איש עבר שם וג'וחא הפסיק להשתין. שאלו אותו: למה הפסקת? אמר: אני פוחד שהאיש ימשוך אותי בשתן ויפיל אותי ארצה. עד כדי כך היה חושד בכולם, חוץ מבילדיו. מעולם לא העזתי להגיד לו כמה זה יראה אבסורדי אם יבוא יום ויגלו שבניו חברים בחוליית פדאיון והשתתפו בפעילות מזוינת, וזה יקרה יותר מהר ממה שהוא יכול לנחש, כי גם כך הם כבר בקצות העצבים המוצתים שלהם, ויבואו הטרקטורים ויסתמו ויאטמו לו את קירות ביתו המוטלא, ויעקרו ממקומם את העצים בכניסה, שגם עליהם הוא טורח ללא לאות. קצב הדפיקות מתגבר והולם בראשי, ואני לא אומר לו כלום, לג'וחא, למרות ששעת צהריים כבר, כי מזמן התהפך פה סדר היום ונעשינו כמעט בטלנים בכורח, שביתות והסתגרות, כך שנת אחר-הצהריים הפכה למנהג כמו אצל האנגלים בתקופת המנדט, להבדיל הבדלות שונות, ומתי עוד הוא יכול לדפוק? בערב אולי כבר יודיעו הרמקולים על עוצר, וג'וחא יעמוד מול החלון, בהייה של כלום, שעות רבות, ובנו איברהים בחלון השני. בדיחה איומה אנחנו מספרים עליו ברגעי ציניות, שיותר טוב לו להיות רעול פנים ויחסך מאתנו מראה פניו המכוערים והמחוטטים. מאחורנית נראים האב והבן אותו הדבר בדיוק, מכנסיהם הרחבים משתפלים מעל שומנים לא מרוסנים, ולשניהם אין ישבנים, כך אני מציין לפני, וזה לא קשור רק לעמידה נכונה של אגן מורכן אלא גם למידת מושפלותם מול הכיבוש. מתי כבר תתפסו תחת?

להט רב נאגר בקירות האבן וגם בטלאים של הפח והנחושת, בשעות הצהריים החמות. להט שאיננו משתחרר עם בוא הערב הקמצני ואף לא בעונת השנה הקרירה יותר. סיר הלחץ הזה מפחיד אותי מאוד. ואל מהלומות הפטיש הכבד מצטרפות נקישות של איזמל החורק וחורט תעלות בראשי המסתחרר, כמו תופי טאם-טאם מלווים צלילי מיתר וקולה של אום-כולתום עולה בסערה ובוחש ורוחש ומרתיח בעבועים בכל לב-שומע, מסתלסל ומצית געגועים נשכחים. לבסוף משתרבבת לה תקווה אל סערת הרוחות הזו, מיליונים שומעים אותה וקשובים עתה בדריכות לצלילי הרגיעה שיבצבצו בעצלתיים מבעד לסלסוליה, וינחיתו אותנו אט אט מהגבהים הנרגשים אל עבר קרקע בטוחה.

"תגיד," NAT קורא לי מן החדר השני, "מאיפה צץ הרעיון של ברזיל? איך זה ש-JJ לא יודעת בכלל שאתה ערבי, ועוד פלסטיני?"

"פשוט מאוד, אנחנו התייחסנו אחד אל השני כבני אדם ולא כבני עם."

"נו, באמת."

"טוב תראה," אני מגחך כמודה באשמה, "בהתחלה היא חשבה שאני דרום

אמריקאי, ברזילאי, וזה מצא חן בעיני, ושיחקתי לידי דמיונותיה הפרועים את הטיפוס שרצתה למצוא בי."

"שאלו את הפרד מי אביך, ענה דודי הסוס," כרוצה להגיד - מתהדר בנוצות לא לו, נדבק גם NAT בחיידק.

"והברזילאים כידוע, מבלבלים בחזותם שכן הם לפעמים בהירים כְּאָרים מזרח-אירופאים ולעתים שחורים כאפריקאים ממש. ו-JJ מתעקשת לרחרח ולשכנע אותי שמוצאי מברזיל. נו, ואחר-כך, כשהתקרבנו יותר, אתה יודע איך זה, היא נדלקה משירי באהיה ומסיפורי ימאנז'ה, וכבר לא יכולתי להודות בבלוף הראשוני, התמים שלי, בדיוק כמו שלא תשאל לשמו של המטלפן לאחר שכבר פתחת בשיחת אהלן ומה נשמע, למרות שלא ידעת מי המדבר, וקיווית שתוכן השיחה יסגיר את זהותו. האמנתי שהדברים פשוט יתבהרו איכשהו בהמשך." אבל שקרים לבנים כאלה, באופיים הם נוטים להתחפר ולהעמיק ולהסתבך, ולאו דווקא להיפתר. "ובסוף, נו זה כבר ברור, היה לי אינטרס חזק מספיק כדי להתאמץ ולהמשיך ולהסתיר."

"באהיה, באהיה," נובח NAT ככלבלב צעיר, מכשכש בזנבו וחוזר לכורסא.

כשסיים NAT לקרוא את הפרק 'לשם שמיים' וניכר בו, כיוון שהסמיק, שנסער קצת מיחסי גבר ואשה וארוטיקה, והמשיך לקרוא את סיפור הרפתקאותי עם JJ מטייק-היי ועד לאומגה, לצלילי אום-כולתום המאנפפת את הטונים האחרונים של "אמל חייתי" (תקוות חיי). אז קם בפתאומיות, אינני יודע איך לפרש את חיוכו, האם ציני או מזדהה, נשען על משקוף הדלת והביט בי מטפל בפינג'אן הקפה.

"פצח קולך בשיר ושלח את פניני לשונך ונשמע מה בפיך," אני אומר לו במליצות, מרוב מבוכה.

"טוב, אז ככה. אני לא כל כך יודע איך לאכול את הסיפור שלך. לפעמים נדמה לי שכל הדמויות פלקאטיות מדי, לקוחות מעולם מושגים של המדיה של המאה העשרים, אב-טיפוסיות עד כדי גיחוך. ואז אני מגלה הרבה רגישות וחשיפה של פצעים פתוחים, שלך, שלי, שלה, שלו, שפשוט ממיסה אותי. ואני שואל את עצמי אולי זהו ז'אנר חדש שלא הכרתי עד כה? אבל לפעמים נדמה לי שאתה עושה פארודיה. על הפסיכולוגים ועל העיתונאים ועל אנשי המחשבים ועל האמריקאים והישראלים ובכלל. בכל דבר משתרבב איזה גיחוך, למשל הדוקטור, האם אתה מכיר אותו? היית פעם בטיפול? ולמה באמת לא החלטת להקרין אותו כהולוגרמה, אם כבר - אז כבר. בכלל, אם מדובר בפארודיה על האהבה ועל הכאב והניכור, אני לא יודע אם אתה מצליח לצייר בדקיקות את האבסורד הקיומי, כמו שאני תופס אותו. אגב, גם לי לא סיפרת אף פעם מה

הקטע של כתובת הקעקע על הירך שלך.״

״האמת, שלא חשבתי בכלל על פארודיה, וגם לא התכוונתי לתלות פלקאטים, ואת דוקטור קרנל המצאתי מהתחלה ועד הסוף. מה יש? זו החירות הנעימה שיש בכתיבה, בהמצאת סיפור. יאללה, תמשיך לקרוא עד שהקפה יהיה מוכן,״ כך עצרתי אותו משטף הדיבור. הרגע הקשה יותר, אני כבר יודע, יגיע לכשיסיים את הקריאה ויהיו גם הדפים שלשמאלו, הפוכים על גבם בערימה הימנית. ״קפה מזבּוּט רצית?״ אני צועק אל החדר השני, רק כדי לוודא שלא הסתלק לו פתאום. ״כן, שוּקְרָן, טיפ-טיפה סוכר, הרי אתה יודע כבר.״ בסדר, הוא עוד שם.

עתה, משסיים את הפרק על אוקסימורון, כבר אנחנו יושבים אחד מול השני, שואפים שנינו במציצה קולנית את ריחו של הקפה הקטן במסירות רבה, כמו זאת המלאכה והמטרה שלשמה התכנסנו, ו-NAT נהיה רציני ופונה אלי בכובד ראש כזה, ״באמת היית חייב לסיים את זה ככה?״

״מה ככה?״ אני מיתמם, כאילו לא יודע על מה הוא מדבר.

״כאילו שאתה לא יודע על מה אני מדבר. מה שכתבת על JJ. ומה שהיא מוצאת בדיסקים של מחשב קוברה, ואוקסימורון. ועל המוות שלך.״ מבטו של NAT משתהה על המנורה ואיננו ממצמץ אפילו מאורה המסנוור, ודיבורו נעצר בפתאומיות כנזכר באיזה דבר ותוהה בליבו, רגע, בקריאת הפרקים הראשונים אפשר להיות בטוחים שהם נכתבו על ידי JJ, מפיה, ובדיו שהוא רק שלה, או אולי על ידי ד״ר קרנל? מיהו בכלל? ואולי זה לא משנה. ההיפוך הזה יכול לעבוד לשני הצדדים, להאיר פנים מעורפלים, לא נגיד אפלים, בדמויות שכבר חשבנו שאנחנו מכירים, או שמא לערפל ולטשטש עוד יותר.

״אני לא קולט כבר שום דבר,״ מתעורר NAT מחדש, ״למה, תסביר לי, למה זה חייב להסתיים במוות?״

אני מניד ראשי, כן ללא מילים. ברור שחשבתי על זה הרבה ואף יותר, לפני שהעזתי לתכנן את הסוף ועלתה במוחי האפשרות המבריקה הזאת, ובעצם היחידה. ״תביט, אתה יודע כל מה שאני יודע. אתה רואה כמוני את החיבוק הפטאלי שלנו עם בני דודינו, ועם האחים שלנו, אתה מבין בדיוק שבמשחק הזה אין מנצחים ואין מנוצחים.״

״אתה מתכוון שיעלו עלינו? מה, השתגעת? תפסת רגליים קרות?״

״אתה הוא שלא מבין שום דבר. אם זה לא יהיה השב״כ שירים אותנו על טיל, ככה הם קוראים לזה, אז יריבנו שמבית, ואם לא הם, אז חברים טובים מאש״ף, וכולי וכולי.״

"אני לא יכול לשאת את המחשבה שאתה באמת מאמין בזה. אני מעדיף לחשוב שחיפשת סיום דרמאטי, או רצית שזה יהיה ספרותי יותר, השד יודע מה. רק חבל שאתה לא מבדיל בין החיים לסרט בקולנוע או לסיפור טוב. הדראמה האמיתית בחיים היא דווקא לא להעלם ולא להימחק ברגע שלא יודעים איך להמשיך. אתה לא חייב לענות לי," ממשיך NAT בשלו, "אבל למה מוות? ואיך תמשיך את הסיפור שלך, הטקסט הרי דורש ממך תשובות ברורות, הרבה יותר ממני."

"מה שברור," NN אכן משנה את הנושא ומתחמק מהשאלה, "שזו תהיה הקלה גדולה ל-JJ ולאובססיה שלה למצוא מה קרה איתי. בכל מקרה זה טוב שהיא תפסיק לשאול שאלות, את עצמה ואת האוקסימורונים והקוברות למיניהן. אתה קולט שכבר מחורף 88' אני פה? יותר משנתיים שהיא עסוקה עוד ביחסים שלנו, זה נראה לך נורמלי?"

"גם אתה עוד עסוק בזה, דיר בלאק, תראה את ערימת הדפים הזאת, על מה אתה כותב אם לא על היחסים שלך עם JJ. דרך אגב," צוחק NAT, "בגלל זה אתה שר ומזמזם תמיד? כדי שהמוות, לכשיגיע, יתפוס אותך ברגע של שירה?"

"עזוב, הזמזום זה באמת סתם עניין ספרותי, מה יש, אתה כבר לא מסוגל להבדיל בין תפל לעיקר?"

"תירגע, מה אתה מתחמם פתאום עלי. אתה לא יכול לקבל קצת ביקורת?"

"אני לא יודע," NN מנגב את הזיעה מפניו, לרגע הוא נראה כה חסר-אונים ומטושטש.

"OK.No problems." NAT קם בהחלטיות מעם השולחן, ובועט ומפיל את השרפרף עליו הניח את רגליו בעת הקריאה. כאילו שהוא צריך פתאום את הגובה, ואת מרחב התנועה כדי לסכם איזה עניין, כדי לתפוש פיקוד, "הכל פתור, אם כך, כמו בטקסט שלך. אולי אתה רוצה שאני אעזור לך בחיסול, וככה תפתור כמה סימני שאלה. אין לי בעיה לעשות את זה, למענך כמובן, ואני גם אדאג לעדכן את הרשומות בפאריס, במאגר המידע של קוברה. ואוודא שאוקסימורון אכן מדווח. בחיי שאין לי בעיה לעשות את זה. ואם אתה כל כך בטוח ש-JJ תאמין לג'אד כשהוא יבוא ויוליך אותה ברמזיו, ותלך שבי אחר קסמו והנחיותיו, ותחדור לאוקסימורון באיזה רגע, ותסתכל ברשומות - אז פשוט מאוד זה מה שנעשה. אני אטפל באוקסימורון, וגם אדאג כבר לשלוח אליה את ג'אד."

שלט רחוק

שולחן אפור, קירות לבנים שגם הם עצמם האפירו עם הזמן, גם פה רואים הכל בשחור-לבן, גם פה עיוורי צבעים למכביר, אורות ניאון, חדר משרדי פונקציונאלי, אי-שם במרכז הארץ. ברקע שידור לילי, שירים עבריים של חוצי חצות, המצלמה מתקרבת, פייד-אין, גבר צעיר מגולח שיער מתהלך בעצבנות, אולי זהו מצבו הטבעי, מודד את החדר בצעדים נמרצים, ומדי פעם פונה ומדבר בליווי תנועות ידיים חסרות איפוק, לעבר השולחן, שם יושב גבר מבוגר יותר, חזותו מזרחית, שערו מאפיר עד מלבין, אולי טרם זמן, לפחות אין לי קרחת, הוא בטח חושב כאשר כף ידו מורמת כלפי מעלה ומלטפת את פדחתו מן המצח ועד לעורף, ועוד פעם.

המוסיקה ברקע נחלשת וכאשר מתחיל להישמע קולו האינטימי/רדיופוני של המגיש הלילי, מתמקדת המצלמה בתנועות שפתיו של הבחור הצעיר, שפתו העליונה קפוצה תחת שפמון דקיק והשפה התחתונה משתפלת ומשאירה מקום קטן לספק, שמא יש גם רכות כלשהי מתחת למעטה החיצוני הקשות, והקול מתחלף לרחש רקע של מכשירים חשמליים באקוסטיקה גרועה, הנבלע בקולו הנרגז של צחי.

"עובדיה, אני לא מבין מה כל כך דחוף לקרוא לי באמצע הלילה, ובכלל איך מצאת אותי, מאיפה היה לך את מספר הטלפון?"

"מאשתך."

"אני לא מאמין."

"מי שלא מאמין, שלא ילבש תחתונים! כמו שהיתה אומרת אמא שלי זיכרונה

לברכה לאבא שלי ייבדל לחיים ארוכים, מסכן, לזה ייקרא חיים?"

"אתה ממש כמו ערבי, עם סלסולים ואימרות כנף, הולך סביב-סביב. אל תתחיל איתי עם הפתגמים שלך, ושל אמא שלך, אתה יודע שזה מעצבן אותי. מה היא אמרה לך, אשתי?"

"היא אמרה שהלכת לשם עוד לפנות ערב, לחקור את האמא ושתי הבנות. היא האמינה שאני יודע על מה מדובר, וגם אני לרגע חשבתי שזה כך."

"טוב, אתה יודע איך זה."

"לא, אני לא יודע איך זה."

וצחי מאריך בהסבריו 'איך זה', ומפליא בנפלאות כיבושיו.

"די, נדבר על זה אחר-כך, נמאס לי לרקוד לפי החליל שמחלל אצלך בתוך המכנסיים. אתה שוכח מה זה נקרא לעבוד בשירותי הביטחון. אתה פשוט מהמם אותי. לא אתפלא אם בסוף יסתבר שאתה אימפוטנט, ושאתה מספר לי את כל המעשיות המיניות האלה כדי לעורר ולצחוק על תרח זקן, ככה אתה רואה אותי, איזה תרח זקן שמחלק פקודות."

"יאללה, יאללה, CUT THE BULLSHIT, דבר, ספר מה העניין."

"אני פשוט מאוד לא מבין את עצמי," נאנח ושוב מעביר את אצבעותיו בשערו הגזוז, "מה אני נותן לך לרדות בי ולדבר אלי ככה. טוב, תראה, יש לנו פה קלטת. אני רוצה שתבדוק אותה ברחל בתך הקטנה."

"מה אתה מכניס את הבת שלי לזה?"

"זה סתם ביטוי, איגנורנט שכמוך, לא לימדו אותך כלום בבית-ספר?"

"די נו, תפסיק עם הקיטורים וההשמצות, אתה יודע טוב מאוד שאין לך פה מישהו יותר מוצלח, אחרת לא היית הופך עולמות כדי להשיג אותי באמצע הלילה. תודֶה, אולי יש לך אנשי שטח טובים, אבל אף אחד לא יעשה לך את עבודת הנמלים שאני עושה פה במשרד. מה אתה דואג, הרי אני פה עכשיו ואני אוציא אותך מהבוץ."

"אל יתהלל חוגר כמפתח," שם ידו על פיו כילד שסרח בלשונו, "טוב, שב ותתחיל לעבוד. אתה זוכר את הכתבה של CBC על רעולי הפנים ששודרה בחדשות ביום שישי?"

"כן, אחול מניוקים. אבל הרי הקלטנו את השידור הזה וכבר עברנו על הקסטה הזאת מיליון פעם. לפחות."

"זו לא אותה הקסטה. מסתבר שהם הקרינו רק חלק ממנה, אתה יודע איך זה במחלקת החדשות, לחצים פוליטיים וכל השאר. קח את הקסטה שהקלטנו מהערוץ השני, שם הם שידרו אותה במלואה, חדשות מחו"ל, אתה יודע."

"אמרתי לך שכדאי להשיג את הצילומים המקוריים מ-CBC. אמרתי לך כבר אז שאני יכול. מהפקידה שם, אני מכיר אותה מאוד מקרוב. מאוד מאוד."

"לא מעניין אותי עכשיו עוד סיפור על הכיבושים שלך. אני לא רוצה להתעסק עם הרשתות הזרות כל זמן שאני לא חייב, הם הרי מחכים לנו בפינה. אבל סמוך עלי שבדקתי על הדקה ועל השנייה שזאת באמת הכתבה כולה. עכשיו תשמע, אני נועל אותך פה בחדר, ואין אמא ושתי בנות, ולא זהבה ושלושת הדובים, ואתה לא יוצא מפה, ולא מעניין אותי אם אתה עייף ותשוש כשור רבייה. אתה לא גומר מבלי שתגלה מה קורה בחלק שלא שודר בכתבה שבדקנו אז, ולפי תגובות הצופים שנבדקו בסקר שלנו, יש סיבה טובה להאמין שהיה שם עוד משהו."

"בסדר, אבל רק אם אתה מפסיק להפגיז אותי בפתגמים ובמילים יפות. שמעתי עליכם כבר, כל האינטליגֶנטים הערביסטים האלה, שפה מצוחצחת אבל תחתונים מלוכלכים." ומתיישב בקפיצה על הכסא במהופך, מרפקיו על המשענת, ומפעיל את הוידאו בעזרת השלט-רחוק כשהוא עוצם עין בלתי מכוונת, וכאילו יורה, פוף!

עובדיה עצמו יוצא מהחדר וסוגר את הדלת, מוציא מכיסו את המפתח וחושב פעמיים אם באמת ינעל אותה כפי שאיים לעשות, בסופו של דבר מוותר על הנעילה ומכניס את המפתח בחזרה לכיס, מתנהל בכבדות במסדרון החשוך, קולות מעטים ולא נעימים במיוחד מפריעים ושוברים את הדממה, והמצלמה מלווה אותו עד שנעלם מעבר לפינת המבוך.

למחרת בבוקר מגיע עובדיה רענן ושערו עדיין רטוב ומסודר והוא מגולח למשעי. לעומתו יושב צחי רדום ומסמורטט ומונח ככביסת חורף המסרבת להתייבש בתוך הבית על משענת הכסא. צחי קופץ ומתנער כמי שתפסו אותו על חם, מטלטל את כף ידו כמי שאומר וואו, אתה לא יודע איזה דבר מדהים גיליתי. "בוקר טוב", אומר עובדיה. "מצטער על אתמול בלילה. אתה יודע שלא יכולתי אחרת, אם היתה לי ברירה הייתי דוחה את זה, אבל הביג בוס לא מוותר. הוא בעצמו שרץ פה כל הלילה בחדר הסמוך ושבר את הראש. נו, מה מצאת?"

"אתה לא תאמין בחיים מה מצאתי. אבל בטח תגיד ש'טוב מראה עיניים ממשמע אוזניים' או איזה פתגם מֵאַפֶּן אחר, אז תכבה את האור ובוא, אני אראה לך משהו מדהים." ויורה בחולשה בשלט-רחוק לעבר הוידאו, בתוכו כבר נמצאת הקלטת שחרקה הלוך וחזור כל הלילה.

צחי זוכר בעל-פה את מספר הפריים אליו הוא רוצה להגיע ומקיש אותו לשלט ה'חכם', כדי להגביר את הרושם. הוא מתחרט ומחזיר קצת אחורה, מראה לעובדיה שתי דקות במהירות רגילה.

"טוב, מה מיוחד בזה," עובדיה מתפלא, "ביג דיל, הרי ראינו את התמונות

האלו גם בקסטה הקודמת.״

״נכון, זה מה שמדהים. עכשיו נעצור לרגע על פריים מספר 2357, קבלו אותו!״ ומושך באפו נחירה של תרועת ניצחון.

עובדיה משפשף את העיניים, לא קולט ברגע הראשון. צבעי הרקע של התמונה עוד משתלבים איכשהו עם שאר חלקי הכתבה, אבל התוכן כאילו איננו לקוח ממנה כלל, כתובית בצד ותמונה מצוירת, ״מה קורה פה?״

״כן, אל תחשוב שנדפקו לך העיניים. אתה רואה טוב מאוד. והנה, עוד אחד!״ ומקדם לפריים 2387, ״ועוד אחד.״

״אני לא מאמין.״

״אמרתי לך.״ אך אין זה הזמן להיזכר, שברגע זה ניצח צחי בהתערבות עתיקה, בה הבטיח להפתיע את עובדיה שחזור וטען, ׳אחרי מה שכבר ראיתי בחיים שלי - אני מאמין לכל דבר׳...

״טוב, מי זה? מה זה? תסביר לי איך זה פועל.״

ומסביר. ״זהו פנומן פסיכולוגי. אתה יודע שעינינו יוצרות את הרצף בין אוסף התמונות הבודדות אשר מוצגות בעשרותיהן בכל שנייה של שידור טלוויזיוני? אתה יודע שהבזקי תמונות יחידות בתוך הרצף הזה, איננו נקלט ואינו נראה בעינינו בכלל, אבל חודר לתודעתנו בדרך חמקמקה, כאילו יש מעקף אל תאי המוח, שבילים מיסתוריים ואחוריים אל אותו המקום? אנחנו זוכרים ולא יודעים מאיפה!״

ומוסיף: ״כך עשו בסרט ׳מגרש השדים׳, בדיוק באותה טכניקה שירבבו פנים מפלצתיות בין תמונות פניה הרכות והנעימות של הגיבורה, כדי ליצור את הרושם המחריד שרצו להשיג.״

״אז שום דבר לא קשור לחלקי הכתבה שנוספו בקסטה הזאת?״

״לא. רק לעובדה שהיא שודרה בערוץ השני. אמרתי לך.״

"OK . איך אנחנו מאתרים עכשיו מי משדר את זה?״

״בכלל לא פשוט. אתה יכול להעמיד מכשיר מפענח בכל מקום שתרצה, ועדיין, שידורי UHF הם כל כך חזקים - שרק ימסכו ויבלבלו אותך. לעולם לא תצליח להצליב שני קווי שידור ולמצוא נקודת ציון, כי תמיד תיתקל בהרבה יותר קווים והרבה יותר הצטלבויות. זה לא כמו רדיו, אין מה לעשות.״

״לא איכפת לי. בוא ננסה. כבר שמעתי מקרים שהצליחו לשחזר את מקור היציאה של גל שידור.״

״אם סחבק אומר לך על משהו שהוא לא אפשרי - אז תאמין. אני מציע מראש לא ללכת על זה, אני לא אוהב להיות לוּזֶר. אתה יודע שבכל התערבות יש אחד פרייר ואחד שמוק. אני רוצה ללכת הפעם לפי הראש.״

״עוד ראש אחד כזה, ואבדנו. הרי מה יש לך בראש חוץ מסקס?״

"לא, באמת, תקשיב רגע."

"יאללה, דבר, דבר. אני מקשיב."

"בוא נגיד שאוכלוסיית היעד היא ערביי ישראל. השגתי לנו את מפת המגברים שנמצאים באזור הערבי. כמה ישובים כבר יש? איזה שבעים מקסימום, והם מרוכזים בעיקר בגליל ובמשולש. אותם המגברים משמשים כל מיני ישובים, וביניהם גם ישובים יהודים ומחנות צבא וכו'. המגברים לא יודעים לעשות אפליה של דת ומדינה ודעה פוליטית, הם משדרים לכולם בלי אבחנה, לפי הרדיוס, לפי קילומטר מרובע. בישובים האלה אין לנו בעיה לעשות עבודת שטח ולחקור דעת קהל. זה מאוד נפוץ עכשיו, סקרי דעת קהל, אתה יודע. גם הם חייבים להיות מושפעים איכשהו מהמסר שהוצפן להם דרך התחת. אני אומר לך, זו ממש שטיפת מוח. הם נהיו מתוחכמים החריאטים האלה. בכל אופן, תראה, לפי התשובות לכמה שאלות שנכין עכשיו, נוכל לדעת באיזה איזורים שודר המסר המוצפן, וכשנדע בערך איפה זה, נוכל כבר להתמקד במקום מסוים ולמצוא יותר פרטים. מישהו כבר ידבר שם."

"בטח, מישהו ידבר. ואם זה מהשטחים. מישהו ידבר אחרי מה שראית פה על רעולי הפנים?"

"תראה, זה הדבר הכי טוב שאנחנו יכולים לעשות כרגע, אז בוא נתחיל."

"OK. בינתיים אני לא רוצה שתצא מפה איזה הדלפה או רמז לעיתונות. הבנת אותי? היחידים שיודעים הם אני ואתה. אתה ואני. זה הכל."

"ממש. ומה עם הבחורה של ארכיון הקסטות?"

"היא לא תעז."

"ומה עם שיחת הטלפון שלך כשבררת אם הכתבה שודרה במלואה? שכחת שאלה בטלוויזיה הם ממזורים גדולים, אתה לא חושב שנדלקה להם איזה נורית אדומה? ומה עם..."

"לא מעניין אותי, אף אחד לא הולך להרוס לי את החקירה הזאת."

"הא."

כשנתפרסמה הידיעה בעיתון על חשד בקבוצת פלסטינים שעלתה על תדר הטלוויזיה בעזרת אמצעי מיחשוב מתוחכמים על מנת להפיץ חומר תעמולתי אסור בקרב אוכלוסיית ערביי ישראל, ניצח צחי בשנית בהתערבות והצליח להפתיע את עובדיה שפלט בתדהמה "אני לא מאמין. עכשיו אנחנו באמת חייבים למצוא אותם, בחיי שהייתי מקצץ להם את הפרצוף אם הייתי מוצא אותם. ועוד עכשיו, כשהאמריקאים כאן בביקור. דווקא עכשיו זה צריך לקרות."

"תירגע, תירגע. אף אחד לא עושה לך את זה באופן אישי. אנחנו נתפוש אותם ותוכל לעשות בהם מה שאתה רוצה."

כאן בא לידי ביטוי הכושר האנאליטי של המודיעין הישראלי ויכולתם בהסקת מסקנות. הם כל כך מיומנים בהנהלת חשבונות ובחישובי פקטורים, שמייד מצאו שיש איזה גורם משפיע נוסף. אמנם גם סוכניהם כאילו נתבלבלה דעתם, שכן חלקם צפו גם הם באותם שידורים והושפעו מאותם פריימים בודדים שהשתחלו לשידור, ונחרצה דעתם למצוא את הנעלם, ואיתרו את הכפר. זיתונייה.

הנטייה בתקשורת ליצור דמות של ארגון-על מתוחכם היתה נוחה לכולם. גם הסיפור הבדוי לפיו התעמולה המוסווית הפיצה קריאות 'אללה אכבר' יצרה את הרושם של גוף שיעי קיצוני, מה שאמור היה להבטיח לרודפים גיבוי פוליטי מחד, ומאידך להשאיר את המבוקשים במקומם. אך לא ולא, עובדיה וצחי הגיעו סקרנים חמומים, צמאי דם ודעת, ולא מצאו איש. החבורה נעלמה, תוכן הדיסק הושמד ונמצא רק וידאו ביתי רגיל ומיותם שבו כנראה השתמשו לעריכה. וגם זה לא בטוח.

"מה עושים עכשיו?" עובדיה בדברי תוכחה, מחפש כיסוי-תחת מזדמן, או לחילופין מישהו להאשים אותו בפספוס המביש. "איך מוצאים אותם אם הם לא משתייכים לשום ארגון, לא מסתובבים באופן חריג מחוץ לתחום המחיה הטבעי והמזופת שלהם. בבוקר הם אולי עובדים בבניין של ההתנחלות בגבעה שממול, ובערב משדרים את דבר ה'מרד'. מה עושים?"

"יש תקווה. אל תתייאש. מצאתי בפח איזו טיוטה מודפסת, אני מרגיש שזה יכול להוביל אותנו למשהו חשוב. הבעיה שאין בה שמות, רק קודים. סיפור מעניין, אולי נצליח להבין ממנו משהו."

"אם זה סיפור שמעניין אותך, אז בטח יש בו סקס ופיקנטריה."

"נכון מאוד. אז מה בכך? שב ותקרא, ותהנה גם אתה. בין כה וכה אין לנו מה לעשות פה יותר."

עובדיה מדפדף ומרפרף, ובמבט מזלזל שואל את צחי ה'טכנוקרט והמודרני', "תגיד, זה לא נראה לך קצת כמו מדע בדיוני?"

"מה פתאום? בסיפור הזה אין אפילו פרט טכני אחד שלא נתבצע כבר בפועל, ואם לא - אז באיזשהו מקום בעולם זה יכול לקרות עכשיו ולהתקיים באמת."

"אם נניח שאכן קיימים מחשבים חכמים, כמו אוקסימורון ההוא," ממשיך עובדיה להתגרות, "אז אולי הסיפור הזה בכלל נכתב על-ידי המחשב החכם אוקסימורון?"

"ואם כן, מה זה משנה? עדיין אנחנו יכולים ללמוד ממנו הרבה מאוד על החבר'ה האלה. ואפילו עוד לא גמרת לקרוא, יאללה תמשיך."

עובדיה ממשיך לקרוא, עדיין ספקן, ומגיע מהר מאוד לשאלת השאלות.

"למה הכותב בוחר באופציה של המוות בסוף? אתה חושב שהוא מפחד מהאנשים שלהם? מאש"ף עצמו?"
"אולי. הרי הם אוכלים שם אחד את השני. להיות אויב שלהם זה כמעט יותר טוב מאשר להיות חבר. ואולי זה באמת סתם סיום ספרותי ודרמאטי כזה?"
"לא, הוא פשוט יודע שאנחנו נשיג אותו, ביי הוק אור ביי קרוק. בכל מקום בעולם בו ינסה להסתתר."
"אני שמח שעברת לפתגמים באנגלית. יותר טוב מאידיש בכל אופן."
"ויותר טוב ממה שאתה מעלה נושאים ספרותיים, אתה באמת כל כך תמים? תיכף תביא לי את מנחם פרי שינתח ויחתוך פיסקאות ומילים, ימציא פירושים, יגלגל נקודות ופסיקים ממקומם וימציא לך פרטים שלא קיימים, ועוד יכריז בסוף על תגלית מדהימה ומרעננת בעולם הספרות."
"למה אתה מזלזל? אני דווקא נהנה לחפש בטקסט את התשובות. מבחינה ספרותית הרי NN יכול היה להשתייך למאפיה איטלקית או לעסוק בריגול מסחרי לטובת יפן, או משהו עם רוסיה. כל אחד מאלה יכול היה להצדיק את נסיבות העלמותו ואת הסתגרותה האובססיבית של JJ בסיפור. הייתי קורא לזה רשומון ממעלה שנייה."
"זה רק בראש שלך. צא מזה. NN הוא פלסטיני. תודה שהוא פשוט הבין שאנחנו עולים עליו ושוב הקדים אותנו בשני צעדים. אבל אתה אומר שזה לא יעזור לו. אז שאלתי אותך כבר, מה אנחנו עושים?"
"שמעת על השניים שנתפסו לא רחוק מטאבה ונהרגו באופן מיסתורי? יש לנו מספיק סיבות להניח ש-NN הוא אחד מהם. אז בוא קודם כל נעדכן את הצינורות המקובלים, את המפקדים, את התקשורת, את המחשבים, ובמיוחד את טייגר. מבחינתם הבנאדם כבר מת, קפוט, קיבל את שלו. ומעבר לזה, אנחנו כבר נמשיך לחפש בדרכים שלנו, עד שנהיה בטוחים, הרי אנחנו יודעים שלמרות כל הטכנולוגיות המתקדמות, האזנות-סתר וצילומים, הנשק העיקרי שלנו היה ונשאר הסוכנים השתולים והסוכנים הכפולים."
"נראה לי שאין מנוס ונצטרך להפעיל את ג'אד, הוא היחידי שיכול להוביל אותנו בכיוון הנכון."
"אתה לא חושש שהוא יסתבך איתה? הרי JJ הזו כבר מיובשת הרבה זמן בלי גבר."
"עזוב לרגע את מחשבות הזימה שלך. ג'אד הוא בדיוק הבנאדם שיכול לחשוף אותה, איפה היא גרה, מה היא עושה. ודרכה להוביל אותנו אל עקבותיו של NN."
"נו, נו, ג'אד עוד יוביל אותנו גם אל הדוקטור, אל קרנל."
"שטויות, בחייך, הוא לא פונקציה בכלל. מקסימום פיקציה."

שעת הסרטנים

סוף ספטמבר. הים בוודאי שקט, מפתה וחלק, רגוע לאחר רתיחת הקיץ. אבל אני עוד אינני שם כדי להרגיש בהבדל. עוד מעט. השמש נעימה ואינה לוחצת עוד. זוהי עונת החגים של היהודים. אז הם רוצים את השקט שלהם ואז גם יכבידו זרועם בשטחים שלנו כדי להשיג את מבוקשם. מה יש, מגיע להם קצת שקט, אני טוען לפעמים בציניות, משום שכולם בעצם יודעים שאת שלוותם - בתוכם ימצאו, ואז אולי גם יניחו לנו. "אין קול שיגבר על קול ההתקוממות," אנו ממשיכים לקרוא להרחבת התמיכה במאבקנו הצודק, כיוון שאדם המסכים לדיכוי של אדם אחר אינו יכול להיות חופשי. בולשיט.

לימים, כאשר ינתחו את גירושנו מרצון, יגידו שחברו להם שלוש סיבות לעזיבה. תמיד בהיסטוריה מתחברות להן תופעות שונות כדי להצדיק תוצאה אחת, כשיש כמה סיבות אין צורך לקחת אחריות לסיבה אחת עיקרית. האדמה, כך יגידו, בערה להם מתחת לרגליים.

כשנתפרסמה הידיעה בעיתון על חשד בקבוצת פלסטינים שעלתה על תדר הטלוויזיה, הבנו שאין לנו מה לעשות פה עוד. זאת הסיבה הראשונה מן השלוש. לא ירחק היום בו ימצאו את עקבותינו ויזהו את מקור השידור. אם נעז לשדר ולו פעם אחת נוספת, תחזורנה על עקבותינו אחת ממכונות הבקרה המותקנות כבר בכל המימסרים, יחזור עלינו הגל ששלחנו וישטוף את כפרינו, ויקח אותנו רחוק. ואפילו אם לא נשדר שנית, כך נוכחנו ללא ספק, אבוד לנו. אלה שהתוודו מעל דפי העיתון, על כך שכבר תפסו אותנו ונהרגנו, לא ישקטו בקלות, ולמרות שהמערכת באה על סיפוקה הם בוודאי ירדפו אותנו עד סוף

הימים - בישראל, גם במצרים, גם בצד השני של העולם. זרועותיהם ארוכות וציפורניהם מחודדות.

גם כך נהיה כבר בלתי אפשרי להיות במקום. הבלבול שתקף את ישראל בתוכה, הוליד את מדיניות היד הקשה. יותר עוצר. ומנהליים. גם קבוצות-שמאל, כאילו שיש להן השפעה כלשהי בישראל, לא יכלו שלא לשתוק מול המצב המוזר שנוצר, ואז באו ביטויי ההזדהות של הפלסטינים עם הצד הלא נכון במשבר המפרץ, וכך נשללו מינימום הזכויות שעוד היו והמצב נהיה בלתי נסבל. אבו איאד גורש מפני שלא חידש בזמן את תעודת התושב שלו. הוא קיבל תעודת תייר והיה צריך לחדש אותה כל שישה חודשים, וגורש מפני שלא דייק. גם פנייה לבית המשפט העליון של היהודים לא עזרה, ואנחנו יודעים היטב שתוך ימים לא נוכל לחדש גם את שלנו. נאג׳יב כבר מסתובב בינתיים עם כרטיס ירוק. החיים נהפכים לאיזו משימה של הישרדות והכרח ברמאות מול הממסד. או שאתה מותש ונמחץ כליל - אם תמלא אחר כל התקנות והחוקים - או שתתחכם ותזין את גופך ואת נשמתך במעשים שהם אסורים אך משפרים במעט את איכות החיים הנפשית כדי שתהיה נסבלת. בזו האחרונה בחרנו אנחנו.

נכון שלוקח זמן לעלות על פשע כזה מתוחכם, אבל בסופו של דבר ישיגו אותנו. לא נחכה שיגרשו אותנו. לא אבא, אני לא אהיה מובל כמו אחיך אל הגבול בצהרי יום בעיניים מכוסות וידיים כבולות, בערבה מבשרת סכנות. ואתה אבא, לפחות לא היית צריך לשנות את שמך וזהותך ולהעלם כליל. האם כל אחד חייב לעמוד בפני הברירה להיות הבל או קיין? זה הזמן להסתלק, כמו ההורים שלנו. אין ברירה. הכל יתבצע בעת ובעונה אחת. עדכון הרשומות בקוברה ובאוקסימורון, העלמת הדיסקים והציוד שברשותנו, ויציאה מהירה, גולים מרצון. אין בכוונתנו לחכות לסילוק משפיל כשה מובל לטבח, והרי אנחנו הבאנו עלינו את הגירוש. תגידו שהענשנו את עצמנו ללא משפט, כמו שהבני זונות האלה עושים לנו כל הזמן.

כאן, עכשיו, לחופו של ים, אני נושם לרווחה. רווחה קטנה מאוד. גם פה אני בלתי רצוי, גם פה אין לי מה לחפש. מגורש שלא מטעם. עייפתי ממסעות בארץ לא דומעת, משינויי נזק האוויר כיד הדמיון בגלות. התעייף נאג׳יב מערביותו ו-NAT מזרותו, ואני התעייפתי מהחיבורים. בין ניגודים. בין עולמות. בין קצוות. בין ארץ אבות למקום זר, מילדות תלושה לבית מוכר אני חוזר עייף ורצוץ ומוסתר, אל המנוכר.

נחמתי היא החול הבוצי, עליו אני שרוע בהתרפקות, לפנות ערב, כשהרוח מחברת את היום אל הלילה ואת צבעי ההרים אל הים הכחול, כלומר הים האדום. בקרבתם של המים אני מבין כמה התגעגעתי אל הים, בכל התקופה בה

חזרתי אל הכפר, לא היה שום זכר לתפאורה שהיתה חלק בלתי נפרד מגלגולי הקודם, עם JJ, בו הפנמתי לתוכי את חיפושיה התמידיים אחר כוח הטבע הזה. ממש כמוה, שכל שנות גידולה היה חוף הים מציץ בה, גם אני כבר מרגיש איך אני חייב את המצאותו של הים הגדול, כדי לחוש ולכוון את מקומי.

השמש של המקום הזה אחרת כל כך מסנסטיקו וגם מתל-אביב, ואפילו כיוון דרכיה שונה. היא איננה שוקעת אל הים אלא מתנפצת בצבעי דם וצעיפים בדואים מעבר למצוקי ההרים. על חוף הים יוצאים הסרטנים ממחילות תת-קרקעיות, בזריזות חופרים את דרכם החוצה דרך חור עשוי למשעי, וערימת חול נערמת לצידו עם שפיץ כמו שהילדים מנסים לעשות בקצה הארמון שבנו מהחול הרטוב, אבל תמיד הוא מתפרק.

לקראת לילה יוצאים הסרטנים מן המחילות, שברירריים וחיוורים בשקיפות בלתי ניתנת לתפישה, כמו המחשבות וחשבונות הנפש שיצאו גם הם ממחילות חסויות, ומרחפים בשעה הזאת, שעת הרוח, שעת הסליחה והמחילה, הצינעה וההפלגה למחוזות קדומים. קולות מאוב מביאים עמם הסרטנים השתקנים, וגם ריחות מעולמות של רגשי אשמה ושל ספקות גדולים ואי-וודאות וחששות איומים. אני ניזכר בטיול ילדות בקייפ-קוד. ילדי השכנים מתרוצצים בעליצות לא-לי, רודפים אחר סרטני החוף החמקניים, ואני חושב אז איזה משחק מתועב מצאו להם הילדים הללו. אבא בא נושף בעורפי, מקפיץ אותי ממקומי ומזרז אותי להצטרף אליהם, ואפילו שאני מפחד ונרתע ומזדעזע, הוא נותן מקל-עזר בידי, מפציר ומזרז עד כדי איום אולטימטיבי, להוכיח את גברותי, להוכיח את יכולתי לגעת למרות שידי מתחלחלות ונפשי נגעלת. לך תתפוש אחד ותוכיח שאתה משהו, או מישהו. ואמא עומדת מן הצד ולוחשת "תעזוב את הילד, תניח לו מהסטקוזה האלה." איזה עוד הוכחות אתה רוצה, יה אַבָּ, אבויי? לימודים, ביזנס, הצלחה, להיות כמו כולם. ועכשיו אתה מרוצה? סיפקתי לך קבלות, וזה מה שהיה צריך להוכיח, כמו משפט במתמטיקה, ועתה אני רחוק-רחוק, בנקודת ההתחלה, שלי, כמו שלך.

מחשבות ומים הולכים טוב ביחד, גם זיכרונות, גם תכנונים ותקוות גדולות, גם אינטימיות של גוף כאוב. אל המים הלכתי כדי לרפא כאבי נפש וגוף, כמו במימי האמבטיה, בפעם הראשונה שנהייתי מודע לזכרותי והעזתי לגעת בה בהרהורי חטא ותשוקה, ואוננתי כמו מטורף שחייו תלויים מנגד והכרח לו להביא את אברו לידי גמר ופורקן. כה חזקה היתה החוויה שסחטה את עצמותי מלשדן והזרימה את דמי בעורקיו וכמו הפכה את איברי הפנימיים החוצה, צעקה חנוקה נמלטה מגרוני, הקאתי את נשמתי ובני מעי והייתי מותש מכדי לנקות את חדר האמבטיה ורק רגעים רבים לאחר מכן יכולתי לצאת מן המים, כשאמא דפקה על הדלת והודיעה שהאוכל מוכן ושנמאס לה כבר שכל הגברים בבית

נרדמים בעת הרחצה.

בשעת השפל נסוג הים ומתגלים הסלעים, כפשעים שטרם נחשפו וחטאים שהסתתרו תחת מים. השוניות כמגדלי טטריס שהמסך ירד עליהן. אני משכשך את כפות רגלי במים הרדודים וכמו תחת זכוכית מגדלת ניבטות אלי כפות הרגליים של אבא, אבויי, עם הבוהן הנוטה לצידה והרווחים המשוכים לאורכן של יתר האצבעות, זכר לכפות רגליים שהילכו יחפות בחולות דורות רבים. ושוב אינני יודע של מי הרגליים הללו, שניבטות אלי מבעד למים השבורים - שהן המשך לגופי העומד פה למעלה ונסחף ברוח הזיכרונות המזרחית, אך מנותקות ממני, הולכות לבדן ונושאות את צלמו ודמותו של הסולטן הגדול כמו שאני קורא לו בחלומותי. של מי כפות הרגליים? שלי, או שלך, אבא?

שמש של שעת שפל, קרניה השוקעות מטביעות שברים-שברים של סימטריה, של אור והשתברויות גיאומטריות בתוך המים, בדיוק כמו הקליידוסקופים של JJ אהובתי מימים קודמים ורחוקים. איפה את עכשיו אֶקְסית לבושה שמלת געגועים, פינה לי אלייך למרות שהנני מת בעינייך, חלק מן ההיסטוריה ממנה אני מבקש להינתק ולמחוק. וכשנחיל גדול של דגיגים שזה עתה נפלטו מבטן אמם חולף לידי, אני נזכר איך היתה JJ מצטרחת בין נחילי הדגיגים שמסביבנו כאילו זה עתה פרצו מתוכה, וצועקת אלי בתרועות ידיים משפריצות - השרצתי, תראה, השרצתי. אה,JJ.

והיה כי ארצה למות, לברוח לגמרי ובאופן סופי מן העולם שאינני יודע עוד את מבוקשו, את הטוב והרע שבעיניו, ואת גורלות היחיד והרבים שלא הם בחרו בו לחיות על פניו, אז אני מגחך עד לכדי צחוק ובועט בצדפים לכל עבר. סידרתי אתכם את כולכם, איך אוכל למות אם כבר מת הנני? זומבי אני, רוח רפאים, כמו ה-ZOMBIE PROCESSES במערכת היוניקס שלה, אותם היתה מקללת JJ בעסיסיות, שאינם חיים עוד אך עדיין תופסים מקום בטבלאות הפרוססים האמיתיים, ולא ניתן להורגם, גם לא בפקודת KILL -9 שהיא הקטלנית מכולן, שכן הם כבר מתים. לחשוב עליכם המתים - אני תוהה אם החברים בסנסטיקו עדיין מתנצחים בלילות בשאלה האם יש יותר מתים או יותר חיים בעולם, או שמצאו כבר את הפתרון והלכו כל אחד לדרכו.

הד היריה נבלע בנקישות הצדפים הנופלים אל הסלע, מתאחד עם ריח השמש השוקעת אל בין קימורי ההרים.

SHU - חלק ג'

גרפיקה בחלונות

==
Dr. KERNEL @ SCHWARZWALD : TO
LAYLY @ AXON :FROM
SUBJECT: גרפיקה בחלונות
==

דוקטור, אני שולחת לך את התמונה הראשונה שציירתי מאז השיתוק והקיפאון. כפי שהצעת לי, ציור של חלום. ג'וק גדול עם שני ראשים מציץ אלי מבעד לחרכי התריס שבחלון. החלום די מפחיד, וגם הציור.

אל עולם הגרפיקה והצבע נכנסתי שוב לאחר הזמנתך המפתה לצייר את חלומותי, ומאחר שכבר התקנתי את המערכת הגרפית על המחשב האישי שלי, ומכיוון שנתפנתה נפשי משנוכחתי לדעת ש-NN מת והסתלק סופית מהמרחב האפשרויות הפרושות לפני, אז יכולתי סוף-סוף להרשות לעצמי להשתחרר מאובססיות בלתי נסבלות, ושקעתי לי בעולם חדש או מחודש, עולם הרישום והציור, אשר מילא אותי שוב בגחמות יצירתיות ובסיפוק אין קץ.

כאשר אינני משרבטת חלומות, אני מציירת בעיקר את הנמצא סביבי, את הקרוב ביותר, בלומר ארבעה קירות והאור המונח עליהם בשעות שונות של היממה, קיר ועוד קיר, וכל מה שביניהם, תמיד מה שנמצא שם באותו הרגע, ככה סתם, ללא בימוי מיותר, ללא התערבות, וסוגר עלי וסוגר, באילו רציתי לחנוק את עצמי, להתכנס ולהצטמצם יותר ויותר, עד כי אפרוץ מחדש, מתוך הקוביה המכווצת שלי. אין לי מודלים, ולא יציאות אל הנוף, אף לא פתיחת

חלון לראווה. זווית החיבור בין תקרה וקירות, היא המודל שלי. דיצוד קרניים חודרות חרכי תריסים, זה הנוף שלי. דומה שהתרוקנתי כליל כמו בסיפורך על הסירה הריקה, כדי שאוכל להיפתח, ליצור, להתמלא מחדש.

=======================================

Interactive Talk- Program loaded and started

=======================================

JJ אני מוקסם מההענות שלך להצעה שלי, כמו גם מהציור עצמו. התמונה מצוינת ולא מורגש כלל שלא נגעת במכחול, כלומר בעכבר של המחשב, זמן כה רב. את כמובן עוברת תהליך מצוין של החלמה וחזרה אל המציאות המוכרת שלך. כפי שאת רואה אני מתקשה להתנתק משמך המקורי ובשלב מסוים אף חשדתי במניעים שלך להחליפו. עתה אני מבין שזה קשור לדמותך שלבשה פנים חדשות, הלא כן?

....

בוא נגיד שזו הסיבה. מה זה משנה.

....

זה משנה ועוד איך. החלפת שמך וזהותך החדשה עדיין לא נהירים לי. אך אני רואה את החלמתך, ולא רק בחזרה לציור עצמו, אלא גם במעבר מעבודה בצבע מים או שמן - לציור ממוחשב. יש בכך סממנים של התבגרות, של פרידה מהחומר הממשי, מהצבע והבד, מהריחות והטקסטורה - שכמוה כעזיבה של משהו מאוד מושרש ונגיעתי, מהלכלוך לניקיון, כילד שעוזב את החיתול והסיר ונפרד מצרכיו החמימים והמסריחים.

....

מאה אחוז, כמה צדקת דוקטור, יש בי השתחררות נוספת מן האוביקט, וזוהי חירות גדולה שאני משתוקקת לה בכל נשמתי, מתקרבת ומתרחקת, בסגירותי, במשחקי, וסוף-סוף גם בציור.

האומנות סוגרת לי את המעגל של המשחקיות, שרירותית כמוה, כמעט סתמית. איננה מתוכננת ולא נועדה להביא תועלת. הציור הוא המאנטרה שלי, כמו המשחק, חזרה סיזיפית אך מענגת, סתמית ואינסופית, ובכך היא מקבלת את משמעותה היחידה. אתה מבין, זה מה שמקסים אותי.

....

הרי האומנות הפלאסטית, פחות מכל יתר האומנויות, קשרה את עצמה למונחים של משחק, ואולי לכן את מוצאת לך דרכים חדשות לממש אותה. עוד פנים של התבגרות, וסגירת מעגלים. כמה שפחדת וניסית לברוח מהמשחקיות הבלתי מוסברת, כך את מוצאת לה כעת את הצידוק הקיומי. אבל מה עם בני אדם, JJ? גם הם אוביקט שצריך להשתחרר ממנו?

....

אני מוטרדת מהחלום המפחיד על הג'וק.

....

מה הרגשת כשהוא הופיע בחלום? מה הרגשת כשציירת אותו?

....

כשהוא הופיע בחלום די פחדתי, אחר-כך כשציירתי אותו, לא הרגשתי כלום. אבל כשידעתי כבר שאשלח אליך את התמונה, את הג'וק הנוראי הזה מהחלום שלי, חששתי שתגיד שזהו סימן להידרדרות.

....

חס וחלילה. אני מאמין שאת באמת מפחדת קצת, ובצדק, מן ההיפתחות אל העולם, אל עצמך. ואפילו זו מוגבלת, ואת עדיין קשורה בחבלי התקשורת האלקטרונית, הנה זה כבר נשמע יותר טוב מאשר ג'ולות חרסינה של סודות קריסטליים. בכל זאת את מעזה. מסכימה איתי?

....

כן.

....

ויש את עניין החלון שמופיע בחלומך, גם זהו פתח.

....

אה, החלונות, זה סתם עניין טכני. מסך גרפי ומערכת הפעלה תואמת מאפשרים עבודה בחלונות. הטכניקה הזאת דווקא מחזירה אותי אל NN שהיתה לו צורת חשיבה מעגלית, מפני שהיא מאפשרת הצגה בו-זמנית של חלונות רבים על גבי המסך, וגורמת לי לזנוח את אופן המחשבה הסידרתי שלי, ולהנות מעבודה פרללית, מחשבה מקבילית. וכמו בחיים, אני מתעניינת ביחס בין ה-VIEWPORT המצומצם והממוקד המוצג בכל חלון מזווית מאוד מסוימת, לעומת ה-WORLD-COORDINATES שהוא מייצג, כלומר העולם במימדיו האמיתיים. בדיוק כמו הצוק הניבט מולי כשאני מסיטה את הווילון ופותחת את החלון, אך בו בזמן יודעת היטב שמעבר לצוק משתרע ים בחול, מלפניו גבעות רבות של חול, ומכל צדדיו עולם עגול. ומתחתיו פחד גדול.

....

תמשיכי, זה מרתק, ולא רק בהיבט הטכני.

....

בצידו של כל חלון במסך יש מעין סולם, SCROLL BAR בז'ארגון המקצועי, שמאפשר לטפס ולחזור לפקודות ולטקסטים הקודמים שעברו דרכו ונשמרו בזיכרון - בניגוד לזיכרון שלנו שהוא סלקטיבי, ואיננו יכולים לשחזר באמצעותו במדויק את העבר וההיסטוריה. אבא היה מפחיד אותי בילדותי בגישתו הנוטה

לאבדון, בטענתו שאין דרך חזרה! ואני, אז ללא טכנולוגיות מתקדמות, דווקא דימיתי לעצמי תמיד סקרול-בר העומד לצידי ומאפשר לי לחזור כרצוני לכל שלב בו אני בוחרת.

....

JJ, למה פחדת ממה שאני אגיד על החלום שלך? שאני אפרש אותו כהדרדרות? האם לא יותר חשוב מה שאת בעצמך מרגישה?

....

פחדתי שלא תאמין שאני יוצאת מהאובססיות שלי ושאני באמת עושה משהו יצירתי, סוף-סוף.

....

את היא זו שאולי עוד לא מאמינה.

....

אני כן מאמינה.

....

כן? נו?

....

ומחקתי את משחק הטטריס מהדיסק שלי!

==

End of Talk

==

ביפ צפצפני קטע את השיחה בעיתוי כמו מבוים, כמו על פי הזמנה מתוכננת, והפעם ד"ר קרנל הוא זה שמרגיש שהשיחה הסתיימה טרם זמנה. הוא זה שנשאר עם הלשון בחוץ.

קרם-שניט

דימון, זה לא יוצא לי. לאן אני הולך ולאן אגיע בדרך חיפוש נלווה אחר מקורות ושורשים, מטרות וקווי גמר, עכשיו אני אמא שלי ואחר-כך אני JJ, מייד אתהפך ואהיה לאביה, אבא לבני שאני עצמי זה הוא.

דימון מרחרת, החדר ספוג עוצמות, מראות וריחות, עכשיו האדון כבר לא דובר אנגלית של טנטה רשל, אך גם לא את שפת אמו הגרמניה, כי אם את שפת הגוף הוא מדבר אלי, וגם אני כבר מבולבל מהאיש הסימפאטי הזה, שהיה אנושי במידה ובעל תשובות, מבוכותיו ככל האדם. בלקחו את משא הספק והעצבות הקיומית על כתפיו העייפות, פתר את כולנו ממגע הקור והניכור, אובססיות ומוזרויות אחרות. ועתה, הוא אומר, זה לא יוצא לו.

את החולצה שלה, החולצה מן החלום, עם החור הגדול, לא, זו בעצם החולצה שלי, לא, של תילדה, הזרוקה על הכורסא ברשלנות שאיננה אופיינית לבית קרנל - את החולצה הזאת אני לוקח לידי. קורע את השרוול, מדמיין את בית השחי החשוף של JJ, מעולם לא ראיתי דבר סקסי כזה, מאז בית השחי של אמא שלי, שאהבתי לצלול בתוכו כשהייתי תינוק על ידיים, גונב לקיקה כגלידה חמה בחורף קר. ככה עקבתי אחר הזדקנותה. כך התרפט בית שחיה של אמא, המקום הסודי והקסום הזה, לכדי שקיקי נטיפים מידלדלים. זרועותיה הנפולות, גם הן, כמו איברי גופי המזדקנים אותם אני חופן בכפות ידי, ממשש ומלטף. אני הופך להיות מרוכז כל כולי בשיפולי בטני הרוטטת, כל כך אני רציני במעשי השפשוף. מעניין אם לכלבות יש בית שחי ואם הם, הזכרים שלהן, נדלקים

ממראהו. לא, אצלם זה עובד אחרת, תגיד לי דימון שאני נורמלי, ראה את חזיון הפלאים, לא היה כמוהו בין אצבעותי, תורן ודגל שלא הונף זה זמן רב, גם אני מתעלה מעל עצמי ומעל עצמותי הדואבות יומיום, לחוש בבשרי.

מה הוא כבר יכול לענות לאדונו? לא! אתה דווקא לא נראה מי-יודע-מה בסדר. מה כל כך נורמלי בלשחק באיבריך שהצנעת מכל באי ביתך ואפילו ממני במשך כל השנים, כשחק בחתלתול מחונחן ורך פרווה? ידיך ממשמשות וכולך אומר פוציניו מוציניו אל החתלתול המציץ מתחתוניך ומרים את ראשו בתנועות התחנפות רכרוכיות. שלא תבין אותי לא נכון, אינני כפוי טובה ותמיד הודיתי לך בסתר ליבי שלא הבאת חתול אל הבית ואף לא נכנעת לשִׁכנוּעֵי הילדים כשהגיעו ואחריהם נשרך גור עלוב צורה וחסר-בית. אני יודע שיש כלבים שנאלצים להשלים עם גחמות בעליהם ומסתדרים לא רע, ואתה הרי חסכת ממני את התענוג המפוקפק. אבל מה כל כך נורמלי במבטי הזימה שאתה שולח אל הקרם-שניט שתילדה הניחה על השולחן עוד בבוקר כאילו לא ראית עוגת קרם מימיך? לא אתפלא אם יסתבר שזאת JJ, שאתה ממלמל את שמה כמאנטרה בלילות ירח. ובשעה שהיא הולכת ומבריאה מכל תחלואיה אתה הולך ומידרדר, כן, אתה הדוקטור, המומחה לבלבול, הולך ומאבד את הצפון. תמיד שאלתי את עצמי האם תהיה עליבות כלשהי שתעז לתקוף אותך? האם יעזו הכישלון המבוכה והאכזבה למרר את ימי זיקנתך?

צודק דימון, לגבי הקרם-שניט. מעולם לא דמיינתי את הקרם הגחמני כחומר חושני כל כך, אווריריותו תתפוצץ בין אצבעותי כשאמרח אותו על בית-שחיה של JJ המתוח ברעדה ומתוק בלאו-הכי מתחת לחולצתה המשוסעת. פלצ'קים של קצפת בתוך אצבעות, אאסוף אותה בין זרועותי לנחמה. הא, האמנתי שביום שבו תעז ותמחק את משחק הטטריס שלה מהדיסק, תתפרק גם היא לרסיסים, או אולי אני הוא שמתפרק?

מה קורה לי. זה פשוט נוזל. ככה בבת-אחת נשפך לו בלא התרעה מוקדמת כל זרעי העקר מזה כבר, כמו הקרם הצהבהב הנמס בקצה העוגה מרוב להט אוויר החדר. עדות לאונים וטומים, לעינויים של האינ-אונים. פשוט נוזל, ודומה שאיזו נביעה קטנה מטפטפת מכל חורַי, קילוח עדין מתחבר מאחורַי אל בין כובד הסְטֵטיקאלים הממלאים את תחתוני הכותנה הלבנים שנתרפטו והתרחבו במשך השנים כדי להכילם. ודימון מתפלא, נכון שריכרד הנכד הקטן של קרנל אוהב לדבר איתו בחופשיות על "פלוצים", אבל כשהדוקטור לבדו עם עצמו - הס מלהזכיר הפרשות וגסויות. שערות בודדות ומיושנות שוחות בנזילות המתערבבת בטיפות הזיעה שזולגות בכל קפל כמו שטפונות שלאחר החורף

בשאפהאוזן. כבר לאורך רגלי אני מרגיש את הטפטוף, ואני פשוט מאושר, גם הדמעות מחלחלות בין הקמטים.

סוף-סוף יוצא לי משהו.

עתה אני מיובש כולי, שפתי חרוכות, הגרון מתכווץ והחיך יבש מצמא. אינני מבין אם התרוקנתי מכל המיצים באוננות הטוטאל-גופנית שלי, או שזו השפעה של הסם, או של כתבי בודלייר Les Paradis Artificiels שאני קורא עתה בשקיקה ובהזדהות, בהם הוא מתאר שלושה שלבים בשכרון החשיש. רציתי לעשן ולהתערבב בהיסטוריה של JJ, אך אינני זוכר עוד אם השתמשתי בפירור שהישגתי לי בשוק בעמל רב ובמבוכה מטופשת - פירור כהה כשוקולדה זנוחה בבונבוניירה מהשנה שעברה, תמים וסתמי במראהו, חריף בריחו, "אהה! הטאיו של אדם, עד כמה שייחשבו נוראים, מכילים הם את המופת החיובי לכיסופיו אחר האינסוף", כך בודלייר. ואני אולי חולם עכשיו.

רציתי לעשן ולהתערבב בתולדות חייה, ואכן נסתבר לי שאין האדם יכול להימלט מגורליות מזגו הגופני והמוסרי. החשיש יהיה אך בבואה למחשבותיו ורשמיו הידועים, אולי היא תהיה מוגזמת, אך בבואה תישאר תמיד. רציתי, אבל הכל קורה לי גם בלי זה. אולי משום כך הפסיקה JJ? אולי גם אצלה התחילו קורים הדברים בלי הזדקקות ל'חומר'? אני משמש לה כמַראָה לנשמתה העשנה ומחפש לי ראי לעצמי, בו אראה אותה מחדש. ואני אומר לך JJ, ומתי אבין זאת בעצמי, שישנם בעולם שני סוגים של אנשים, סוג אחד המתנסה באושר בהרגישו שהוא מחוץ לעצמו, ומסתייע במשקה חריף או בסמים או בטראנס מיסטי, והסוג השני אשר חש סיפוק רק כשהוא שולט בעצמו שליטה גמורה - כמוני - שאני רץ לאמבטיה או שוקע בספרי פסיכולוגיה עבי כרס הנחים בסדר מופתי על המדפים. כזה אני וכזאת את, ואנו אחרים, נבדלים זה מזו בכל התחומים, ובכל זאת מתערבבים לנו אחד בשני, התערבבות נעימה. ואת הינך פרח שיבש בקיץ, פקעת שתחזור לחיים עם גשם ראשון, ואני איש ששיבה נושרת משערו כדליפת נשורת מכור אטומי מחורר.

הטלפון מצלצל, יוהאן על הקו. "לא, תילדה איננה בבית." עונה אביו, והמהומו המרוחק והבלתי מובן מאיים לסיים מייד את השיחה. "יש לי פה מסך חדש למחשב, מסך צבעוני," יוהאן מחליט לא לתת לשיחה לגווע, "אתה חייב לראות, SUPER VGA , SUPER COLOR, יותר סופר מסופר, גרפיקה מצוינת ורזולוציה גבוהה, תשתגע כשתראה את תוכנת החלונות רצה במהירות ובדייקנות."

"כן," קוטע אביו את התלהבותו, "כבר ראיתי כאלה." ויודע קרנל שצבע וגרפיקה ממוחשבת יסמלו תמיד בעיניו את התאוששותה של JJ ואת נפילתו שלו. האם יכול יוהאן לנחש את מצבו של אביו באותו רגע? מכנסיו רטובים ונפשו בקועה בלבולים? מה פתאום, הרי איננו מסוגל אפילו לדמיין את ההורים שלו עושים את זה... ומי יכול? וגם דימון לא יגלה.

"מתי יום הזיכרון של סבתא?" יוהאן שואל, אך השפופרת כבר תלויה על השרוך המסולסל ומתנדנדת כאברו המדולדל של הדוקטור, וזבוב משועמם מקיף בדבקות את הקרם-שניט המחמיץ.

אכן, פספסתי את יום הזיכרון של אמא, מרוב שהייתי עסוק בעצמי ובניסיונותי המגוחכים. פתאום, כשאני נזכר באמא ובימי זקנותה, מציפה אותי מחשבה איומה. החשדנות הזאת, כלפי JJ או LAYLY או מי שזו לא תהיה, פרצה גבולות. האם היא קיימת שם בארצה, ובעלת קורות חיים אמיתיים? או סתם דמות דיגיטלית שהמציאה לי האלקטרוניקה המתוחכמת? אולי אני המצאתי אותה ואולי היא אותי? כולי חשדנות מאוסה, ממש כמו אמי-זקֵנתי שחיה בפראנויה מתמדת, מאז ומתמיד העיבה חשדנותה על טוב ליבה, אם היה קיים כזה, שלא בא לידי ביטוי אלא בהאבסת-יתר של אבי, ונקיטת "נגד עין הרע" לילדיה, ולא ברור של מי היתה העין. בשיבתה היתה רדופת רוחות ושדים ושכנות קנטרניות הגונבות כביכול את הפרוטה האחרונה מכיסה ואת העגבניה האחרונה מן המקרר, ולא שקטה עוד בשנתה ולא נחה מחרדתה ומאטימת כל מנעול ופתח איוורור, עד כי נסגרה מן העולם ומתה לה יום אחד מבודדת כאותן זקנות בנפאל או בהודו המשתכנות להן טרם מותן בבית אבן ליד הנהר סמוך למקום שריפתן המיועד. ומחכות.

שוב אינני יכול להישאר עוד רגע בחדר הסגור, פן אחנק בעשן חששותי ואדרדר אל דרך החשד והעורמה. בוא איתי דימון, לנשום קצת אוויר.

תמונות בתערוכה

==

Dr. KERNEL @ SCHWARZWALD : TO

LAYLY @ AXON :FROM

SUBJECT: תמונות בתערוכה

==

דוקטור, אני שמחה ומאושרת ומתפוצצת מגאווה, לצרף את ההזמנה ששילחתי זה עתה לאוויר העולם, ובה אני מודיעה על תערוכת ציורים משלי, הראשונה מאז הימים הנוראים, ובעצם, הראשונה בחיי. הקודמות היו חובבניות, בדיעבד אני אומרת, ולא נחשבות בעיני. התערוכה תשודר בחודש הבא, בסטנדרט של Xwindows ואני מאוד נרגשת לקראתה.

Xwindows היא תוכנה גרפית חלונאית, שפותחה ב-MIT ויתרונותיה בכך שנתקבלה כסטנדרט בינלאומי ומסוגלת להריץ את האפליקציה במחשב אחד, ולשדר ולהציג את תוצאותיה על גבי מסכים מרוחקים.

נ. ב. דרך אגב, דוקטור, אתה בטח מת לדעת איך אני מסתדרת בלי הטטריס? טוב. אני מרגישה הקלה עצומה. זה לא קרה באופן פתאומי, אך גם לא בתהליך ממושך. לאט לאט התחלתי לאבד עניין, לרדת במספר הנקודות, עד שמאסתי בו במעט לחלוטין. ויחד עם ההקלה, עדיין מדגדגות לי האצבעות ונפשי יוצאת עם ערב, לפני השינה, ואפילו שיצרתי וציירתי כל היום ואפילו שאני עייפה מאוד, לשחק קצת. אבל לא. אני מתאפקת באומץ רב ומתנחמת בידיעה שאלפי השעות שהעברתי במשחק בשנתיים האחרונות לא לחינם הן. דומה

שהזדכבתי. הציור שלי השתכלל עקב ההתמסרות לטטריס, באילו השאיפה אל מומחיות מושלמת בדבר אחד, הביאה עלי את השלמות הפנימית הדרושה לי ליצירה.

טוב, די להיום. אני ממהרת. ביי.

==

End of Message

==

הזמנה - תמונות בתערוכה
ביום שבת, ה-11 לינואר 1991, בשעה 11:11 על פי שעון גריניץ'
תשודר תערוכת ציורים שלי. הקהל הרחב מוזמן לצפות בה.
שם האוסף: "קרוב רחוק - X/91 ".
התערוכה תשודר בסטנדרט של Xwindows, וכל אשר נדרש מבעלי
מסופים גרפיים מסוג X הרוצים לצפות בה, בכל מקום בעולם,
הוא לעדכן אצלם את קובץ ההרשאות XHOSTS שיכיל בתוכו את
שם המחשב שלי AXON, ממנו אשדר את התמונות.
***
מען לתגובות: דואר אלקטרוני: LAYLY @ AXON
דואר רגיל: LAYLY, פוסט-רסטנט, ניו-יורק

והתערוכה עצמה. חוויה חזקה. ועם זאת פרטית ואינטימית. התרגשות אחזה בי בלילה שלפני, האימונים והחזרות לפרטי-פרטים שעשיתי על מסוף נוסף בבית כדי לא להיכשל בשידור, רק הגבירו אותה. שמש חורפית נפלאה חדרה בשבת בבוקר מבעד החלונות שפתחתי לרווחה בבית, וליוותה אותי כשחגתי בין החדרים. הבית מסודר להפליא ואפוף חגיגיות ואני מתכוננת ומתלבשת-אלגנטית וכולי מטוהרת לקראת האירוע. יותר טוב ככה, אני אומרת לעצמי, לו הייתי נאלצת לעמוד בפתיחת תערוכה כמקובל, וסביבי עיתונאים, מכרים וזרים, הייתי וודאי כבר משתכרת ומאבדת את הקשר עם עצמי ועם הציורים, ועסוקה בעניינים של מה בכך, בעניינים של אגו ושל ציפיות חברתיות ושל שיחות קטנות ומתקתקות. יותר טוב ככה, יותר נקי.

והפירות שקצרתי, יבול התגובות, ביקורות, התייחסויות ענייניות יותר או פחות, בעד ונגד, גלים של תקשורת חדשה עם העולם.

==

LAYLY @ AXON :TO

ROBERT @ NET.CRITIC.USA :FROM

הזמנה - תמונות בתערוכה :Reply to :SUBJECT

==

HELLO LAYLY,

אני מבקר אומנות בניו-יורק, שצפה מראש וחיכה (ראי מאמרי מאוגוסט 89), וידע שלא בחינם. חיכיתי כבר שמישהו יעשה תערוכה שבזאת והשאלה היתה רק מתי. אני שמח על ההזדמנות להתקשר אליך מהמודם הביתי שלי, ולהצדיע לך על היוזמה, על הביצוע ועל המהות. קבלי את איחולי על פריצת הדרך. למרות שהטכנולוגיה קיימת כבר זמן רב, אין לי ספק שהמעבר מחומרים מקובלים לציור ממוחשב דורש שינוי מסוים של 'מצב המוח', ותמהני אם כל יוצר יכול לעבור אותו. אפילו שהם מחשיבים את עצמם כליברלים ופתוחים לשינויים - כבר נוכחתי במידת שמרנותם.

בכל זאת אני סקרן לדעת כיצד פתרת את בעית זכויות היוצרים ואובדן כושר מכירה באופן כזה של תערוכה.

לא ארבה בדברים שכן את כתבתי בעיתון תוכלי לקרוא בחודש הבא ב-New York Review בסעיף האומנות (אני מניח שאת אמריקאית, פוסט-רסטנט ניו-יורק).

בכבוד רב

Robert Ellanati

==

End of Message

==

==

ROBERT @ NET.CRITIC.USA :TO

LAYLY @ AXON :FROM

הזמנה - תמונות בתערוכה:RE : Reply to :SUBJECT

==

שלום רוברט, מיסטר כסף וזכויות יוצרים.

לא לא, אל תבין אותי לא נכון, גם אחרים כבר שאלו אותי על כך, והאם אינני מצטערת שאין ביכולתי לגבות מחיר בעד התמונות שלי. נכון שמבחינה טכנית לא מצאתי דרך ואינני מאמינה שיש אפשרות להגן על תמונה כאשר היא משודרת, לשמור שלא יחזיקו ויעתיקו אותה, כמו שאין דרך לעשות זאת לקסטת וידאו. האם עולה בדעתך שנוכל לשתול איזה סיגנל בתחילתה של אותה תמונה, שכאשר תועתק זו למכשיר אחר - תהרוס ותאבד את עצמה למוות? מה זה פה MISSION IMPOSSIBLE?

תבין, אנחנו במסלול הזה כבר כמה מאות שנים. טכניקות שיעתוק, הדפסים, צילום, הרחיקו אותנו מ'קדושת האוריגינל' והרגילו אותנו לרעיון השכפול. ובכל מקרה אני מרגישה שגם בתערוכה סטנדרטית לא הייתי מוכנה היום למכור תמונות משלי, מין צורך כזה שלא להפוך את האומנות לדבר פונקציונאלי. זו תפישתי הפרטית את האומנות, ואתה בטח תטען שפשוט אינני רוצה או יכולה לעמוד בפני מבחן השוק, ונוכל להמשיך ולהחליף דעות בנושא, כרצונך.

אתה שואל איך ההרגשה לעבור לציור ממוחשב? השרינק שלי מגדיר את הוויתור על חומרי הציור הנגיעתיים, בפרידת התינוק מצרכיו, ואני קוראת לזה פשוט עוד צעד קטן אל עבר ההשתחררות מאוביקטים.

תודה על מכתבך, נחכה לכתבה בעיתון, ובינתיים להתראות.

LAYLY

==

End of Message

==

==

LAYLY @ AXON :TO

MIYOKO @ NET.CRITIC.JAPAN :FROM

SUBJECT: Reply to: הזמנה - תמונות בתערוכה

==

ראשית עלי להציג את עצמי. הנני מבקרת אומנות ביפן, כותבת בירחון אומנותי. בני הלומד באוניברסיטה הפנה את תשומת ליבי לתערוכה שלך (אני מנחשת שאת אשה רק לפי הציורים, משום ששמך המערבי המופיע לעיל אינו אומר לי דבר), ועזר לי בהתחברות עם המחשב. אלמלא הוא לא הייתי מכירה את הטכניקה הזאת, כי למרות הדעה הרווחת עלינו היפנים, שכל חיינו ממוחשבים ואלקטרוניים, עדיין אנחנו, הדור הישן, רחוקים מזה מאוד. אני לפחות, בעבודתי בעיתון התקדמתי רק עד לעידן הפקס. על כך שאיחדת וחיברת וקירבת אם לבנה, ולו לשעות ספורות, אני משתחווה לך בתודות מקרב לב.

מעבר לעובדה שפשוט אהבתי את הציורים שלך אני חייבת לשתף אותך בהתלבטות שהעסיקה אותי בעת כתיבת הטור שלי לעיתון (מבטיחה לשלוח עותק מתורגם לכתובתך בדואר רגיל) לגבי עתידה של האומנות הקלאסית כשהיא עומדת מול בשורות מודרניות בטכנולוגיה. מה דעתך?

במו כן, האם אינך מוטרדת מהעובדה שברגע ששידרת את התמונות שלך הן הפכו נחלת הכלל, וכל אחד יכול לשנות אותן ברצונו על המסך שלו (כך הסביר לי בני בכל אופן). שאלה זו מתקשרת לוויכוח ציבורי גדול המסעיר אותנו פה ביפן, ובעצם את כל העולם. הדיון עוסק במיליונר, אספן אומנות, שקנה את תמונתו של ואן-גוך ב-57 מיליון דולר, וציווה לשרוף אותה יחד עם גופתו כשימות. יש הטוענים מחד שאת האידיאה של היצירה אי אפשר לשרוף, ומאידך יש מצדדים בשיטה הקפיטליסטית בה כל מוצר, ואפילו אומנות, שייך לבעליו שקנה אותו בכספו, תומכים בצו הצוואה ואינם גורסים שזוהי ברבריות. אלה בוודאי ישושו לגייס את הרעיונות שבתערוכה שלך לקשת הטיעונים שלהם.

אני מתארת לעצמי שאת מאוד עסוקה ומקווה שתתפני לענות לי, ובינתיים לא נותר לי אלא לאחל לך בהצלחה בהמשך עבודתך,

ושוב תודה פרטית משלי.

Miyoko

==

End of Message

==

==

MIYOKO @ NET.CRITIC.JAPAN :TO

LAYLY @ AXON :FROM

SUBJECT: Reply to : RE :הזמנה - תמונות בתערוכה

==

שלום מיוקו,

שמחתי עם מכתבך ונהניתי לשמוע על הרגעים הטובים שהיו לך עם בנך לכבוד התערוכה שלי. הן זו תמורה מספקת ליצירה.

ובאשר לשאלותיך, אשמח להביע את דעתי. האם טכניקה חדשנית כלשהי עתידה לשמש כתחליף לאומנות ולטכניקה הקלאסית? אני חושבת שאין האחת מבטלת את השנייה, אלא ניתן להתייחס לבך כאל ענף נוסף לגזע האומנויות רב העלים, ניצן חדשני שבא להוסיף ולא לגרוע. הצילום לא חיסל את הציור הקלאסי, הטלוויזיה לא חיסלה את הרדיו, הרדיו לא בא במקומו של העיתון, והעיתון לא חיסל את השמועה... כל מדיום חדש אינו מחסל את אלה שקדמו לו, אלא ממקד אותם בתחומים מסוימים.

בקשר לשאלת שינוי התמונה על ידי זרים לאחר שנשלחה, זה אפשרי, בנך צודק. ומנקודת מבט מסוימת אני חושבת שמה שעושה המיליונר היפני זה פשוט נפלא. מראש חשבתי על צורת ביטוי פתוחה ולא סטאטית. אולי זה בא לבטא את התחושה שלי ששום דבר אינו סופי אלא ניתן לשינוי, ובפירוש התכוונתי לחוות את דבר משלוח לחמי על פני גלים זרים כדי לשוב ולמצוא אותו עם תוספת, שינוי, או עיוות מסוים. אדרבא ואדרבא, אני משתוקקת לראות כיצד זה קורה. רק אז - באמת אדע שיצרתי הידברות, והאם אין זו אחת הסיבות היותר טובות להציג תמונות בתערוכה?!

Best Regards

LAYLY

==

End of Message

==

==

LAYLY @ AXON :TO

SHU @ YALE.EDU.USA :FROM

הזמנה - תמונות בתערובה :Reply to :SUBJECT

==

שלום ,LAYLY

הזדמנתי במקרה בשבת לחדר המחשבים באוניברסיטה וקראתי את הזמנתך לתערוכה. מאותו רגע כבר התקשיתי להעביר את זמני עד למועד המיוחל, ואכן לא נתבדיתי - חוויה גדולה היתה לי. קטונתי מאומנויות בכלל וזרה לי זו הפלאסטית בפרט, ובכל זאת הרגשתי צורך עז ואולי תקראי לכך חוצפה, לגעת, לשנות ולהמשיך את אחת התמונות שלך. אני מצרף את התוצר המחודש. משהו מוכר נגלה לי מהתמונה שלך, על אף ריחוקה, והנעלם שמאחוריה משך אותי ודיגדג בין אצבעותי היבשות מקור של חורף ניו-אינגלנדי. עוד נגיעה ועוד קו ומעט טשטוש עד שחשתי בה כמו בשלי ופעם ראשונה מזה זמן רב שנרגעתי ממצוקות שלא עליהן באתי לספר כעת, וישנתי טוב בלילה. וכך הרגשתי צורך לשלוח לך את התמונה שהיא עתה תוצר משותף שלנו, כתשובה ממני. אני יכול רק לקוות שאינך נפגעת מכך ושלא תכעסי.

אך מה אני אומר, בטח קיבלת תגובות רבות ואת מוצפת בעניין וסקרנות של אנשי אומנות ואנשי מחשבים ותקשורת וביקורת, ומי יודע אם בכלל יעניין אותך הקשקוש שלי ועוד על גבי התמונה המקורית שלך.

,Yours

who is hoping not to offend-SHU

==

End of Message

==

==

SHU @ YALE.EDU.USA :TO

LAYLY @ AXON :FROM

הזמנה - תמונות בתערוכה:RE : Reply to : SUBJECT

==

SHU

אני אוהבת את השם הזה, ואל תתנצל כל כך הרבה.

צדקת אמנם בניחוש שאני מוצפת מכתבי ביקורת ומשלוחי תגובה, אבל אין כמו מכתבך והתמונה שצירפת אליו, ה'תוצר המשותף' כמו שאתה קורא לזה, לחמם את ליבי ולהגשים את משאלותי בתערוכה הזאת. קודם כל זהו המכתב הכי אישי והכי אנושי שקיבלתי. היתר דיברו גבוהה גבוהה על האומנות המודרנית בקלישאות רבות והתעניינו בעיקר מה דעתי על ענייני קלאסיקה וזכויות יוצרים. להם עניתי כמובן שאין טכניקה חדשה אמורה לדחוק את רגלי הקלאסית אלא להצטרף אליה, והסברתי להשתוממותם שאינני מעוניינת למכור תמונות מהתערוכה שלי כך שלא איכפת לי לשדר אותה, להיפך, מראש חשבתי עליה כדבר שאינו סטאטי ואיננו סופי.

אך מה קורה לי, אני עושה את אותה טעות ועונה לך בשפתם של האחרים במקום להיענות לפנייה האישית שלך. ייחלתי שזה יקרה ולא נותר לי אלא להמשיך את הציור המשותף שלנו, ואני שולחת לך אותו בקובץ נלווה למכתבי זה.

,Best Regards

LAYLY

==

End of Message

==

==

LAYLY @ AXON :TO

SHU @ DAIZY.COM.USA :FROM

SUBJECT: גירסא נוספת

==

עוד נגיעה קטנה. אני מרשה לעצמי. עוד גירסא לתמונה. ללא מילים.

who used to admire words-SHU

==

End of Message

==

==

SHU @ DAIZY.COM.USA :TO

LAYLY @ AXON :FROM

גירסא נוספת : Reply to : SUBJECT

==

SHU, זה מדליק אותי. באמת אין צורך במילים, אתה עושה לי אפקטים.

,Best Best Regards

LAYLY

==

End of Message

==

.

.

.

.

סדר עולמי חדש

עם בוקר, כל בוקר, אני ניגשת אל המסך, עוד לפני צחצוח שיניים ושאר מלאכות היום. מה רבה הציפייה, מה גדולה ההתרגשות לגלות את ההודעה המהבהבת You have new mail, לפתוח בחיפזון, לעצור את הנשימה, לבלוע בשקיקה.

עוד נגיעה קטנה, עוד שינוי בתמונה והמון המון דברים שיש לי להגיד ולשמוע. SHU מתקרב אלי, ובתמונות נוגע, וגם אני מנסה להגיע. אני יוצאת מסגירותי לעבר משהו השונה ממני, וכות גרוויטאציה חדש מושך אותנו, שנינו נעים אחד אל השני.

ביפ, איזה יופי, 'You have new mail', איזה מזל. כמו אמה בובארי עם רודולף. בקצה האחוזה, ליד הנחל, בין אבני החומה, שם הם משאירים פתקאות לבוא ולמצוא, כך אנו, SHU ואני החדשה, למצוא את השדר הבינארי שעבר בכבלי תקשורת דיגיטלית בין יבשתית, את הפתק שנרטב מטל הלילה, לגלות דברי חיזורים ומילות אהבהבים. ועכשיו יש לי נירוונה קטנה, וטוב לי בתוכי.

==

LAYLY @ AXON :TO

SHU @ SF.AIRPORT.USA :FROM

SUBJECT: סדר עולמי חדש

==

LAYLY יקרה,

השיחות האלקטרוניות שלנו מרתקות אותי, וממלאות את מוחי עניין ומחשבות רבות. צדקת בקשר לניתוח המאורעות בעולמנו ההולך ומתחדש, והפעם אינני מתכוון לעולם הפרטי שלנו שקורם עור וגידים ודם רענן זורם בעורקיו, אלא לנעשה בעולם של בדור הארץ הפשוט והעגול שלנו, או המסובך והמרובע כפי שאחדים גורסים, עולם שבו "מעצמות מתפרקות, חומות נופלות ונדבאים מקבלים את עצמאותם".

ובכל זאת, אני חייב להודות שניסיונותייך להגדרות 'מדעיות' מעוררים בי חיוך. הן צחקנו כבר דיינו על אותן תיאוריות מדעיות בביבול שיכולות לשכנע אנשים לאכול מסמרים, בן מסמרים, משום שיש בהם ברזל והם עוצרים את בריחת הסידן, או אותם מדענים מפוקפקים העוסקים במספרים וסטטיסטיקות, שיכולים לנבא תוצאותיו של סקר דעת קהל על פי מדגם של קירקורי התרנגול בזווית לקרני השמש, וכו'...

סיפרת על בן זוגך הקודם, שטען ל-א-פוליטיות מוחלטת, מה שהעמיד מראש את היחסים על בסיס חלקי וחסר. גם אני לא מבין איך אפשר להתמסר לפולחן עצמי וצבירת כסף, להבדיל ולגדר את נוכחותנו לבד או ביחד, מבלי להתייחס למה שקורה סביבנו, להיות מושפעים ולהשפיע. וכמוך, אני לא מדבר על ראציונל.

אבל מי אני שאנתח אופי של חברייך מן העבר (או של כל אדם אחר שאינני מכיר), בכל אופן אני מאושר מיכולתנו שלנו לשוחח על כל דבר שבלב ובראש. בקיצור, מאושר יותר מתמיד, ומקווה שגם את בטוב.

ממעריצך הנלהב והמוקסם,

SHU

==

End of Message

==

===

SHU @ SF.AIRPORT.USA :TO

LAYLY @ AXON :FROM

סדר עולמי חדש : Reply to: SUBJECT

===

SHU יקירי,

כמה משמחים אותי מכתביך, מאז שהכרנו אני מלאה אנרגיות ורעיונות בלי סוף.

אני ממהרת להשיב, כי לפי הכתובת בראש המסך, אתה נמצא באחד המסופים הציבוריים בשדה התעופה של סן פרנסיסקו, ומקום מסוג זה איננו פנוי לאורך זמן בדרך כלל. אה, זכור לי ששמעתי על התוכנית להעמיד מסופים כאלה במקומות ציבוריים והתקשיתי לנחש למה הם ישמשו. עתה אני משוכנעת שרבים אנשי העסקים שעשו בהם שימוש, ועדיין היפה והמוחשי מכולם - יכולתם לשרת אותנו ככלי להיכרותנו.

שים לב ידידי - אני מתעלמת לרגע מהשמצותיך בענייני 'תיאוריות מדעיות', ומנחשת על פי כתובותיך, המגיעות מאוניברסיטאות שונות ברחבי היבשת, שאתה מקורב איכשהו לעולם המדעי. שים לב, יש לי תיאוריה חדשה בעניין השפה בה אנו מתכתבים בדואר האלקטרוני, ולא רק אנחנו, אלא כל משתמשי המחשב והתקשורת האלקטרונית. זוהי איננה שפה מדוברת, אף לא שפה כתובה, אלא יצור כלאיים, סוג חדש של הידברות. פיוט מוגבה של השפה הכתובה מתערבב בסלנג יומיומי, ריחוק עם מיידיות - ונוצר לו איזה ניב בסגנון חדש, ישיר וספונטני אף יותר. נבונה אני לעשות מחקר שלם על השפה החדשה הזו. מה דעתך? אולי במקרה אתה מומחה בלינגוויסטיקה?

שלך,

LAYLY

===

End of Message

===

===

LAYLY @ AXON :TO

SHU @ BNF.EDU.BITNET.USA :FROM

SUBJECT: על היופי ואפלטון

===

LAYLY, שאני אוהב.

כן, כאשר קראתי את מכתבך על סגנון ההתכתבות האלקטרונית, והאם היא דומה יותר לדיבור או לשפה הכתובה, קלטתי פתאום שלא זה ולא זה (אגב, אינני לינגוויסט), אלא שפת האהבה היא הנרקמת בינינו.

שלא תחשבי שהשתעממתי מהתיאוריות שלך, אבל נתתי לך להמשיך לדבר אותן ברקע, בעוד שלבי גואה ומתרחב ורוצה לצרוח בקולי קולות, אני מאוהב, אני אוהב את האשה הזאת.

ממתי?

שבוע? חודש?

מאז שהעזתי לגעת בתמונות שלך?

מתוך שיחותינו על סדר עולמי חדש?

אולי מהרגע שכתבת לי שאני עושה לך אפקטים?

לפעמים נדמה לי שאני מכיר אותך מאז ומתמיד, קרוב אליך מימים ימימה, ורק המחשבה על העבר וההיסטוריה שלך, שאינם קשורים בי, מביא אותי כמעט לכדי קנאה בלתי מוסברת. אני מת עלייך.

אהובה שלי, יפתי, יפהפיתי. ולא סתם אני אומר, יודע אני כמה את יפהפיה ונהדרת ולו רק על פי מה שלמדתי מאפלטון, וגם אם זו ציטטה בנאלית של אוהבים, מילותיך בה חכמות ונבונות הן, שחייבות לבוא ממאגר פנינים של שפתייך המלאות והחושניות וגופך הנעים ביופיו.

מאהובך שמתפלסף עכשיו קצת כמו סוקרטס...

SHU

===

End of Message

===

===

SHU @ BNF.EDU.BITNET :TO

LAYLY @ AXON :FROM

על היופי ואפלטון : Reply to: SUBJECT

===

לסוקרטס שגם אני כבר גיליתי את אהבתי אליו,
גם אני מרגישה כמוך, ואפילו בלי פילסופים.
אבל אתה מדבר על שפת האהבה ואני שוב שוקעת בשטויות שלי.
אתה מדבר על היופי ואפלטון ולי אלה שעות של מחשבות רעות. איפה היית?
חיכיתי לצפצוף ה-New Mail ממך כבר שעתיים, רק משום שכך קבענו. בכלל,
יש לי ימים של מחשבות טובות וכאלה של מחשבות רעות.
ימים שבהם אני מרגישה ללא כל סיבה נראית לעין כל מיני דברים רעים.
כעס. רחמים עצמיים. געגועים למשהו שאינו קיים. שנאה. קנאה. נקמנות.
תגיד שלך זה נשמע כמו עניין הורמונאלי, כל הגברים מגיבים כך. ואני לא
יכולה לסבול את ההתחמקות הזאת.
האם אתה יודע בכלל למה אני מתכוונת? כמו מנגינה שנדבקת ואיננה
מניחה. אבל במובן הרע. ואי אפשר להיפטר מזה. ניסיתי כבר את כל הטריקים
בדי לסלק את המחשבות הרעות כשהן תוקפות אותי, וכמעט אף פעם אינני
מצליחה. ככל שאנסה לברוח מהן, רק אמצא את עצמי שוקעת ומסתבכת בהן
יותר.
הכי לא נעים לי כאשר המחשבות הרעות קשורות למישהו מסוים. אז אני
בטוחה שבאיזו דרך טלפאטית הוא מרגיש את זה ונורא נורא מתביישת.
אני שונאת את ההרגשה הזאת.

LAYLY

===

End of Message

===

==

LAYLY @ AXON :TO

SHU @ BERKELEY.EDU.BITNET :FROM

SUBJECT: טכס וודו

==

חמדתי יקירתי שלי,

אני בברקלי. שוב אחרתי, והפעם מסיבות טכניות. אך אל לך לשקוע במחשבות רעות, ובכל מקרה אל תדאגי כי זה דבר טבעי כל כך. הניחי. לכולנו יש מחשבות רעות, גם לי, וקשה להיפטר מהן, את צודקת, אבל אם נעסוק בהן ללא הרף, נסבול כפליים.

לא אציע לך הסברים של הורמונים, רק אולי שאיפה הגונה של מריחואנה. החומר המתוק הזה, הנקרא בארצות ערב בשם חשיש, ובפי הבדואים בנג'ו, במרוקו - בייף, ובחוגים מדעיים, לא עלינו, פריחת ראש צמח הנקבה של Cannabis Sativa, המספר לי את סיפורי בגדאד וקוסם מעשיות שחרזאדה, כאשר אני מרגיש בצרות.

אני בהחלט יכול להעזר ב-MARY JANE, מקטרת מפוטמת, כדי לצאת מתוך עצמי ומתוך העולם וכך גם לשלוף החוצה את הדבר הרע שנדבק לי לנשמה.

מדוע נבהלת LAYLY? האם משום שעשית לי טקס וודו קטן? האם לזה את מתכוונת? שכעסת עלי וחשבת דברים לא טובים? ופחדת שארגיש ואנחש.

שתפי אותי, חברה שלי. ספרי לי על מחשבות וכעסים. על מעשים רעים וטכסי וודו. ואינצל.

מאהובך שאיננו מפחד,

SHU

==

End of Message

==

===

SHU @ BERKELEY.EDU.BITNET :TO

LAYLY @ AXON :FROM

Reply to: SUBJECT : טכס וודו

===

לזה שאיננו מפחד שלומות וכעסים מעורבים בכל טוב,
לא בטכסי וודו מדובר.
אני קשורה אליך בעבותות אהבתנו הצומחת, גינה למרגלותיך, ראה, מילות שיר אתה שם בפי להוציאני מהבוץ.
לא, אינני מעשנת סיגריות רגילות ואף לא מגולגלות. אני נגד. חדל גם אתה, הן רק רעל וטינופת אתה מכניס לריאותיך. רואה אותך בדמיוני, מבנה גופך אתלטי ובהיר, ואתה רץ ישר ממשחק הטניס אל המסוף הקרוב לשתף אותי בניצחונך על היריב במגרש. אל תדליק סיגריה בדרך, זהו מנהג מגונה. בוא ותעזר בי כדי להיגמל, אני חברתך הטובה.
לא אסתיר ממך ולא אחזיק יותר דברים בבטן. כעס הצטבר בתוך תוכי, מרירות וסימני שאלה שלא הצלחתי לשלוט בם. לפתע לא יכולתי לסבול עוד את המצב שבו לעולם אינני יכולה ליזום התקשרות איתך, כשבכל פעם אתה שולח אלי שדר ממקום אחר, ממחשב אחר, ואני יכולה רק להגיב ב-REPLY לאותה כתובת. עד לפעם הבאה. חשבתי אולי זה בלוף ותעתוע, אולי אתה בעצם משדר מאותו המקום אך מתחכם ומשנה את השמות והקודים. אבל לא, נוכחתי לדעת שאכן הנך נע ונד תמידי.

האם אתה סוכן נוסע? פושר של סמים? צוענִי בן צוענִי? ומה אתה מסתיר, שאינני יודעת ואינני מכירה בך דבר, וכל הקרבה שנוצרה בינינו אולי היא רק רוח ואוויר ואשליות נדירות.

LAYLY

===

End of Message

===

==

LAYLY @ AXON :TO

SHU @ IBMWRL.COM.USA :FROM

SUBJECT: אל תיפול רוחך

==

ואל נא תתיאשי ותתרחקי ממני. אהובך אני ועתה משמצאתי לי אותך, לא אניח לך לבדוה. ומה אם ישנם עדיין דברים הנסתרים ממך? ומה אם צוועני אהיה בעינייך לזמן מה, ואת נאלצת לענות לי תמיד לבתובתי האחרונה? בואי ננסה לקבל ולאהוב את עצמנו ואת מה שאנחנו מביאים איתנו. יש לי סיבות ל'צוועניות' זו שאת חוששת מפניה, אך בואי וננסי להנות ממנה בינתיים, להתמסר להיותך מובלת על-ידי, אני רקדן מוצלח ואוביל אותך בצעדים מדודים לפינה טובה.

Lay LAYLY, Lay Lady, Lay אני מזמר בליבי, מלכתי הרוקדת עמי. מקבל בברכה גם את סודותייך הקטנים, שכן גם את אינך מסגירה לעת עתה את מקום הימצאך. הרי את כתובתך המלאה את מפשיטה מנגררותיה שלא תכיל את רשימת הצמתים בהם עברה ככל דואר אלקטרוני רגיל, ומותירה רק את סימן הזיהוי הסתמי של AXON, אבל אותו למדתי כבר לאהוב כל כך. AXON, זה נשמע לי כל כך סקסי.

שנינו מושחתים באיזה אופן, הן תודי, מקצת האטראקציה אשר מתרחשת בינינו נובעת מכך, מן הצדדים האפלים שבנו. זה היופי שלנו.

אנא ממך, הרגעי מתוקה שלי, ואל תיפול רוחך.

מהצוועני האוהב אותך ואת המושחתות שלך

SHU

==

End of Message

==

.

.

.

.

.

ג'ויסטיק

===

LAYLY @ AXON :TO

SHU @ UCLA.EDU.BITNET :FROM

SUBJECT: ג'ויסטיק, ג'ויסקס

===

LAYLY אהובתי,

מכתבי אהבה הם בנאליים, כך אומרים, אך אני כולי שיר בהשראתך. בוטן שלי, כמו פיסטוק ארגיש אותך בלשוני, בסיבובים אהפוך בך לכאן ולכאן, עד שאקלף אותך לטעום את גרעינך, כבר חיכי מלוח, ואני עדיין לא פיצחתי את הקליפה. מה עוד אעשה לפיסטוק שלי? אתבונן ואריח בין רווחיו, שיני רוצות לנגוס.

אהובתי שלי, הבטיחי לי שברגע זה את מורידה את אצבעותיך הענוגות מלוח המקשים ומניחה אותן בין מותן לירך. רק לשונך המתוקה תחליק בין מקשי החיצים ותקדם את שורות אהבתי על גבי מסך המחשב שלך. בואי והתמסרי למעשי אהבתנו הדיגיטלית, הרפי את אברי גופך המתוח ושלחי אותם אחד אחר השני באיטיות רבה ומחושמלת, לגעת בשולי מעטפת הצלופן תחתיה התכנסת לך.

הסירי את חולצת המשי הדקה בה התעטפת בבוקר, ותני לשמש הצופה בך מגבוה לחמם ולרכך את כתפיך המוצקות. הפטמות נוגעות במחשב ברפרוף מגרה. צווארך, גם הוא זקוק למגע, חש את קצב סיבובו של הדיסק.

בואי שחקי קצת בג'ויסטיק, הן לא לחינם זכה לבינויו זה, אלא כדי לענג אותך ולהפיח עליצות בתולדות גופך. כלי תשתית, משוש תגלית, תפנוקים עד בלי סוף. מגיע לך יקירתי. די התעמקנו בפילוסופיות ובשיחות נפש ראשוניות. הגיעה עת הג'וי. SHU

==

End of Message

==

==

SHU @ UCLA.EDU.BITNET :TO

LAYLY @ AXON :FROM

SUBJECT : Reply to: ג'ויסטיק, ג'ויסקס

==

SHU, אהבה שלי,

אני מתבוננת מן הצד ואינני מאמינה ליופי הנהדר שאופף ומלטף ושם גם לי דברי שירה בלב. לא עוד חפצים סביבי, חסרי משמעות ומקריני ניכור. והכל בזכותך. ג'ויסטיק זה שאני אוחזת בידי, תפילת הודיה, ברוך הוא וברוך שמו שהוציא אהבה מן החפץ, וזימה מן הפלסטיק, וערגה מנפש ישנונית, ושמחת חיים מבארות הכאב. שיתברך וישתמח ליבו כי מגיע לו. אמן ואמן.

אתה עושה לי אפקטים, ואני רוצה להציף אותך תענוגות, בסיום יום עבודה אלקטרוני אנחנו HIGH, אדרנלין של אפסים ואחדים זורם בעורקינו, וחמצן של אד הסיליקון.

צוף ונקטר הרעפת עלי, אילמת נותרתי וחסרת נשימה, מכירה לך תודה, מכירה את גופי מחדש. קולי חזר אלי, רק לאחר שדמיינתי את קולך שלך המרגיע ומלטף אותי כל כולי. האם ניגזר על אהבתנו לצמות בחושך ובחשאי? זאת הבנתי מכבר, אך מה אתכחש, אני משתוקקת לאות וסימן, בת-קול שתסבר את אוזני ותחליק את קמטי דאגותי.

שאלת, מה תעשה לפיסטוק שלך? השמע את קולך. לפעמים אני מחפשת אותך. מחייגת כמו למודיעין, מקבלת מענה, ונינוחה.

בלילה אני מגלה אריות.

נמרים השמיעו את קולכם, ואהיה טרף ללשונכם.

LAYLY

==

End of Message

==

הטלפון מצלצל. JJ קופאת במקומה, מנסה לנחש אם הצלצול בוקע ממכשיר הטלפון שלה או של השכנים. הנה שינתה את כללי המשחק, אינה מסתפקת בנמצא, ביקשה מ-SHU להביא בקולו מרגוע לנשמתה החפצה. מה מוזרה הציפייה ההיסטרית מול המכשיר הסתמי, אשר מייצג עתה בפניה את קצה החומה ממנה כבר הסכימה להיפרד. הטלפון מצלצל. בימים הראשונים לאחר העלמו של NN עוד היתה יושבת שעות מול המכשיר ממתינה לצלצול הגואל, בודקת מדי פעם אם יש צליל חיוג - שמא התקלקל הטלפון וזו הסיבה שהוא איננו קורא לה ומקפיץ אותה ממקומה - נזכרת בגיל ההתבגרות, בהמתנה לצלצולי חיזורים של נערים מכיתתה או של החבר בצבא. אבל הוא לא צלצל.

ועכשיו הטלפון מצלצל, היא מתנערת, רצה אל המכשיר כאילו חייה תלויים כאן. נשימה עמוקה לפני הרגע הגורלי, והיא מרימה את השפופרת. שוב אין היא מצליחה להסתיר את אכזבתה, SHU מתמהמה להענות לה, סרבן שכמותו. מעבר לקו קול אשה מבוגרת, פקידת משרד הדואר, מספרת בבלבול מין סיפור מוזר על חבילה שהגיעה ללא כתובת מדויקת, רק עם מספר טלפון על המדבקה והוראות ברורות כיצד ליצור קשר איתה. רגע קט לקח לה ל-JJ כדי להבין שמדובר בה, ולהיזכר שאכן ציינה בהזמנה לתערוכה מען לדואר רגיל, תוך תֵאום עם חברתה העובדת כסטודנטית בפוֹסט-רֶסטַנט בניו-יורק, שתאגוד ותשלח לה את מכתביה לארץ. אין זאת כי אם נצטברו מאמרים וכתבות של רוברט וחבריו ועתה הם מחכים לה בבית הדואר השכונתי.

"נא להגיע מחר כדי לאסוף את החבילה." אומרת הפקידה.

"למה לא כבר עכשיו? אני באה מיד."

"לא, היום סוגרים מוקדם ורק מחר בבוקר תוכלי לבוא לקבלה."

אנחה. "מחר אתייצב בדואר, דבר ראשון בבוקר."

לצאת מן הבית זו תמיד הרפתקה. לך תדע מה יקרה לך במפגש עם הציוויליזציה, עם הקצב והכוחות הפועלים על אוסף אנשים המנסים להשיג מטרות שונות באמצעים מגוונים. בעצם כולנו נהפכים לאנשי מכירות בעלי טכניקות רבות המנסים למכור כל דבר ברווח מירבי וביחוד את עצמנו. אך הפעם היה לזה אופי של תעלומה, יותר מתמיד. אולי, לא העזה לחלום, רק אולי, הלוואי, השתמש גם SHU בכתובת הפוסט-רסטנט. מוקדם בבוקר התחילה להתכונן, מתאפרת ומתלבשת כראוי למסע המצפה לה - איסוף החבילה המסתורית מבית הדואר. בקפדנות מסדרת את התיק והתעודות, ממש כאילו היתה מתכוננת לנסיעה לחוץ לארץ, ואפילו יותר. הבוקר יפה והיא מלאת מרץ, לכן החליטה לצאת מוקדם ולשתות קפה של בוקר אצל סוקולובסקי ליד העירייה.

במרכז העיר שוב לא הרגישה, כמו פעם, זרות בכל דבר שנתקלה בו. אנשים החוצים את הכביש בריצה כבר לא נראים לה כבובות מונעות בחוטים מגבוה, והמכוניות העומדות מסודרות בצידי הכביש מצטיירות כחפצי אומנות אסתטיים ולא דווקא כקופסאות פח מגוחכות. גם שיחת חולין שאוזניה קולטות משני הגברים היושבים ליד שולחן שבתוך בית הקפה, אינה נשמעת יותר כמלמולים בשפה זרה וחסרת פשר, והיא מקשיבה לה.

מאחורי הוילון בוקע קול צרוד של הנג-אובר: "נאדה, ביש-גדא, אני אגיד לכם מה לעשות..." הו כמה היתה שמחה כעת לתאוצה של הסיפור, למפנה שיתיר את סימני השאלה ויקצר את הזמן, למשל אם היה בעליו של הקול לא אחר מאשר ד"ר קרנל שהיה מפרש את חלומותיה ובא עם פתרונים, כתונת פסים, לקרב אליה את SHU, פה על-ידה. אך לא, אלו הן רק צפונות ליבה המשתוקק לקיצורי דרך, הוראות מגבוה ופתרונות קלים, וכבר מוסט הוילון ונשמע קולו של שותפו לשולחן, "הרבה דברים יפים יש בעולם..." הוא שר, זהו ג'אד, מאותת לה בכובעו, הופעתו מדויקת כמפנה מתוכנן במחזה קומדיאני, כאילו חיכה מאחורי הפרגוד לרגע הנכון.

כאמור, כולם בעיר הזאת הם אנשי מכירות, וג'אד מה הוא רוצה למכור לה עכשיו? לא ולא חמודי, די התערבת בגילויו של NN, ועתה יש לה את SHU, אהבה חדשה, ציור חדש, חיים חדשים, ואתה לא שייך אליהם. שובל חריף של ריח קפה טרי מלווה את המלצרית ו-JJ מתעוררת, רגע, כבר הגיע הזמן, ספל הקפה נשאר מלא בחציו והיא קמה לצעוד חסרת סבלנות אל הדואר, צעדים שהפכו לריצה קלה ולריצה מהירה ודילוגים. חצאיתה מתנפנפת, משב נעים מצנן דרכו אל בין ירכיה הנרגשות, מה יגיד פקיד הדואר אם ידע שהיא בלי תחתונים?

מתנדנדת מרגל לרגל וכוססת את ציפורניה, כל ניחוש לגבי תוכן החבילה המחכה לה יורד מהפרק כסתמי מדי ומפנה מקום לניחוש סתמי אחר. הדקות זוחלות ופקיד הדואר שהגיע זה עתה וניסה לפתוח את השער נראה איטי ומגושם. המפתח לא מתאים למנעול, צריך לחכות לפקידה השנייה שתביא מפתח רזרבי מהשכנים. עד שהיא חוזרת כבר מתאסף לו תור קטן ועצבני של בוקר. השלישי בתור נראה כבנה של החמישית ו-JJ מנסה לתפוש את מבטם ולהבין מדוע אינם עומדים יחד בתור. הוא מסתכל למעלה, מחפש תשובות בקו הרקיע והיא מביטה כלפי מטה אל הסלים ושקיות הניילון. הזקנה שמחכה בתור, אחרי האמא המשוערת, טעתה כנראה וחשבה שזהו התור לקופת חולים. לבסוף, כאשר הוזמנו להיכנס, התפזרו הממתינים בין האשנבים, הילד והאם כביכול נעמדים באותו אשנב אך עדיין אינם מחליפים ביניהם מילה, הפקיד מספר לשכנתו התימנייה בדיחה ששמע אתמול בערב, נדמה שכאילו להכעיס הוא

מושך את זמן ההכנות לפתיחת האשנב. דווקא עכשיו מקשיבים הפקידים לחדשות ודנים ביניהם על הקיפאון במהלך המדיני, מתעקשים לפתוח בשיחת בוקר תפלה, למרות שהלקוחות משדרים אותות ברורים של חוסר שיתוף פעולה. מה הפלא, מי שולח חבילות לפקידים?

סוף-סוף. החבילה בידיה. תם תהליך הזיהוי והחתימה, והיא חופשיה לנפשה, לרוץ ולגלות מה בתוכה. היא מצמידה את החבילה לחזה וצועדת בזריזות לעבר היציאה לפני שמישהו עוד יתחרט פה. בדרך נמשך תהליך הניחושים לגבי תכולת החבילה והפעם על פי נתוני המשקל, העטיפה וסוג המדבקה. שום פרט אינו מסגיר את הסוד הגדול והיא משתוקקת להגיע כבר אל בין כתלי הבית, אל הפרטיות.

הצצה ראשונה על השטיח בכניסה, לאחר שזרקה באי-איכפתיות את הבגדים המיוזעים על הכסא שבצד, וקרעה את העטיפה באי-סדר ובחוסר סבלנות של ילד הפותח מתנות ביום הולדתו ואינו חס על אמו המבקשת לשמור את נייר העטיפה למתנות אחרות. מתחת לנייר האריזה החום, עליו גם שתי מילים של דרישות שלום מחברתה שהעבירה את החבילה מתא אנונימי בפוסט-רסטנט לדואר חו"ל הנוסע לישראל, מתגלה אריזה מקורית של חברת קורצווייל מניו-יורק ובתוכה מכשיר אלקטרוני שאיננה מכירה, שום דבר אישי, אף לא סימן זיהוי נוסף. ישובה על הרצפה, נשענת אל הקיר, היא שולפת את ספר ההוראות ומתחילה לקרוא בעיון.

מדובר במכשיר המתחבר למחשב ומתרגם טקסט כתוב למדובר. זהו אחד המוצרים החדישים האינטליגנטים ביותר בשוק, מה שנקרא ה"יהלום שבכתר". זמן רב עבר מאז שעסקה במחשבים מדברים למיניהם וברור שהתפתחויות רבות קרו בינתיים. גם מבחינה טכנולוגית וגם בחקר הקול ואפשרויות הפקתו בסינתזה. היצור הזה 'מבין ויודע' הרבה יותר מאותם מחשבים בהם שיחקה לפני שנים בניסיונות להפיק 'קול אנוש' מקופסא אפורה.

אך עדיין אין רמז ל-SHU, רק אריזה מסחרית, וספרות קומֶרסיאַלית.

פִּיט

בתוך החבילה, בין קופסאות הדיסקטים ומעטפת תעודת האחריות מודבקת עוד קופסא קטנה ומקושטת, תכשיט בתוכה, טבעת יפהפיה מטיטאניום, מענה לאצבעותי העירומות הנרתעות מזהב ויהלומים, כסף ואבנים טובות. מעולם לא ראיתי תכשיט שכה מצא חן בעיני ודיבר אל טעמי הברזן. כמה נעימה היא למגע. ועל צידה הפנימי, מקום שם חרוטים תמיד מפרטי קראט וכדומה, כתובת בלתי מפורשת - SHU 537179.

אני משחקת לי בחישוק ה'טיטאני', מורידה ומשחילה על אצבע האמה, הרי אני מקודשת, כך מלמלתי לעצמי. מתכת אצילית וחזקה זו שממנה ייבנו מטוסים וכלי משחית מקשטת את אצבעותי לתפארת, מי אתה SHU? האם אתה תובל קין, נע ונד, לוטש כל-חורש נחושת וברזל?

סקרנותי גוברת ואני רוצה כבר לשמוע משהו ממשי. קולך הערב SHU, זה מה שאני רוצה לשמוע, ומכיוון שנסתבר שאכן אתה הוא העומד מאחורי התעלומה, אני כבר יודעת שהרגע קרב. אני מפסיקה באמצע קריאת ספר ההוראות, כדי לבצע את החיבור הפיזי והפעלת הדיבור. אין שום בעיה לחבר את המכשיר החדש, שמעכשיו יקרא שמו פיט - מלשון פטפוט, אל המחשב. ההוראות מדויקות ואני מתורגלת היטב בחיבורים למיניהם. בסופו של דבר ספרי ההוראות הללו נועדו לכל הדיוט. לשמחתי גם טעינת התוכנה הנילווית מתבצעת בקלות - אותה תוכנה המאפשרת כיוון ובחירה מתוך תפריט מרחב האפשרויות המוצעות לפעולה. בתפריט מופיעות אופציות שונות, החל מהדגמה וניסוי וכלה באילוף

המחשב לחקות את קולך עצמך. אני בוחרת באפשרות של הדגמה כדי לראות, בעצם לשמוע, במה מדובר, ומתבקשת לבחור שם של קובץ שיוקרא בהדגמה. לא נראה שיקשה עלי לבחור טקסט ראשוני לניסוי. אני שולפת מקובץ המכתבים ששמרתי על הדיסק את הטקסט האירוטי האחרון שקיבלתי מ-SHU, משחקי הג׳ויסטיק, אשר הגביר את רצוני, באופן בלתי נשלט, לשמוע את קולו האמיתי של אהובי הטרי. אין ספק שהוא זיהה את הצורך, הבקשה, לשמוע את קולו, ובחר לרצות אותי בדרך משונה ומתוחכמת כזו, דרך תיווכו של פיט.

הדבר הבא שקרה היה מדהים בהחלט, ומצחיק עד כדי כאב בטן. איזה קטע. איזה בידור. אני מתפקעת מצחוק ומגעגעת כאווזה כאשר נשמעות מילות הפיתוי הנועזות, פיסטוק שלי, אגוז שלי, ומשחקי ג׳ויסטיק ועינוגי בשר וחלב ושאר מילות אהבה, וכל המילים הללו בוקעות לא פחות ולא יותר מאשר מקולו של ג׳ון קנדי, אחריו מגיע צ׳רצ׳יל ואחריו מבטאו הצרפתי של דה-גול. הכי משעשע נשמע גנדי ההודי, חורק שיניים בניסיונותיו לשכנע אותי להוריד את חולצת המשי ולהתענג עם הג׳ויסטיק. אורחים לא קרואים. אני לא הזמנתי את חבורת השחקנים והמנהיגים הזאת אל ביתי, אז מה הם מתערבים בחיי?

מסתבר כמובן, מהצצה נוספת במסכי הניהול של פיט, שמבין אלפי הקולות הניתנים להפקה, מתוכנתים מראש 256, ו-64 הראשונים שייכים לאישים דגולים שקולותיהם מוכרים לכל ילד ומבוגר בעולם כולו. בכל מקרה, מדהים להיווכח שמפרסמי המוצר אכן דייקו עד כדי כך שאיכות הקול והדיבור זהה לזו של קול אדם, NICE,NICE. אך מי אמר שמחשבים הופכים את חיינו לפשוטים? איך אוכל למצוא ולשמוע את קולו של SHU? ואפילו אם אכתוב תוכנית קטנה שרצה וסורקת את כל הקולות הקיימים, עדיין לא אדע לזהות מהו ומיהו הקול המיועד אלי? שהרי אינני יודעת אפילו מה אני מחפשת.

ובתוך הצחוק והבלבול, כבר בוקע הצפצוף המוכר - You have new mail.

השמעת קולי רחוקה שלי? SHU שואל בסקרנות. קולך הערב, אני עונה לו, ועוד כמה פילוסופים, הן עדיין לא שמעתי ולא זיהיתי את קולו האמור לבקוע מן המכונה. עדיין שרויה באפילה ובמבוכה של חוסר ידיעה, ואינני מודה בכך בפניו. עדיין נדרשת ממני עבודת בילוש נוספת, ואינטואיציה ממזרית, כדי לגלות היכן טמן SHU את הצופן או המפתח למציאת הקול ששלח אלי על פי בקשתי. היכן נחבא לו הרמז. או שזוהי אשליה ועוד לא הגיע זמן קריאת ׳שמה׳ של שחרית?

תחושות מוזרות מתרחשות בבטני, האם זאת הידיעה שאינני יודעת? כך או כך, שוב אני ממששת בטבעת המחזקת את עמידתי בפני חוסר הוודאות, עדיין

אני באפלה. בשקט הזה קולך לא נשמע. המספר החרוט בצידה הפנימי של הטבעת, לְמה הוא מרמז? סתמי ומיותר, או סימן דרך בעל משמעות? המספר הזה, לעזאזל, מה הוא מזכיר לי?

מה לא ניסיתי? את שיטת הגימאטריה, אלא שזו הניבה הברות מגוחכות ושמות מצחיקים, את שיטת הפאזל אשר הנפיקה פתרונות חסרי שחר, ועוד ניסיונות רנדומאליים ומשחקי קוביה ומציאת סדרות מספרים, ואת כל האפשרויות הניתנות להעלות על הדעת מבלי לדעת.

מרוב שאני מגלגלת את המספר במוחי, הופכת בו ומחלקת אותו לקבוצות למצוא סדרה עולה או יורדת, לעזאזל, מה הוא מזכיר לי? כמה בנאלי, כספרי הריגול שקראנו בילדותנו, כמשחקי הרמזים שהיו לנו פעם, קח את צירוף האותיות הנ"ל ומצא את מופעו הראשון בספר, הספרה הבאה היא מספר העמודים שעליך לדלג, סְפור בעמוד זה את מספר המילים כערכה של הספרה הבאה, והרי לך הרמז הראשון. כך נְהג עם יתר הספרות עד שתפענח את התעלומה. כמה פשוט, כמה ילדותי, כמה מסורתי, כמעט כמו להטביע בחלב כתב-סתרים ולגהץ אותו לפענוח...

SHU 537179. אני מדפדפת בחוברת ההוראות כדי למצוא את המופע הראשון של האותיות SHU. לא קשה. בעמוד 18 מתחיל פרק חדש ובו הוראות כיצד להדליק ולטעון את המחשב המדבר, וכיצד לכבות אותו בסיום העבודה.

18. Boot and **SHU**tdown

המתח מתגבר. עתה אני מדלגת 5 עמודים, וכך הוא מתחיל:

... There are **two** modes for operating

המילה השלישית נותנת את הרמז 2. ועוד 7 עמודים:

One entry for each voice will be kept...

המילה הראשונה נותנת את הספרה 1. זה הולך ומתקדם. אבל המתח, איך אפשר לסבול את זה, שוב לדלג 7 עמודים:

... You must reload the system if more than **four** minutes

הרמז האחרון: הוסף את המילה התשיעית, כלומר את הספרה 4 למספר בן 3 ספרות - 214, שהוא בוודאי הקול ה-214 מתוך טבלה של 256 קולות המתוכנתים מראש. ושוב לשמוע בפי הקופסא את מכתב הג'ויסטיק.

אלוהים אדירים, שומו שמיים, הולי ג'יזוס, מאמא-מיה סנטה-לוצ'יה, בום טראח, נו באמת, איך אפשר לתאר במילים את הלמות הלב וקידוחי הרקה ברגע ההפתעה הנוראה. אני מכירה את הקול הזה, או שמא דמיינתי אותו כשהייתי קוראת את מכתביך וחושבת עליך? שוב ושוב אני מקשיבה, האם יצאתי מדעתי? ירדתי מהפסים לדרגת שיגעון שכזו? אני לא מאמינה.

זהו קולו של NN בוקע מהמכונה. NN הוא המקריא לי את מכתביו של SHU במתק שפתיים ובאהבה רבה. הכל מתערבב ומתפזר, מתקשר ומתחבר בעת ובעונה אחת. SHU זה NN. NN הוא בעצם SHU, הכל מתקשר, גם עובדת היותו נע ונד ובורח, גם סיפוריו על אהובתו שמפעם, זו אני, עלי הוא סיפר לי, ועל המסיבה שהיינו בה יחד, איך לא הבנתי שזו אותה המסיבה, כל כך אחרת פירשנו את מה שקרה שם, ולמה הוא לא הפסיק עם העישונים, אני כבר נגמלתי, ומה קרה בינתיים, ואיך הפך להיות SHU, טוב, גם אני כבר נהייתי ל-LAYLY .

NN גורלי שלי, מזלי מאללה, NN אהובי האחד והיחיד, מאיפה באת אלי שוב? ועתה הוטל עלי להוציא את עצמותיך ממקום קבורתם, מי יודע כמה עוד נשמות טריות הומתו בדרך הזו בין בִּיטים ומילים דיגיטליות על גבי דיסקים חורקים במחשבים של סוכנויות מודיעין מכל הסוגים. תחיית המתים.

אבל מה קורה לי, המחשבות רצות להיסטוריה וארכיאולוגיה וחידות וחישובים משונים. הן NN הוא הדובר אלי, קובץ אחר קובץ, ולא רק דברי סקס, אלא את כל התכתובת אני נותנת לו לדבר עוד ועוד, אכן זהו קולך הערב. וואו, אנחנו ביחד, אנחנו שלנו, אנחנו אנחנו.

כבר חוזר אלי קו-חיצוני ודקיק של תמונתך שנשכחה ממני, בתחילה שחור ולבן, צבעיך עדיין ממאנים לשוב אך תווי פניך ברורים כל כך ואתה שוב מוחשי ונמצא. אוי לך אם תאבד לי שוב, אם תיעלם ותתפוגג תמונתך בשנית, ואתה לא תהיה עוד. איזה כיף NN, אנחנו ביחד, אנחנו שלנו, אנחנו.

מה עושים עכשיו? לא קשה לדמיין את התדהמה של JJ ואת ההתלבטות החדשה העומדת בפניה. היתכן ששתי נפשות אהובות תיפגשנה שנית מבלי להכיר זו את זו? האם גם בהמשך הסיפור הם לא יֵדעו אחד על השני, וכך עד הסוף? או רק אחד מהם? הן זוהי שאלה קטלנית ומסוכנת לכל קורא המגלגל בזיכרונותיו כעת, ומנסה לנחש אם יוכל בעוד זמן להתכתב עם אהבתו, עם בת זוגו, מבלי לדעת שזו היא, מבלי להבין כמה אחרת פירשו שניהם את המסיבה בה רקדו יחד בסערה, ומה שונות האינטרפרטאציות שנתנו לאותו ריב בפתח המסעדה בלילה קר ומחורבן לפני שנתיים... ו-JJ אכן לוקחת לה פסק זמן.

==

TO: WHOM IT MAY CONCERN

FROM: LAYLY @ AXON

SUBJECT: ניתוק בתקשורת - AUTOMATIC REPLY

==

לצערי, עקב סיבות טכניות, אהיה מנותקת מתקשורת בשבועיים הקרובים, ולא אוכל להשיב לפניות mail אשר תישלחנה אלי.
הדואר האלקטרוני המוּעַן אלי ייאגר בצומת התקשורת הקרוב ביותר ויאסף על-ידי בתחילת החודש הבא. זוהי הודעה אוטומטית.

בכבוד רב,

LAYLY

==

End of Message

==

אז מה עושים עכשיו? לקחתי לי פסק זמן להתייסר לי לבדי, הן לא אניח ולא אזניח עתה את אהבתי הגדולה שנגלתה לי מחדש. אבל איך אעז ואגלה ל-NN את זהותי האמיתית. זו לא מתיקותה של נקמה על אותן השנים שחייתי בחוסר וודאות, מחפשת ומגששת באובססיה בצמתי תקשורת אפלים, כדי לגלות בדיעבד שחיי איתו היו שקר ואשליה. אני צריכה לשקול את מעשי מתוך מעשיות וזהירות, שמא אני תחת מעקב, או המחשב שלי. וכך אוביל את רודפיו ישירות אליו. מאז הפכתי מרודפת לנרדפת סיגלתי לעצמי הרגלים של חמקנות וטשטוש ראיות. הסכנה הנשקפת לו ברורה. במיוחד צריך להיזהר מאוקסימורון שיכול לפענח, לקַשר ולהוביל אותם אליו. ו-NN בעצמו, אילו רק ידע, בוודאי היה מנתק מיד את הקשר, בשל אותו חשש. ואולי אף גרוע מזה - מה אם איננו מוכן עדיין, ואיננו בשל להכיר ולהודות בגורלנו המשותף? קל להגיד: לשנינו צדדים אפלים, שנינו מושחתים... OK. אבל גורל משותף?
לד"ר קרנל אין זכר וסימן, אבל SHU איננו מרפה.

==

LAYLY @ AXON :TO

SHU @ BRL.EDU.BITNET.USA :FROM

SUBJECT: איפה את

==

LAYLY, היכן את, גם למכתבי האחרון לא ענית. הראי לי אות וסימן.
תביני, שאני רוצה לזרום בעורקייך בפי שאת נוכחת בבדוריות דמי. אם יקצצו את אצבעי, ימצאו דם מסוג ליילי. לא A ולא B ולא AB, רק סוג ליילי, זן נדיר.

אהובתי את, רחוקה אך קרובה, נעלמה אך מוחשית. איפה את?

SHU

==

End of Message

==

==

LAYLY @ AXON :TO

SHU @ DECWRL.COM.USA :FROM

SUBJECT: אלברטין איננה

==

יקירתי הנעלמה,

לפעמים אני שואל את עצמי האם מכתבי אליך בזמן האחרון הם הגירסא הדיגיטלית של מכתבי מרסל פרוסט אל אהובתו אלברטין. אני חוזר וקורא את קבצי המכתבים שלנו המתוייקים בדיסק, ומבחין בדינמיקה המטורפת של קנאה ועוררות, של בריחה והתגרות, של חיזור והיענות. שוב נעלמת לי לכמה ימים. איני יודע אפילו אם נתק התכתובת בינינו קרה עקב תקלות טכניות בקווי התקשורת, או ששוב היטלת ספק באהבתי, נטעת בלבולת ברגשותייך שלך.

האם שמע קולי הרחיק אותך? ואני קיוויתי שזוהי רק ההתחלה, שנתקרב עוד ועוד.

שתפי אותי בענייני היום-יום. איך התגובות לתערוכה. על מה את עובדת עכשיו. החזירי אותי לחייך. חברתי, אהובתי, אחותי כלה. כתבי לי, SHU.

==

End of Message

==

==

LAYLY @ AXON :TO

SHU @ BRL.EDU.BITNET.USA :FROM

SUBJECT: קול ענות חלושה

==

LAYLY, אני קורא לך. היכן את, גם למכתבי האחרון לא ענית. הראי לי אות וסימן. איפה את?

SHU

==

End of Message

==

==

LAYLY @ AXON :TO

SHU @ BRL.EDU.BITNET :FROM

SUBJECT : לא איכפת לי

==

LAYLY, אודה שנהניתי מאוד מן ההתרחשות הדיגיטלית שקרתה לנו, אך את כבר בוודאי חבוקה בזרועותיו של אחר, ובעצם, לא ממש איכפת לי, לא באמת, אינני כועס, חיי לך בתענוגות ריקניים, אני שבעתי ומסתפק בחליפת המכתבים שלנו עד כה. שתהיי בריאה.

לא, לא אלאה אותך בקינת נבגד-בפוטנציה, בבכיינות של קרנן קנאי.

אודה שקסמה לי תשוקתך לילדים, למשפחה, ונטעת בי תקווה מסוג שלא היכרתי עם נשים אחרות בעבר.

אודה שנעמה לי דאגתך שאפסיק לעשן. אך מכיוון שלא באמת דאגת אוכל לספר לך שנהניתי הרבה יותר עם נשותי שעישנו כמו קטר וגילגלו סיגריות, אבל היו נאמנות לי באהבתן. שתהיי בריאה.

SHU

==

End of Message

==

```
==========================================
                        LAYLY @ AXON :TO
           SHU @ UCLA.EDU.BITNET :FROM
                C תוכנית בשפת :SUBJECT
==========================================
if (u == love something)
   then
   let it go;
    if (it comes back)
       then
       it's yours;
    endif;
   if  (it doesn't)
      then
       it never was;
   endif;
endif;
==========================================
End of Message
==========================================
```

לקראת כלה

==

SHU @ DECWRL.COM.USA :TO

LAYLY @ AXON :FROM

:SUBJECT Reply to :אלברטין איננה

==

SHU אהובי,אני שלך. ואיך אוכל אחרת. אני שלך כולי, ואל תקרא לי אלברטין, ואל תקצוץ אצבעות. קולך ערב, מילותיך טובות, אך נמאס לי כבר לעסוק ברמזים פיוטיים! אני רוצה אותך מיידי, גם אם אתה עדיין לא מוחשי. אתמול כשכתבת לי על סידורים ועינייני היום-יום, כמו כל זוג שמדבר על הדברים הפשוטים של החיים, הרגשתי שאני רוצה אותך מיידי, גם אם לא לידי.

את המיידיות הזאת נוכל להשיג אם נעבור משיטת התכתבות חד-כיוונית, לשימוש בתוכנה אינטראקטיבית המאפשרת דו-שיח בו-זמני, המסך מתחלק לשניים ואנחנו מדברים ב-REAL-TIME, אני משתמשת בה להתכתבויות עם אחרים ברשת, לא, אל תקנא.

אתה תתחבר אלי בפרוטוקול ZMODEM ביום ראשון בשעה 11 לפי שעון גריניץ'. ועוד דבר, בוא ונקבע לנו הסדר ג'נטלמני, שלא מנסים לפרוץ אחד למחשבו של השני, תוך כדי הדיבור בינינו. אני מחכה לך, LAYLY

==

End of Message

==

===

TO: LAYLY @ AXON FROM: SHU

Interactive Talk- Program loaded and started

===

LAYLY

שבת, עד שהגיעה השבת הנהדרת הזאת. איזה רעיון גאוני היה לך, מאז שהיכרנו לא הרגשתי כל כך קרוב. אם משום הדיבור על 'סידורים' כמו שאמרת, או המיידיות. מה את לובשת כרגע, בדיוק? האם ציפורנייך משוחות בלכה אדומה? תעני לי כבר, אני מת מהתרגשות.

....

היי SHU, אמרתי לך שזה כדאי. אז הנה אני. והנה אתה. ומה עכשיו?

....

אל תהיי נבוכה, LAYLY, ואל תכניסי אותנו שוב לפילוסופיות. למה את לא שואלת אותי באלה שאלות פשוטות של יומיום, על לבוש ומזג האוויר, הקירות שמסביבי ומצב בריאותי...

....

אתה בטוח שאתה רוצה שאני אשאל את השאלות האלו?

....

לא. עוד לא. ובקשר להסכם הג'נטלמני - מאה אחוז, אל תחששי, אני אקיים אותו למרות שלפעמים אני כל כך רוצה אותך על-ידי, שנדמה לי שאם לא תגלי לי את מקום הימצאך, אפרוץ למחשב שלך ואגלה הכל עליך, אציץ מבעד למסך האישי בחדרך ואדע עליך הכל.

....

הא, הא, ואיך בדיוק היית פורץ למחשב שלי?

....

מה יש, לא שמעת אף פעם על סוסים טרויאנים? לא שמעת על תוכניות החודרות למחשבים ומשתלטות עליהם ועושות כרצונן?

....

אתה מתכוון לוירוס?

....

לא, אני מתכוון לסוס טרויאני.

....

אם אתה סוס טרויאני, אז אני פצצת זמן.

....

אם את פצצת זמן אז אני פצצת מימן.
(תמשיכי אותי, זה משחק שאהבתי לשחק פעם, מזמן, לא, אל תקנאי.)

....

אם אתה פצצת מימן אז אני בלון חמצן.

....

אם את בלון חמצן אז אני צוללן.

....

אם אתה צוללן אז אני אלמוג.

....

אם את אלמוג אז אני דג.

....

אם אתה דג אז אני דגה. פשוט מאוד.

....

אם את דגה אז תשריצי, פשוט מאוד. הו הו ופורץ בצחוק גדול.

....

אתה רומז למשהו? משהו משפחתי?

....

אני אוהב אותך, ליילי. כמה דגיגים עוד נגדל יחד באקווריום שלנו. כמה חלומות נכזבים תמלאי כאשר תלדי לי ילדים. אני אוהב אותך.

....

שבת הבאה באותה שעה?

....

שבת הבאה באותה השעה. ותכתבי בינתיים גם בשיטה הישנה. אוהב.

==

End of Talk

==

אלוהים, אסור שיתפשו אותו, אני לא מוכנה להיות פצצת הזמן שלו. הוא לא מבין? הוא לא מבין שאם אודהה, אעמיד את אהבתנו המחודשת בסכנת כיליון, כמו פסיכה שגזרה מוות על אהבתה לארוס, ומשנגלה לה ארוס באור - נהפכה משיכתה אליו לאהבה בדרגה גבוהה יותר. ולכן לא אוכל לוותר.
כששני אהובים מתכתבים ואינם יודעים אחד את זהותו של השני ואינם מנחשים את קירבתם המרוחקת, זה קשה. כבר רציתי שיגלו. או לפחות אחד מהם. אך כמה יותר קשה עתה, כשרק אחד מהם הוא היודע. האם כל כולו הוא סימולציה, משחק מחשב?
ובינתיים חלמתי חלום. וחידשתי את הקשר עם ד"ר קרנל.

==

Dr. KERNEL @ SCHWARZWALD : TO

LAYLY @ AXON :FROM

SUBJECT: חלום המבוך והראי

==

יש שם לבירינט. בזה מודרני, כולו עשוי זוויות מאוד חדות וקירותיו מחומרים מבריקים. אני מחפשת את דרכי בתוך המבוך אבל אינני מבוהלת. אני מסתובבת בעצלתיים ואפילו מפזמת לעצמי, לפעמים מבחינה בזווית העין בצללית דמותי, בכל זאת לא מרגישה כל כך נוח, מחפשת, פתאום מולי מבוי סתום, קיר בוהק במראה ודמות מטושטשת שמחקה את תנועותי. ככל שאני מתקרבת ומתבוננת יותר טוב, והדמות מישירה מבטה אל עיני, גם תנועותיה מהססות כשלי, אני מתבלבלת מן הטשטוש ומתקרבת צמוד-צמוד, זוהי דמות גברית, זיפי זקן מלבינים מסנטרה ועניבה מצטיירת סביב צווארון ללא חולצה והגוף שמתחת. על ריק. נדמה לי שאני מכירה את הגבר הזה אבל אינני מצליחה להצביע במפורש על זהותו. עיניו אומרות דברים טובים והוא כאילו מחכה שאתחיל לדבר, ובכל אותו הזמן ממשיך לחקות את תנועות ידי, עד שאני מתנערת, מחליטה להמשיך, מניפה זרועי באומרת BYE, גם הוא עונה לי בתנועת פרידה, ונעלם. אז התעוררתי.

==

Interactive Talk- Program loaded and started .

==

JJ, הייתי רוצה להתחיל ולהתייחס דווקא ל-BYE הזה. באותה צורה בדיוק גמרת את שעת הטיפול בפעם שעברה, מבלי לכבד את ההסכמים הבסיסיים עליהם סיכמנו בתחילת הטיול. סליחה, בתחילת הטיפול.
אך הנה אפילו פליטת הפה הזו מרמזת לאן אני חותר. גם לטיפול, כמו בטיול, יש איזה שביל המורה את נקודת הגמר. האם לא הגיע הזמן שנעסוק באותו סיום, נקודת גמר המתקרבת אלינו מן האופק?

....

דוקטור, איך אתה יכול לראות פה איזה סוף אם אני מספרת לך על חלום של מבוך ושל דמות מטושטשת שאינני מבינה. OK, אני מסכימה איתך ששברתי קצת את הכללים שסיכמנו בהתחלה, אני מתנצלת, BIG DEAL, סתם מיהרתי והתרגשתי מהתערובה.

....

הטיפול או הטיול הזה, שבו את תופשת יותר ויותר את תפקיד המובילה, הדומיננטית, מוציא אותנו מכללי החוזה המקוריים שלנו. את בוחרת להגיד

BYE ממש כאילו יצאת מהחדר בו אנו שוהים יחד וסגרת אחרייך את הדלת. תצרפי לכך את העובדה שלא הופעת לשלושת הטיפולים הבאים לאחר מכן, כלומר לא עמדת גם בתנאים של עיתוי הפגישות עליהם הקפדנו כל כך עד עכשיו ותביני איך זה מתקשר.

....

באמת שלא יכולתי להופיע, הייתי נורא עסוקה, והיו בעיות טכניות ומיליון דברים שקרו לי, דברים חשובים, ובשל כך הודעתי לך שלא אוכל לקיים את הפגישות. לכל אחד זה יכול לקרות, מה כל כך נורא? למה אתה ממהר להסיק מסקנות של סוף? מה לפספוסים הקטנים האלו כדי שתאמר לי שאני דומיננטית ומשתלטת על הטיפול?

....

הביטי JJ, עלינו לשים לב לסימנים המופיעים בדרכנו ומכוונים אותה, אפילו אם הם מטושטשים לפעמים ולא תמיד נעימים ברגע הראשון. ברור שבתחילה מתעוררת בך התנגדות, וחשש, מהרעיון של סיום. בואי נחזור אל החלום, אנחנו כבר יודעים כמה אפשר ללמוד מחלומות.

....

כן, בדיוק ההיפך ממה שאמרת עד עכשיו. בטח לא על סיום.

....

דווקא כן. על פניו הייתי אומר שהנה את מוכנה להיפגש פנים אל פנים עם עצמך. אם קודם ראית בחלומך ג'וק מפחיד הרי שעתה את עומדת מול דמותך שלך ומוכנה להסתכל מקרוב בעינייך.

....

לא, אבל זה גבר, אמרתי לך, עם עניבה וזיפי זקן...

....

אכן, כן, את מוכנה להיפגש גם עם החלקים הגבריים של נפשך, החלקים המשלימים.

....

אז למה אני לא רואה בבירור את עצמי? הרי הדמות מתנועעת ממש כמוני אבל זהותה כל כך מטושטשת, וגברית, מוכרת אבל גם זרה.

....

זיפים מלבינים, עניבה, לבירינט. מה זה מזכיר לך?

....

אני נזכרת שאתה אמרת לי פעם שהנפש היא כמו מבוך. הזכרת אז גם את הלבירינט של המינוטאורוס, ואומץ לב.

....

אכן JJ, דיברנו הרבה על כך שאני מהווה בעין ראי עבורך, למען תוכלי להתבונן בעצמך. ואכן, הפניתי את תשומת ליבך לבבירינט.

....

* ולאחר המתנה של דקה או שתיים.

.

....

דוקטור, אתה רוצה להגיד שזה אתה שם במראה?

....

מוזר שזה לא עלה על דעתך קודם. לי הדבר נראה ברור, ובעיני זוהי קריאת כיוון לשנינו, כמו שאמרתי, להתחיל לחשוב על סיום. חשבי על כך JJ, האם את מוכנה לפגישת פנים אל פנים עם עצמך ועם המטפל שלך. ואם יקשה עליך להחליט- חלום נוסף יוביל אותנו אל הפתרון ואל ההרכבה הסופית של הפאזל.

===

End of Talk

===

חשבי על.כך JJ, חשבי על כך, חשבי... מי הדמות שבמראה? האם באמת זה הוא, ד"ר קרנל? האם הגיע הזמן לפגוש אותו. חשבי חזק... אין לי מנות ולא זו התשובה במלואה. זיפים מלבינים, ועניבה, הוא צודק, אבל הדמות עצמה, האם אין זהו קו דמותו של NN כפי שהצטייר בעיני כשנעלם, ויותר מאוחר, שוב כשחזר לתמונה? אולי אין זה מבוך, אלא דרך המלך, אל ההחלטה הגורלית?

===

TO: LAYLY@ AXON FROM : SHU

Interactive Talk – Program loaded and started

===

LAYLY אהובתי, סוף-סוף הגיעה השבת. כמה שאני חיכיתי לה. איך את? איפה את? מה את לבושה ומה את עושה?

....

אני בסדר, THANK YOU. אספר לך חלום שחלמתי. יש שם לבירינט. בזה מודרני, ועשוי כולו זוויות מאוד חדות וקירותיו מחומרים מבריקים. אני מחפשת את דרכי עד שמולי מבוי סתום, קיר בוהק כמראה ודמות מטושטשת שמחקה את תנועותי, והדמות מישירה מבטה אל עיני, גם תנועותיה מהססות כשלי, זוהי דמות גברית. אינני מצליחה לזהות אותו והוא באילו מחכה

שאתחיל לדבר, עד שאני מתנערת ומחליטה להמשיך בדרכי ומניפה בזרועי כאומרת BYE, גם הוא עונה לי בתנועת פרידה, ונעלם. אז התעוררתי.

....

מתוקה שלי, אגוז מופלא ארומטי ורומנטי, בוטן בלתי מפוצח, כמה ברור ונפלא הוא החלום. פסיכולוג היה אומר שאת נפגשת עם עצמך, אבל אני אומר לך שאני הוא הגבר שבחלומך. גם אני כבר הוזה ומצפה. אני רוצה לפגוש אותך. אני לא רוצה יותר שתעשי אהבה עם חפצים.

....

אני רוצה לקשקש איתך שעות על שעות, אני לא רוצה זמנים קצובים.

....

אני רוצה קרוב קרוב, אני לא רוצה אותך רחוקה.

....

ואני רוצה להרגיש אותך. לגעת בך. בלי מסכים ולוח-מקשים ואמצעים.

....

אמרי לי מיד היכן ומתי? תבחרי כל מקום שעולה על דעתך ביבשת הגדולה הזו, ואני אהיה שם.

....

אתה בטוח?

....

כן. אני בטוח. וגם החלום, אל תשכחי. היכן?

....

ניו-יורק.
שדה התעופה.
רציף 2B.

....

מתי?

....

21 באפריל.
בשעה 11:11.

....

אלבש ז'אקט כמו בחלומך, ופרח בדש, כמה בנאלי, אך ככה תכיריני ממבט ראשון, להתחבר סוף-סוף אל כל הטוב שיש לנו בתוכנו.
עוד מעט קט. SHU ו-LAYLY לנצח.

==
End of Talk
==

==
Dr. KERNEL @ SCHWARZWALD : TO
LAYLY @ AXON :FROM
SUBJECT: אפשר להיפגש
==
דוקטור, שכנעת אותי. אהיה באירופה לקראת ה-20 באפריל. אוכל לבוא ולפגוש אותך, הדמות מהראי... אתה בטוח שזה אתה?
==
End of Message
==

==
LAYLY @LAYLY @ AXON :TO
Dr. KERNEL @ SCHWARZVALD :FROM
SUBJECT: בעונג רב
==
אירופה? זה טוב. אך לא אהיה באותו שבוע בגרמניה, אלא אשהה בפאריס לצורך כנס מקצועי. את מוזמנת להקדים או לאחר את הביקור בשבוע. אודה ולא אבוש, מאוד שמחתי לשמוע שקיבלת את דעתי, ועוד יותר מכך, שהחלטת שהינך בשלה לפגישה.
==
End of Message
==

==
Dr. KERNEL @ SCHWARZWALD : TO
LAYLY @ AXON :FROM
SUBJECT: פאריס זה יהיה
==
אירופה.

פאריס.

שדה התעופה.

רציף 2C.

21 באפריל.

בשעה 11:11.

בולי ציפייה וסקרנות. להתראות.
==
End of Message
==

דז'ה-וו אנאלוגי

תחושת סיום ספר, האם היא תלויה אך ורק בקורות העלילה ובדינמיקה שלו? או שדי במישוש, ותחושת כובד בידנו הימנית, וביד שמאל קלו מעט הדפים המפרידים בינינו לבין הכריכה? בדומה לשאלה - מה יותר נכון, לדעת מתי תמות ולתכנן את חייך על פי כך, או להחטף במפתיע? בכל אופן, ככל שמספר הדפים שנותרו הולך וקטן ומבשר את סופו של הסיפור, בא לי לעסוק בסטטיסטיקה של סיומים. אני מהמר על מספר האותיות והתווים במכתבו האחרון של SHU, מספר המופעים של השם JJ, או מהו סה"כ השורות השוכנות במסלולים המגנטיים של הדיסק, ב-DIRECTORY המכיל את קבצי חלק ב'. 1500. אין קל מזה. מפעילים את תוכנית (WordCount) WC הסופרת מילים שורות ואותיות, בקובץ אחד או בכולם, ובודקים אם צדקתי בהימורי. אכן טעיתי. 1893.

לרגל הנסיעה נאלצתי ללוות את JJ באופן צמוד יותר. דבר אחד הוא לצפות בנינוחות מן הצד בעת חליפת מכתבים של הגיבורה, ושעות ארוכות במשחקיה, או לשלוח לה רמזים מתוכננים, ודבר אחר הוא לדעת שמזדמנת לה נסיעה בה עומדות לקרות התרחשויות רבות משמעות. עתה עלי לעקוב אחריה ולשים לב לכל פרט ופרט בהקפדה יתרה, אחרת לא אוכל עוד לשמור על אמינות בעיניכם הקוראים אשר אולי כבר חששו לדמיוני המגזים ובודה האגדות.

JJ

אנחנו טסים כמתוכנן לניו-יורק, עם חניית ביניים בפאריס. משצדו עיני את JJ על יד דלפק הכרטיסים, כבר הינחתי שאכן הננו עולים על אותה טיסה, ובחרתי לשמור על מרחק ראוי לשמו וראוי למצב של צמידות ומעקב העומד בפנינו. הסתובבתי לי בחנויות הפטורות ממכס, בשיגרה מוכרת של טרום טיסה, רק שם, ליד דוכן הסיגריות, הבחנתי לראשונה בדרכון שלקחתי בחיפזון מהמגירה. בדרכון זה, השלישי, שמי, ג'אד, איננו מופיע כלל. איך לא חשבתי על זה קודם? הצצתי אל פניה של הקופאית, פן אמצא רמז לחשד כלשהו בעיניה. וטוב שלא חשבתי על כך קודם, שכן אישיותי המפוצלת בלאו הכי, היתה מתפלצת בהיווכחה שאינני סתם סוכן כפול, כי אם משולש, בהיותי גם השליח לדבר אווירה, לדבר סיפור העלילה.

בטבעיות נעמדתי בתחילת התור לעלייה למטוס, מתוך ידיעה ש-JJ תהיה בוודאי בין האחרונים להגיע. הטיסה עברה עלי בתרדמה עמוקה, מרגע ההמראה ועד לנחיתה בפאריס, וכך גם התאוששתי מן העייפות הנילווית לסידורי הנסיעה המקדימים ומן המתח שבתיאום בין כל הגורמים, שהרי היה צורך לסנכרן בין כל הדמויות והזמנים והמקומות, דבר לא פשוט.

בגמר הסידורים לחניית הביניים בפאריס, השעה בדיוק 11:11 ו-JJ למרבית ההפתעה עוזבת את השדה ועולה על מונית. אין זאת כי אם פספסתי משהו במכתביה אל ד"ר קרנל, ואולי נקבעה פגישתם להתקיים במקום אחר ולא בשדה התעופה. בדיעבד יסתבר שבחרה לבלות את זמן ההמתנה בחיפוש אחר הכיכר המצולמת באותה תמונה נעלמה שגילתה לה את הקשרו של אוקסימורון לפאריס. שם בכיכר לא עוד ישובים 'קבצנייך שמחים' אלא זוג מאוהב מחובק ומנותק מן העולם, JJ מפנטזת את פגישתה הקרובה עם אהובה, קו דמותו השברירי מתמלא תוכן וצבע, וכולו מצטייר בגוונים נהדרים של מוחשיות, וריגושים של 'הרגע לפני'. אם תטיילי מסביב לכיכר תראי גגות וסילואטות רנסאנס, אם תציצי לשערי בתים יפגוש אולי מבטך בקונסיירג' שהושיטה את מפתחות החדר ל-NN כשהיה מתגורר שם בגיחותיו לפאריס. אם ואם ואם, אך לא, מבטה נעול, על הזוג בספסל, בדמותו המתממשת בקרוב של NN, ובהבטחה.

אני כאמור נשארתי בשטח ה'טרנסיט'. צרפת היתה מן המדינות הראשונות שעשתה שימוש בתקשורת באופן המוני. את כל מאגרי המידע הם מיחשבו וכבר בתחילת שנות השמונים חילקו לכל בית ומוסד את ה-'מִינִיטֶל' - מסופון כתום המתחבר לטלפון ודרכו מתבצעים כל הבירורים והחיפושים, הזמנת כרטיסים לרכבת ולאירועים ותקשורת לצמתי מחשבים. זה היה צעד המקדים את זמנו, של חינוך להמונים. כל זקנה ונער משתמשים ב-'מיניטל'. גם בשדה התעופה מפוזרים כאלו, ואני ניגש לשחק ולבחון את הצעצוע החביב.

אבל הרי אינני מבין צרפתית והאופציות הניתנות לבחירה בתפריטי המסך של המיניטל נראות בעיני כשמות של מאכלים מסובכים ממטבחו של גורמה פרנסאוי, ולא כפעולות מחשב פשוטות של התמצאות בתוכנה. בוודאי נראיתי מוטרד, או לפחות מבולבל, משום שאז ניגש אלי אדם בגיל העמידה, לבוש חליפה אירופאית שמרנית, ומציע לי את עזרתו במבטא ובחביבות שאינם אופיָניים לצרפתים. שואל בנימוס האם אני מעוניין לראות מה הדבר הזה מסוגל לעשות? "בטח, תודה רבה," אני מופתע מהנדיבות. "אין בכך כלום," הוא אומר, "הרי שנינו מחכים."

בתחילה הוא מראה לי את מסך ההתמצאות בשדה התעופה. זמני המראה ונחיתה, מיפוי של כל הקומות בשדה, ומיקומם של ה-'מיניטלים' - מהבהב באור כתום - ותחזית מזג האוויר ומשטרה ועזרה ראשונה. לאחר מכן הוא עובר לחיוג בטלפון ומדגים לי התקשרות אל הבנק ובירור יתרה, ואפילו ביצוע תנועות כספיות. אני מרגיש קצת כמו ילד כפר שיצא לבילוי בלונה-פארק עם הדוד שלו, והוא מיידע אותו אל מכונות המזל הנפלאות. "והמדפסת," אני שואל, "בשביל מה?"

"אה, פשוט מאוד," הוא אומר, "בשביל לשמור העתק של הפעולות, כמו פקס למשל. הנה אשלח את סוף המאמר שלי להגהה ועריכה אל הקולגה שבמשרד." והוא מתקתק, והמדפסת מדפיסה, ומהצד השני נשלח לו הפקס. אני מתרחק הצידה כדי לא להפריע.

"בוא, YOUNG MAN," הוא קורא לי. "סיימתי, בוא ואראה לך עוד פטנט. ניתן להשתמש במדפסת גם כדי להדפיס כרטיסי ביקור מהודרים, על פי הציורים שבמסך, פתרון אידיאלי לאנשי עסקים ממהרים ששכחו את כרטיסי הביקור בבית, והם הלא תעודת הביטוח והביטחון העצמי שלהם."

מתייעץ איתי, "מה אתה אומר, לבחור מסגרת עבה או דקה, אותיות דפוס או כתב," ומשסיים לתכנן נותן בידי מטבעות שאשלשל לתוך המכונה כדי שזו תפיק מתוכה ותדפיס בו-ברגע את הכרטיסים. צ'יק, צ'יק, הם נזרקים למגירת הקיבול שבצד, אחד אחר השני כמו שטרות העוברים במכונת מיון מהירה. הוא אוסף אותם אל תוך ארנקו, מנפנף אלי בידו, "היה נעים מאוד, YOUNG MAN, ועכשיו תורך. שחק כרצונך, רק שלא תפסיד את הטיסה."

חזרתי במבטי אל קופסת הפלאים, נשאר שם כרטיס אחד שאיחר לרדת, כלאחר יד הרמתי והצצתי בו. אוי לא! ד"ר קרנל, כתוב שם, ומתחתיו, קְלינישֶר פְּסיכולוגֶה. רגע, אני רץ מיד אחריו, "ד"ר קרנל זה אתה," מלמלתי אחריו, "אני חייב לשאול אותך כמה דברים, היית יכול לעזור לי עוד בפרשנות החלומות, גם לפתור ולהבין את פרשת JJ עם האבא שלה, היי, ד"ר קרנל!" אבל הוא כבר נבלע בצעדיו המכובדים בין עדר הנוסעים שירד זה עתה

מהמטוס, כאשר קודקודו מפלס את דרכו ומבטו מופנה אל הרצפה. עוד עיני עוקבות אחריו ואני מבחין ב-JJ המתקרבת מולו, ממהרת, מבטה מחפש, ותיקה נשמט מידיה. ד"ר קרנל, אני רוצה לקרוא לו, תביט, היא ממש מולך, אבל הוא רחוק, כבר חלף על פניה. חצאיתה של JJ משתובבת בהתכופפה להרים את התיק ואני מנסה לנחש האם גם לפגישה הזאת יצאה בלי תחתונים, והם ממשיכים כל אחד לדרכו. אני מוריד בחזרה את ידי שנופפו בהתרגשות ומסתכל מסביבי, שוב לבד, בגוף ראשון, לא עוד גיבורי מדברים אלא רק אני וקולי.

אוי לא. אל תעשו לי את זה, ואל תגידו שבאמת רציתם שתִקָרֶה ביניהם הפגישה. הן רק אכזבה יכולה לצאת מכך. סיראנו לא גילה לרוקסאן את סוד מכתבי האהבה; פסיכה, לאחר שנתוודעה אל ארוס, כבר איננה אותה התמימה וחסרת האונים. אך ידעתי, רבותי, שתתחלקו לשני סוגים, אלה החושבים שפגישה עם הדוקטור היא חיונית ואלה המשוכנעים שהיא מיותרת. אני חוזר שוב אל מסופון המיניטל, ולצידו במגש המדפסת מונח העתק נשכח של הפקס ששלח ד"ר קרנל לפני רגעים ספורים לד"ר גרין הקולגה שבמכון. והא לכם סיומו:

"...הבעיה האחרונה שעומדת בפני המטפל בהגיעו אל קו הגמר, אל חוף המבטחים, היא ההחלטה על הפסקת הטיפול, אך בעיה זו נחסכה ממני שכן הנסיבות הובילו לפגישה מוחמצת. שוב תופסת המטופלת את הפיקוד על חייה ואת היוזמה למילוי משאלותיה. כאשר מסתיים ניתוח והחולה נשאר ללא צלקות נראות לעין - סימן שהניתוח הצליח. טוב סיום מעין זה, מאשר כל הודאה והודיה על התהליך עצמו.
הטיפול אינו יכול לסבול סוף שמח. כל סיום משאיר טעם של אפר, של מוות.
כל סוף - מוות חסר טעם."

NN

ניו-יורק. השעון מחייך בראשי אולמות 11:11, שעות הטיסה נמחקו ונתאפסו בהפרש השעות שבין פאריס לניו-יורק, נבלעו לתוך ים של שעות אבודות שברחו מתוך החיים. NN יורד מן המטוס בצעדים קלילים ועיניו מחפשות את רציף 2B ופרח בדש בגדו כמובטח, כמה בנאלי. הוא נראה כמו התן. מזמזם לעצמו ניגון מתקתק ששמע בעת הנחיתה, צועד אל עבר אולם קבלת הנוסעים ומלביש על פניו את חיוכו שהתכונן לו מול המראה כבר מלפני צאתו לדרך, בדיוק כפי שרצה לֵהראות בפגישתו הראשונה עם LAYLY. וניגון מוסיקת הנחיתה מצעיד אותו לעברה.

ירית הצלף לא נשמעה אך הגופה צנחה מיד, מעכבת את הנוסעים הדוהרים אל דוכני בדיקת הדרכונים. אין ספק ששדות תעופה הם מקום קלאסי לטרוריסטים, הם שדות הקרב של המאה העשרים. בכך עוד הספיק להרהר ברגע נפילתו, ולרגע לא היה בטוח שהוא, הוא עצמו ולא אחר, העומד לנפוח את נשמתו. שהרי מת כבר מזמן מזמן, זומבי כמו שאמרנו, תשאלו בפאריס, תבדקו אפילו ברשומות הקבצים של אוקסימורון. אך לעזאזל, למה נדבק לו דווקא השיר האידיוטי הזה לראש, אהה כמה אבסורדי הדבר, לא ניגון בעל מסר משמעותי, סתם מנגינה של מטוסים ומעליות וסופרמרקטים, בוודאי שלא זו המוסיקה אותה איחל לעצמו בתכנונים הכי פרועים של המוות...

ועוד הספיק לתמוה, תוך כדי התקהלות אנשי הביטחון ומרוצתם עם מכשירי הקשר, מה פתרונה של החידה, האם יש בעולם יותר אנשים מתים או יותר חיים. עוד הוא מתפלא כמה ארוך זמן הנפילה וכמה רבות המחשבות הצפות בו, בסרטים זה נראה כהרף עין המספיק לאנחת גניחה או לכל היותר משפט מפתח על טיבו של האדם. חשבון פשוט ומהיר מורה שעד עתה רבּו המתים מן החיים, אך גידול אקספוננציאלי באוכלוסיית כדור הארץ (340 מיליון בשנת אלף, 3 ביליון ב-1960, ו- 6 ביליון ב-1990) מוכיח שבקרוב מאוד ישתנה היחס הזה. אם כך, מה חבל - בהתווספו אל מניין המתים הוא איננו משנה כהוא זה את התשובה לחידה שהעסיקה את החבר'ה בסנסטיקו.

שדה התעופה נסגר הרמטית ובאופן מיידי. יעילות רבה ניכרת בתכונת השוטרים ונערי הביטחון המחופשים בחליפות מעונבות. JJ מרוחקת מזירת הפעילות ומסוגרת באולם ההמתנה, צופה מן השוליים בהתרחשות, מבעד לדלתות הזכוכית. צופרי אמבולנסים ומכוניות שיטור מרוקנים את מחשבותיה לכדי בהייה מטומטמת. בדלפק בדיקת הדרכונים מסתופפים שוטרים ופקידים, מעבירים מידע ממכשירי הקשר המשדרים מהזירה אל הפקידה המזינה ושולפת נתונים במסוף הגבולות.

קידוד פרטים אישים:
- מבנה גוף - כך וכך,
- תווי פנים - כאלה וכאלה,
- לבוש - CASUAL ,
- סימני זיהוי מיוחדים - פרח בדש הבגד העליון
- כתובת קעקע על הירך
שנטשטשה באופן תמוה בשטוף הדם את הגופה.
- תעודות זיהוי - אין - קוד 29
- מסמכים אחרים - אין - קוד 34

והפקידה איננה מתאפקת מחיוך אפסילוני: האם כולנו נידונים להיולד, לחיות ולמות כרשומות נתונים במחשב? וממתי כתובת קעקע נשטפת ונמסה?

SHU

שדה התעופה בניו-יורק נשאר סגור ומנותק שעות רבות, מחזה אבסורדי. עליתם של נוסעים חדשים נמנעת, והטיסה חוזרת ריקה לישראל. כלומר לא ריקה לגמרי. JJ באגף הנוסעים, ואני, עם דרכון ששמי ג'אד אף לא מוזכר בו - באגף העסקים. ישובים כל אחד לאורכה של שורת מושבים ברווחה רבה. JJ שקועה בתנומה המומה בעוד אני מנחש סופים וממציא הרהורי סיכום. הדיילת היחידה שלרשותנו, עייפה אך משועשעת מהמצב, כבר ראתה בשנות עבודתה אנשי עסקים שיצאו לפגישה אחת בחו"ל וחזרו לאחר יממה, אבל לחזור מייד מבלי לצאת אפילו משטח שדה התעופה? היא מפטירה "דברים משונים מזדמנים בעבודה הזאת."

נחיתה רוטינית.

JJ עולה על אוטובוס מס' 90 משדה התעופה אל הבית, כנראה שזקוקה לנסיעה בין מזבלות לריחות פרדסים כדי להשלים את הנחיתה. ואני ממהר ומקדים אותה, לוקח מונית עד לביתה. עוד דבר אחד אני חייב לעצמי - אורח לא קרוא בביתה שמעולם לא פקדתיו אך הוא אינו ממש זר לי. אני מוצא את ממלכתה של JJ ממש כפי שדמיינתי ותיארתי אותה, ניגש מיד אל המחשב, אל הזירה האמיתית. עוד עלי לחוות כמוה גם את ההתקשרות לאוקסימורון לפני שיגמר הסיפור ואני טרם זכיתי לכך. אני מפעיל את תוכנת התקשורת, מספרו של אוקסימורון נמצא בטבלה מקודדת מראש, אליו מחייג המודם, ודרכו אני מגיע אל מחשבי קוברה וטייגר, ממש בעקבות צעדיה של JJ, ומחפש כמובן עדכונים כלשהם לרשומותיו של NN. אין זכר ואין זיכרון. לא מת ולא חי. הרשומות נעלמו כלא היו, נמוגו בערפל העתיד.

אתם אשר האמנתם שתפקידו של החלום להתממש, ויעודה של הסימולציה להתרחש - תגידו, האם כבר נפגשו פלסטינים עם ישראלים, גרמנים עם צרפתים, גרוזינים עם רוסים, חרגולים עם פרפרים? לכו הביתה להסתכל בעיני יקירכם ושאלו: מי אתה בכלל? האם אנו מכירים? נעים מאוד. ועוד תשאלו האם יש בכלל דבר כזה כמו צ׳אנס נוסף. האם היה מלכתחילה. או במילים אחרות, אם אמיתית היא התקווה המלווה פרידה כואבת, שיבוא יום וניפגש, ועולמנו יתחבר לו בביטחה לעולם ועד, והכל יסתדר. כמו שהאמנתם כשנגמרה קייטנת הקיץ ונפרדתם מאהבה ראשונה, ונשבעתם אמונים והבטחות להתכתב ולשלוח מתנות ולקרוא את אותם ספרים ולספר הכל הכל ולהיפגש מחדש ואז בטח נתחתן. הכל יסתדר. או שניגזר עלינו לקחת חלק במשחק הסימולציה הענקי הזה, כדמויות מיתולוגיות בגרפיקה משובחת ורזולוציה גבוהה.

כאשר JJ מגיעה, ואני בקושי הספקתי לכבות את האורות והמכשירים, ולהסתלק מבלי שעלה בידי אף לסגור את השער מאחורי - רק להסתתר מאחורי הגדר בחסות החשיכה, והיא, JJ מתקרבת ומתפלאת שהשער פתוח ומתבוננת סביבה, אני רואה בינתיים את השכנה המעצבנת ההיא, הגולדברגית, מתקרבת אל JJ בקפיצות ובצווחות קטנות ובלתי מובנות, מנפנפת באיזו מעטפה. בטח ישבה לה בחלון כהרגלה בעמדת היכון עד שראתה אותה חוזרת הביתה.

״גיברת,״ היא צועקת ל-JJ, ששה לתקוע את אפה אצל השכנה הבלתי מתמסרת. ״גיברת, מישהו היה פה והשאיר משהו בשבילך. אמרתי לו שבטח יצאת רק לחוף, שככה את עושה תמיד, שאף פעם את לא הולכת להרבה זמן מהבית. אבל הוא לא רצה לחכות. והוא השאיר את זה.״

״מי זה היה? איך הוא נראה?״

״לא יודעת, כזה שחרחר, אולי דרום אמריקאי. אני חושבת. לפי הריח. את יודעת, גם בעלי משם, מאז שהיינו ילדים אני מכירה אותם בריח שלהם. אולי עולה חדש, לפי המבטא. הוא קרא לך בשם ׳ליילי׳ אבל ידעתי שהוא מתכוון אליך. דווקא בחור יפה. נו? נו?״

JJ לוקחת בידה את המעטפה, ונכנסת הביתה. אין לה עוד סבלנות לקשקושיה של השכנה. על המעטפה מצויר מספר ומשוכפל פעמים רבות, ובתוכה דיסקט, משחק מבוכים חדש. ההליכה במבוך, כמוה ככתיבת הסיפור, בוחרים דרך והולכים איתה עד למבוי סתום, אז חוזרים ומתחילים מחדש, תמיד יש סוף, אך לאו דווקא פתרון. JJ איננה מעתיקה אותו חס וחלילה לדיסק הקשיח הקבוע בתוך המחשב, אלא מפעילה אותו ישירות מתוך הדיסקט, ומתחילה לשחק.

אל תאמינו לריחות ילדות.

מילון מונחים

אבטחת מידע: תחום העוסק בהגנה על מחשבים ועל המידע המאוחסן בהם מפני פגיעה בזדון או שימוש בלתי-מורשה.

אוקסימורון: מונח ספרותי. משפט המכיל דבר והיפוכו. כמו שקט רועם...

אינטראקטיבי: הידברותי, המתנהל כדו-שיח, בניגוד לפעולה חד-צדדית.

תחילת דו-שיח במחשב: Interactive program loaded and started

סיומו של הדו-שיח הוא בהודעה: End of talk. . . .

ALARM: "אזעקה" המופעלת כשתוכנית בקרה מגלה פריצה למחשב.

באג: שגיאה בתוכנה או בחומרה הגורמת להתנהגות שגויה. על-פי המיתוס, מקורו של המונח בתקלה שנגרמה במחשב הסיפרתי הראשון כאשר פרפר נלכד בין מעגליו החשמליים. מהמילה BUG נגזר המונח DEBUG, שמשמעו ניפוי תוכנה משגיאות.

בינארי: ייצוג מידע באמצעות אפסים ואחדים בלבד, כפי שנעשה במחשבים.

ג'ויסטיק: מוט היגוי הניתן להנעה בכל הכיוונים ומשמש להכוונת הסמן על-גבי המסך, כתחליף לעכבר או למקלדת.

דואר אלקטרוני: מנגנון למשלוח הודעות בין משתמשי מחשב. ההודעות מוקשות במקלדת או נלקחות מקובץ שהוכן מראש בדיסק. השולח מתבקש לציין את נושא המכתב ואת כתובת הנמען, המורכבת משמו, ומשם המחשב בו הוא עובד - וביניהם הסימן @ (AT). הודעה נשלחת למשתמש כאשר מתקבל דבר דואר עבורו, והוא יכול "לפתוח את תיבת הדואר" בכל זמן לפי בחירתו, ולאחר הקריאה - לשמור, לענות או לבטל.

דיגיטלי: סיפרתי, ייצוג של נתונים באופן בדיד כמו במחשבים, לעומת ייצוג אנלוגי, שהוא ייצוג רציף של תופעות כפי שהן נתפסות במוח האנושי.

דימון: פרוסס, תוכנית מיוחדת, ישות הקשובה באופן קבוע לאירועים הקורים במערכת המחשב ופועלת על פיהם.

הולוגרמה: צילום בטכניקה מיוחדת - תלת מימדית.

הָקֶר: HACKER-'פריק-מחשבים', מי שכל עולמו מתרכז במחשב - המשמש לו לביטוי כל נטיותיו האינטלקטואליות, ההרפתקניות והאומנותיות.

וירוס: תוכנה מזיקה. הפועלת במחשב כנגיף המתרבה בין תאים חיים וגורם למחלות מדבקות.

חלונות: חלוקה של המסך למלבנים המאפשרים עבודה במקביל על משימות שונות.

יוניקס: מערכת הפעלה רבת-משתמשים שפותחה בברקלי לצרכים מדעיים, נחשבת כ'פריקית' - אך מאוד פופולרית עד היום. בין פקודותיה:

grep: חיפוש מילה מסוימת באוסף קבצים.

diff, compare: השוואה ומציאת הבדלים בין קבצים.

wc: ספירת מילים ואותיות בקובץ מסוים

login: פקודת כניסה לחשבון במחשב, בה מתבקש המשתמש להזדהות בשמו.

password: סיסמא מוצפנת של המשתמש, בדומה למפתח של כספת.

logout: פקודת סיום העבודה במחשב ויציאה מחשבונו של המשתמש.
rshell: מאפשרת לבצע פקודות במערכת מרוחקת שאינה המחשב שלו.
kill -9: פקודה קטלנית המחסלת תוכניות.
super-user: מנהל המערכת, משתמש כל-יכול,בעל הרשאה לשימוש בלתי-מוגבל במחשב.
zombie: זומבי, תוכנית שפסקה מפעולה באופן לא טבעי ולכן היא כרוח-רפאים שלא ניתן לבטלה, להורגה.
xhosts: קובץ הרשאות המציין שמות מחשבים המורשים להציג מידע גרפי במחשב המקומי.
panic: נפילה,תקלה חמורה בתוכנה או בחומרה, הגורמת להפסקה מיידית בפעולת המחשב.
boot: אתחול המחשב על-ידי טעינה של מערכת ההפעלה.
shutdown: תהליך סגירת התוכנה ומערכת ההפעלה לפני כיבוי המחשב.
error-log: קובץ מעקב בו נרשמת פעילות המערכת ותקלות המתרחשות בה.

מודֶם: מכשיר המחבר מחשב לקו הטלפון ומאפשר תקשורת למחשבים זרים.
מקלדת: לוח מקשים המכיל את כל האותיות והמספרים וכן מקשים לפעולות מיוחדות כמו: 'קונטרול'-<CTRL>, 'אינסרט'-<INS>, אותיות גדולות-<CAPS LOCK>...
Xwindows: תוכנה גרפית חלונאית, שפותחה ב-MIT ויתרונותיה בכך שנתקבלה כסטנדרט בינלאומי ומסוגלת להריץ את האפליקציה במחשב אחד, ולשדר ולהציג את תוצאותיה על גבי מסכים מרוחקים.
סוס טרויאני: תוכנה שתולה הפועלת ללא ידיעת משתמשי המחשב, מפצחת סיסמאות ומפענחת סודות.
סימולציה: הדמיה, חיקוי סביבה מציאותית באמצעים מלאכותיים.
פונטים: גופנים, מערך עיצוב אותיות ותווים, גודלם וצורתם, להדפסה או להצגה במסך.
פיקסלים: הנקודות שמהן מורכבת תמונת המסך.
צ'יפים: רכיבים אלקטרוניים קטנים, אבני הבניין מהן מורכבים המחשבים.
קובץ נסתר: קובץ מיוחד שאינו מופיע בהצגה רגילה של רשימת הקבצים, כדי לבקש לראותו יש לדעת מראש על קיומו.
קרנל: גרעין מערכת ההפעלה, חלקה הבסיסי, לב-ליבה. הוא המוציא מן הכוח אל הפועל, מקשר בין התוכנה לחומרה.
רשתות תקשורת: אוסף מחשבים הקשורים ומדברים ביניהם, כמו למנויים ברשת הטלפון.
שפה טבעית: שפה אנושית, להבדיל משפות תכנות מחשבים. תוכניות מחשב המבינות שפה טבעית הן אתגר מחקרי בתחום האיטליגנציה המלאכותית.

"תגיד, זה לא נראה לך קצת כמו מדע בדיוני?"
"מה פתאום? בסיפור הזה אין אפילו פרט טכני אחד שלא נתבצע כבר בפועל, ואם לא אז באיזשהו מקום בעולם זה יכול לקרות עכשיו ולהתקיים באמת."

ייחודו של רומן ה"היי־טק" שלפנינו הוא בכך שזרימת האירועים כולה – החל משיח־אהבים, דרך טיפול פסיכולוגי, עיסוק באמנות, חיפוש אחרי זהות־עצמית, ועד פענוח תעלומה בלשית המרחפת לאורך כל הסיפור – מתרחשת באמצעות ובתוך רשתות־מחשב בינלאומיות, ובכל אלה שולט המשחק – כתמצית הסדר והמשמעות. אף שהמחשב הוא כביכול אמצעי־תקשורת קר ומנוכר המטשטש גבולות של זמן ומקום, מצטיינת עלילת הרומן ברעננות מקורית וסוחפת, הנוגעת בקצות עצביהם החשופים והמסוכסכים של הגיבורים, על רקע הווית־חיים ישראלית אקטואלית.

נאורה שם־שאול גרה בתל־אביב ועוסקת במערכות מחשבים.
כמו גיבוריה היא מחוברת אל צמתי התקשורת הממוחשבת של סוף המאה העשרים, שם היא מחפשת תשובות לתהיות הקיומיות המרכזיות של זמננו, ובמרכזן השאלה:
"האם נגזר עלינו לקחת חלק במשחק הסימולציה הענקי הזה, כדמויות מיתולוגיות בגרפיקה משובחת ורזולוציה גבוהה?!"

מקור פרוזה ישראלית מקור פרוזה ישראלית מקור פרוזה ישראלי

31-2241

עטיפה / אריה ולמן
תמונה / בהשראת אלחנתי, ביצוע: מקינטוש

הוצאת הקיבוץ המאוחד